

**АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ
В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА**

**ДОШКІЛЬНА ОСВІТА ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ
БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ (1991–2006)**

НАУКОВО-ДОПОМІЖНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

**КИЇВ
2009**

УДК 016:37
ББК 91.9:74
Д 71

Рекомендовано до друку Вченою радою Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (Протокол № 12 від 21.12.2007 р.)

Упорядники:

Пономаренко Л. О., зав. відділу наукової бібліографії Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Зарницька А. А., мол. наук. співробітник Державної науково-педагогічної бібліотеки імені В. О. Сухомлинського

Позднякова І. В., гол. бібліограф наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Стельмах Н. А., наук. співробітник Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Трикозенко І. Б., провід. бібліограф наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Науковий редактор

Рогова П. І., канд. іст. наук, директор Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Науковий консультант

Кононко О. Л., д-р психол. наук, професор, заступник директора Інституту проблем виховання АПН України

Бібліографічний редактор

Пономаренко Л. О., зав. відділу наукової бібліографії Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Літературний редактор

Білоцерківець І. П., мол. наук. співробітник Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Відповідальні за випуск:

Пономаренко Л. О., зав. відділу наукової бібліографії Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Рецензенти:

Оржиховська В. М., завідувач лабораторії превентивного виховання АПН України, д-р пед. наук, професор

Докукіна О. М., вчений секретар Інституту проблем виховання АПН України, канд. пед. наук

Дошкільна освіта як складова системи безперервної освіти України (1991–2006) : наук.-допом. бібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Ін-т проблем виховання, Наук. б-ка НПУ ім. М. П. Драгоманова ; [упоряд.: Пономаренко Л. О. та ін. ; наук. ред. Рогова П. І.; наук. консультант Кононко О. Л. ; бібліогр. ред. Л. О. Пономаренко]. – К., 2007. – 141 с.

Даний науково-допоміжний бібліографічний покажчик присвячений становленню та розвитку дошкільної освіти незалежної України впродовж 1991–2006 рр. і має за мету сприяти активізації впровадження інновацій у педагогічний процес, прогресивних підходів щодо виховання дитини дошкільного віку. Видання складається з 10 розділів, матеріали яких висвітлюють нормативно-правову базу України з дошкільної освіти, історію її розвитку, відомості щодо організації навчально-виховного процесу в дошкільних навчальних закладах нашої держави за особистісно орієнтованою моделлю, психолого-педагогічні основи розвитку дитини дошкільного віку, спеціальні умови виховання та навчання дітей із вродженими й набутими вадами та ін. Особливо розглянуто взаємозв'язок між сім'єю і дошкільним закладом, питання домашнього та сімейного виховання, моніторингу якості діяльності дошкільних закладів, підготовки, підвищення кваліфікації та самоосвіти працівників дошкільної сфери.

Покажчик призначено для наукових працівників, викладачів, студентів, аспірантів, керівників дошкільних навчальних закладів, вихователів-методистів, фахівців суміжних наук, а також для всіх, хто зайнятий у галузі дошкільної освіти.

© Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського, 2009.

Зміст

Від упорядників.....	4
Кононко О. Л. Розвиток особистості як пріоритет реформування дошкільної освіти України.....	10
Розділ 1. Нормативно-правове та організаційно-методичне забезпечення системи дошкільної освіти України.....	19
Розділ 2. Становлення і розвиток дошкільної педагогіки як науки.....	23
Розділ 3. Зміст дошкільної освіти.....	29
3.1. Фізичний розвиток як інтегральна характеристика дошкільника.....	29
3.2. Соціально-моральний розвиток дитини дошкільного віку.....	36
3.3. Розвиток у дошкільника емоційної сприйнятливості та елементарної системи цінностей.....	46
3.4. Реалізація та збагачення пізнавального потенціалу в дошкільному віці.....	49
3.5. Мовленнєва особистість як запорука успішної діяльності дошкільника.....	59
3.6. Художньо-естетичний розвиток особистості в ранньому онтогенезі.....	69
3.7. Креативний розвиток дошкільника: сутність та сучасні технології.....	76
Розділ 4. Програмно-методичне забезпечення діяльності дошкільних закладів України	79
Розділ 5. Наступність та перспективність у вихованні та навчанні дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.....	85
Розділ 6. Навчання та виховання дітей дошкільного віку з особливими потребами.....	92
Розділ 7. Виховання дитини дошкільного віку в родині.....	101
Розділ 8. Психолого-педагогічні основи розвитку дитини дошкільного віку.....	106
Розділ 9. Управління в системі дошкільної освіти.....	114
Розділ 10. Професійна підготовка педагогічних кадрів галузі та підвищення їх кваліфікації.....	120
Іменний покажчик.....	130

Від упорядників

Освіта – основа розвитку особистості, суспільства, нації та держави, запорука майбутнього. Вимога сьогодення – реформувати освітянську галузь, модернізувати зміст освіти у зв'язку зі змінами державних пріоритетів та світових тенденцій. У Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті (2002) визначено основні напрями державної політики, серед яких: особистісна орієнтація, впровадження у педагогічну практику компетентнісної парадигми, розвиток системи безперервної освіти та навчання людини протягом життя. Безперервність освіти реалізується шляхом забезпечення наступності змісту та координації навчально-виховної діяльності на різних її ступенях. Складовими системи освіти є дошкільна, початкова, загальна середня та вища освіта.

Дошкільна освіта є обов'язковою первинною складовою системи безперервної освіти в Україні. Нові підходи до реформування дошкільної освіти відображено в Законі України „Про дошкільну освіту” (2001) та Базовому компоненті дошкільної освіти в Україні (1998). У цих документах зазначено важливість гуманізації цілей і принципів, актуалізовано питання модернізації змісту дошкільної освіти, підкреслено необхідність створення сприятливих умов для розгортання творчих можливостей педагога, збереження дитячої субкультури, культивування специфічних для віку видів діяльності, збалансованості психічного та соціального розвитку дошкільників. Означений підхід ґрунтується на ідеї ампліфікації – оптимального використання дорослими можливостей кожного вікового етапу для повноцінного розвитку особистості, її творчого потенціалу, прагнення до самореалізації. Неможливо переоцінити престиж і значущість дошкільної ланки в системі освіти, враховуючи її специфічність й самоцінність.

Згідно з цим підходом дошкільний заклад кваліфікується як інститут соціального виховання, а не школа для малюків. Його основне призначення – навчити дитину *науці життя*, сформувати вміння жити у злагоді з довкіллям і з собою, закласти фундамент особистісної культури, основи життєвої компетентності.

Мета дошкільної освіти – різнобічно й гармонійно розвинена, життєздатна, гнучка, свідома дитина, здатна пристосовуватися до вимог та умов життя, орієнтуватися в них, конструктивно на них впливати, здійснювати власний вибір, приймати самостійні рішення.

На виконання Закону України „Про дошкільну освіту” створено Базову програму розвитку дошкільника „Я у Світі”, яка зорієнтована на культуру гідності, на розвинену особистість дошкільника як найвищу цінність. Пріоритет Базової програми – фізично, психічно і соціально здорова дитина, компетентна у сферах життєдіяльності „Природа”, „Культура”, „Люди”, „Я Сам”, здатна задовольняти свої елементарні соціальні та індивідуальні потреби. Основним завданням сучасної дошкільної освіти є озброєння дитини не стільки системою галузевих знань, скільки наукою життя. Суспільству необхідні життєздатні, самостійні, практично умілі, творчі особистості з розвиненим почуттям відповідальності, гідності, совісті, тому пріоритетним є ціннісний, морально-соціальний розвиток з перших років життя. Нині дошкільні заклади відіграють вирішальну роль у забезпеченні реалізації права дитини на здобуття дошкільної освіти, її фізичного, розумового і соціального розвитку, продовження освіти.

У будь-якій сфері наукової та практичної діяльності прогрес значною мірою залежить від рівня інформаційного забезпечення. Аналіз публікацій на тему дошкільної освіти свідчить, що вони повністю відображають зміни, які сталися в системі дошкільного навчання та виховання в Україні з часу встановлення державності. Важливою складовою інформаційного забезпечення педагогічної науки є бібліографічні показники. Питання розвитку дошкільної освіти України в них досі розглядалися лише частково, зокрема, у щорічних поточних бібліографічних показниках „Українська педагогічна бібліографія”, які готує наукова бібліотека Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова, у біобібліографічних показниках ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (наприклад, „Алла Михайлівна Богуш”, „Олена Леонтіївна Кононко” тощо). Проаналізувавши вторинну продукцію, упорядники встановили, що бібліографічного показника, який би надавав комплексний, глибоко ретроспективний огляд праць з дошкільної освіти України, ще не було

створено. Отже, пропонуване видання „Дошкільна освіта як складова системи безперервної освіти України (1991–2006)” є першою бібліографічною спробою висвітлити питання дошкільля у незалежній Україні з урахуванням сучасних тенденцій.

Цей науково-допоміжний бібліографічний покажчик має за мету сприяти подальшому розвитку системи дошкільної освіти в Україні, науковим дослідженням в цій галузі, узагальненні передового досвіду та впровадженню його у практику дошкільних закладів.

Покажчик відкриває вступна стаття доктора психологічних наук О. Л. Кононко „Розвиток особистості як пріоритет реформування дошкільної освіти України”, в якій наголошено на головних складових виховання і навчання дошкільника на сучасному етапі розвитку суспільства.

При формуванні змісту бібліографічного посібника було враховано структуру галузі. Покажчик містить 1575 бібліографічних записів, які згруповано у 10 розділах.

Розділ 1 „Нормативно-правове та організаційно-методичне забезпечення системи дошкільної освіти України” охоплює законодавчі та нормативні документи України в галузі дошкільної освіти й виховання, які згруповано відповідно до принципу верховенства права.

Зміст **розділу 2** „Становлення і розвиток дошкільної педагогіки як науки” становлять публікації про умови та тенденції розвитку ідей дошкільної освіти України, про відомих вітчизняних і зарубіжних учених, які працювали у царині дошкільної педагогіки.

Розділ 3 „Зміст дошкільної освіти” містить інформацію про організацію навчально-виховного процесу в дошкільних навчальних закладах за особистісно орієнтованою моделлю, основні принципи та вимоги до змісту сучасної дошкільної освіти, впровадження у практику Базового компонента дошкільної освіти та Базової програми розвитку дошкільля „Я у Світі”. Цей розділ складається з підрозділів:

3.1. Фізичний розвиток як інтегральна характеристика дошкільника.

3.2. Соціально-моральний розвиток дитини дошкільного віку.

3.3. Розвиток у дошкільника емоційної сприйнятливості та елементарної системи цінностей.

- 3.4. Реалізація та збагачення пізнавального потенціалу в дошкільному віці.
- 3.5. Мовленнєва особистість як запорука успішної діяльності дошкільника.
- 3.6. Художньо-естетичний розвиток особистості в ранньому онтогенезі.
- 3.7. Креативний розвиток дошкільника: сутність та сучасні технології.

У **розділі 4** „Програмно-методичне забезпечення діяльності дошкільних закладів України” зібрано програми розвитку, виховання і навчання дошкільників, узагальнено матеріали щодо технологій розвинення у дошкільника особистісних якостей, різних форм активності, формування основних видів діяльності – ігрової, трудової, образотворчої, музичної, комунікативної, навчальної. Особливу увагу приділено технологіям виховання і навчання дитини дошкільного віку.

Розділ 5 „Наступність та перспективність у вихованні та навчанні дітей дошкільного та молодшого шкільного віку” висвітлює підходи до таких аспектів, як „шкільна зрілість” та „готовність до школи”, вимоги до організації виховної діяльності та навчання дітей основам читання, письма, лічби, розв’язування математичних завдань тощо.

Розділ 6 „Навчання та виховання дітей дошкільного віку з особливими потребами” охоплює документи стосовно спеціальних умов розвитку дітей із вродженими і набутими вадами. Навчання і виховання таких дітей спрямовано на коригування їхніх недоліків, просування у загальному розвитку і соціалізації.

Розділ 7 „Виховання дитини дошкільного віку в родині” містить бібліографічні описи публікацій про домашнє та сімейне виховання дітей дошкільного віку, взаємозв’язок між сім’єю та дошкільним закладом у вихованні різнобічно та гармонійно розвинутої особистості.

Розбудова дошкільної освіти є досить складним теоретичним та практичним завданням, яке не лише перебуває у площині дошкільної педагогіки, але й перетинається з різноманітними аспектами загальної та соціальної педагогіки, вікової та педагогічної психології, соціології, соціальної роботи. Окремим напрямом у педагогічній науці є обдарованість дітей, яка розглядається науковцями як складне психологічне явище,

невіддільне від особистості. Документи з цих питань зібрано у **розділі 8** „Психолого-педагогічні основи розвитку дитини дошкільного віку”.

У документах **розділу 9** „Управління в системі дошкільної освіти” розглядаються типи дошкільних закладів, їх функції, актуальні проблеми вдосконалення управління дошкільними закладами, моніторинг якості їх діяльності.

Ефективність навчально-виховного процесу в дошкільному закладі значною мірою залежить від професіоналізму педагога. Він має володіти інноваційними технологіями, новими методами організації життєдіяльності дитини. Тому в покажчику окреме місце займає література з питань підготовки, підвищення кваліфікації, самоосвіти працівників дошкільної сфери, яка зібрана в **розділі 10** „Професійна підготовка педагогічних кадрів галузі та підвищення їх кваліфікації”.

До покажчика увійшли друковані матеріали: монографії, автореферати дисертацій, збірники наукових праць, доповіді та повідомлення, публікації з періодичних видань та видань, які продовжуються, українською та російською мовами. За часом видання у покажчик включено документи, опубліковані в Україні в 1991 – 2006 рр.

Матеріал у бібліографічному покажчику згруповано за алфавітом прізвищ авторів або назв праць. У першому розділі документи розміщено за принципом верховенства права, а в межах кожної групи – за алфавітом назв.

У виданні використана суцільна нумерація бібліографічних записів та, у разі необхідності, система посилань.

Для зручності користування до посібника додається допоміжний апарат:

- іменний покажчик;
- список аббревіатур;
- передмова;
- схема групування (зміст).

Основними принципами, якими керувалися упорядники покажчика, є науковість, повнота, достовірність у поданні матеріалів.

Показчик створено в АБІС „ІРБІС” на основі баз даних ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Наукові співробітники ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського висловлюють щире подяку працівникам наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова за участь в експерименті щодо корпоративного створення вторинної продукції у програмі ІРБІС та надання електронних бібліографічних записів з питань дошкільної освіти, з яких 400 було внесено до цього показника.

При підготовці бібліографічного посібника використано фонди Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної парламентської бібліотеки України, наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, національні бібліографічні показники.

Бібліографічний опис здійснено згідно із чинними державними стандартами України.

Показчик призначено для наукових працівників, дослідників, викладачів, студентів, аспірантів, керівників дошкільних навчальних закладів, вихователів-методистів, фахівців суміжних наук, а також для всіх, хто зайнятий у галузі дошкільної освіти.

Відгуки та пропозиції стосовно бібліографічного показника надсилайте на адресу:

✉ Державна науково-педагогічна бібліотека України імені
В. О. Сухомлинського
директору П. І. Роговій
вул. М. Берлинського, 9,
м. Київ-60, 04060
☎ 440-35-48
e-mail: dnpb@i.ua

РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ЯК ПРІОРИТЕТ РЕФОРМУВАННЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Кононко О. Л., заступник директора
Інституту проблем
виховання АПН України,
доктор психологічних наук, професор

У новій державній програмі, розробленій згідно з положеннями Базового компонента дошкільної освіти в Україні, пріоритетом визнано **розвиток особистості**. Оскільки особистість – це соціальна істота, яка вільно і відповідально визначає свою позицію серед інших, стратегічним завданням, яке належить розв'язувати практикам, є створення розвивальних умов для *відповідального самовизначення* дитини, формування в неї продуктивних форм активності (ініціативності, незалежності, творчості), позиції „**Я у СВІТІ**” як системи ціннісних ставлень до Природи, Культури, Людей, Власного „Я”.

Тривалий час процес суб'єктної активності дошкільника як здатності ініціювати та здійснювати практичну діяльність, спілкування, пізнання розглядався як похідний від керівництва дорослого. Внаслідок цього активність дитини розумілася як повністю задана ззовні, як свого роду проекція дорослих, які її виховують і навчають. Особистий досвід дошкільника як результат його індивідуальної взаємодії з навколишнім світом розглядався як недосконалий, такий, що потребує переробки. Визнавалося, що спеціально організоване навчання є головним джерелом формування суб'єктної активності дитини, основною умовою освоєння нею культури через засвоєння розроблених нормативних еталонів – сенсорних, мнемічних, логічних, рухових, етичних тощо.

Проте властива дитині активність розвивається під впливом різних умов, зокрема і під час збагачення її власного життєвого досвіду. Тому в процесі виховання і навчання важливо, щоб батьки та вихователі не змінювали життєвого досвіду, який реалізує дитина через активність, не ігнорували його як недосконалий, а *спиралися* на нього. Кожному відомо: навіть за умови, що всі діти в умовах ДНЗ виховуються і навчаються за єдиною програмою, кожна дитина набуває життєвого досвіду **по-своєму**, залежно від змісту і характеру своїх особистих вражень, здібностей, ціннісних орієнтацій.

Традиційна навчально-дисциплінарна модель дошкільної освіти ґрунтувалася на тому, що метою виховання і навчання є передача досвіду дорослого, тобто соціалізація дитини. Чим повніше дитина відтворювала соціально задані зразки (нормативи), тим вищою вважалася її суб'єктна активність. Ефективність виховних і навчальних впливів визначалася тим, наскільки вдавалося сформувати особистість із заздалегідь заданими властивостями.

Вважалося, що варто лише задати соціально значущі нормативи поведінки, обов'язкові для всіх, розробити технологію їх засвоєння в уніфікованих умовах, і можна сформувати активну особистість, яка відповідає суспільним вимогам. Традиційний навчально-дисциплінарний підхід орієнтував не на *саморозвиток* особистості, а на формування здатності дитини відтворювати соціально задані зразки. Дитячий садок і школа немов би брали на себе завдання передавати суспільству вже готову особистість, здатну функціонувати у сталих умовах. Реалізація впродовж десятиліть цієї педагогічної моделі призвела до того, що заклади освіти не формували *самоактивності*, не створювали умов для вибору дитиною шляхів і засобів реалізації своїх потреб (які завжди особистісно значущі, індивідуальні), не сприяли становленню самостійності, яка виражається у самоорганізації, самореалізації, самооцінюванні. Замість уваги до процесів, що відбуваються в особистості, яка розвивається, загальноосвітній заклад зважав передусім на остаточний результат – відповідність заданим соціальним нормативам. Визнання жорсткої залежності розвитку дитини від виховних і навчальних впливів призвело до того, що її пізнавальну активність теж почали розглядати як похідну від них, як адаптацію до соціального середовища, пристосовування до нього. Основна увага при цьому приділялася формуванню адаптивних форм пізнавальної активності, що в цілому відповідало завданню тотального впливу на дитину, формуванню її як виконавця, становленню стандартизованих форм свідомості і поведінки. По суті йшлося про управління дорослим процесом розвитку зростаючої особистості через її виховання і навчання.

Проте справжня активність виявляється не тільки і не стільки в адаптації дошкильника до виховних і навчальних впливів, скільки в *самостійному перетворенні* їх на основі індивідуального досвіду; в умінні виявляти вибіркоче ставлення до цінностей, змісту знань, характеру їх використання. Важливим джерелом пізнавальної активності є досвід **творчості** зростаючої особистості, який забезпечує їй не лише засвоєння заданого, але і його перетворення. Зрозуміло, набуття індивідуального досвіду неможливе без засвоєння знань та умінь, проте оволодіння ними не має для дитини *особистісної значущості*, якщо не є забезпеченим досвідом її творчості, який обов'язково охоплює **власне** бачення світу. Нерідко діалог вихователя і дитини будується на передумові того, що дитина не розуміє, помиляється, не знає. Ігнорування дитячої логіки призводить до того, що вона починає вгадувати, чого хоче від неї дорослий, оскільки він „завжди правий”, „більше знає”, „може погано оцінити” тощо. Наслідком цього стає зменшення кількості запитань малюків, вироблення звички споживати готове знання, повторювати за батьками та педагогами зразки дій, виконувати розпорядження, вимоги, вказівки. Проте відомо: суспільні цінності не можна нав'язувати, вони мають узгоджуватися з індивідуальним досвідом малюка, його цінностями, змістом його внутрішнього світу. Організоване виховання і навчання є важливими, але не

єдиними джерелами психічного та особистісного розвитку дошкільника. Самостійна активність дитини дошкільного віку відіграє важливу роль: адже особистістю називають соціальну істоту, здатну (у вікових межах) до **відповідального самовизначення**.

Отже, на зміну тези „зовнішнє у внутрішнє” має прийти теза „зовнішнє через внутрішнє”, яка відображає особистісну орієнтацію дошкільної освіти, враховує і поважає, за висловом М. Монтесорі, складну роботу дитини з внутрішнього самобудування. На думку видатного педагога, призначення дорослого полягає в тому, щоб „допомогти душі, яка розпочинає свій власний життєвий шлях, жити власними силами”.

Загально визнано, що використання готових зразків (правил, приписів, алгоритмів дій) полегшує педагогові управління процесом засвоєння знань, створює єдині вимоги до контролю, корекції та оцінювання діяльності дитини, допомагає дітям, які відстають, але водночас знижує самостійність і пізнавальну активність інших дітей. Вони починають втрачати смак пошуку власних шляхів розв’язання життєвих завдань різної складності, звикають до відтворювальної активності, яка гарантує їм звичний і бажаний успіх „малою кров’ю”.

На наш погляд, час суттєво змінити підхід до оцінювання досягнень дитини. Сьогодні оцінюється переважно кінцевий результат оволодіння знаннями (зробила, розв’язала, використала, запам’ятала, відтворила тощо), його відповідність заданому нормативу-зразку. Проте добре відомо, що одного і того ж результату різні діти досягають різними способами – ефективними та малораціональними, самостійно чи з допомогою інших. Кожний результат вартує різних **особистісних зусиль**, тому важливо аналізувати і оцінювати *процесуальний бік* діяльності дошкільника, тобто не лише те, *що*, але і *як* він засвоїв. Йдеться про вектор віддачі кожної зростаючої особистості, вкладені нею у роботу зусилля – фізичні, інтелектуальні, емоційні, вольові, моральні. Без врахування того, в який спосіб дитина перетворює задані дорослими зразки, опредмечує їх для себе, надає їм індивідуальної значущості, неможливо реалізувати особистісно орієнтовану модель дошкільної освіти.

Реалізація досвіду дошкільників передбачає створення сприятливих умов, які поєднують в собі принципи індивідуальності і варіативності виховання і навчання. Чим різноманітнішим буде розвивальне середовище, тим легше зростаючій особистості виявляти самостійність, пізнавальну активність, творчі здібності. На часі широке впровадження диференційованого підходу до виховання і навчання дітей, який дозволить педагогові виявити та використати індивідуальний досвід кожної конкретної дитини. Лише за цих умов звернення до особистості дитини стане реальністю.

Особистісно орієнтована модель дошкільної освіти закладена у Базовому компоненті як нормативному документі. Презентуючи його членам Колегії Міністерства освіти України та членам Президії АПН України, О. Я. Савченко зазначала: „Базовий компонент дошкільної

освіти побудовано за сферами життєдіяльності, які характеризують специфіку дошкільного дитинства, коли пріоритетним є **розвиток і виховання**, залучення дитини до різних видів діяльності, де задіяні її фізичний, психологічний та соціальний потенціали. Неодмінною умовою життєдіяльності є забезпечення *гармонії між фізичним, емоційним, моральним, вольовим, соціальним та інтелектуальним розвитком*” (1999).

Розробляючи особистісно орієнтовану, гуманістично спрямовану Базову програму, в якій розкривається інваріантна частина змісту дошкільної освіти, творча група спиралася на принципове концептуальне положення О. Я. Савченко, згідно з яким: „Навчання виховує, але значно глибше, систематичніше виховує **організація життєдіяльності** дитини. Це – поле **впорядкованої свободи дитини**, коли вона виховується вільною, але з почуттям відповідальності...” (2001).

Основні положення Базової програми розвитку дитини дошкільного віку “Я у Світі” ґрунтуються на розробленій О. В. Запорожцем ідеї *ампліфікації*, яка зорієнтована на максимальне використання педагогом можливостей *віку* для повноцінного розвитку дошкільника і заперечує доцільність форсованого раннього навчання дитини. Новоутворення кожного етапу дошкільного дитинства, зокрема у мотиваційно-емоційній та пізнавальній сферах, мають велике значення для становлення особистості. Оптимальними педагогічними умовами різнобічного розвитку дошкільника є широке *розгортання і збагачення специфічно дитячих форм діяльності*: ігрової, практичної, зображувальної, спілкування з дорослими та однолітками.

Працюючи над створенням Базової програми, творча група зважала на те, що суть гуманістичної педагогіки полягає, насамперед, у розширенні розвивального, виховного та навчального простору, у виведенні зростаючої особистості за межі традиційної, штучно створеної, жорстко унормованої, регламентованої та контрольованої дорослими, обмеженої вузькими рамками групової кімнати діяльності у сферу *спів-буття* ДИТИНИ і СВІТУ. Дорослий (батько, вихователь, вчитель) виступає посередником, „зв’язківцем” між ними.

Дошкільне дитинство суттєво відрізняється від наступних періодів життя, передусім, відносно свободою малюка: діяльність, якою він займається, здебільшого обирається за власним бажанням, емоційно насичена, дає простір для уяви і творчості. Важливою її особливістю є те, що набуті дошкільником знання та навички мають **загальний, неспеціалізований** характер – дитина ще не готується стати фахівцем у певній галузі, а навчається бути *людиною*, оволодіває наукою і мистецтвом життя *у злагоді з довкіллям і з собою*. Дошкільне дитинство – особливий час людського життя, названий науковцями „періодом первинного фактичного становлення особистості” (О. М. Леонтьєв). Саме в перші шість-сім років життя виникає дитячий обрис світогляду, складається перша цілісна картина світу, закладається базис особистісної культури, з’являються внутрішні етичні інстанції

(зачатки почуття совісті), формується довільна поведінка, виникає супідрядність мотивів, розвивається самосвідомість, створюються передумови для появи елементарних форм самовизначення. Не всі якості, які розвиваються впродовж дошкільного дитинства, рівноцінні з точки зору їх значення для майбутнього. Одні з них слугують лише основою, своєрідною заготовкою для наступних сходинок розвитку, а надалі перебудовуються, змінюються. До них належать пізнавальні інтереси, довільне управління поведінкою, основи логічного мислення. У старшому дошкільному віці ці якості лише починають складатися, а пік їх розвитку припадає на значно пізніші терміни. Проте деякі властивості розвиваються саме протягом дошкільного дитинства, зокрема образні форми пізнання світу (сприймання, наочно-образне мислення, уява) і моральні почуття (любов, прихильність, чуйність, емпатія), які поєднують зростаючу особистість з іншими людьми (Л. А. Венгер, В. С. Мухіна). *Образні форми пізнання* природного, предметного, соціального довкілля та власного „Я” розвиваються саме в перші роки життя у специфічних для цього періоду „дитячих” видах діяльності, які сприяють виробленню у дошкільника орієнтовних, пошукових дій, збагачують його життєвий досвід, оснащують сенсорними еталонами, розвивають творчі здібності. Другим найважливішим здобутком дошкільного дитинства є *прихильність до людей* – спочатку рідних, близьких, а з часом до все ширшого кола дорослих та однолітків. Емоційна сприйнятливості дитини, її здатність розпізнавати почуття людей, адекватно на них реагувати, співпереживати і співчувати, здійснювати найпростіший моральний вибір виступають запорукою чуйності особистості. Зрозуміло, у процесі виховання і навчання дошкільників важливо розвивати різні якості – як ті, які знадобляться їм у шкільному житті, так і ті, які мають загальнолюдське значення. При цьому слід усвідомлювати, що дитина, у якої залишилися нереалізованими можливості, створені дошкільним дитинством, може згодом досягти високого рівня розвитку в тій чи іншій галузі, проте різнобічним її розвиток вже не буде. Тому найближчі завдання виховання якостей, пов’язаних із шкільним навчанням, не повинні затуляти віддаленішого, проте фундаментальнішого значення, яке має дошкільне виховання для морально-духовного розвитку особистості, формування в неї основ життєвої компетентності.

Оскільки головним напрямом державної політики у сфері освіти проголошено особистісно орієнтовану її модель, призначення якої полягає у розширенні можливостей компетентного вибору дитиною життєвого шляху та її саморозвитку, то пріоритетними в оцінюванні ефективності виховання і навчання мають стати гуманітарні критерії, передусім ***благополуччя і розвиток дитини як особистості***. Йдеться власне про *екологію особистості*, забезпечення дитині захисту від різного роду дидактогеній (негативних наслідків педагогічних помилок), про створення сприятливих умов для її повноцінного життя, для реалізації нею свого природного потенціалу – фізичного, психічного та

соціального, для прояву свого *індивідуального обличчя*. А це потребує „олюднення”, гуманізації реального буття дитини, посилення уваги до системи її цінностей та інтересів.

Важливо підкреслити, що засвоєння дитиною будь-яких знань (навіть етичних), освоєння нею різних видів діяльності ще не є власне розвитком особистості. Основний смисл особистісного розвитку полягає у життєвому самовизначенні, актуалізації дитиною своїх сутнісних сил, розвитку основних особистісних атрибутів – світогляду, ціннісного ставлення до світу та самої себе, потребоно-мотиваційної сфери, соціальних почуттів, довільної поведінки. Важливою складовою особистісного зростання є взаємодія особистості з *власним внутрішнім світом* – переживаннями, думками, прагненнями, бажаннями, мріями, життєвими планами, цілями. Отже, особистісне зростання не тотожне просуванню дитини по вікових сходинках. Це складний багатомірний процес зі своєю внутрішньою логікою та своєрідною траєкторією. Сприятливими для особистісного зростання є такі умови виховання, за яких актуалізується процес *саморозвитку* дитини, внаслідок якого відбуваються зміни в її особистісній зрілості. Сучасний вихователь має орієнтуватися в тому, чи поважає дитина себе, чи усвідомлює свої чесноти і вади, чи здатна час від часу прислухатися до своїх переживань, чи схильна до відповідального самовизначення, вона частіше домагається успіху чи уникає неуспіху, чи може розпорядитися собою на власний розсуд, чи спроможна чинити опір негативним для її організму, психіки впливам. У колі уваги педагога мають бути і питання, пов’язані з особливостями сприйняття дитиною інших людей, їх розумінням, статусом дитини серед однолітків, характером її творчої адаптивності (здатністю конструктивно розв’язувати життєві проблеми).

Особливої уваги заслуговує такий аспект особистісного розвитку, як *моральна зрілість* дитини: вона орієнтується на покору, уникає покарань чи надає перевагу індивідуальним інтересам і вигоді, намагається зберегти хороші взаємини із значущими людьми, підтримує авторитет, орієнтується на колективну думку чи керується принципами совісті і справедливості. Важливо знати, як діє дитина в умовах плюралізму, чи відстоює свої права, чи здатна налагодити конструктивну взаємодію, чи спроможна розв’язувати спірні питання ненасильницькими способами, наскільки терпляча до поглядів, відмінних від власних, чи характеризується комунікативною компетентністю, зрозуміло, доступною для дошкільника мірою. Допомогти дитині стати особистістю значно складніше і важливіше, ніж допомогти їй бути успішною у певній галузі знань.

Впровадити у життя особистісно орієнтовану модель освіти означає визнати пріоритет гідності і відповідальної свободи кожної дитини, її права на творче ставлення до життя, прояв індивідуальності у пізнанні та самовираженні. Така педагогічна стратегія є стратегією допомоги, підтримки і поваги до кожної зростаючої особистості. Отже, професійна придатність визначається здатністю педагога створювати допоміжні умови,

полегшувати, а не ускладнювати дитині внутрішню роботу з пристосування до багатогранного життя.

Оскільки виховання особистості – процес складний і довготривалий, зупинимося на виховних технологіях, яким сьогодні надано особливого значення. У цьому контексті доречно виділити два аспекти: по-перше, стратегія допомоги передбачає не стільки реформування педагогічного методу або модернізацію технологій, скільки **реформу всього життя дитини**, таку соціальну організацію життєдіяльності особистості, яка допоможе їй знайти своє місце у світі. Оновлення технологій за умови традиційної організації життєдіяльності дитини не приведе до успіху: педагогічні методи, органічно закріплені у відпрацьованій адаптивно-дисциплінарній моделі виховання і навчання, не враховують інтересів самої дитини. Пріоритетною має стати стратегія побудови *розвивального способу життя особистості*, створення для цього сприятливого середовища. Педагог перетворюється на соціального „архітектора” способу життя дитини, який під час співробітництва з нею допомагає їй **самовизначитися**. По-друге, активність педагога – це творчий пошук конкретних дій в конкретній ситуації стосовно конкретної дитини. Тобто, методика виховної роботи щоразу змінюється, оскільки вихователь, реалізуючи індивідуальний підхід, у разі необхідності оновлює будь-яку технологію.

Вихідним положенням гуманістичного виховання дошкільників є думка про те, що зростаюча особистість – істота *свідома і діяльна* (здатна до перетворення), прагне до співбуття з іншими. Основна мета гуманістичного виховання – розвиток у дитини вміння бути **природо- і культуродоцільною**, виступати активним суб'єктом власної життєдіяльності, здатним до елементарних форм *самореалізації, саморозвитку і самозбереження*.

На етапі дошкільного дитинства малюк з допомогою дорослого засвоює *основи особистісної культури*, оволодіває вмінням орієнтуватися у чотирьох основних сферах дійсності – Природі, Рукотворному світі, Суспільному житті та Власному „Я”. Ціннісне ставлення до природи сприяє формуванню у дошкільника **екологічної свідомості та природодоцільної поведінки**; ціннісне ставлення до предметного світу – **начал духовності**; ціннісне ставлення до людей – **моральної свідомості і поведінки**; ціннісне ставлення до самого себе – **начал самосвідомості**.

Основними засадами створення Базової програми розвитку дитини дошкільного віку „Я у Світі” є:

- визнання своєрідності, унікальності періоду дошкільного дитинства, його особливої ролі в становленні особистості;
- інтегральний, цілісний підхід до розвитку, виховання і навчання дошкільника як носія фізичних, психічних та соціально-моральних сил;

- надання пріоритету повноцінному проживанню дитиною сьогодення у порівнянні з її підготовкою до майбутнього навчання у школі, турбота про своєчасну появу необхідних новоутворень свідомості і особистості як важливої передумови життєвої зрілості;
- посилення уваги до морально-духовної площини розвитку дошкільника, його психологічного здоров'я, відмова від надмірної інтелектуалізації, регламентації та інтенсифікації життя;
- центрація на створенні сприятливих умов для повноцінного життя дошкільника у порівнянні зі звичною зосередженістю педагога на організації навчально-виховного процесу, управлінні та контролі за діяльністю дітей;
- збалансованість різних форм активності дошкільника – фізичної, соціально-моральної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, художньої та креативно-поведінкової;
- класифікація дошкільного навчального закладу не як школи для малюків, а як інституту соціального розвитку дитини, відповідального за її гармонійне і спокійне входження у широкий світ, за вміння орієнтуватися у новому середовищі, пристосовуватися до його вимог, конструктивно і з користю для власного розвитку впливати на нього;
- погляд на проблему наступності в діяльності дошкільної та початкової шкільної ланок освіти крізь призму поняття „шкільної зрілості” як набору певних здібностей дитини (сенсомоторних, перцептивних, мнемічних, мисленнєвих, комунікативних, моральних, художніх, креативних тощо).

Ефективність виховного процесу у сучасному дошкільному закладі значною мірою залежить від здатності педагога забезпечувати повноту *життєдіяльності* дитини, уміння не уникати складних і неоднозначних аспектів, бути відкритим і щирим у стосунках. Від того, що ми не торкаємося делікатних і, як нам здається, дорослих, незрозумілих для маленької дитини питань, вони не перестають існувати, а отже і привертати її увагу. Не діставши роз'яснень у рідних і близьких дорослих, малюк шукає доступніших джерел інформації – адже він вперше осягає сенс людського життя, визначається зі своїм походженням, шукає своє місце у світі. Іншого шляху для становлення елементарного схематичного обрисів світу не існує! А ми звично продовжуємо опікуватися проблемами майбутнього шкільного навчання, „озброюємо” вмінням читати, лічити, писати, замість того, щоб учити *науки і мистецтва життя серед людей*. Недарма, мабуть, малюк 3-7 років називається лише дошкільником! Немов би окрім ролі майбутнього учня не існує на цьому віковому етапі нічого іншого, специфічного для нього. Самою назвою закарбована приреченість цього віку винятково на турботи, пов'язані з майбутньою діяльністю дитини у ролі школяра. Проте це

лише одна з безлічі життєвих ролей, важлива, але не найголовніша. Не вправляючи малюка у виконанні різноманітних ролей, ми не виростимо його життєво компетентним. Нехтування проблемами фізичного, психічного і соціального простору дитячого „Я” рано чи пізно обов'язково дасться взнаки.

Базова програма розвитку дитини дошкільного віку „Я у Світі” розрахована на педагога-новатора, освітянина, здатного вносити у власну діяльність прогресивні ідеї, запроваджувати нововведення, винаходити щось корисне, замінювати віджите новим. Такий педагог має бути умілим та об'єктивним експертом: терпляче спостерігати за дітьми, вивчати і уточнювати для себе типові прояви кожного, піддавати факти ретельному аналізу, з'ясовувати їх причини, уважно знайомитися з обставинами, виробляти виважені судження та об'єктивні оцінки. Він повинен виділятися високою особистісною та професійною культурою, творчим потенціалом, сміливою педагогічною позицією, сучасним світоглядом, чіткими переконаннями, усвідомленням своєї відповідальності перед життям, дітьми, яких виховує, сім'ями, які довірили йому найдорожче. Він є прибічником педагогіки нового часу. Як людина, він гнучкий, відкритий інноваціям, постійно поліпшує навчально-виховний процес, раціоналізує його. Його новаторство стосується змісту, форм, методів, прийомів організації життєдіяльності дітей і виявляється в процесі пошуку шляхів оновлення, осучаснення педагогічної діяльності, дослідництва та експериментування з метою створення пілотних проектів, авторських програм, раціоналізаторських пропозицій. Сьогодні вкрай важливо, щоб освітянин-дошкільник був людиною прогресивною, відчував нові тенденції в освіті, тримав руку на пульсі часу, добре орієнтувався у сучасних пріоритетах, ставився до своєї роботи як до мистецтва, наповнював її високим смислом, привносив в неї радість, завжди знаходився у русі, не заспокоювався на досягнутому, осучаснював свої знання, професійно та особистісно самовдосконалювався. Саме на такого педагога розраховані матеріали „Дошкільна освіта як складова системи безперервної освіти України” (1991–2006р.р.), систематизовані фахівцями Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського.

Розділ 1. Нормативно-правове та організаційно-методичне забезпечення системи дошкільної освіти України

Закони України

1. Україна. Закони.

Про дошкільну освіту : Закон України : за станом на 25 листоп. 2005 р. / Верхов. Рада України. – Офіц. вид. – Київ : Парламентське вид-во, 2005. – 32 с. – (Серія "Закони України").

2. Україна. Закони.

Про освіту : Закон України : за станом на 8 груд. 2006 р. / Верхов. Рада України. – Офіц. вид. – Київ : Парламентське вид-во, 2006. – 40 с. – (Серія "Закони України"). – Із змісту: Ст. 33 : Дошкільна освіта. – С. 17 ; Ст. 34 : Дошкільні навчальні заклади. – С. 18

3. Україна. Закони.

Про охорону дитинства : Закон України : за станом на 5 трав. 2005 р. / Верхов. Рада України. – Офіц. вид. – Київ : Парламентське вид-во, 2005. – 23, [1] с. – (Серія "Закони України").

Укази Президента України

4. **Національна доктрина розвитку освіти** : затв. Указом Президента України від 17 квіт. 2002 р. № 347/2002 // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 7. – С. 4–9.

Постанови Кабінету Міністрів України

5. **Держава підтримує дошкілля** : [витяг з постанови Каб. Міністрів України від 23 берез. 1992 р. № 143 "Про невідклад. питання діяльності дит. навч.-вихов. закл."] // Дошкіл. виховання. – 1992. – № 6/7. – С. 2.

6. **Державна національна програма "Освіта"**: Україна XXI ст. : [затв. постановою Каб. Міністрів України № 896 від 3 листоп. 1993 р. / Ін-т системних досліджень освіти України]. – Київ : Райдуга, 1994. – 61 с. – Із змісту: Дошкільне виховання. – С. 18–21.

7. **Державна національна програма "Освіта"** ("Україна XXI століття") : [розд. "Дошкіл. виховання" : затв. постановою Каб. Міністрів України № 896 від 3 листоп. 1993 р.] // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 2. – С. 2–3.

8. **Положення про дошкільний навчальний заклад** : постанова Каб. Міністрів України від 12 берез. 2003 р. № 305 // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 5. – С. 3–6 : іл. ; Інформ. зб. М-ва освіти і науки України. – 2003. – № 8. – С. 15–26.

9. **Положення про навчально-виховний комплекс "дошкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад", "загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад"** : затв. постановою Каб. Міністрів України № 306 від 12 берез. 2003 р. // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 6. – С. 26–27 ; Інформ. зб. М-ва освіти і науки України. – 2003. – № 9. – С. 15–18.

10. **Порядок медичного обслуговування дітей у дошкільному навчальному закладі** : затв. постановою Каб. Міністрів України від 14 черв. 2002 р. № 826 // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 8. – С. 5.

11. **Про затвердження норм харчування у навчальних та оздоровчих закладах** : постанова Каб. Міністрів України від 22 листоп. 2004 р. № 1591 // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 1. – С. 25–27. – Дод.: Норми харчування.

12. **Про ліцензування закладів освіти** : положення Каб. Міністрів України від 12 лют. 1996 р. № 200 // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 8. – С. 5–6.

Накази, листи, методичні рекомендації Міністерства освіти і науки України

13. **Базовий компонент дошкільної освіти в Україні** : [затв. рішенням Колегії М-ва освіти України та Президії Акад. пед. наук України] / розроб.: О. Л. Кононко, Л. Ю. Корміліцина ; брали участь: А. М. Богуш, Е. С. Вільчковський [та ін.] // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 1. – С. 6–19.

14. **Інструкція з організації харчування дітей у дошкільних навчальних закладах** : [наказ М-ва освіти і науки України та М-ва охорони здоров'я України від 17 квіт. 2006 р. № 298/227] // Палітра педагога. – 2006. – № 3. – С. 12–31.

15. **Інструкція про ділову документацію в дошкільних закладах** : [затв. наказом М-ва освіти України від 30 січ. 1998р. за № 32] // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 11/12. – С. 4–6.

16. **Організація та зміст навчально-виховного процесу в дошкільних навчальних закладах** : метод. лист М-ва освіти і науки України від 6 черв. 2005 р. № 1/9–306 // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 7. – С. 3–6 : іл. ; Інформ. зб. М-ва освіти і науки України. – 2005. – № 16/17. – С. 53–63.

17. **Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільному навчальному закладі** : інструкт.-метод. рек. (від 27 серп. 2004 р. № 1/9–438) // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 10. – С. 5–7.

18. **Підбір і використання іграшок для дітей раннього віку у дошкільних навчальних закладах** : метод. рек. : лист М-ва освіти і науки України від 17 берез. 2006 р. № 1/9–153 // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 5. – С. 10–13 : табл. ; Практика упр. закл. освіти. – 2006. – № 2. – С. 72–80 : табл.

19. **Положення про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад** : затв. наказом М-ва освіти і науки України від 20 лют. 2002 р. № 114 // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 3. – С. 25–27.

20. **Положення про психологічний кабінет дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів системи загальної середньої освіти** : затв. наказом М-ва освіти і науки України від 19 жовт. 2001 р. № 691 // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 1. – С. 10–11.

21. **Порядок встановлення плати для батьків за перебування дітей у державних і комунальних дошкільних та інтернатних навчальних закладах** : затв. наказом М-ва освіти і науки України від 21 листоп. 2002 р. № 667 // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 1. – С. 26–27.

22. **Порядок державної атестації загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних навчальних закладів** : затв. наказом М-ва освіти і науки України від 24 лип. 2001 р. № 553 // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 7. – С. 10–11.

23. **Примірний статут дошкільного навчального закладу** : [затв. наказом М-ва освіти і науки України від 24 квіт. 2003 р. № 257] // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 7. – С. 22–23, 26–27.

24. **Про атестацію педагогічних працівників України** : тип. положення : затв. наказом М-ва освіти України від 20 серп. 1993 р. № 310 / розробл. авт. кол.: Болтівець С. І., Ковганич В. В., Красноголовець О. М. [та ін.] // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 4. – С. 3–10. – Дод.: Атестац. лист ; Кваліфікац. характеристики пед. працівників, для яких встановлені кваліфікац. категорії.

25. **Про атестацію середніх, загальноосвітніх, позашкільних, дошкільних закладів освіти і закладів освіти для громадян, які потребують соціальної допомоги та реабілітації** : типове положення М-ва освіти України від 5 берез. 1996 р. № 66 // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 8. – С. 7.
26. **Про Базовий компонент дошкільної освіти в Україні** : рішення колегії М-ва освіти України від 28 жовт. 1998 р. № 14/2–7 ; рішення Президії АПН України від 28 жовт. 1998 р. №1–7/9–106 // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 1. – С. 5 ; Інформ. зб. М-ва освіти України. – 1999. – № 2. – С. 12–15.
27. **Про вдосконалення організації медичного обслуговування дітей у дошкільному навчальному закладі** : наказ М-ва охорони здоров'я України, М-ва освіти і науки України від 30 серп. 2005 р. № 432/496 // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 11 . – С. 3–5.
28. **Про внесення змін до Порядку державної атестації загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних навчальних закладів** : наказ М-ва освіти і науки України від 16 серп. 2004 р. № 658 // Інформ. зб. М-ва освіти і науки України. – 2004. – № 21/22. – С. 24–29.
29. **Про затвердження Нормативів** наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах : наказ М-ва освіти і науки України від 20 лют. 2002 р. № 128 // Практика упр. закл. освіти. – 2006. – № 5. – С. 100–104 : табл.
30. **Про затвердження Положення** про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності : наказ М-ва освіти і науки України від 7 листоп. 2000 р. № 522 // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 3. – С. 24–28. – Дод.: Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності.
31. **Про затвердження Порядку** комплектування дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу : наказ М-ва освіти і науки України, М-ва охорони здоров'я України від 27 берез. 2006 р. № 240/165 // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 6. – С. 3–6 ; Інформ. зб. М-ва освіти і науки України. – 2006. – № 15. – С. 3–10 ; Практика упр. закл. освіти. – 2006. – № 1. – С. 97–102. – Дод.: Порядок комплектування дошкіл. навч. закладів (груп) компенсуючого типу.
32. **Про затвердження порядку організації харчування дітей у навчальних та оздоровчих закладах** : наказ М-ва охорони здоров'я України, М-ва освіти і науки України від 1 черв. 2005 р. № 242/329 // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 11. – С. 5–6.
33. **Про затвердження типового положення** про атестацію педагогічних працівників України : наказ М-ва освіти України від 20 серп. 1993 р. № 310 // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 4. – С. 3.
34. **Про здійснення контролю** за організацією харчування дітей у дошкільних навчальних закладах : лист М-ва освіти і науки України від 21 черв. 2007 р. № 1/9–394 // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 7. – С. 3–5 : табл. – Дод.: Пам'ятки з вивчення організації харчування у ДНЗ
35. **Про організацію короткотривалого перебування** дітей у дошкільних навчальних закладах : лист М-ва освіти і науки України від 17 серп. 2005 р. № 1/9–431 // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 9. – С. 6 ; Інформ. зб. М-ва освіти і науки України. – 2005. – № 25/27. – С. 86–88.
36. **Про організацію обліку** дітей дошкільного віку : лист М-ва освіти і науки України від 7 трав. 2007 р. № 1/9–263 // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 7. – С. 5
37. **Про організацію роботи** та комплектацію дошкільних виховних закладів компенсуючого типу : міжвід. інстр. : затв. наказом М-ва освіти України, М-ва охорони

здоров'я України від 12 серп. 1994 р. № 250/149 // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 12. – С. 4–7 : іл.

38. **Про планування освітнього** процесу в дошкільному навчальному закладі : інструкт.-метод. лист М-ва освіти і науки України від 1 жовт. 2002 р. № 1/9–434 // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 10. – С. 3.

39. **Про постанову Кабінету Міністрів України** від 12 березня 2003 р. № 305 "Про затвердження Положення про дошкільний навчальний заклад" : наказ М-ва освіти і науки України від 25 берез. 2003р. № 164 // Інформ. зб. М-ва освіти і науки України. – 2003. – № 8. – С. 14–26

40. **Про прийом дітей** до 1 класу загальноосвітніх навчальних закладів : наказ М-ва освіти і науки України від 7 квіт. 2005 р. № 204 // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 5. – С. 19.

41. **Про присвоєння педагогічного** звання : лист М-ва освіти і науки України від 26 листоп. 2007 р. № 1/9–706 // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 12. – С. 15

42. **Про режим роботи** дошкільних навчальних закладів : лист М-ва освіти і науки України від 24 січ. 2007 р. за № 1/9–36 // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 2. – С. 9

43. **Про систему роботи** з дітьми, які не відвідують дошкільні навчальні заклади : інструкт.-метод. лист М-ва освіти і науки України від 4 жовт. 2007 р. № 1/9–583 // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 11. – С. 3–8 : іл.

44. **Про стан та перспективи розвитку** суспільного дошкільного виховання : рішення колегії М-ва освіти України від 26 квіт. 1995р. № 5/1–7 // Інформ. зб. М-ва освіти України. – 1995. – № 11. – С. 19–26

45. **Типовий перелік обов'язкового** обладнання, навчально-наочних посібників та іграшок дошкільного навчального закладу : [затв. наказом М-ва освіти і науки України від 11 верес. 2002 р. № 509] : (2-ге вид., доповн.) // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 10. – С. 29–31 : табл. ; № 11. – С. 28–31 : табл.

46. **Типовий статут дошкільного** виховного закладу : затв. наказом міністра освіти України від 7 квіт. 1994 р. № 94 // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 8. – С. 6–8.

47. **Щодо невідкладних заходів** з організації харчування дітей у дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладах : наказ М-ва освіти і науки України, М-ва охорони здоров'я України від 15 серп. 2006 р. № 620/563 // Практика упр. закл. освіти. – 2006. – № 3. – С. 87–88.

Накази інших міністерств та відомств

48. **Щодо звільнення від оподаткування** податком на додану вартість послуг з утримання дітей у дошкільному закладі : лист Держ. податк. адмін. України від 19 листоп. 1998 р. № 13540/10/16–1220–15 // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 8. – С. 12.

Збірники нормативно-правових документів

49. **Громадянське виховання особистості** : [навч.-метод. вид.]. Кн. 1. Законодавчо-правові та теоретичні засади / [авт. та упоряд.: В. І. Войтенко, Л. А. Грицюк, М. І. Каратаєва]. – Кам'янець-Подільський : [б. в.], 2006. – 110 с. – (Дошкільна освіта). – Бібліогр.: с. 106–108.

50. **Законодавчі акти України** з питань освіти : за станом на 1 квіт. 2004 р. / Верхов. Рада України, Ком. з питань науки і освіти. – Офіц. вид. – Київ : Парламентське вид-во, 2004. – 403 с. – Зміст: Про освіту ; Про дошкільну освіту ; Про охорону дитинства ; Національна доктрина розвитку освіти ; Конвенція про права дитини.

51. **Книга керівника дошкільного** навчального закладу : довідк. матеріали для організації діяльн. дошкіл. навч.-вихов. закладу / [упоряд.: О. А. Копейкіна, Л. В. Гураш]. – Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – 509 с. – (Бібліотека вчителя : нормативні документи М-ва освіти і науки України)

52. **Освіта України** : нормат.-прав. документи : до 2-го Всеукр. з'їзду працівників освіти / М-во освіти і науки України ; [голова редкол. В. Г. Кремень]. – Київ : Міленіум, 2001. – 470 с. Зміст: Закон України "Про освіту" ; Закон України "Про дошкільну освіту".

Розділ 2. Становлення і розвиток дошкільної педагогіки як науки

Див. також: 478, 609, 745, 781, 814, 917, 943, 985, 1071, 1072, 1106, 1108, 1137, 1225, 1271, 1288, 1564, 1572

53. **Алмакаєва, О. В.** Естетичне виховання дошкільнят в українській педагогічній думці (кінець 19 – перша половина 20 ст.) / О. В. Алмакаєва // *Наук. вісн. Ізмаїл. держ. пед. ін-ту.* – Ізмаїл, 2003. – Вип. 14 : Істор. науки. Пед. науки. Філол. науки. – С. 29–32.

54. **Антонець, М.** Стежка до дитячих сердець : В. О. Сухомлинський про дитинство у світлі рід. мови, природи і нац. культури / М. Антонець // *Дошкіл. виховання.* – 1992. – № 9. – С. 9.

55. **Артемова, Л. В.** Історія педагогіки України : підруч. для студ. вищ. пед. навч. закл. / Любов Вікторівна Артемова. – Київ : Либідь, 2006. – 422 с. : портр. – Бібліогр. у кінці розд. – Із змісту: Розд. V : Педагогічна думка, освіта, становлення суспільного дошкільного виховання в кінці XIX – на початку XX ст. – С. 214–283 ; Розд. VI : Освіта й дошкільне виховання в Україні за радянських часів. – С. 284–344.

56. **Богуш, А.** Біологічне та соціальне у поглядах С. Русової на виховання / Алла Богуш // *Дошкіл. виховання.* – 1996. – № 9. – С. 8–9 : іл.

57. **Богуш, А. М.** О. Ольжич і С. Русова: національне виховання українського дошкілля / А. М. Богуш // *Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського* : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2000. – Вип. 5/6. – С. 5-10.

58. **Бондар, О. В.** Фінансування дошкільної системи виховання у 20–30-ті роки 20 ст.: історичний аспект проблеми / О. В. Бондар // *Вчені зап. Харк. гуманіт. ін-ту "Нар. укр. акад."* – Харків : НУА, 2005. – Т. 11. – С. 179–189. – Бібліогр. в кінці ст.

59. **Борисова, З.** Вища освіта педагогів дошкілля: початок становлення в Україні : [до 100-річчя від заснування в Києві Фребел. пед. ін-ту] / Зоя Борисова // *Дошкіл. виховання.* – 2007. – № 3. – С. 9–10 : фотогр.

60. **Борисова, З. Н.** Питання теорії дошкільного виховання в Україні на початку XX-го ст. (за матеріалами журналу "Дошкольное воспитание") / З. Н. Борисова // *Проблеми вищої педагогічної освіти у світлі рішень II Всеукраїнського з'їзду працівників освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.].* – Київ, 2002. – Ч. 1. – С. 107–111.

61. **Борисова, З.** Подвижниця національного дошкільного виховання : до 150-річчя від дня народж. С. Ф. Русової / З. Борисова, М. Машовець // *Дошкіл. виховання.* – 2006. – № 3. – С. 3–4.

62. **Борисова, З.** Проблема гри в педагогічній теорії : до 100-річчя від дня народж. Рози Жуковської / Зоя Борисова // *Дошкіл. виховання.* – 2005. – № 12. – С. 6–7 : фотогр.

63. **Борисова, З.** Фрідріх Фребель – засновник ідеї дитячого садка : (220 років від дня народж. та 150 років від дня смерті) / Зоя Борисова // Дошкільн. виховання. – 2002. – № 12. – С. 5–7 : іл.
64. **Василенко, Т. А.** Оцінка педагогічної системи Фр. Фребеля вітчизняними діячами дошкільного виховання / Т. А. Василенко // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин, 2005. – № 1. – С. 186–190.– Бібліогр. в кінці ст.
65. **Виховувати малят на засадах педагогіки Софії Русової** / підгот. Л. Гураш // Дошкільн. виховання. – 1998. – № 4. – С. 22–23.– Бібліогр.: 7 назв.
66. **Воробйова, С. О.** Розуміння джерела і рушійних сил розвитку дитини в психолого-педагогічних теоріях з дошкільного виховання к. 50 – п. 90-х рр. ХХ ст. / С. О. Воробйова // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Пед. науки. – Луганськ, 2004. – № 1. – С. 77–83. – Бібліогр.: с. 83 (16 назв).
67. **Горюнова, В.** Вальдорфським шляхом / В. Горюнова, Л. Стеценко // Дошкільн. виховання. – 1997. – № 11. – С. 12–13.
68. **Гураш, Л.** Виховувати малят на засадах педагогіки Софії Русової / Лариса Гураш // Дошкільн. виховання. – 1998. – № 6. – С. 10–11.– Бібліогр.: 7 назв.
69. **Дибач, А.** Реформування української педагогіки в контексті західноєвропейської педагогічної думки другої половини ХІХ – початку ХХ століть : [погляди західноєвроп. педагогів-реформаторів щодо модернізації дошкільн. педагогіки] / Арсен Дибач // Обрії. – 2006. – № 2. – С. 109–111. – Бібліогр.: с. 111 (10 назв).
70. **Дичківська, І.** Розвивальна роль Монтессорі-матеріалу / Ілона Дичківська // Дошкільн. виховання. – 1998. – № 4. – С. 20–21, 4-а с. обкл. : фотогр.
71. **Дичківська, І.** Через свободу і самостійність : розвиток індивідуальності дитини в теорії і практиці М. Монтессорі / І. Дичківська // Дошкільн. виховання. – 1993. – № 5. – С. 6–7, 17.
72. **Дітковська, С.** Становлення системи дошкільного виховання в УРСР (1917–1929 рр.) / Дітковська С. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2003. – № 9/10. – С. 99–107.– Бібліогр.: с. 106–107 (9 назв).
73. **Дітковська, С. О.** Розвиток відомчих дошкільних закладів у Донбасі в кінці 50-х – початку 90-х років : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Дітковська Світлана Олексіївна ; [наук. кер. Курило В. С.] ; Луган. нац. пед. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ : Видавн.-інформ. центр ЛНПУ, 2004. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17–18 (12 назв).
74. **Донченко, О. В.** Проблема естетичного виховання дітей дошкільного віку в педагогічній думці України (кінець ХІХ – початок ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Донченко Олена Володимирівна ; [наук. кер. Танько Т. П.] ; Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : [б. в.], 2005. – 21 с. – Бібліогр.: с. 17–18 (10 назв).
75. **Дутчак, П.** З історії розвитку західноукраїнського дошкільля (1891–1939 рр.) / Парасковія Дутчак // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : [зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича]. – Чернівці, 2002. – Вип. 143 : Педагогіка та психологія. – С. 70–78.– Бібліогр.: с. 78 (26 назв).
76. **Ільченко, А. М.** Становлення особистості Марії Монтессорі як гуманіста / Алла Михайлівна Ільченко // Дефектологія. – 2005. – № 4. – С. 41–43. – Бібліогр. в кінці ст.
77. **Калічак, Ю.** Концепція дошкільного виховання А. Животка / Ю. Калічак // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2000. – Вип. 89 : Педагогіка та психологія. – С. 27–35.

78. **Коваленко, Є. І.** Софія Русова – фундатор вітчизняного дошкільного виховання / Є. І. Коваленко // *Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]*. – Ніжин, 2006. – № 4. – С. 91–94.– Бібліогр. в кінці ст.
79. **Копієвська, Л. В. О.** Сухомлинський про виховання моральної краси / Людмила Копієвська // *Дошкіль. виховання*. – 2003. – № 9. – С. 5–6.
80. **Котик, Т. М.** Теорія і практика становлення та розвитку української дошкільної лінгводидактики : автореф. дис. ... д-ра. пед. наук : 13.00.02 / Котик Тетяна Миколаївна ; [наук. консультант Богуш А. М.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського . – Одеса : [б. в.], 2005. – 40 с. – Бібліогр.: с. 32–37 (48 назв).
81. **Куліш, Т.** Наталя Лубенець про особистість та професіоналізм вихователя / Т. Куліш // *Дошкіль. виховання*. – 2005. – № 2. – С. 9–11. – Бібліогр.: 7 назв.
82. **Куліш, Т.** Погляди Наталії Лубенець на зміст занять у дитячих садках України (початок ХХ століття) / Тетяна Куліш // *Рід. школа*. – 2005. – № 1. – С. 55–58.
83. **Куліш, Т.** Проблема наступності у роботі дошкільних закладів та початкової школи (за працями Наталії Лубенець) / Т. Куліш // *Рід. школа*. – 2004. – № 4. – С. 54–56.
84. **Куліш, Т. І.** Проблеми дошкільного виховання у творчій спадщині Наталії Лубенець (1877–1943) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Куліш Тетяна Іванівна ; [наук. кер. Самоплавська Т. О.] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ : Науковий світ, 2006. – 20 с.
85. **Куліш, Т. І.** Роль Наталії Лубенець в організації виставок з дошкільного виховання в Україні (1908–1910 рр.) / Т. І. Куліш // *Педагогіка і психологія*. – 2003. – № 1. – С. 127–133.
86. **Лаврова, О.** Проблема розумового розвитку дошкільників засобами гри у педагогічній спадщині І. О. Сікорського / Олена Лаврова // *Рід. школа*. – 2006. – № 2. – С. 75–77. – Бібліогр. в кінці ст.
87. **Лаврова, О. В.** Розвиток волі дитини як стану її свободи у спадщині І. О. Сікорського (1842–1919) : [розв. вольової сфери дітей дошкіль. віку] / О. В. Лаврова // *Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Сер. Пед. науки*. – Полтава, 2005. – Вип. 6 . – С. 71–79. – Бібліогр.: с. 78–79 (11 назв).
88. **Лещенко, Н. А.** Історія дошкільного виховання в конструюванні змісту педагогічної підготовки вчителя / Н. А. Лещенко // *Педагогічна освіта України: національні традиції та європейські інновації : матеріали наук.-практ. конф. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]*. – Київ : Леся, 2006. – Секція IV : Проблеми змісту педагогічної підготовки в умовах Європейського освітнього та інтеграційного процесу. – С. 123–126.– Бібліогр. в кінці ст.
89. **Лисенко, Н.** Шляхами українського дошкільця в Галичині : [історія становлення та розв. дошкіль. виховання на західноукр. землях] / Неллі Лисенко // *Наук. вісн. Чернів. ун-ту : [зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича]*. – Чернівці, 2001. – Вип. 122 : Педагогіка та психологія. – С. 67–74.
90. **Маліновська, Н. В.** Проблеми сенсорного розвитку і виховання дітей у педагогічній спадщині С. Ф. Русової / Н. В. Маліновська // *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т*. – Рівне, 2003. – Вип. 27. – С. 29–32.– Бібліогр.: с. 32 (5 назв).
91. **Матвієнко, С. І.** Дошкільне виховання в науково-педагогічній структурі Ніжинської вищої школи: історичний аспект / Матвієнко С. І. // *Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]*. – Ніжин, 2003. – № 1. – С. 150–153.– Бібліогр.: с. 153 (10 назв).

92. **Машовець, М. А.** Взаємозв'язок сімейного та суспільного дошкільного виховання: історико-педагогічний аспект / Машовець М. А. // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2003. – Вип. 2. – С. 27–32.– Бібліогр.: с. 32 (10 назв).
93. **Мельничук, М.** Світ правдивий і чистий : духовність дитини очима Софії Русової / Міля Мельничук // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 6. – С. 14–15.
94. **Мельничук, Н. С. Ф.** Русова про виховання працею / Н. Мельничук // Дошкіл. виховання. – 1992. – № 8. – С. 18.
95. **Мета** – самовиховання : дидакт. матеріал Марії Монтессорі і сенсор. розв. дитини / упоряд.: З. Борисова, Р. Семерникова // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 10. – С. 20–21 : іл.
96. **Метод научної педагогіки** Марии Монтессорі / [сост. и ред.: Борисова З. Н., Семерникова Р. А.]. – Киев : Ділова Україна, 1993. – 131 с.
97. **Нагачевська, З.** "Рідна школа" й українське громадське дошкілля / З. Нагачевська // Товариство "Рідна школа": історія і сучасність : наук. альм. – Львів : Львів. край, 2001. – Число 1. – С. 38–50.– Бібліогр. в кінці ст.
98. **Ніколенко, Д.** Дарунки Фрідріха Фребеля : [пед. спадщина видат. нім. педагога] / Д. Ніколенко // Дошкіл. виховання. – 1991. – № 9. – С. 10–12 : іл.
99. **Ніколенко, Д.** Не потребує реабілітації : [Історія розвитку педології] / Д. Ніколенко // Дошкіл. виховання. – 1991. – № 1. – С. 30–31.
100. **Ніколенко, Д.** Система Монтессорі : [про систему сенсор. виховання дошкільників М. Монтессорі] / Д. Ніколенко // Дошкіл. виховання. – 1992. – № 10. – С. 24–25 : іл.
101. **Пантюк, Т.** Вплив зарубіжних теорій на становлення фізичного виховання дошкільників в Україні у міжвоєнний період (1918–1939 рр.) / Т. Пантюк // Людинознавчі студії : зб. наук. пр. / Дрогоб. держ. пед. ун-т. – Дрогобич, 2000. – Вип. 2. – С. 164–173.
102. **Пантюк, Т. Я.** Чепіга про роль та значення дошкільного виховання у процесі розбудови української школи / Тетяна Пантюк // Наук. зап. Сер. Педагогіка / Терноп. держ. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2000. – Вип. 6. – С. 75–78.– Бібліогр.: с. 78 (10 назв).
103. **Печенко, І. П.** Софія Русова: українська дитина та її соціалізація : [аналіз мікрофакторів соціалізації дошкільнят у спадщині С. Русової] / І. П. Печенко // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Черніг. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2006. – Вип. 39. – С. 122–124.– Бібліогр.: с. 124 (3 назви).
104. **Подвижниця національного відродження** : перший голов. редактор журн. Наталя Лубенець / за архів. матеріалами підгот. Т. Слободянюк // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 3. – С. 3–5.
105. **Поніманська, Т.** Олександр Запорожець – засновник теорії гуманістичного виховання дошкільнят / Тамара Поніманська // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 11. – С. 7–9 : фотогр.
106. **Попиченко, С. С.** До питання про концепцію дошкільного виховання у спадщині Софії Русової / С. С. Попиченко, Л. В. Іщенко // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Черніг. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2006. – Вип. 39. – С. 136–137.– Бібліогр.: с. 137 (8 назв).
107. **Попиченко, С. С.** Розвиток теорії дошкільного виховання в працях відомих діячів освіти кінця ХІХ – початку ХХ століть Т. Г. Лубенця та Н. Д. Лубенець / С. С. Попиченко // Укр. дошкілля : наук. зап. Уман. держ. пед. ун-ту : зб. наук. пр. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Київ, 2000. – С. 76–81.

108. **Попиченко, С. С.** Розвиток теорії і практики дошкільного виховання в Україні (кінець XIX – початок XX ст.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Попиченко Світлана Сергіївна ; [наук. кер. Кузь В. Г.] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ : [б. в.], 1998. – 16 с. – Бібліогр.: с. 14–15 (10 назв).
109. **Попиченко, С.** Соціально-економічні, політичні та історичні передумови розвитку суспільного дошкільного виховання в Україні / С. Попиченко // Вісн. Київ. міжнар. ун-ту. Сер. Пед. науки. Психол. науки. – Київ, 2002. – Вип. 1. – С. 117–123.– Бібліогр.: с. 123 (7 назв).
110. **Проскура, О.** Повертаємося до джерел : втілення ідей С. Ф. Русової у практику роботи дошкіл. закл. / О. Проскура, О. Пшеврацька // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 7. – С. 8.
111. **Пшеврацька, О. В.** Психолого-педагогічні засади організації суспільного дошкільного виховання в працях С. Ф. Русової : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Пшеврацька Олена Володимирівна ; [наук. кер.: Слюсаренко В. Г., Проскура О. В.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : Вид-во КМУВ, 2002. – 23 с. – Бібліогр.: с. 18–19 (17 назв).
112. **Рего, Г.** Видатні постаті (Угорщини та Австро-Угорщини) причетні до становлення дошкільного виховання в Закарпатті / Г. Рего // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / [Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича]. – Чернівці, 2005. – Вип. 244 : Педагогіка та психологія. – С. 196–202.– Бібліогр.: с. 201–202 (8 назв).
113. **Русова, С.** Вибрані педагогічні твори : у 2 кн. Кн. 1 / Софія Русова ; [упоряд., авт. передм. та прим.: Є. І. Коваленко, І. М. Пінчук]. – Київ : Либідь, 1997. – 271 с. – Зміст: Про дитячі іграшки ; Нові методи дошкільного виховання ; Теорія і практика дошкільного виховання.
114. **Русова, С.** Нові методи дошкільного виховання / Софія Русова // Дошкіл. виховання. – 1992. – № 2/3. – С. 13.
115. **Сарапулова, Є.** Впорядкування думок, почуттів і вчинків дитини : вихов. система Й. Г. Песталоцці / Євгенія Сарапулова // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 11. – С. 10–11.– Бібліогр. в кінці ст.
116. **Сарапулова, Є.** Ідеї Руссо актуальні й сьогодні / Євгенія Сарапулова // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 1. – С. 13–15 : іл.
117. **Сарапулова, Є.** Лесгафт про роль сім'ї у формуванні характеру дитини / Євгенія Сарапулова // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 7. – С. 18–19. ; № 8. – С. 18–19.
118. **Сарапулова, Є.** Формування в дитини "сил серця, розуму й руки" : вихов. система Й. Г. Песталоцці / Євгенія Сарапулова // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 10. – С. 10–11 : фотогр.
119. **Сергеєва, В. Ф.** На зорі дошкільної справи в Україні : [дошкіл. виховання кінця XIX – початку XX ст.] / В. Ф. Сергеєва // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2002. – Вип. 19. – С. 92–95.– Бібліогр.: с. 95 (5 назв).
120. **Сергеєва, В. Ф.** Софія Русова про фізичний розвиток дітей дошкільного віку / В. Ф. Сергеєва // Педагогіка і психологія. – 1996. – № 2. – С. 146–151.
121. **Скринська, О. Л.** Джон Локк про вимоги до вихователя у роботі з дітьми / Скринська О. Л. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2000. – Вип. 9/10. – С. 70–75.– Бібліогр.: с. 75 (11 назв).
122. **Слободянюк, Т. Б.** Становлення та розвиток професійної підготовки фахівців з дошкільного виховання в Україні (кінець XIX – початок XX століття) : автореф. дис. ... канд.

пед. наук : 13.00.01 / Слободянюк Тетяна Борисівна ; [наук. кер. Вовк Л. П.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : [б. в.], 2000. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (5 назв).

123. **Стельмахович, Мирослав.** Плекаймо наше українське дошкілля : [еволюція укр. дошкіл. виховання] / Мирослав Стельмахович // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 1. – С. 4–5.

124. **Стрюк, К.** Система Марії Монтессорі – нове чи старе? / Катерина Стрюк // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 3. – С. 10–11.

125. **Стукало, Н. М.** Методико-математичні погляди С. Ф. Русової (1856–1940) : [методика формув. елементар. мат. уявлень в дошкіл. та мол. шкіль. віці] / Н. М. Стукало // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Черніг. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2006. – Вип. 39. – С. 160–162. – Бібліогр.: с. 162 (6 назв).

126. **Туренко, Н. М.** Дошкільне виховання в Європейських країнах у другій половині XIX – на початку XX століття / Н. М. Туренко // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2005. – Вип. 27, ч. 2. – С. 61–68.

127. **Улюкаєва, І.** Виховна концепція Івана Сікорського : [до 165-річчя від дня народж. видат. вітчизн. психолога, педагога] / Ірина Улюкаєва // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 4. – С. 10–11.

128. **Улюкаєва, І.** 20-ті роки: сміливий пошук освітян : [організація суспіл. виховання дітей дошкіл. віку та підготов. пед. кадрів] / Ірина Улюкаєва // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 3. – С. 6–7.

129. **Улюкаєва, І.** Ольга Дорошенко і її книжка "Дитячий садок" / Ірина Улюкаєва // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 10. – С. 24–25.

130. **Улюкаєва, І. Г.** Історія суспільного дошкільного виховання в Україні : навч. посіб. / І. Г. Улюкаєва ; Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ : Колор-Прінт, 2007. – 169 с. : фотогр. – Бібліогр.: с. 143–146.

131. **Улюкаєва, І. Г.** Нариси з історії суспільного дошкільного виховання в Україні : навч. посіб. / І. Г. Улюкаєва ; Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ : [б. в.], 2006. – 148 с. – Бібліогр. в кінці розд.

132. **Улюкаєва, І.** Педагогічна освіта у 30-ті роки : [підготов. фахівців дошкіл. профілю] / Ірина Улюкаєва // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 10. – С. 9–10.

133. **Улюкаєва, І.** Початок відродження : сусп. дошкіл. виховання і підготов. пед. кадрів у роки УНР (1917–1919 рр.) / Ірина Улюкаєва // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 1. – С. 12–13.

134. **Улюкаєва, І. Г.** Розвиток суспільного дошкільного виховання на Україні (початок XX ст.) / І. Г. Улюкаєва // Педагогіка і психологія. – 1998. – № 4. – С. 162–169.

135. **Філімонова, Т. В.** Дитяча гра в суспільному дошкільному вихованні України (70-ті роки XIX ст. – кінець 20-х років XX ст.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Філімонова Тетяна Віталіївна ; [наук. кер. Сухомлинська О. В.] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ : [б. в.], 2003. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17–18 (8 назв).

136. **Філімонова, Т. В.** С. Русова в історії розвитку вітчизняного дошкільного виховання : [1917–1920 рр.] / Т. В. Філімонова // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Черніг. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2006. – Вип. 39. – С. 168–169. – Бібліогр.: с. 169 (5 назв).

137. **Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки в Україні** : навч. посіб. для студ. пед. навч. закл. спец. "Дошкіл. виховання" / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.] ; за заг. ред. І. Г. Улюкаєвої. – [Б. м.] : Колор-Прінт, 2007. – 160 с.

138. **Штефан, Л. А.** Становлення та розвиток дошкільної освіти в Україні (1917–1941 рр.) / Л. А. Штефан // Українське дошкілля: проблеми, пошуки, творчі знахідки : (матеріали доп. міжвуз. наук.-практ. конф.), 25–26 квіт. 1996 р. / Уман. держ. пед. ін-т ім. П. Г. Тичини, Черкас. облас. ін-т післядиплом. освіти пед. працівників [та ін.]. – Умань, 1996. – С. 89–90.

Розділ 3. Зміст дошкільної освіти

3.1. Фізичний розвиток як інтегральна характеристика дошкільника

Див. також: 17, 101, 120, 309, 466, 871, 891, 897, 898, 902, 908, 913, 974, 1013, 1184, 1185, 1226, 1390

139. **Андрющенко, Т. К.** Формування ціннісного ставлення до власного здоров'я дітей старшого дошкільного віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Андрющенко Тетяна Костянтинівна ; [наук. кер. Лохвицька Л. В.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : Черкас. ЦНТЕІ, 2007. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (13 назв).

140. **Бабюк, Т.** Валеологія в системі дошкільного виховання / Тетяна Бабюк // Зб. наук. пр. Сер. педагогічна / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2005. – Вип. 6. – С. 128–131.

141. **Безпека життєдіяльності дошкільника** / Хмельниц. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти [та ін. ; упоряд.: Л. А. Грицюк, М. І. Каратаєва]. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2003. – 239 с : табл. – (Дошкільна освіта). – Бібліогр.: с. 237–238 (44 назви).

142. **Бейба, Л.** Для гнучкості, пластичності : добірка гімнаст. вправ у положенні лежачи, сидячи / Любомир Бейба // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 5/6. – С. 19.

143. **Богініч, О. Л.** Відходимо від штампів у фізичному вихованні дошкільників : [застосув. ігрового методу в методиці проведення занять] / Богініч О. Л. // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : [зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича]. – Чернівці, 2001. – Вип. 122 : Педагогіка та психологія. – С. 25–28. – Бібліогр.: с. 28 (5 назв).

144. **Богініч, О.** На старті фізичного розвитку / Ольга Богініч // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 3. – С. 7–9 : іл.

145. **Богініч, О.** Оздоровча педагогіка : вдоскон. малих форм актив. відпочинку / Ольга Богініч // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 7. – С. 18–19.

146. **Богініч, О.** Оздоровчу ідеологію – в життя малят : [формує. валеол. культури] / Ольга Богініч // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 7. – С. 7–9 : іл. – Бібліогр.: 10 назв.

147. **Богініч, О. Л.** Подбаймо про позитивні зрушення у фізичному розвитку дошкільників / О. Л. Богініч // Наук. зап. Пед. та іст. науки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2001. – Вип. 40. – С. 69–71.

148. **Богініч, О.** Сучасні пріоритети фізичного розвитку дітей / Ольга Богініч // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 7. – С. 12–14 : іл.

149. **Богініч, О. Л.** Фізичне виховання дітей дошкільного віку засобами гри : навч. посіб. / О. Л. Богініч ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – 2-ге вид., стереотип. – Київ : НПУ, 2003. – 140 с.

150. **Богініч, О. Л.** Фізичне виховання дітей дошкільного віку засобами гри : навч. посіб. / О. Л. Богініч ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ : НПУ, 2001. – 140 с.

151. **Богініч, О.** Хочу бути стрункою, як Попелюшка! : рек. щодо формує. правильної постави / О. Богініч, Н. Богданова // Дошкіл. виховання. – 2001. – № 10. – С. 25–26.

152. **Бондар, О.** Особливості біогеометричного профілю постави дітей 5–6 років / Олена Бондар // Спорт. вісн. Придніпров'я : наук.-теорет. журн. / Дніпропетр. держ. ін-т фіз. культури і спорту. – Дніпропетровськ, 2005. – Вип. 2. – С. 102–104.
153. **Бондар, О.** "Шевчик" : варіант гімнастики пробудження за мотивами укр. нар. гри / Олена Бондар // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 12. – С. 13.
154. **Бурова, А.** Рухливі ігри: організація та керівництво : метод. рек. / Алла Бурова // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 1. – С. 18–19.
155. **Валеологія – малятам** : метод. рек. щодо реалізації концепцій безперерв. валеол. освіти в дошкіл. закладах // Все для вчителя. – 1998 – № 3/4. – С. 11–12.
156. **Вашак, О.** Виховання екологічно безпечної поведінки дошкільників / О. Вашак // Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Сер. Пед. науки. – Полтава, 2006. – Вип. 6. – С. 58–64.– Бібліогр. в кінці ст.
157. **Виважити кожну хвилину** : [метод. поради з проведення занять з фіз. культури] / авт.-упоряд. Л. Поліщук // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 9. – С. 25–28.– Бібліогр.: 55 назв.
158. **Виховуємо здорових і розумних** : [добрірка статей, конспектів занять з питань фіз. виховання та розв. мат. здібностей дошкільників] // Б-чка вихователя дит. садка. – Київ, 2003. – Жовт. (№ 19). – С. 1–116.
159. **Вільчковський, Е.** Від немовляти до школяра : концеп. фіз. виховання дошкільників / Едуард Вільчковський // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 8. – С. 5.
160. **Вільчковський, Е.** Літо краснее прийшло : пізнання природи і природа рухів : заняття для дітей серед. дошкіл. віку / Е. Вільчковський, Г. Біленька, О. Богінч // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 6. – С. 8–10 : іл.
161. **Вільчковський, Е.** Насамперед – фізичний гарт : [фізкультур.-оздоров. садки в Україні] / Е. Вільчковський, Н. Денисенко // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 5. – С. 10–11.
162. **Вільчковський, Е. С.** Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. для студ. дошкіл. ф-тів вищ. пед. навч. закл. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – Суми : Університетська книга, 2005. – 427 с. – Бібліогр.: с. 422–424 (51 назва).
163. **Вільчковський, Е. С.** Фізичне виховання дітей у дошкільному закладі : посібник / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок ; М-во освіти і науки України. – Київ : [б. в.], 2001. – 216 с. : іл.
164. **Войчищена, Л. В.** Учимся змалечку : тиждень безпеки у дошкіл. закладах / Л. В. Войчищена // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 7. – С. 47–48.
165. **Ворончук, О.** Ігрове фізкультурне обладнання / Олександра Ворончук // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 9. – С. 16–19 : іл.
166. **Ворончук, О.** Люби і знай козацький край : спорт. розвага для дітей 6-го року життя / Олександра Ворончук // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 8. – С. 24–25 : іл.
167. **Георгян, Н. М.** Індивідуально-диференційований підхід у фізичному вихованні дітей дошкільного віку / Н. М. Георгян, Т. А. Садова // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 2. – С. 122–125. – Бібліогр.: с. 125 (7 назв).
168. **Гураш, Л.** Розумна обережність – запорука безпеки : метод. поради з питань безпеки життєдіяльності дошкільнят / Лариса Гураш // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 7. – С. 7–9 : іл.

169. **Денисенко, Н.** Всебічно, ґрунтовно : сучас. підходи до контролю у системі фіз. виховання / Нінель Денисенко // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 10. – С. 11–13.
170. **Денисенко, Н.** Інформаційне забезпечення процесу фізвиховання дошкільнят / Н. Денисенко // Палітра педагога. – 2001. – № 2. – С. 28–31.
171. **Денисенко, Н.** Освітній процес має бути здоров'язбережувальним : [про оздоровчу спрямованість навч.-вихов. процесу в дошкіл. навч. закл.] / Неля Денисенко // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 7. – С. 8–10 : іл.– Бібліогр.: 5 назв.
172. **Денисенко, Н.** Основні засади організаційної роботи з фізичного виховання дітей / Неля Денисенко // Дошкіл. виховання. – 2001. – № 11. – С. 25–27.
173. **Денисенко, Н.** Працездатність дитини / Неля Денисенко // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 9. – С. 7–10 : іл.– Бібліогр.: 5 назв. – Дод.: Ігри та вправи для зняття втоми.
174. **Денисенко, Н. Ф.** Прогнозування та планування системи фізичного виховання дітей в дошкільному закладі освіти / Н. Ф. Денисенко // Педагогіка і психологія формув. творч. особистості: проблеми і пошуки : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України, Запоріж. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Київ ; Запоріжжя, 2001. – Вип. 20. – С. 258–262.
175. **Денисенко, Н.** Управління фізвихованням дітей: прийняття та виконання рішень / Н. Денисенко // Палітра педагога. – 2002. – № 1. – С. 27–31.
176. **Дубогай, О.** Оздоровлення дошкільнят, або Канікули влітку : [метод. посіб.] / Олександра Дубогай, Наталія Маковецька, Ніна Погрібняк. – Запоріжжя : ЛІПС, 2005. – 227 с. – Бібліогр.: с. 226–227.
177. **Дубогай, О.** Проти втоми та недуги : комплекси вправ для фізкультхвилинок та занять з фізкультури / Олександра Дубогай // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 4. – С. 16–18 : іл.
178. **Дубогай, О.** Чи готова дитина до навчання? : [рівень фіз. готовності дитини до навчання] / Олександра Дубогай // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 11. – С. 7–9 : табл.
179. **Єфименко, М.** Боцман і юнги : орієнтов. план-сценарій з фіз. виховання на основі темат. гри "Навколосвітня подорож" / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 3/4. – С. 8–9 : мал.
180. **Єфименко, М.** Замість "зарядки" – гімнастика пробудження / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 10. – С. 6–7 : іл.
181. **Єфименко, М.** Золоті формули рухового розвитку : авт. система фіз. виховання / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 3. – С. 22–24 : іл.
182. **Єфименко, М.** Йди за логікою природи : перша заповідь авт. системи фіз. виховання дошкільників / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 9. – С. 4–5 : іл.
183. **Єфименко, М.** Колір у фізичному вихованні дошкільнят / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 11/12. – С. 18–19 : табл.
184. **Єфименко, М.** Обережно: стрибки! : [безпека стрибкового режиму] / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 3. – С. 24–25 : іл.
185. **Єфименко, М.** Основні рухові режими : авт. програма фіз. виховання / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 1. – С. 12–13.
186. **Єфименко, М.** Підготовча частина : [система фіз. виховання дошкільників] / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 5. – С. 11–12 : кольор. фотогр.

187. **Єфименко, М.** План-конспект заняття – сценарій ігрової дії : авт. система фіз. виховання / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 7. – С. 6–7 : мал.
188. **Єфименко, М.** По висхідній спіралі : має відбуватися фіз. виховання дошкільників : друга заповідь авт. системи / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 10. – С. 10–11.
189. **Єфименко, М.** Принцип багатопланової "ємності" заняття : [авт. погляд на заняття з фіз. культури] / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 1. – С. 12–13 : кольор. іл.
190. **Єфименко, М.** Сколіозу – ні! : причини виникн. сколіотич. постави / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 11. – С. 22–24 : іл.
191. **Єфименко, М.** Хлопці – козаки, а дівчатка – квіточки... : стат. культура у фіз. вихованні дошкільнят / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 9. – С. 18–19 : іл.
192. **Єфименко, М.** Цікаві фізкультуринки – нова форма гімнастики пробудження : авт. система фіз. виховання / Микола Єфименко // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 5/6. – С. 6–8.
193. **Жаровцева, Т.** К вопросу взаимодействия дошкольного учреждения и семьи в физическом воспитании дошкольников / Т. Жаровцева // Зб. наук. пр. Пед. науки / Херсон. держ. пед. ун-т. – Херсон, 2002. – Вип. 29. – С. 109–111.
194. **Заняття з фізичної культури** : для дітей мол. віку з використ. природ. загартування / розроб. Т. Пруденко // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 9. – С. 14.
195. **Запорозькі розваги** : заняття з фізвиховання для підготов. групи / розроб. Л. Хамуйло, Р. Кизим // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 7. – С. 22.
196. **Змановський, Ю.** На фоні позитивних емоцій : психол. аспекти фіз. виховання дітей ран. і дошкіл. віку / Ю. Змановський, Ю. Лукоянов // Дошкіл. виховання. – 1992. – № 1. – С. 6–7.
197. **Змахну чарівною паличкою...** : [нестандартні заняття з фіз. виховання дошкільників на основі психогімнастики] / розроб. Н. Погребняк // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 11. – С. 17–18.
198. **І весело, і моторно** : рухливі ігри для дітей старш. дошкіл. віку / підгот.: А. Баченко, М. Барилюк // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 7. – С. 20–21.
199. **Іванашко, О. Є.** Психологічний аналіз усвідомлення здорового способу життя дітьми дошкільного віку : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Іванашко Оксана Євгенівна ; [наук. кер. Приступа Є. Н.] ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : Вид-во Рівнен. держ. техн. ун-ту, 2001. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (10 назв).
200. **Кириченко, О.** Корисно і весело : малі форми актив. відпочинку у роботі з дошкільниками / О. Кириченко // Дошкіл. виховання. – 1992. – № 10. – С. 12–13. – Дод.: Орієнтов. тексти до фізкультхвилинок.
201. **Кириченко, О.** Як підвищити працездатність дошкільнят : запобігання перевтомі дітей у процесі навчання / Ольга Кириченко // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 8. – С. 24–25 : іл.
202. **Книш, Т. В.** Гігієнічне виховання як складова частина валеологічного виховання в дошкільних закладах освіти / Т. В. Книш // Пед. пошук. – 2001. – Вип. 1. – С. 85–86.
203. **Козіброда, Л. В.** Організаційно-методичні аспекти фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку з відхиленнями у стані здоров'я : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 / Козіброда Лариса Володимирівна ; [наук. кер. Боднар І. Р.] ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Львів : [б. в.], 2006. – 19 с. – Бібліогр.: с. 15–16 (11 назв).

204. **Колоскова, Н.** Баскетбол : для дітей старш. дошкіль. віку / Надія Колоскова // Дошкіль. виховання. – 1997. – № 10. – С. 22–23 : іл.

205. **Корякіна, І. В.** Роль занять з ручної праці у підготовці дітей до оволодіння графікою письма / Корякіна І. В. // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2003. – Вип. 2. – С. 77–82. – Бібліогр.: с. 82 (6 назв).

206. **Костюк, Н.** Фізкультурні розваги дошкільнят : метод. рек. / Ніна Костюк // Дошкіль. виховання. – 2005. – № 9. – С. 22–23.

207. **Кот, Н. А.** Виховання вольових якостей у дітей 4–6 років засобами фізичної культури : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Кот Надія Андріївна ; [наук. кер. Вільчковський Е. С.] ; Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : [б. в.], 1995. – 24 с. – Бібліогр.: с. 23 (6 назв).

208. **Кочина, Н В.** Розвиток рухових здібностей дошкільників на заняттях зі спортивної акробатики / Наталія Валентинівна Кочина // Фіз. виховання в школі. – 2006. – № 6. – С. 25–31. – Бібліогр. в кінці ст.

209. **Кравець, Н.** Підготовка руки до письма / Ніна Кравець // Дошкіль. виховання. – 2003. – № 10. – С. 18–19 : іл.

210. **Курок, О. І.** Методичні аспекти навчання дітей [старшого дошкільного віку] рухових дій з м'ячем / Курок О. І. // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2003. – Вип. 2. – С. 16–23. – Бібліогр.: с. 22–23 (9 назв).

211. **Курок, О. І.** Передумови ефективного використання дій із м'ячем у системі фізичного виховання дітей п'яти-шести років / О. І. Курок // Вісн. Київ. міжнар. ун-ту. Сер. Пед. науки. Психол. науки. – Київ, 2002. – Вип. 1. – С. 86–95. – Бібліогр.: с. 94–95 (12 назв).

212. **Курочкіна, С.** Українські дитячі народні рухливі ігри дошкільнят / С. Курочкіна, Г. Курочкін // Акт. питання розв. спорт. і рухливих ігор: сучас. стан та перспективи / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2002. – Вип. 3. – С. 168–172.

213. **Левінець, Н. В.** Теоретичне обґрунтування засобів народної педагогіки у фізичному вихованні дошкільнят / Н. В. Левінець // Вісник : зб. наук. ст. викладачів, докторантів, аспірантів Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2002. – Вип. 2. – С. 195–197.

214. **Липко, Ю.** Кун-фу в дитячому садку : дихально-оздоров. комплекс для серед. та старш. груп / Юрій Липко // Дошкіль. виховання. – 1993. – № 8. – С. 6–7 : іл.

215. **Липко, Ю.** Сильним, як татко! : комплекс фізкультур. вправ для дітей віком 5–6 років у парі з дорослим / Юрій Липко // Дошкіль. виховання. – 1993. – № 12. – С. 16–17.

216. **Липко, Ю.** Щоб ніколи спина не боліла : вправи на профілактику порушень постави та болю в спині / Юрій Липко // Дошкіль. виховання. – 1998. – № 9. – С. 24–26 : іл.

217. **Литвиненко, І.** Відповідальність за власне здоров'я формуємо разом з батьками / Ірина Литвиненко // Дошкіль. виховання. – 2005. – № 1. – С. 6–7.

218. **Лохвицька, Л. В.** Валеологічні знання – дітям: запровадження валеології в дошкільних закладах / Лохвицька Л. В. // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2003. – Вип. 2. – С. 86–93. – Бібліогр.: с. 92 (20 назв).

219. **Лохвицька, Л.** Про здоров'я треба знати, про здоров'я треба дбати / Л. Лохвицька, Т. Андрющенко // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 12. – С. 10–13 : іл. ; Дошкіль. виховання. – 2003. – № 2. – С. 24–27 : іл.

220. **Мустафаєва, З. І.** Використання нетрадиційних технологій фізичного виховання як засіб формування інтересу дошкільників до фізичної культури / З. І. Мустафаєва // Теорет.-

метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 249–252. – Бібліогр.: 10 назв.

221. **Низковська, О.** Знайомтесь ближче: ритмічна гімнастика / Олена Низковська // Дошкільн. виховання. – 1997. – № 4. – С. 8–10 : кольор. фотогр.

222. **Никоненко, Ю. П.** Використання інноваційних технологій у фізичному вихованні дітей дошкільного віку / Ю. П. Никоненко, Н. С. Останіна // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин : НДУ, 2006. – № 5. – С. 52–55. – Бібліогр. в кінці ст.

223. **Пангелова, Н. Є.** Дитячий туризм як інтегрований засіб рухової і пізнавальної діяльності старших дошкільників / Н. Є. Пангелова, А. А. Пивовар // Гуманіт. вісн. Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-ту ім. Григорія Сковороди : наук.-теорет. зб. / Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – Спецвип. : Педагогіка. – С. 132–135.

224. **Пангелова, Н.** Інтеграція фізичного і розумового розвитку дошкільників засобами туризму / Н. Пангелова, А. Палатний // Гуманіт. вісн. Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-ту ім. Григорія Сковороди : наук.-теорет. зб. / Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2004. – Спецвип. : Педагогіка. – С. 145–149.

225. **Пангелова, Н.** Напрями удосконалення змісту та організації фізичного виховання для гармонійного розвитку дошкільників / Наталія Пангелова // Спорт. вісн. Придніпров'я : наук.-теорет. журн. / Дніпропетр. держ. ін-т фіз. культури і спорту. - Дніпропетровськ, 2005. – Вип. 2. – С. 40–42.

226. **Пангелова, Н.** Народні рухливі ігри – засіб всебічного виховання дошкільника / Н. Пангелова // Акт. питання розв. спорт. і рухливих ігор: сучас. стан та перспективи / Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2002. – Вип. 3. – С. 172–176.

227. **Пивовар, А.** Організаційно-методичні основи розвитку фізичних і пізнавальних здібностей дітей старшого дошкільного віку в процесі занять фізичними вправами : навч.-метод. посіб. / Андрій Пивовар ; Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький : [Пальміра], 2005. – 111 с. – Бібліогр.: с. 109–111.

228. **Півоварська, Є.** Використання пластичних технік у дошкільному вихованні дітей / Єва Півоварська // Проблеми освіти : наук.-метод. зб. / Наук.-метод. центр вищої освіти [та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 44. – С. 26–29. – Бібліогр. в кінці ст.

229. **Поліщук, В.** Оптимізація фізичного і розумового виховання дітей 5 і 6 років засобів дошкільного туризму / Віталій Поліщук // Гуманіт. вісн. Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-ту ім. Григорія Сковороди : наук.-теорет. зб. / Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2004. – Спецвип. : Педагогіка. – С. 133–137.

230. **Поліщук, О.** Дві хвилини здоров'я : фізкультхвилини на заняттях : [орг. і проведення у дошкільн. закл.] / Олена Поліщук // Дошкільн. виховання. – 2003. – № 11. – С. 18–19 : іл.

231. **Поліщук, О.** Моделювання педагогічного процесу розучуванням рухливих ігор з дошкільниками : навч. посіб. / Олена Поліщук ; М-во освіти і науки України. – Київ : Міленіум, 2004. – 54 с.

232. **Поліщук, О.** Педагогічна практика студентів з курсу "Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку" : навч. посіб. / Олена Поліщук ; М-во освіти і науки України. – Київ : Міленіум, 2004. – 144 с.

233. **Поліщук, О.** Фізкультурне свято – здоров'я, снага, добрий настрій : метод. рек. / Олена Поліщук // Дошкільн. виховання. – 1998. – № 7. – С. 26–29 : іл.

234. **Потужній, О. В.** Особливості фізичного розвитку та фізичної підготовленості дошкільників 5–7 років, які проживають у сільській місцевості / О. В. Потужній // Наук. зап. Пед., іст. та фіз.-мат. науки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 49. – С. 111–115.

235. **Потужній, О.** Сімейний туризм як засіб формування у старших дошкільників позитивного ставлення до занять фізичною культурою / О. Потужній // Гуманіт. вісн. Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-ту ім. Григорія Сковороди : наук.-теорет. зб. / Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2004. – Спецвип. : Педагогіка. – С. 161–165.

236. **Потужній, О. В.** Формування у дітей старшого дошкільного віку позитивного ставлення до занять фізичною культурою в умовах села : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Потужній Олександр Васильович ; [наук. кер. Дубогай О. Д.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : Автореферат, 2006. – 20 с. – Бібліогр.: с. 18 (7 назв).

237. **Прищеп, Т. І.** Охорона життя та здоров'я дітей дошкільного віку : [орієнтов. плани роботи] / Т. І. Прищеп // Відкритий урок. Дошкільне виховання. – Київ, 2003. – Вип. 1. – (Методична серія для вчителів). – С. 61–67.

238. **Роговик, Л.** Весело, без остраху : індивід. підхід до навчання рухів через розв. психомоторики / Людмила Роговик // Дошкіль. виховання. – 2000. – № 1. – С. 26–27.

239. **Савка, В.** Мої "мавпочки", "левенята" і "морячки" : [фіз. виховання дошкільнят] / Віра Савка // Дошкіль. виховання. – 1999. – № 8. – С. 24–26 : іл. – Дод.: Комплекси ранк. та коригуючої гімнастики ; Дотик. масаж ; Конспект нетрадиц. заняття з фізкультури.

240. **Сварковська, Л. А.** До питання типологізації занять з фізичної культури у дошкільному закладі / Л. А. Сварковська // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 246–248. – Бібліогр.: 9 назв.

241. **Сварковська, Л. А.** Формування у дітей 5–6 років мотивації до занять фізичною культурою : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Сварковська Ліна Андріївна ; [наук. кер. Вільчковський Е. С.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : Просвіта, 2000. – 18 с. – Бібліогр.: с. 14–15 (10 назв).

242. **Сюжетні заняття з фізичної культури з дітьми дошкільного віку : метод. вказівки до проведення занять з фіз. культури / АПН України, Ін-т педагогіки ; уклад. Е. С. Вільчковський.** – Київ : ІЗМН, 1996. – 76 с.

243. **Терентьєва, Н.** Фізичне виховання: інноваційний підхід : репортаж із Всеукр. наради-семінару ["Використ. нетрадиційних засобів фіз. виховання в дошкіль. навч. закладах", м. Херсон, 2007 р.] / Наталія Терентьєва // Дошкіль. виховання. – 2007. – № 7. – С. 6–7.

244. **Терещенко, І.** Хочеш бути здоровим – будь ним! : матеріали постійно діючого семінару "Зміцнення здоров'я дошкільнят засобами фіз. виховання" / І. Терещенко // Палітра педагога. – 2003. – № 1. – С. 17–20.

245. **Фіяло, Т.** Статеве виховання – справа щоденна / Таміла Фіяло // Дошкіль. виховання. – 2003. – № 3. – С. 6–9 : іл. – Дод.: Конспекти занять.

246. **Чаговец, А. И.** Роль вихователя в формуванні навчальних навиків здорового образу життя у дітей дошкільного віку / А. И. Чаговец // Проблеми освіти : наук.-метод. зб. / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти [та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 49. – С. 150–154. – Бібліогр. в кінці ст.

247. **Чудна, Р.** Вестибулярне тренування у фізичному вихованні дітей грудного та дошкільного віку / Р. Чудна // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2006. – № 3. – С. 53–55.

248. **Шалигіна, Г. В.** Специфіка використання настільних ігор для підготовки руки дитини до навчання в школі : (почат. навчання) / Г. В. Шалигіна // Освіта Донбасу. – 2006. – № 1. – С. 44–48.

249. **Шалигіна, Г.** Фізкультурне обладнання: комплексний підхід / Галина Шалигіна // Дошкіль. виховання. – 2006. – № 9. – С. 14–17 : іл.

250. **Шевцова, Н. П.** Развитие мелкой моторики руки дошкольника как средство подготовки к обучению в школе / Н. П. Шевцова // Январские педагогические чтения : соврем. образоват. технологии / Крым. гос. инженер.-пед. ун-т [и др.]. – Симферополь, 2004. – С. 64–68.

251. **Юрочкіна, С. О.** Педагогічні засади валеологічного виховання дітей старшого дошкільного віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Юрочкіна Світлана Олександрівна ; [наук. кер. Плохій З. П.] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ : [б. в.], 1997. – 27 с. – Бібліогр.: с. 25–26 (5 назв).

3.2. Соціально-моральний розвиток дитини дошкільного віку

Див. також: 79, 93, 103, 245, 413, 432, 590, 784, 790, 911, 963, 1008, 1190, 1191, 1195, 1229

252. **Аблітарова, А. Р.** Історичний аспект статевої соціалізації дошкільників різних етнічних груп / А. Р. Аблітарова // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 262–265.– Бібліогр.: 7 назв.

253. **Аблітарова, А. Р.** Особливості статевої соціалізації дітей старшого дошкільного віку в умовах полікультурного середовища / А. Р. Аблітарова // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2006. – Вип. 9, кн. 1. – С. 227–234. – Бібліогр.: 9 назв.

254. **Барабаш, О.** Духовна культура дошкільників : проблеми виховання засобами укр. етнокультури / Ольга Барабаш // Дошкіль. виховання. – 1994. – № 2. – С. 11–12. – Дод.: Прикл. складання персп. плану занять з ознайомлення дошкільників з нар. звичаями та обрядами.

255. **Батухтіна, О. Г.** Залучаємо дітей до національної культури : [нац. виховання дошкільнят] / О. Г. Батухтіна // Наук. зап. Пед. та іст. науки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ : НПУ, 1999. – Ч. 1. – С. 8–13.

256. **"Бачити, мислити, відкривати й дивуватись"** (працюємо за В. О. Сухомлинським) : за матеріалами експерим. роботи ДНЗ "Ялинка" Упр. освіти Бровар. міськради / [авт.-упоряд.: Тоцька Т. П., Туник І. А., Ліждвой Л. М. ; за заг. ред. Тоцької Т. П.]. – Київ : Заграй, 2007. – 139 с. : кольор. фотогр.

257. **Безлюдна, В. І.** Актуалізація комунікативної потреби у дітей дошкільного віку / В. І. Безлюдна // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2003. – Вип. 25. – С. 29–36. – Бібліогр.: с. 36 (7 назв).

258. **Бех, І.** Вчинок у морально-духовному розвитку особистості / Іван Бех // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 2. – С. 3–5 : іл. ; № 4. – С. 3–5.

259. **Бех, І.** Концепція правил відповідного виховання : [правила морал. виховання] / Іван Бех // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 11. – С. 3–7 : табл.

260. **Беленька, Г. В.** Нові часи й нові діти: сподівання людства / Г. В. Беленька // Наук. часоп. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Сер. 17. Теорія і практика навчання та виховання : зб. наук. пр. – Київ : НПУ, 2005. – Вип. 2. – С. 25–30. – Бібліогр. в кінці ст.

261. **Бідненко, Н. Я** – особистість : нотатки із Всеукр. наук.-практ. семінару "Особистісно-орієнтована модель дошкіл. освіти" і її втілення у Держ. баз. програмі / Н. Бідненко // Освіта. - 2002. – 15–22 січ. (№ 3). – С. 2.

262. **Білоусова, Н.** Становлення моральної свідомості: психологічні аспекти / Наталія Білоусова // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 1. – С. 10–11. – Дод.: Приклади проведення занять.

263. **Білоусова, Н. М.** Формування особистості дитини в різних видах діяльності / Н. М. Білоусова // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Черніг. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2002. – Вип. 10. – С. 19–21.

264. **Богущ, А.** Духовне виховання на засадах української християнської педагогіки / Алла Богущ // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 8. – С. 3–4.

265. **Богущ, А. М.** Принципи народознавчої роботи з дітьми дошкільного віку / Алла Михайлівна Богущ // Педагогіка і психологія. – 1994. – № 2. – С. 35–43.

266. **Богущ, А. М.** Українське народознавство в дошкільному закладі : навч. посіб. / Алла Михайлівна Богущ. – Київ : Вища школа, 1994. – 398 с.

267. **Богущ, А. М.** Українське народознавство в дошкільному закладі : практикум : навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закладів / А. М. Богущ, Н. В. Лисенко. – Київ : Вища школа, 2003. – 206 с.

268. **Богущ, А.** Уроки духовності дітям / А. Богущ, В. Сучок ; Півд. наук. центр АПН України. – Одеса : [б. в.], 2005. – 126 с. – Бібліогр.: с. 126.

269. **Бондарик, М. В.** Використання надбань народної педагогіки в процесі вирішення проблем трудового виховання дітей дошкільного віку / Бондарик М. В. // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2003. – Вип. 2. – С. 93–97. – Бібліогр.: с. 97 (9 назв).

270. **Бурцева, Ю. О.** Характеристика статевої поведінки хлопчиків і дівчат у дошкільному дитинстві / Бурцева Ю. О. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2005. – № 3/4. – С. 206–212. – Бібліогр.: с. 212.

271. **Виховання дошкільника в праці** / [З. Н. Борисова, Г. В. Беленька, М. А. Машовець та ін.] ; за заг. ред. З. Н. Борисової. – 2-ге вид., стереотип. – Київ : Віпол, 2002. – 112 с. – Бібліогр.: с. 109–111 (52 назви).

272. **Власова, О. І.** Соціально-психологічні чинники розвитку соціальних здібностей у дошкільному дитинстві / О. І. Власова // Наука і освіта. – 2004. – № 4/5. – С. 11–14. – Бібліогр.: с. 14 (7 назв).

273. **Водолага, Н. В.** Особливості спілкування дітей старшого дошкільного віку з однолітками і дорослими / Н. В. Водолага // Наука і освіта. – 2003. – № 5/6. – С. 81–85. – Бібліогр.: с. 85 (7 назв).
274. **Волошенко, Л. І.** Проблема розвитку спілкування дітей з однолітками у дошкільному віці : [роль комунікат. діяльності у становленні особистості дошкільника] / Л. І. Волошенко // Вісн. Харк. держ. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. Психологія. – Харків, 2003. – Вип. 11. – С. 51–54.
275. **Врочинська, М.** У королівстві Доброти : заняття для старш. групи / Марина Врочинська // Дошкіль. виховання. – 2004. – № 9. – С. 24–25 : іл.
276. **Гаврилова, І.** Музейні подорожі в минуле : [народознав. програма для дошкільників] / Інна Гаврилова // Дошкіль. виховання. – 2006. – № 8. – С. 14–15 : мал.
277. **Газіна, І. О.** Формування в дошкільників першооснов національної самосвідомості (психолого-педагогічні особливості) / І. О. Газіна // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ, 2005. – № 1. – С. 56–61. – Бібліогр.: с. 61 (11 назв).
278. **Гончаренко, А.** Взаємини однолітків у дошкільному закладі / Алла Гончаренко // Дошкіль. виховання. – 1999. – № 9. – С. 4–6.
279. **Гончаренко, А. М.** Особливості виховання гуманних взаємин хлопчиків і дівчаток дошкільного віку / А. М. Гончаренко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. праць / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 1999. – Кн. 2. – С. 102–109. – Бібліогр.: с. 108–109 (13 назв).
280. **Гончаренко, А. М.** Педагогічні умови становлення гуманних взаємин старших дошкільників : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Гончаренко Алла Миколаївна ; [наук. кер. Кононко О. Л.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : Вид-во Київ. міськ. пед. ун-ту ім. Б. Д. Грінченка, 2003. – 22 с. – Бібліогр.: с. 18–19 (10 назв).
281. **Гончарова-Горянська, М. В.** Гра як засіб формування соціальної компетентності дошкільнят / М. В. Гончарова-Горянська // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 6, кн. 1. – С. 162–168. – Бібліогр.: с. 167–168 (11 назв).
282. **Гончарова-Горянська, М. В.** Соціальна компетентність дошкільнят: поняття, зміст, формування в сучасних навчальних закладах / М. В. Гончарова-Горянська // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2006. – Вип. 9, кн. 1. – С. 219–226. – Бібліогр.: 6 назв.
283. **Грама, Н. Г.** Вікові прояви егоцентризму-децентрації та їх диференціація в економічному вихованні особистості дошкільника / Н. Г. Грама // Наука і освіта. – 2003. – № 2/3. – С. 10–15. – Бібліогр.: с. 10–15 (11 назв).
284. **Грама, Н. Г.** Економічне виховання дітей як фахове надбання педагога-вихователя ДЗО / Ніна Григорівна Грама // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2003. – Вип. 1/2. – С. 200–206.
285. **Гридковець, Л. М.** Формування засад духовності особистості в дитячому віці / Л. М. Гридковець, Т. Г. Федорова-Мельницька // Проблеми заг. та пед. психології : зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ, 2006. – Т. 8, вип. 7. – С. 111–116.
286. **Грицишина, Т. І.** Краєзнавство – дошкільникам / Т. І. Грицишина // Гуманіт. вісн. Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-ту ім. Григорія Сковороди : наук.-теорет. зб. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – Спецвип. : Педагогіка. – С. 84–88.

287. **Громадянське виховання особистості** : [навч.-метод. вид.]. Кн. 2. Методичні аспекти / [упоряд.: Л. А. Грицюк, М. І. Каратаєва]. – Кам'янець-Подільський : [б. в.], 2006 (ПП Мошак М. І.) – 108 с. : табл. – (Дошкільна освіта).
288. **Громадянське виховання особистості** : [навч.-метод. вид.]. Кн. 3. Перспективний досвід / [упоряд.: Грицюк Л. А., Каратаєва М. І.]. – Кам'янець-Подільський : [б. в.], 2006 (ПП Мошак М. І.) – 239 с. – (Дошкільна освіта).
289. **Денисюк, О.** Дошкільнятам про історію України / О. Денисюк // Палітра педагога. – 1997. – № 1. – С. 4–5.
290. **Денисюк, О. М.** Формування уявлень дітей старшого дошкільного віку про історію України : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Денисюк Олена Миколаївна ; [наук. кер. Артемова Л. В.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : [б. в.], 2000. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16 (6 назв).
291. **Дичківська, І.** Прилучати до загальнолюдських цінностей : виховання у дошкільників любові і поваги до матері / І. Дичківська // Дошкіль. виховання. – 1992. – № 9. – С. 8.
292. **Дичківська, І. М.** Це я можу сам : вправи у соц. поведінці : [технологія індивід. виховання дошкільників М. Монтессорі] : навч.-метод. посіб. / І. М. Дичківська, Т. І. Поніманська. – Рівне : [б. в.], 2001. – 93 с. – Бібліогр.: с. 92.
293. **Єржабкова, Б.** Соціальне виховання і розвиток особистості дошкільника / Б. Єржабкова // Обрії / Івано-Франківський інститут післядипломної педагогічної освіти. – Івано-Франківськ, 2001. – № 1. – С. 74–77.
294. **Жадан, Р.** Малятам про економіку, або Як зайці житло будували / Р. Жадан, Г. Григоренко // Дошкіль. виховання. – 2001. – № 10. – С. 22–24 : іл.
295. **Жорняк, Н.** Концептуальні засади та феноменологія дослідження особистісного становлення дошкільника / Наталія Жорняк // Неперерв. проф. освіта: теорія і практика. – 2003. – № 2. – С. 187–192.
296. **Захарова, Н. М.** Соціальна адаптація старших дошкільників засобами ігрової діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Захарова Наталя Миколаївна ; [наук. кер. Науменко Т. І.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : Науковий світ, 2007. – 20 с.
297. **Ігнатенко, Л. П.** До проблеми виховання патріотичних почуттів у дітей старшого дошкільного віку / Л. П. Ігнатенко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 257–261. – Бібліогр.: 16 назв.
298. **Калуська, Л.** Поспішаймо закладати моральний фундамент : [формув. морал. цінностей та християн. чеснот в дошкільників] / Любомира Калуська // Дошкіль. виховання. – 2006. – № 7. – С. 13–15 : іл. – Бібліогр.: 10 назв. – Дод.: Поучення Володимира Мономаха своїм дітям.
299. **Калуська, Л.** Праця як важливий засіб ранньої соціалізації дитини / Любомира Калуська // Дошкіль. виховання. – 2004. – № 2. – С. 8–9 : кольор. іл.
300. **Карнаухова, А. В.** Проблема формування поваги до дорослих у дітей дошкільного віку засобами казки / А. В. Карнаухова // Вісник : зб. наук. ст. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова : матеріали звіт.-наук. конф. викладачів : до 170-річного ювілею. – Київ : НПУ, 2006. – Вип. 8. – С. 50–52. – Бібліогр. в кінці ст.
301. **Кікінежді, О.** Гендерне виховання змалку / Оксана Кікінежді // Дошкіль. виховання. – 2006. – № 2. – С. 3–6 : іл. ; № 3. – С. 10–13 : іл.

302. **Кірдода, Л. О.** Формування самостійності дітей старшого дошкільного віку в співпраці дошкільного навчального закладу з сім'єю / Л. О. Кірдода // Наука і сучасність. Сер. Педагогіка. Філологія : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : НПУ, 2006. – Т. 54. – С. 50–57. – Бібліогр. в кінці ст.
303. **Климовська, О. Ю.** Феномен влади у дітей старшого дошкільного віку: до постановки проблеми / О. Ю. Климовська // Вісн. Харк. держ. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. Психологія. – Харків, 2003. – Вип. 11. – С. 103–108. – Бібліогр.: с. 107–108 (19 назв).
304. **Ковальчук, Л.** Недоліки гендерної соціалізації вихованців дитячих садків (на матеріалах Німеччини) / Любов Ковальчук // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. – Тернопіль, 2005. – Вип. 7. – С. 136–139. – Бібліогр. в кінці ст.
305. **Козлюк, О. А.** До проблеми цілісного формування особистості дитини в процесі морального виховання / О. А. Козлюк // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2002. – Кн. 1. – С. 78–81. – Бібліогр.: с. 81 (7 назв).
306. **Козлюк, О. А.** Формування гуманістичної спрямованості спілкування дітей старшого дошкільного віку / О. А. Козлюк // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2003. – Вип. 27. – С. 34–37. – Бібліогр.: с. 37 (6 назв).
307. **Комісарик, М.** Психолого-педагогічні аспекти захисту прав і гідності дітей дошкільного віку / М. Комісарик, Г. Чуйко // Наук. зап. Сер. Педагогіка / Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка [та ін.]. – Тернопіль, 2005. – Вип. 5. – С. 8–13. – Бібліогр. в кінці ст.
308. **Кононко, О.** Душевність, людяність, щирість : [морал. виховання дошкільника] / Олена Кононко // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 2. – С. 8–9.
309. **Кононко, О. Л.** Компетентність дошкільника у сфері життєдіяльності "Я сам" як умова становлення позиції "Я-у-світі" / Олена Леонтіївна Кононко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2002. – Кн. 1. – С. 195–205. – Бібліогр.: с. 205 (8 назв).
310. **Кононко, О.** Особистісне зростання в ранньому віці: суть та умови сприяння / Олена Кононко // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 10. – С. 3–6 : іл.
311. **Кононко, О.** Плекаймо у дітей життєдайне самоставлення / Олена Кононко // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 2. – С. 3–6 : іл.
312. **Кононко, О.** Психологічний комфорт як передумова морального становлення особистості / Олена Кононко // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 5. – С. 4–5.
313. **Кононко, О. Л.** Самостійність як чинник становлення моральної позиції в дошкільному дитинстві / О. Л. Кононко // Педагогіка і психологія. – 1998. – № 4. – С. 12–24.
314. **Кононко, О. Л.** Соціальна компетентність старших дошкільників: типологія та умови ефективного виховання / Олена Леонтіївна Кононко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2006. – Вип. 9, кн. 1. – С. 211–218. – Бібліогр.: 9 назв.
315. **Кононко, О. Л.** Ціннісне ставлення до себе як складова соціальної компетентності дошкільника / Кононко Олена Леонтіївна // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 193–199. – Бібліогр.: 10 назв.
316. **Кошелівська, О.** Між двох полюсів : стимулюємо морал. вибір дитини / Оксана Кошелівська // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 3. – С. 9–11 : іл.

317. **Кошелівська, О. І.** Особливості організації діяльності, стимулюючої моральний вибір в поведінці дошкільників / О. І. Кошелівська // *Наук. зап. Пед. та іст. науки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова та ін.* – Київ, 2001. – Вип. 41. – С. 73–75.
318. **Кошелівська, О. І.** Становлення морального вибору дітей дошкільного віку / О. І. Кошелівська // *Вісник : зб. наук. ст. викладачів, докторантів, аспірантів Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова.* – Київ, 2002. – Вип. 2. – С. 162–165.
319. **Кошелівська, О. І.** Стимулювання морального вибору дошкільників у процесі педагогічного впливу : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Кошелівська Оксана Іванівна ; [наук. кер. Артемова Л. В.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2002. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17 (9 назв).
320. **Крехова, Л. А.** Особливості проявів незалежності дошкільників / Л. А. Крехова // *Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання.* – Київ, 2006. – Вип. 9, кн. 1. – С. 235–242. – Бібліогр.: 5 назв.
321. **Крулиця, М.** Формирование отношения к родине у детей в дошкольном возрасте с использованием метода демонстрации произведений искусства и драмы / М. Крулиця // *Педагогіка вищ. та серед. школи : зб. наук. пр. / Криворіз. держ. пед. ун-т.* – Кривий Ріг, 2003. – Вип. 5. – С. 211–218.
322. **Кузьменко, В.** Соціальна компетентність дошкільнят : особливості, показники та шляхи розвитку / Віра Кузьменко // *Дошкіл. виховання.* – 2001. – № 9. – С. 15, 18–20 : табл.
323. **Кусайкіна, Н.** Право дитини на щастя : до 50-річчя Заг. декларації прав людини : [методика ознайомлення з правами дитини] / Ніна Кусайкіна // *Дошкіл. виховання.* – 1999. – № 1. – С. 24–29 : табл.
324. **Лесик, Н.** Законотворчість – важливий аспект громадянського виховання : дітям про бюджет і податки / Неля Лесик // *Дошкіл. виховання.* – 2005. – № 8. – С. 20–23 : фотогр. – Дод.: Конспекти занять.
325. **Литвин, Л.** Розвиваємо волю дитини / Людмила Литвин // *Дошкіл. виховання.* – 2000. – № 8. – С. 22–23 : іл.
326. **Литвиненко, І.** Стежками самопізнання: Базовий компонент: сфера "Я сам" / І. Литвиненко // *Палітра педагога.* – 2005. – № 3. – С. 5–8.
327. **Лопатинська, Н.** До проблеми сприймання та розуміння мови біблійних творів дітьми дошкільного віку / Н. Лопатинська // *Наук. зап. / Остроз. академія.* – Острого, 1999. – Т. 2 : Виховання молодого покоління на принципах християнської моралі в процесі духовного відродження України, ч. 2. – С. 268–275.
328. **Любашина, В. В.** Спілкування як вид діяльності дитини дошкільника : [спілкування як процес встановлення та розв. контактів між людьми] / Любашина В. В. // *Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.).* – Одеса, 2005. – № 3/4. – С. 212–216. – Бібліогр.: с. 216.
329. **Макаренко, О.** Роде наш красний : народознавство як складова пед. процесу в дошкіл. закладі / О. Макаренко // *Дошкіл. виховання.* – 1991. – № 9. – С. 8–9. ; № 11. – С. 10–11. ; № 12. – С. 10–11 ; *Дошкіл. виховання.* – 1992. – № 4. – С. 6–7 : іл.
330. **Макаренко, О. П.** Стежками минувшини : дітям [дошкільного віку] про звичаєву обрядовість : розробки занять, розваги, оповідки, вірші, загадки, у народі кажуть / О. П. Макаренко. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. – 155 с. – Бібліогр.: с. 154 (31 назва).
331. **Макаренко, О.** Українознавство у дошкільному закладі : навч. посіб. для студ. вищ. пед. закл. освіти та працівників дошкіл. установ / О. Макаренко ; Ін-т змісту і методів

навчання, Кременец. пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. – Тернопіль : [б. в.], 1997. – 279 с. – Бібліогр.: с. 276–278.

332. **Маршицька, В.** Екологічне виховання: соціально-моральні задачі / Вікторія Маршицька // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 11. – С. 7–9 : іл.

333. **Матвієнко, П.** Живодайні джерела патріотизму : [формув. нац. свідомості дошкільнят] / Павло Матвієнко // Дошкіл. виховання. – 2001. – № 8. – С. 8–10 : іл.

334. **Матюха, Г.** Ключові компетенції як результативно-цільова основа формування соціальної компетентності старших дошкільників / Галина Матюха // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2006. – Вип. 287 : Педагогіка та психологія. – С. 100–107. – Бібліогр.: с. 107 (4 назви).

335. **Мацук, Л. О.** Словесні засоби народної дидактики в системі роботи з формування в старших дошкільників ціннісних орієнтацій у природі : [роль прислів'їв у морал.-етич. вихованні] / Л. О. Мацук // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2000. – Вип. 89 : Педагогіка та психологія. – С. 59–64.

336. **Мельничук, М.** Концептуальні засади духовного розвитку дітей / М. Мельничук // Наук. зап. / Остроз. академія. – Острог, 1999. – Т. 2 : Виховання молодого покоління на принципах християнської моралі в процесі духовного відродження України, ч. 2. – С. 276–281.

337. **Мельничук, М.** Концептуальні засади духовного розвитку дітей : [про доп. на міжнар. наук.-практ. конф. "Виховання молодого покоління на принципах християн. моралі в процесі духовн. відродж. України] / Міля Мельничук // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 10. – С. 14–15.

338. **Мельничук, М.** Формування духовних цінностей у дітей дошкільного віку / М. Мельничук // Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство : наук.-метод. зб. / Ін-т педагогіки АПН України, Ін-т дефектології АПН України [та ін.]. – Київ, 2000. – С. 235–239.

339. **Мельничук, М.** Формування духовних цінностей у дошкільнят / Міля Мельничук // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 4. – С. 10–11.

340. **Ніколова, О.** Дітям про вік людей / Олена Ніколова // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 9. – С. 15–17 : іл. – Дод.: Зразки логіч. завдань.

341. **Павленчик, В.** І знання, і вміння : вивч. результативності морал. виховання мол. дошкільнят / Валентина Павленчик // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 4. – С. 14–15.

342. **Павленчик, В.** Моральне виховання дошкільнят : орієнтов. зміст роботи у вікових групах дит. садка з позицій систем. підходу / В. Павленчик // Палітра педагога. – 1997. – № 2. – С. 3–5.

343. **Павленчик, В.** "Ось так добре, а так – ні" : морал. виховання мол. дошкільнят з позицій систем. підходу / Валентина Павленчик // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 2. – С. 4–5 : іл. ; № 3. – С. 3–4 : іл.

344. **Панько, Є. О.** Комунікативна обдарованість: її прояв та розвиток у дошкільному віці / Є. О. Панько, Н. С. Старжинська // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ : [б. в.], 2006. – № 2 : Теорія і практика естет. виховання в умовах соціокультурної трансформації. – С. 57–60. – Бібліогр.: 11 назв.

345. **Перерва, О. А.** Зміст і задачі роботи з виховання толерантності у старших дошкільників : [формув. толерантності на муз. заняттях] / Перерва О. А. // Проблеми сучас. пед. освіти. Сер. Педагогіка і психологія / РВНЗ "Крим. гуманіт. ун-т" [та ін.]. – Ялта, 2006. – Вип. 10, ч. 2. – С. 53–58. – Бібліогр.: с. 57–58.

346. **Петренко, О. Б.** Особливості статевої диференціації дитини дошкільного віку / О. Б. Петренко // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук.

пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2002. – Вип. 19. – С. 125–128. – Бібліогр.: с. 128 (8 назв).

347. **Петрук, І. С.** Особливості формування чесності у дітей старшого дошкільного віку / І. С. Петрук // Наука і сучасність. Педагогіка. Філологія : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2004. – Т. 45. – С. 105–110.

348. **Печенко, І. П.** Окремі концептуальні положення соціалізації особистості в дошкільному дитинстві / І. П. Печенко // Педагогіка і психологія. – 2006. – № 3. – С. 19–29. – Бібліогр. в кінці ст.

349. **Печенко, І. П.** Соціально-педагогічний супровід соціалізації особистості в дошкільному дитинстві / І. П. Печенко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2006. – Вип. 9, кн. 2. – С. 123–130.

350. **Плотникова, Н.** На прогулянку до лісу : інтегр. заняття (екологія, музика) для старш. дошкільнят / Наталя Плотникова // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 8. – С. 30–31 : іл.

351. **Плохій, З. П.** Морально-ціннісний підхід до проблеми взаємодії дітей з природою / З. П. Плохій // Педагогіка добра в контексте етнокультурного соціума : матеріали Междунар. науч.-практ. конф., посвящ. 150-летию со дня рождження І. Гаспринського (г. Симферополь, май 2001 г.) / Ін-т педагогіки і психології проф. образования АПН України, Ін-т проблем виховання АПН України, Крым. гос. индустр.-пед. ін-т [и др.]. – Симферополь, 2002. – С. 35–37.

352. **Побірченко, Н. С.** Використання української етнопедагогіки в дошкільному закладі : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Н. С. Побірченко, Н. В. Рогальська ; Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини [та ін.]. – Київ : Науковий світ, 2003. – 117 с. – Бібліогр.: с. 45–116.

353. **Поніманська, Т. І.** Виховання ціннісного ставлення до світу дорослих у дітей дошкільного віку / Поніманська Т. І. // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2003. – Вип. 2. – С. 12–16. – Бібліогр.: с. 16 (6 назв).

354. **Поніманська, Т.** Гуманність: ціннісний аспект : сучас. підходи до гуманіст. виховання дошкільнят / Тамара Поніманська // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 4. – С. 3–5.

355. **Поніманська, Т.** Дитина і соціум : [соціалізація особистості дитини] / Тамара Поніманська // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 8. – С. 4–6 : кольор. іл.

356. **Поніманська, Т.** Люди і я : світ дорослих як чинник соціалізації особистості дитини / Тамара Поніманська // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 8. – С. 14–15 : іл.

357. **Поніманська, Т. І.** Моральне виховання дошкільників : навч. посіб. для студ. пед. ін-тів / Тамара Іллівна Поніманська. – Київ : Вища школа, 1993. – 111 с. – Бібліогр. в кінці розд.

358. **Пономаренко, Т.** Виховуємо доброзичливців : індивід. бесіди як засіб морал. виховання мол. дошкільнят / Т. Пономаренко // Палітра педагога. – 1997. – № 2. – С. 6–9.

359. **Пономаренко, Т. О.** До проблеми формування соціальної компетентності у дітей дошкільного віку / Т. О. Пономаренко // Гуманізація навч.-вихов. процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ін-т [та ін.]. – Слов'янськ, 2001. – Вип. 11. – С. 273–280.

360. **Поповіченко, Л. С.** Формування та розвиток економічного мислення старших дошкільників / Л. С. Поповіченко // Відкритий урок. Дошкільне виховання. – Київ, 2003. – Вип. 1. – (Методична серія для вчителів). – С. 22–37.

361. **Ревенко, З.** Вони не пройдуть повз чуже горе : [християн. виховання дошкільнят] / Зінаїда Ревенко // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 2. – С. 18–19 : іл.

362. **Рибцун, О.** Казка вчить добра і правди : [морал.-етичне виховання дошкільнят] / Ольга Рибцун // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 12. – С. 16–17 : іл.

363. **Рогальська, Н.** "Виростеш ти, сину..." : [громад. виховання дошкільнят] / Наталя Рогальська // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 8. – С. 12–13 : іл.

364. **Руденко, Ю. А.** Виховний зміст української народної казки : [казка як засіб морал.-духов. виховання дошкільнят] / Руденко Ю. А. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2000. – Вип. 9/10. – С. 54–59.– Бібліогр.: с. 59 (6 назв).

365. **Самсонюк, Н. Ф.** Народні прислів'я як засіб виховання людяності [у дошкільників] / Н. Ф. Самсонюк // Оновлення змісту і методів дошкіл. освіти в Україні : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. пед. ін-т. – Рівне, 1999. – Вип. 5. – С. 30–35.– Бібліогр.: с. 35 (9 назв).

366. **Сапронова, М.** Культура поведінки – категорія моральна / Марина Сапронова // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 10. – С. 8–9 : іл.

367. **Сарапулова, Є.** Чим шкідливі "Том і Джеррі"? : вплив інформ. простору на особистість дитини / Євгенія Сарапулова // Дошкіл. виховання. – 2001. – № 10. – С. 13–14.

368. **Сєдова, Н.** "Пізнай Вітчизну у собі" : [громад. виховання із залученням творів усної нар. творчості] / Наталя Сєдова // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 12. – С. 8–9 : іл.

369. **Скибинська, О.** Формування у старших дошкільників доброзичливого і турботливого ставлення до молодших дітей / О. Скибинська // Молодь, освіта, наука, культура і національна свідомість : зб. матеріалів Всеукр. студент. наук.-практ. конф. – Київ, 1998. – С. 69–71.

370. **Соціальний розвиток дитини у праці / підгот. Л. Калуська // Палітра педагога. – 2004. – № 1. – С. 28–31.**

371. **Струннікова, Д.** Казка як засіб розвитку дітей з дистантних сімей : [роль казки в морал. та патріот. вихованні дошкільників] / Дарія Струннікова, Ірина Помогаєва // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / [Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича]. – Чернівці, 2006. – Вип. 317 : Педагогіка та психологія. – С. 181–186.– Бібліогр.: с. 185–186 (5 назв).

372. **Сухорукова, Г.** Малювання за народними казками : один із засобів нац. виховання / Галина Сухорукова // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 8. – С. 13–15 : іл.

373. **"Творчі знахідки"** : орг. краєзнав. роботи у дошкіл. закладі / Упр. освіти виконкому Миколаїв. міськради, Наук.-метод. центр ; [уклад.: А. П. Мільчуцька, І. А. Холод]. – Миколаїв : [б. в.], 2000. – 62 с.

374. **Терещенко, Н.** Виховання почуття відповідальності дитини-дошкільника в процесі виконання трудових доручень / Наталія Терещенко // Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість : зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 12–13 трав. 2005 р. : у 6 т. – Київ : Вид-во Європейського ун-ту, 2005. – Т. 4. – С. 173–176.

375. **Тоцька, Т.** Виховувати серцем : [про роботу експерим. майданчика з вивч. спадщини В. О. Сухомлинського] / Тетяна Тоцька // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 3. – С. 14–17 : іл.

376. **Тоцька, Т.** Свобода і відповідальність як неперехідні цінності : [вивч. і впровадж. спадщини В. Сухомлинського в роботу дит. садка] / Тетяна Тоцька // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 12. – С. 12–14 : іл.

377. **Трусова, О. Л.** Ігри-драматизації як засіб формування техніки спілкування старших дошкільників / О. Л. Трусова // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2003. – Вип. 27. – С. 32–34 : табл. – Бібліогр.: с. 34 (4 назви).

378. **Туник, І.** Що таке Батьківщина? : фрагменти занять інтегрованого типу для старш. дошкільнят / Ірина Туник // Дошкільн. виховання. – 2001. – № 8. – С. 14–15 : іл.

379. **Фасолько, Т. С.** Психолого-педагогічні передумови формування моральної відповідальності у дітей дошкільного віку / Т. С. Фасолько // Оновлення змісту і методів дошкільн. освіти в Україні : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. пед. ін-т. – Рівне, 1999. – Вип. 5. – С. 73–79. – Бібліогр.: с. 78–79 (12 назв).

380. **Фасолько, Т.** Відповідальність – характеристика соціальної компетентності дитини : [морал. виховання дошкільника] / Тетяна Фасолько // Нова пед. думка. – 1999. – № 3. – С. 88–90 : мал. – Бібліогр. в кінці ст.

381. **Федорова, М.** Організація роботи з виховання культури поведінки дітей 6–7-го років життя (в умовах НВК "школа – дитячий садок") / М. Федорова // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2006. – Вип. 287 : Педагогіка та психологія. – С. 184–190.

382. **Федорова, М. А. С.** Русова про соціалізацію дошкільнят і сучасні проблеми виховання їхньої культури поведінки / М. А. Федорова // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Черніг. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2006. – Вип. 39. – С. 167–168.

383. **Химич, Н. Є.** Впровадження основ християнської культури в систему роботи дошкільних навчальних закладів / Н. Є. Химич // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин : НДУ, 2006. – № 5. – С. 35–37. – Бібліогр. в кінці ст.

384. **Химич, Н.** Допоможе казка : [про виховання морал. якостей та розвиток емоц. сфери старших дошкільників за допомогою театраліз. ігор] / Нінель Химич // Дошкільн. виховання. – 1996. – № 3. – С. 20.

385. **Хоріщенко, Г. Г.** Виховання совістливості в ранньому онтогенезі / Г. Г. Хоріщенко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 225–228. – Бібліогр.: 5 назв.

386. **Хоріщенко, Г. Г.** Інноваційні підходи до виховання совістливості дошкільника / Г. Г. Хоріщенко // Ціннісні пріоритети освіти у XXI столітті: орієнтири та напрямки сучасної освіти : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 2–5 жовт. 2005 р., м. Луганськ / Луган. нац. пед. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Луганськ, 2005. – Ч. 4. – С. 176–183. – Бібліогр.: с. 183 (8 назв).

387. **Хоріщенко, Г. Г.** Педагогічні технології виховання совістливості в старшому дошкільному та молодшому шкільному віці / Г. Г. Хоріщенко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2006. – Вип. 9, кн. 1. – С. 254–260. – Бібліогр.: 10 назв.

388. **Християнське виховання у дошкільних навчальних закладах** : на допомогу педагогам-вихователям дошкільн. навч. закладів / [Ярослава Ясницька, Олена Франкевич, Галина Іванців, Оксана Шиян] ; Львів. облас. організація Всеукр. пед. т-ва ім. Григорія Ващенко. – Львів : Каменяр, 2006. – 70 с. – Авт. вказані на звороті тит. арк.

389. **Цвірова, Т. Д.** Виховання активності та самоактивності дошкільників у позашкільному навчальному закладі / Т. Д. Цвірова // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 6, кн. 2. – С. 126–132. – Бібліогр.: с. 132 (9 назв).

390. **Черняга, Р. М.** Значення міжособистісних відносин дошкільників у формуванні громадянських якостей особистості / Р. М. Черняга // Проблеми заг. та пед. психології : зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ : ГНОЗІС, 2006. – Т. 8, ч. 8. – С. 337–342.

391.Шавровська, В. Ми відповідаємо за майбутнє : [громад. виховання дошкільнят] / Валентина Шавровська // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 4. – С. 3–6 : іл.

392.Шалда, Н. Сучасні підходи до морального виховання : семінар-практикум у формі "круглого столу" з елементами метод. тренінгу / Н. Шалда // Палітра педагога. – 2001. – № 4. – С. 24–27.

393.Шатова, Г. ... Хоча плече й маленьке : формув. в дошкільнят різновік. груп основ. труд. діяльності / Г. Шатова // Дошкіл. виховання. – 1991. – № 4. – С. 8 ; № 5. – С. 6 ; № 11. – С. 6–7.

394.Шевцова, Н. П. Роль игр и игрушек в формировании социальной компетенции детей дошкольного возраста / Н. П. Шевцова // Учен. зап. Крим. гос. инженер.-пед. ун-та. – Симферополь, 2003. – Вып. 4 : К 10-летию КГИПУ. – С. 95–98.

395.Юзвак, Ж. Плекаймо високе в людині : [структурні характеристики духовності дитини] / Жанна Юзвак // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 1. – С. 10–11.

3.3. Розвиток у дошкільника емоційної сприйнятливості та елементарної системи цінностей

Див. також: 262, 332, 343, 384, 596, 815, 1196, 1248, 1253, 1255, 1274

396.Адаменко, Л. Дітям про емоції / Лариса Адаменко // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 6. – С. 18–19 : іл.

397.Анненкова, И. Роль эмоций в процессе развития познавательных способностей [дошкольника] / Ирина Анненкова // Проф. творчість: проблеми і пошуки : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України, Запоріж. облас. ін-т удоскон. вчителів. – Київ ; Запоріжжя, 1999. – Вип. 16 : Шляхи розвитку здібностей у дітей дошкільного віку, ч. 1. – С. 17–23.– Бібліогр.: с. 47 (6 назв).

398.Вальдамірова, О. П. Емоційна сфера дошкільника та її корекція : [особливості емоц. сфери дошкільників з повної та неповної родини] / Вальдамірова О. П., Жупікова Н. І. // Освіта Донбасу. – 2003. – № 4. – С. 61–66. – Бібліогр.: с. 66 (9 назв).

399.Вовчик-Блакитна, О. О. Емоційний комфорт – засіб та мета виховання дитини [дошкільного віку] / О. О. Вовчик-Блакитна // Акт. проблеми психології. Т. 4. Психологія розв. дошкільника : зб. наук. ст. / АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ, 2002. – Вип. 1. – С. 12–22.– Бібліогр.: с. 21–22 (6 назв).

400.Вовчик-Блакитна, О. О. Індивідуальні особливості емоційного розвитку дитини: стратегії педагогічного супроводу / О. О. Вовчик-Блакитна // Практ. психологія та соц. робота. – 2006. – № 4. – С. 1–3.

401.Вовчик-Блакитна, О. О. Концептуальні підходи до дослідження індивідуальних особливостей емоційного розвитку дитини [5–6 років] / О. О. Вовчик-Блакитна // Акт. проблеми психології. Т. 4. Психологія розв. дошкільника : зб. наук. ст. / АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ, 2004. – Вип. 2. – С. 65–73. – Бібліогр.: с. 72–73 (15 назв).

402.Вовчик-Блакитна, О. О. Співтворчість педагогів та батьків як умова розвитку особистісного потенціалу дитини : [взаємодія дит. садка та сім'ї у розвитку емоц. сфери дошкільників] / О. О. Вовчик-Блакитна // Акт. проблеми психології. Т. 4. Психологія розв. дошкільника : зб. наук. ст. / АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ, 2006. – Вип. 3. – С. 27–41.– Бібліогр.: с. 41 (6 назв).

403.Гапійчук, І. Дидактична емоційна взаємодія як умова розвитку пізнавальних здібностей дітей [дошкільного віку] / Інна Гапійчук // Проф. творчість: проблеми і пошуки : зб.

наук. пр. / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України, Запоріж. облас. ін-т удоскон. вчителів. – Київ ; Запоріжжя, 1999. – Вип. 16 : Шляхи розвитку здібностей у дітей дошкільного віку, ч. 1. – С. 43–47.

404. **Глухова, Н.** Емоційне спілкування дитини з природою як умова творчого осягнення світу / Наталя Глухова // Дошкіл. виховання. – 2001. – № 10. – С. 8–10.

405. **Городнича, Л. С.** Методика емоційного розвитку дошкільника / Л. С. Городнича // Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури і змісту початкової освіти : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 23–25 квіт. 2001 р. / Ін-т педагогіки АПН України, Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Полтава, 2001. – С. 190–191. – Бібліогр.: с. 191 (5 назв).

406. **Дятленко, Н.** Подбаймо про формування самоповаги в дітей : [виховання ціннісного ставлення до себе] / Наталія Дятленко // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 8. – С. 8–10.

407. **Дятленко, Н. М.** Самоповага: сутність та особливості розвитку в онтогенезі [на етапі дошкільного віку] / Н. М. Дятленко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 1999. – Кн. 2. – С. 96–102. – Бібліогр.: с. 101–102 (12 назв).

408. **Дятленко, Н.** Самоповага формує особистість / Наталя Дятленко // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 4. – С. 18–19.

409. **Заїкіна, І.** Емоційна сфера дитини : вечір-розвага з розв. емоц.-вольової сфери / Ірина Заїкіна // Дит. садок. – 2006. – Листоп. (чис. 42). – С. 5.

410. **Карпенко, З.** Психогімнастика : [розв. емоц.-особистіс. сфери дитини дошкіл. віку : вправи] / Зіновія Карпенко // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 2. – С. 8–9.

411. **Клімова, Л. В.** Емоційно-ціннісне ставлення до природи як складова екологічної культури дошкільника / Л. В. Клімова // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 242–245. – Бібліогр.: 6 назв.

412. **Коврижних, Ю.** Збагачуємо емоційну сферу дітей / Ю. Коврижних, Г. Смольникова // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 1. – С. 12–13 : мал. ; № 2. – С. 16–17, 20 : іл. ; № 3. – С. 16–17 : іл.

413. **Кононко, О. Л.** Соціально-емоційний розвиток особистості (в дошкільному дитинстві) : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / О. Л. Кононко. – Київ : Освіта, 1998. – 255 с. – Бібліогр. в кінці розд.

414. **Корекційно-розвивальна програма "Розвиток емоційної сфери особистості дитини та соціальна адаптація"** / авт.-уклад. С. М. Тергоєва // Дит. садок. – 2005. – Квіт. (чис. 14). – С. 10–23. – Бібліогр.: с. 23 (20 назв).

415. **Кравець, Г.** Емоції та спілкування / Галина Кравець // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 2. – С. 21–23 : кольор. іл.

416. **Кузьменко, В.** Аутотренінг : регулювання емоц. проявів у дітей / В. Кузьменко, І. Котлярова // Палітра педагога. – 2005. – № 2. – С. 14–16.

417. **Кузьменко, В.** Емоції : словничок психолога / Віра Кузьменко // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 6. – С. 20–21.

418. **Куліш, Н. М.** Психологічні умови формування в обдарованих дошкільників вміння правильно оцінювати себе та однолітків-партнерів по спільній діяльності / Н. М. Куліш // Психологія : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2001. – Вип. 12. – С. 143–148.

419. **Кульчицька, О. І.** Розвиток почуттів і емоцій у дітей раннього та дошкільного віку : автореф. дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.07 / Кульчицька Олена Іполітівна ; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – Київ : [б. в.], 1996. – 49 с.
420. **Курбанова, З.** Забезпечення емоційного комфорту [в дошкільному закладі] / Зоя Курбанова, Галина Щербак // Палітра педагога. – 2003. – № 2. – С. 21–22.
421. **Лапченко, І. О.** Емоційне ставлення до себе та ровесників як чинник особистісного розвитку дитини дошкільного віку : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Лапченко Інна Олександрівна ; [наук. кер. Приходько Ю. О.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Науковий світ, 2006. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (12 назв).
422. **Лапченко, І. О.** Оцінні ставлення дитини дошкільного віку до себе і до ровесників / І. О. Лапченко // Психологія у XXI столітті: перспективи розвитку : матеріали 6-их Костюків. читань, 28–29 січ. 2003 р. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України [та ін.]. – Київ, 2003. – Т. 1 : Психологічні проблеми навчання особистості. Психологічні проблеми виховання та психічного розвитку особистості. – С. 227–231. – Бібліогр.: с. 231 (9 назв).
423. **Марчук, Л.** Емоційний розвиток дітей раннього віку : семінар-практикум для працівників дошкіль. закладів / Л. Марчук // Психолог. – 2006. – Січ. (№ 2/3) : Спецвип.: Досвід психологів Житомирщини. – С. 12–16. – Бібліогр.: с. 16 (16 назв).
424. **Маршицька, В. В.** Виховання емоційно-ціннісного ставлення до природи у дітей старшого дошкільного віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Маршицька Вікторія В'ячеславівна ; [наук. кер. Пустовіт Н. А.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : [б. в.], 2003. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17 (7 назв).
425. **Ніколенко, Т. В.** Особливості розвитку Я-образу у дошкільників / Т. В. Ніколенко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 1999. – Кн. 2. – С. 87–95. – Бібліогр.: с. 95 (7 назв).
426. **Павленко, Т.** Емоції, емоції... : комунікат. аспекти емоц. розв. дітей / Тетяна Павленко // Палітра педагога. – 2003. – № 2. – С. 19–20.
427. **Павленко, Т.** Емоційний розвиток дітей : [про "Програму психол. методів розв. навичок спілкування та емоц. станів дошкільників"] / Т. Павленко // Психолог. – 2002. – Листоп. (№ 41). – С. 8–9.
428. **Пальчикова, О. М.** Деякі аспекти впливу сучасної музики на емоційні стани дошкільників / О. М. Пальчикова // Вісн. Харк. держ. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. Психологія. – Харків, 2003. – Вип. 11. – С. 182–187. – Бібліогр.: с. 187 (6 назв).
429. **Підлипна, Л. В.** Розвиток емоцій та почуттів дошкільників у процесі ігрового тренінгу : [про авт. програму "Палітра почуттів"] / Л. В. Підлипна // Зб. наук. пр.: філософія, соціологія, психологія / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2004. – Вип. 9, ч. 1. – С. 92–99. – Бібліогр.: с. 99 (14 назв).
430. **Разнатовська, Л. В.** До питання емоційної культури дошкільника / Л. В. Разнатовська // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 6, кн. 1. – С. 124–130. – Бібліогр.: с. 130 (12 назв).
431. **Разнатовська, Л. В.** Уявлення про фундаментальні емоції як складова емоційної культури дошкільника / Л. В. Разнатовська // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ, 2004. – № 4. – С. 154–163. – Бібліогр.: с. 163 (11 назв).
432. **Середняк, О.** Перші кроки в світ взаємин : [розв. емоц. контролю у процесі спілкування] / Олександра Середняк // Дошкіль. виховання. – 2006. – № 5. – С. 18–19.
433. **Сіроштан, С.** Соціальний та емоційний розвиток малят / С. Сіроштан // Психолог. – 2005. – Берез. (№ 12). – С. 3–10.

434. **Слабінська, О. С.** Емоційний світ дитинства : [розв. емоц. сфери дошкільників] / О. С. Слабінська // Джерело пед. майстерності. – Харків, 2005. – Вип. 2 (34) : Особистісно орієнтована дошкіл. освіта: пошуки та надбання педагогів Харківщини. – С. 40–42.

435. **Сопрун, І. П.** Вплив сімейного виховання на розвиток емоційної сфери дитини / І. П. Сопрун // Наука і освіта. – 2004. – № 6/7 : Психологія особистості: досвід минулого – погляд у майбутнє. – С. 280–283. – Бібліогр.: с. 283 (7 назв).

436. **Сопрун, І. П.** Емоційна сфера дітей [дошкільного віку], що виховуються в різних соціальних умовах / І. П. Сопрун, О. Я. Чебикін // Наука і освіта. – 2001. – № 6. – С. 63–66. – Бібліогр.: с. 66 (14 назв).

437. **Сопрун, І. П.** Розвиток емоційної сфери дітей дошкільного віку в різних соціальних умовах виховання : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Сопрун Ірина Павлівна ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : [б. в.], 2000. – 20 с.

438. **Томей, О.** Розвиток емоційної чутливості дошкільнят / Ольга Томей // Світло. – 2003. – № 1. – С. 77–78. – Бібліогр.: с. 78 (4 назви).

439. **Фіглевська, М. Я.** Особливості емоційно-вольової сфери старших дошкільників / М. Я. Фіглевська // Зб. наук. пр.: філософія, соціологія, психологія / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2003. – Вип. 8, ч. 2. – С. 220–239. – Бібліогр.: с. 238–239 (15 назв).

440. **Хардіна, Н.** Емоційно-експресивні вправи / Наталя Хардіна // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 10. – С. 17 : іл.

441. **Хатіпов, М. О.** Особливості емоційної сфери дітей-шестирічок / Хатіпов М. О. // Освіта Донбасу. – 2005. – № 4. – С. 83–86. – Бібліогр.: с. 86 (18 назв).

442. **Чайникова, Ж. В.** Деформації емоційно-ціннісного ставлення дитини до себе: шляхи та методи психокорекції / Ж. В. Чайникова // Акт. проблеми сучас. укр. психології : наук. зап. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ, 2003. – Вип. 23. – С. 387–393.

443. **Шевцова, Н. П.** Педагогическая оценка эмоционального состояния дошкольников в процессе реализации индивидуального подхода / Н. П. Шевцова // Январские педагогические чтения : методология, теория и практика индивидуализации и дифференциации учеб.-воспитат. процесса / Крым. гос. инженер.-пед. ун-т [и др.]. – Симферополь, 2003. – С. 91–95. – Библиогр.: с. 95 (6 назв.).

444. **Шпак, М.** Емоційний розвиток особистості в дошкільному дитинстві / Марія Шпак // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2003. – № 3. – С. 107–111. – Бібліогр.: с. 111 (7 назв).

3.4. Реалізація та збагачення пізнавального потенціалу в дошкільному віці

Див. також: 86, 125, 158, 160, 224, 225, 397, 403, 424, 612, 626, 673, 674, 696, 718, 856, 869, 877, 878, 890, 900, 901, 910, 931, 939, 1026, 1214, 1228, 1230, 1233, 1235, 1257

445. **Артемова, Л.** Моделі структур дидактичної гри та ігрових стосунків / Любов Артемова // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 4. – С. 6–7 : іл.

446. **Баглаєва, Н.** Діагностика логіко-математичних умінь дитини / Н. Баглаєва // Палітра педагога. – 1998. – № 3. – С. 3–7 ; № 4. – С. 7–8.

447. **Баглаєва, Н. І.** Концептуальні засади логіко-математичного розвитку дошкільників / Н. І. Баглаєва // Нові технології навчання : наук.-метод. зб. / Наук.-метод. центр вищої освіти [та ін.]. – Київ : НМЦВО, 2000. – Вип. 28. – С. 169–175.

448. **Баглаєва, Н.** Новий зміст – нові технології : індивід.-диференційов. підхід до формув. мат. уявлень у старш. дошкільнят / Н. Баглаєва // Палітра педагога. – 1997. – № 3. – С. 22–25.
449. **Баглаєва, Н.** Розвиток логіко-математичного мислення у дошкільників / Н. Баглаєва // Шлях освіти. – 1999. – № 3. – С. 34–36.
450. **Баглаєва, Н.** Розвиток логічних умінь дитини : серіація за величиною, масою, об'ємом, розташуванням у просторі / Надія Баглаєва // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 10. – С. 8–11 : іл.
451. **Баглаєва, Н.** Сучасні підходи до логіко-математичного розвитку дошкільнят / Надія Баглаєва // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 7. – С. 3–4.
452. **Бауер, М.** Екологічна освіта дошкільників / Михайло Бауер // Шлях освіти. – 1997. – № 2. – С. 10–12.
453. **Беленька, Г. В.** Авторські казки про природу як засіб формування основ екологічного світогляду у дітей дошкільного віку / Г. В. Беленька, Т. С. Конюхова // Наука і сучасність. Педагогіка. Філологія : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2004. – Т. 43. – С. 20–29.
454. **Беленька, Г.** Експериментування – крок до пізнання / Ганна Беленька // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 5. – С. 7–10 : іл.
455. **Беликова, Н.** Комп'ютерно-ігровий комплекс : метод. рек. щодо організації роботи з дітьми / Н. Беликова // Палітра педагога. – 2001. – № 4. – С. 14–17 ; № 1. – С. 19–22.
456. **Бичкова, Л. В.** Використання потенціалу кольористичної культури для активізації пізнавальної діяльності дітей [дошкільного віку] / Л. В. Бичкова // Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 1999. – Вип. 2. – С. 294–302.
457. **Білоусько, Л.** Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку за допомогою засобів наочності (моделей) / Л. Білоусько // Рід. школа. – 2002. – № 7. – С. 45–48.
458. **Бондарєва, Т.** Дитяче експериментування / Тамара Бондарєва // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 4. – С. 8–10 : іл.
459. **Борговська, Є.** Добре бачить тільки серце : формув. у дітей екол.-естет. культури / Євгенія Борговська // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 7. – С. 12–14.
460. **Бородата, Л.** Дітям про величину : [розв. мислення на заняттях з математики] / Л. Бородата // Дошкіл. виховання. – 1992. – № 10. – С. 10–11 : іл. ; № 11. – С. 10–11 : іл.
461. **Бородата, Л.** У царстві кмітливих і допитливих : [розв. лог. мислення у старш. дошкільників] / Л. Бородата, Л. Полякова // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 5/6. – С. 15–17 : іл.
462. **Брежнєва, О.** Формування пізнавальної активності у старших дошкільнят / Олена Брежнєва // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 2. – С. 12–14 : мал.
463. **Брежнєва, О.** "Цифри подобаються, а грати з ними важко..." : дослідж. пізнав. активності дітей шестир. віку / Олена Брежнєва // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 3. – С. 10–11 : іл.
464. **Буркова, Л.** Допоможемо чомучкам : формув. пізнав. активності у старш. дошкільників / Людмила Буркова // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 1. – С. 4–5.

465. **Бурова, А.** Організація ігрової діяльності в дошкільному навчальному закладі : метод. рек. / Алла Бурова // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 10. – С. 8–13 : іл.
466. **Вільчковський, Е.** Зимонька-зима : пізнання природи і природа рухів : [екол. та фіз. виховання дошкільників] / Е. Вільчковський, Г. Біленька, О. Богініч // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 10. – С. 4–5.
467. **Волошенко, Л.** Цікавимися, досліджуємо, вивчаємо : [ознайомлення дошкільнят з навколиш. середовищем] / Лілія Волошенко // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 4. – С. 18–19 : іл.
468. **Воспитание чувств у детей по методу Марии Монтессори** : дидакт. материал. – Киев : ВІПОЛ, 1995. – 132 с. : ил.
469. **Гавриш, Н. В.** До проблеми формування основ комп'ютерної грамотності в дошкільному дитинстві / Н. В. Гавриш, С. В. Дяченко // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Пед. науки. – Луганськ, 2005. – № 4. – С. 44–47. – Бібліогр.: с. 47 (7 назв).
470. **Гавриш, Н.** Інтеграція – питання не тактики, а стратегії : [пізнав. розв. дошкільнят] / Наталя Гавриш // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 4. – С. 8–10 : іл.
471. **Гавриш, Н.** Інтелектуальна гра / Н. Гавриш, С. Курінна // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 6. – С. 6–7 : іл.
472. **Гавриш, Н.** Повчально, цікаво, весело : [інтегр. заняття для старш. дошкільнят] / Наталя Гавриш // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 5. – С. 14–15 : іл.
473. **Гапонова, В. П.** Місце гри у навчанні математики дошкільників / В. П. Гапонова // Науково-дослідна діяльність молодих вчених: особливості підготовки майбутнього вчителя : матеріали звіт. наук.-практ. конф., 19–20 трав. 2003 р. – Київ : НПУ, 2006. – С. 36–40. – Бібліогр. в кінці ст.
474. **Глухова, Н.** Весняні турботи на городі : орг. спілкування дітей різновік. групи з природою / Наталя Глухова // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 3. – С. 6–8 : іл.
475. **Глухова, Н.** Перший крок до природи / Наталя Глухова // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 3. – С. 12–14 : іл.
476. **Глухова, Н.** Формування початкових уявлень про Всесвіт / Наталя Глухова // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 1. – С. 5–7 : табл.
477. **Голуб, Н.** Умова задачі – схема : [розв. пізнав. активності на заняттях з математики] / Наталя Голуб // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 8. – С. 8–9 : іл.
478. **Горопаха, Н. М.** Книга як засіб освіти у дошкільній дидактиці : [роль книги у розум. та худож.-естет. вихованні дошкільників : істор. та сучас. аспекти] / Н. М. Горопаха // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2003. – Вип. 27. – С. 21–24. – Бібліогр.: с. 24 (10 назв).
479. **Горопаха, Н. М.** Розвиток пізнавальної активності дошкільників в процесі екологічного виховання / Н. М. Горопаха // Оновлення змісту і методів дошкіл. освіти в Україні : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. пед. ін-т. – Рівне, 1999. – Вип. 5. – С. 36–44 : табл. – Бібліогр.: с. 44 (12 назв).
480. **Гра дошкільника: теорія і практика : дайджест 5** / Запоріж. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти, Каф. дошкіл. освіти ; упоряд. Г. І. Григоренко. – Запоріжжя : ЛІПС, 2007. – 193 с. – (Бібліотека вихователя дошкільного навчального закладу). – Рос. мовою.

481. **Грегуль, Л.** Щоб навчання було цікавим : використ. логіч. ігор та вправ для розв. пізнав. активності старш. дошкільників / Л. Грегуль, Л. Шовкова // Дошкіль. виховання. – 1992. – № 2/3. – С. 18–19 : іл.
482. **Гурковська, Т. Л.** Особистісний розвиток дитини раннього віку : [розв. пізнав. активності дошкільників] / Т. Л. Гурковська // Теоретико-методологічні проблеми розвитку особистості в системі неперервної освіти : матеріали методол. семінару АПН України, 16 груд. 2004 р. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ, 2005. – С. 321–326. – Бібліогр.: 8 назв.
483. **Демидова, Ю. О.** Інноваційні підходи щодо визначення рівня пізнавальної самостійності старших дошкільників / Ю. О. Демидова // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин : НДУ, 2006. – № 5. – С. 12–15. – Бібліогр. в кінці ст.
484. **Демидова, Ю. О.** Конструктивна діяльність як фактор інтеграції пізнавальних, естетичних та практичних задач / Ю. О. Демидова // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ : [б. в.], 2006. – № 2 : Теорія і практика естет. виховання в умовах соціокультурної трансформації. – С. 60–67. – Бібліогр.: 6 назв.
485. **Демидова, Ю. О.** Формування першооснов пізнавальної самостійності старших дошкільників у конструктивній діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Демидова Юлія Олексіївна ; [наук. кер. Щербакова К. Й.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : Науковий світ, 2007. – 20 с.
486. **Демидова, Ю.** Формуємо пізнавальну самостійність у старших дошкільнят / Юлія Демидова // Дошкіль. виховання. – 2006. – № 10. – С. 10–13 : іл.
487. **Дметерко, Н. В.** До питання про психологічні особливості розуміння і аналізу пізнавальної задачі дітьми старшого дошкільного віку : [результати дослідж. з рішення задач дітьми] / Н. В. Дметерко // Вісн. Харк. держ. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. Психологія. – Харків, 2003. – Вип. 11. – С. 63–71. – Бібліогр.: с. 71 (8 назв).
488. **Дметерко, Н. В.** Особливості формування розумових здібностей у дітей старшого дошкільного віку за допомогою нетрадиційних форм навчання математиці / Н. В. Дметерко // Гуманізація навч.-вихов. процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ін-т [та ін.]. – Слов'янськ, 2001. – Вип. 11. – С. 269–273.
489. **Дметерко, Н. В.** Пізнавальна задача як компонент інтелектуальної готовності старших дошкільників до навчання у школі / Н. В. Дметерко // Вісн. Харк. держ. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. Психологія. – Харків, 2003. – Вип. 10. – С. 28–35. – Бібліогр.: с. 35 (6 назв).
490. **Досвід екологічного виховання в ДНЗ** : [планування роботи, конспекти занять, дидакт. ігри, екол. досліді] // Б-чка вихователя дит. садка. – 2005. – Січ. (№ 1/2). – С. 1–120.
491. **Дубинка, М.** Подорожі до джерел думки і слова : роль уроків мислення у розв. пізнав. інтересів : до 80-річчя від дня народж. Василя Сухомлинського / Микола Дубинка // Дошкіль. виховання. – 1998. – № 7. – С. 22–23.
492. **Дудова, Т.** Сюжетно-рольова гра – школа життя / Тетяна Дудова // Дошкіль. виховання. – 2003. – № 8. – С. 7–9 : іл.
493. **Єлманова, С. В.** Допитливість – якісна характеристика пізнавальної діяльності дошкільнят / С. В. Єлманова // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ ; Житомир, 2005. – Вип. 7. – С. 114–118. – Бібліогр.: с. 118 (6 назв).
494. **Єлманова, С. В.** Закономірності розвитку допитливості в процесі пізнавальної діяльності старших дошкільнят / С. В. Єлманова // Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім.

В. Г. Короленка. Сер. Пед. науки. – Полтава, 2005. – Вип. 6. – С. 213–218. – Бібліогр.: с. 218 (5 назв).

495. **Єлманова, С. В.** Розвиток пізнавальної діяльності дошкільнят як передумова їх успішного навчання в школі / С. В. Єлманова // Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури і змісту початкової освіти : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 23-25 квіт. 2001 р. / Ін-т педагогіки АПН України, Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Полтава, 2001. – С. 177–178.

496. **Єлманова, С.** Таємниці докільця : організація дослідів з дітьми старш. дошкільн. віку / Світлана Єлманова // Дошкільн. виховання. – 1997. – № 12. – С. 22–24.

497. **Єлманова, С. В.** Типи проявів допитливості старших дошкільнят у природі / С. В. Єлманова // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 233–237. – Бібліогр.: 6 назв.

498. **Єлманова, С. В.** Формування допитливості старших дошкільнят у природопізнавальній діяльності / С. В. Єлманова // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2006. – Вип. 9, кн. 1. – С. 271–277. – Бібліогр.: 6 назв.

499. **Єрменчук, А.** Творення інтелекту : [логіко-мат. розвиток дошкільнят] / Алла Єрменчук // Дошкільн. виховання. – 2004. – № 9. – С. 20–22.

500. **Жулідова, Л.** Інтелектуальні ігри в розумовому розвитку дошкільнят / Людмила Жулідова // Дошкільн. виховання. – 2000. – № 2. – С. 14–15 : іл.

501. **Зайка, А.** Математика з пелюшок / Антоніна Зайка // Дошкільн. виховання. – 1996. – № 1. – С. 28–29 : іл.

502. **Зайцева, Л. І.** Вивчення особливостей елементарної математичної компетентності старших дошкільників / Л. І. Зайцева // Наук. зап. Пед., іст. та фіз.-мат. науки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 49. – С. 67–75.

503. **Зайцева, Л.** Елементарна математична компетентність / Лариса Зайцева // Дошкільн. виховання. – 2004. – № 7. – С. 12–15 : кольор. іл.

504. **Зайцева, Л. І.** Формування елементарної математичної компетентності в дітей старшого дошкільного віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Зайцева Лариса Іванівна ; [наук. кер. Щербакова К. Й.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : [б. в.], 2005. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17–18 (6 назв).

505. **Захарова, В. Л.** Природа й типологічні особливості дитячої творчості / В. Л. Захарова // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин : НДУ, 2006. – № 5. – С. 10–11. – Бібліогр. в кінці ст.

506. **Іванчук, В. П.** Особливості розв'язання задач старшими дошкільниками на співвідношення / В. П. Іванчук // Вісн. Харк. держ. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. Психологія. – Харків, 2003. – Вип. 11. – С. 89–94. – Бібліогр.: с. 93–94 (6 назв).

507. **Ікуніна, З. І.** Вплив знань про геометричні фігури на розумовий розвиток дітей старшого дошкільного віку / З. І. Ікуніна, В. І. Прокопенко // Гуманізація навч.-вихов. процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ін-т [та ін.]. – Слов'янськ, 2001. – Вип. 11. – С. 248–252.

508. **Ікуніна, З. І.** Педагогічне керівництво при формуванні мислительної операції порівняння у старших дошкільників : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Ікуніна Зінаїда Іванівна ; наук. кер. Петренко Г. Г. ; Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : [б. в.], 1994. – 18 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (8 назв).

509. **Ікуніна, З. І.** Умови формування розумових операцій у дошкільників при проведенні дидактичних ігор та занять / З. І. Ікуніна, І. В. Трубник // Вісн. Харк. держ. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. Психологія. – Харків, 2003. – Вип. 10. – С. 52–60. – Бібліогр.: с. 60 (5 назв).
510. **Калита, Ю.** Для розвитку пізнавальної сфери : [вправи] / Юлія Калита // Дошкіль. виховання. – 1995. – № 10. – С. 29.
511. **Конюхова, Т.** Авторська казка про природу : [екол. виховання дошкільнят] / Тетяна Конюхова // Дошкіль. виховання. – 2006. – № 2. – С. 7–9 : іл.
512. **Конюхова, Т. С.** Характеристика загальних підходів до екологічної освіти й виховання дітей дошкільного віку на сучасному етапі / Т. С. Конюхова // Освіта Донбасу. – 2006. – № 5. – С. 62–67.
513. **Кот, Н. М.** Екологічне виховання дошкільників спільно з родиною : метод. рек. для вихователів, батьків та студ. дошкіль. відділень пед. вузів / Наталія Михайлівна Кот. – Київ : НПУ, 1999. – 30 с.
514. **Кот, Н. М.** Екологічний тренінг з дошкільниками / Н. М. Кот // Наук. зап. Пед. та іст. науки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2001. – Вип. 41. – С. 70–71.
515. **Кот, Н. М.** Роль дошкільних навчальних закладів в екологічному вихованні дітей і дорослих : [форми роботи з сім'єю] / Н. М. Кот // Вісн. Київ. міжнар. ун-ту. Сер. Пед. науки. Психол. науки. – Київ, 2002. – Вип. 1. – С. 78–85. – Бібліогр.: с. 85 (9 назв).
516. **Кот, Н. М.** Сучасні підходи змісту екологічного виховання дошкільників / Н. М. Кот // Вісник : зб. наук. ст. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова : матеріали звіт.-наук. конф. викладачів : до 170-річного ювілею. – Київ : НПУ, 2006. – Вип. 8. – С. 60–62.
517. **Кот, Н. М.** Творчий розвиток дошкільнят у пізнанні природи / Н. М. Кот // Вісник : зб. наук. ст. викладачів, докторантів, аспірантів Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2003. – Вип. 5. – С. 183–185.
518. **Кравченко, Г. Б.** Використання дилемних ситуацій у процесі ознайомлення дошкільників з довкіллям / Г. Б. Кравченко // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2000. – Вип. 89 : Педагогіка та психологія. – С. 52–58.
519. **Крайнова, Л. В.** До проблеми інтелектуального та мовленнєвого розвитку дошкільників засобами екологічного виховання / Л. В. Крайнова // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2002. – Вип. 22. – С. 127–132. – Бібліогр.: 6 назв.
520. **Криворучко, Т.** Логіко-математичні ігри / Тетяна Криворучко // Дошкіль. виховання. – 2007. – № 2. – С. 10–13 : іл. – Дод.: Конспекти контрол. сюжетно-ігрових занять.
521. **Кривошея, Т.** Математика в природі для дошкільнят / Тетяна Кривошея // Дошкіль. виховання. – 1999. – № 8. – С. 21–23.
522. **Кудикіна, Н.** Забезпечення системно-діяльнісного підходу до керівництва іграми дітей дошкільного віку / Надія Кудикіна // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. – Тернопіль, 2005. – Вип. 1. – С. 157–160. – Бібліогр. в кінці ст.
523. **Лаврентьєва, Г.** Комп'ютерно-ігровий комплекс у дошкільному закладі / Галина Лаврентьєва // Дошкіль. виховання. – 2003. – № 1. – С. 10–12 : іл.
524. **Лаврентьєва, Г.** Розвивальне предметно-ігрове середовище : європ. досвід та новіт. підходи / Г. Лаврентьєва // Палітра педагога. – 2001. – № 4. – С. 11–13.

525. **Ладивір, С.** Не готові знання, а вміння їх здобувати : від розвитку – до саморозвитку / Світлана Ладивір // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 8. – С. 3–6 : іл.

526. **Ладивір, С.** Пізнавальний розвиток: пошук ефективних шляхів / Світлана Ладивір // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 10. – С. 4–7 : іл.

527. **Лисенко, Н. В.** Формування першооснов екологічної культури дошкільнят / Н. В. Лисенко // Педагогіка і психологія. – 1995. – № 3. – С. 61–66.

528. **Литвиненко, І.** Багатоканальна діяльність – засіб розвитку пізнавальної активності / Ірина Литвиненко // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 4. – С. 22–24 : іл.

529. **Литвиненко, І. С.** Формування пізнавальної активності у дітей дошкільного віку / І. С. Литвиненко // Психологія у XXI столітті: перспективи розвитку : матеріали 6-их Костюків. читань, 28–29 січ. 2003 р. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України [та ін.]. – Київ, 2003. – Т. 1 : Психологічні проблеми навчання особистості. Психологічні проблеми виховання та психічного розвитку особистості. – С. 89–93. – Бібліогр.: с. 92–93 (14 назв).

530. **Литвиненко, І. С.** Формування пізнавальної активності як засіб розвитку індивідуальності дошкільників : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Литвиненко Ірина Сергіївна ; [наук. кер. Васильєв Я. В.] ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : АТОЛ, 2002. – 19 с. – Бібліогр.: с. 17 (6 назв).

531. **Лобода, С. Ф.** Розвиваємо розумові здібності та кмітливість / С. Ф. Лобода // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 10. – С. 12–13 : іл. – Дод.: Приклади ігор.

532. **Лохвицька, Л. В.** Вплив творчого керівництва вихователя на процес формування у дітей пізнавальних інтересів / Л. В. Лохвицька // Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 1999. – Вип. 2. – С. 359–362.

533. **Лохвицька, Л.** Пізнавальні інтереси в системі самореалізації особистості дошкільника / Л. Лохвицька // Гуманіт. вісн. Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-ту ім. Григорія Сковороди : наук.-теорет. зб. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2000. – Вип. 1 : Педагогіка. Психологія. Філологія. Філософія. – С. 82–89.

534. **Лохвицька, Л.** Розвивальне середовище для дітей раннього віку / Любов Лохвицька // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 11. – С. 12–14 : табл.

535. **Лохвицька, Л.** Сходінками пізнання навколишнього світу / Л. Лохвицька // Школа першого ступеня: теорія і практика : зб. наук. пр. Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2002. – Вип. 2. – С. 91–104.

536. **Лохвицька, Л. В.** Формування пізнавальних інтересів дітей старшого дошкільного віку в навчально-ігровому середовищі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Лохвицька Любов Василівна ; [наук. кер. Артемова Л. В.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Науковий світ, 2000. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17–18 (11 назв).

537. **Лохвицька, Л.** Формування пізнавальних інтересів у навчально-ігровому середовищі / Любов Лохвицька // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 10. – С. 8–10 : іл.

538. **Лупійко, Л. В.** Екологічна культура та її формування у дітей старшого дошкільного віку засобами народного природознавства України / Лупійко Л. В. // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2003. – Вип. 2. – С. 121–125. – Бібліогр.: с. 124 (6 назв).

539. **Мазур, З.** Працездатність – чинник нестабільний : [активізація пізнав. діяльності дошкільника] / Зінаїда Мазур // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 1. – С. 24–25 : кольор. іл.

540. **Маленькі мислителі** : [добірка статей з розв. логіч. мислення, творч. здібностей та уяви дошкільників] // Б-чка вихователя дит. садка. – 2003. – Груд. (№ 23/24). – С. 1–126.

541. **Малікова, Ю. В.** Оволодіння дітьми старшого дошкільного віку перцептивними діями : [розв. сенсор. сфери дитини] / Малікова Ю. В. // *Наук. пр. Сер. Педагогіка : наук.-метод. журн. / Миколаїв. держ. гуманіт. ун-т ім. Петра Могили комплексу "Києво-Могилян. акад."*. – Миколаїв, 2006. – Т. 50, вип. 37. – С. 161–165. – Бібліогр.: с. 165 (6 назв).

542. **Малікова, Ю. В.** Сенсорне виховання в сучасній теорії і практиці дошкільної освіти / Малікова Ю. В. // *Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського* : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2005. – № 3/4. – С. 154–159. – Бібліогр.: с. 159 (10 назв).

543. **Марочко, Г. С.** Формування у дітей старшого дошкільного віку дбайливого ставлення до природи (на матеріалі рослинного світу) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Марочко Галина Сергіївна ; [наук. кер. Артемова Л. В.] ; АПН України, Ін-т педагогіки. – Київ : [б. в.], 1993. – 23 с. – Бібліогр.: с. 22–23 (12 назв).

544. **Марусинець, М.** Розвиток пізнавальної активності : психол. умови та дидакт. засоби / Маріанна Марусинець // *Дошкіл. виховання*. – 1999. – № 11/12. – С. 7–9 : іл.

545. **Маршицька, В.** Лісові ігри : [використ. екол. ігор та завдань на заняттях і в повсякд. житті] / Вікторія Маршицька // *Дошкіл. виховання*. – 2000. – № 10. – С. 20–21 : іл.

546. **Маршицька, В.** Природа розкриває свої таємниці : [формув. пізнав. активності у дошкільників через проведення дослідів] / Вікторія Маршицька // *Дошкіл. виховання*. – 1999. – № 7. – С. 14–15 : іл.

547. **Математика і природа** : [конспект заняття для молодшої та старшої груп] / розроб. Л. Мацюк // *Дошкіл. виховання*. – 1993. – № 7. – С. 14–15.

548. **Меналюк, Г. Ф.** Розвиток мислення в процесі формування елементарних математичних уявлень [у дошкільників] / Г. Ф. Меналюк // *Оновлення змісту і методів дошкіл. освіти в Україні* : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. пед. ін-т. – Рівне, 1999. – Вип. 5. – С. 63–66. – Бібліогр.: с. 66 (8 назв).

549. **Меналюк, Г.** Вчимо доводити власну думку : [розв. мислення дошкільнят на заняттях з математики] / Галина Меналюк // *Дошкіл. виховання*. – 2007. – № 1. – С. 14–15 : іл.

550. **Мухацька, Б.** Стимулювання пізнавальної активності дітей у дитячому садку : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.08 / Божена Мухацька ; [наук. консультант Артемова Л. В.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : [б. в.], 2001. – 41 с. – Бібліогр.: с. 33–37 (39 назв).

551. **Мухоморина, Л.** Типы взаимоотношений "взрослый-ребенок" в процессе организации познавательной деятельности дошкольников / Людмила Мухоморина // *Проф. творчість: проблеми і пошуки* : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України, Запоріж. облас. ін-т удоскон. вчителів. – Київ ; Запоріжжя, 1999. – Вип. 16 : Шляхи розвитку здібностей у дітей дошкільного віку, ч. 1. – С. 136–139.

552. **Обухівська, А.** Формування елементарних математичних уявлень у дітей під час підготовки до школи: (форма, розмір, простір, час) / А. Обухівська, Н. Стадненко, Т. Ілляшенко // *Почат. школа*. – 2003. – № 3. – С. 6–10.

553. **Ознайомлення дошкільників із довкіллям** : зб. дидакт.-метод. матеріалів на допомогу вихователям та батькам за освіт. технологією "Довкілля" / авт.-розробники: А. Богуш, В. Ільченко ; упоряд. Любомира Калуська // *Дит. садок*. – 2006. – Груд. (чис. 47). – С. 2–21.

554. **Олійник, Л.** Давайте пограємо! : дидакт. посібники для розв. сенсорики / Лія Олійник // *Дошкіл. виховання*. – 1998. – № 11/12. – С. 24–25 : іл.

555. **Пирятинська, Л.** Екологічне виховання дітей старшого дошкільного віку під час праці в природі / Людмила Пирятинська // Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 27–28 берез. 2003 р. : у 5 т. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Європ. ун-т [та ін.]. – Київ : Вид-во Європейського ун-ту, 2003. – Т. 4. – С. 258–262.

556. **Плохій, З. П.** Виховання екологічної культури дошкільників : метод. посіб. / Зоя Павлівна Плохій ; АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ : Ред. журн. "Дошкільне виховання", 2002. – 173 с. : іл.

557. **Плохій, З.** Формування екологічно мотивованої діяльності дошкільнят / Зоя Плохій // Дошкіль. виховання. – 2005. – № 7. – С. 19–21 : іл.

558. **Позднякова, В. В.** Логіко-математичний розвиток дошкільнят: інноваційні аспекти альтернативної технології математичної освіти / В. В. Позднякова, Н. В. Заплаткіна // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин : НДУ, 2006. – № 5. – С. 64–66. – Бібліогр. в кінці ст.

559. **Позднякова, В. В.** Ситуативне моделювання як технологія навчання лічби дітей старшого дошкільного віку / Позднякова В. В., Марущак А. // Освіта Донбасу. – 2005. – № 4. – С. 69–72.

560. **Позднякова, В.** Діагностика логіко-математичної грамотності дошкільників / Валентина Позднякова // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2006. – Вип. 299 : Педагогіка та психологія. – С. 150–156. – Бібліогр.: с. 156 (5 назв).

561. **Ревенко, С. П.** Развитие естественнонаучных обобщений у детей дошкольного возраста в свете научной школы Г. С. Костюка / С. П. Ревенко // Психологія у XXI столітті: перспективи розвитку : матеріали 6-их Костюків. читань, 28–29 січ. 2003 р. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України [та ін.]. – Київ, 2003. – Т. 2 : Методологічні обрії психологічної науки. Інноваційні напрями в психології і розвиток ідей Г. С. Костюка у сучасній психологічній науці. – С. 149–155. – Бібліогр.: с. 155 (4 назви).

562. **Рогальська, Н. В.** Розумове виховання дітей дошкільного віку в традиціях народної педагогіки / Н. В. Рогальська // Укр. дошкільня : наук. зап. Уман. держ. пед. ун-ту : зб. наук. пр. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Київ, 2000. – С. 71–76.

563. **Роганова, М. В.** Модель процесу формування у дошкільників ціннісного відношення до природи засобами мистецтва / М. В. Роганова // Наука і сучасність. Сер. Педагогіка. Філологія : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2001. – Т. 25. – С. 133–139.

564. **Сбоєва, Л.** Для розвитку творчого мислення : [проведення інтегр. занять мат. змісту] / Людмила Сбоєва // Дошкіль. виховання. – 2004. – № 5. – С. 18–19 : іл.

565. **Сбоєва, Л.** Математичний бал : заняття-розвага для старш. дошкільнят / Людмила Сбоєва // Дошкіль. виховання. – 2004. – № 12. – С. 20–21 : іл.

566. **Смелянська, Н.** Міні-уроки для "чомусиків" / Ніна Смелянська // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 9. – С. 7–9 : іл.

567. **Старченко, В.** Логіко-математичний аспект дошкільної освіти / Валентина Старченко // Дошкіль. виховання. – 2005. – № 7. – С. 22–23.

568. **Старченко, В. А.** Сучасний погляд на логіко-математичну компетентність дошкільників / В. А. Старченко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2006. – Вип. 9, кн. 1. – С. 285–291. – Бібліогр.: с. 291 (8 назв).

569. **Степанова, Т.** Індивідуалізація і диференціація навчання дітей дошкільного віку математики : монографія / Тетяна Степанова. – Миколаїв : Іліон, 2006. – 183 с. : табл. – Бібліогр.: с. 145–163 (277 назв).
570. **Стеценко, І.** Логіки світу : розв. логіч. мислення дітей 5-го року життя / Ірина Стеценко. – 2-ге вид. – Київ : Редакції загальнопедагогічних газет, 2005. – 111 с. : іл. – (Бібліотека "Шкільного світу". Дитячий садок. Бібліотека. Початкова освіта. Бібліотека).
571. **Суржанська, В. А.** Творчі завдання як засіб формування пізнавальної активності старших дошкільників : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Суржанська Вікторія Анатоліївна ; [наук. кер. Бурма Г. В.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : Курсор, 2004. – 19 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (10 назв).
572. **Татарінова, С.** Апробація технології формування логіко-математичної компетентності дітей старшого дошкільного віку / Світлана Татарінова // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2006. – Вип. 299 : Педагогіка та психологія. – С. 197–203.
573. **Ткачук, Т.** Радість пізнання : [розв. пізнав. активності] / Таїсія Ткачук // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 9. – С. 10–11.
574. **Трофимова, О.** Весняні пригоди : [конспект підсумк. заняття з екол. виховання] / Олена Трофимова // Дошкіль. виховання. – 1996. – № 4. – С. 14–15.
575. **Туник, І.** Розвиток логіко-математичних здібностей дошкільнят / І. Туник // Палітра педагога. – 2004. – № 3. – С. 24–29 ; № 4. – С. 26–29.
576. **Туник, І.** Таємниці весняної природи : комплекс. заняття з природознавства, розв. мовлення та аплікації для старш. групи / Ірина Туник // Дошкіль. виховання. – 2003. – № 5. – С. 14–15 : іл.
577. **Улькіна, Т. В.** Розвиток пізнавальних здібностей дітей старшого дошкільного віку засобами ігрових психотехнік : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Улькіна Тетяна Володимирівна ; [наук. кер. Пов'якель Н. І.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Автореферат, 2006. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–18 (14 назв).
578. **Фунтікова, О. О.** Використання моделей у формуванні знань про час у дошкільників 5–7 років : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Фунтікова Ольга Олександрівна ; наук. кер. К. Й. Щербакова ; НДІ педагогіки України. – Київ : [б. в.], 1993. – 23 с. – Бібліогр.: с. 22–23 (4 назви).
579. **Фунтікова, О. О.** Педагогічні основи розумового розвитку дітей дошкільного віку : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / Фунтікова Ольга Олександрівна ; [наук. консультант Приходько М. І.] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ : [б. в.], 1999. – 36 с. – Бібліогр.: с. 29–32 (37 назв).
580. **Фунтікова, О.** Педагогічні основи формування початкових математичних уявлень у дітей 4–5-го року життя / О. Фунтікова // Палітра педагога. – 1999. – № 4. – С. 10–13.
581. **Хало, З.** Зміст та шляхи реалізації завдань інтелектуального розвитку дитини у системі дошкільного виховання / Зоряна Хало // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. – Тернопіль, 2006. – Вип. 1. – С. 167–171. – Бібліогр. в кінці ст.
582. **Харченко, Н. В.** Формування у дітей старшого дошкільного віку умінь будувати міркування : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Харченко Наталія Валентинівна ; [наук. кер. Калмикова Л. О.] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ : Інформ.-видавн. центр т-ва "Знання" України, 2005. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17 (7 назв).
583. **Ходатенко, Н.** Екологічна стежина : [створення екол.-розвив. предмет. середовища] / Наталя Ходатенко // Дошкіль. виховання. – 2003. – № 9. – С. 12–13 : іл.

584. **Чупахіна, С.** Актуальні аспекти досліджень у методиці навчання дітей математики / Світлана Чупахіна // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / [Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича]. – Чернівці, 2003. – Вип. 179 : Педагогіка та психологія. – С. 185–190. – Бібліогр.: с. 190 (6 назв).

585. **Шевченко, І.** Батьківська педагогіка В. Сухомлинського та розумове виховання особистості дошкільника / І. Шевченко // Наук. зап. Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. – Тернопіль, 2002. – Вип. 5. – С. 224–225.

586. **Щецкін, Г.** Математичні таємниці : [дидакт. матеріал з математики] / Геннадій Щецкін // Дошкіль. виховання. – 1997. – № 5. – С. 26–27 : мал.

587. **Шийко, Е.** Розвиток пізнавальної сфери на третьому році життя / Емілія Шийко // Дошкіль. виховання. – 2000. – № 9. – С. 14–17 : іл.

588. **Щербакова, К. Й.** Деякі аспекти проблеми організації навчання і математичного розвитку дітей дошкільного віку / К. Й. Щербакова // Зб. наук. пр. Бердян. держ. пед. ін-ту ім. П. Д. Осипенко. (Пед. науки). – Бердянськ, 2000. – № 2 : Матеріали наук.-практ. конф. "Актуальні проблеми дошкіль. освіти та підготов. фахівців на сучас. етапі". – С. 45–51. – Бібліогр.: с. 51 (9 назв).

589. **Щербакова, К.** Розв'язування математичних задач: компетентнісний підхід / К. Щербакова, Л. Зайцева // Дошкіль. виховання. – 2007. – № 11. – С. 20–21 : іл.

590. **Я і всесвіт** : запрошуємо ознайомитись з досвідом роботи дошкіль. установ : [конспекти занять з народознавства, ознайомлення з довкіллям] // Б-чка вихователя дит. садка. – 2004. – Лют. (№ 3/4). – С. 1–119.

591. **Яловська, О.** Використання народних загадок при формуванні математичних уявлень у дітей дошкільного віку / О. Яловська // Вища освіта України. – 2003. – № 4. – С. 85–87.

592. **Яришева, Н. Ф.** Екологічне виховання дошкільників : посіб. для вихователів дит. садків / Надія Федорівна Яришева ; [за заг. ред. В. В. Вербицького] ; Нац. екол.-натураліст. центр учн. молоді. – Київ : Грамота, 2001. – 55 с. – (Екологія і здоров'я).

593. **Яришева, Н. Ф.** Методика ознайомлення дітей з природою : навч. посіб. / Надія Федорівна Яришева. – Київ : Вища школа, 1993. – 255 с. : іл.

594. **Яришева, Н.** Цільові прогулянки до парків та скверів / Надія Яришева // Дошкіль. виховання. – 2003. – № 3. – С. 16–18 : іл. ; № 4. – С. 14–15 : іл. ; № 5. – С. 12–13 : іл. ; № 6. – С. 8–9 : іл. ; № 7. – С. 20–21 : іл. ; № 9. – С. 20–21 : іл. ; № 12. – С. 18–19 : іл.

3.5. Мовленнєва особистість як запорука успішної діяльності дошкільника

Див. також: 80, 519, 576, 749, 751, 867, 875, 892, 893, 895, 970, 976, 983, 991, 1015, 1022, 1084, 1085, 1122, 1128, 1142, 1374, 1375

595. **Абієва, Д. Є.** Особливості розвитку мовленнєвих здібностей дошкільників у двомовному оточенні / Д. Є. Абієва // Проблеми заг. та пед. психології : зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ, 2006. – Т. 8, вип. 6. – С. 6–11.

596. **Аматьєва, О. П.** Дидактична гра як засіб формування експресії мовлення у дітей старшого дошкільного віку : [дослідж. емоц. виразності мовлення] / О. П. Аматьєва // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2000. – Вип. 12. – С. 46–50. – Бібліогр.: с. 50 (5 назв).

597. **Аніщук, А. М.** Особливості мовленнєвого самовираження дошкільників / А. М. Аніщук // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 204–207. – Бібліогр.: 13 назв.
598. **Аніщук, А. М.** Характеристика типів мовленнєвого самовираження старших дошкільників / А. М. Аніщук // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2006. – Вип. 9, кн. 1. – С. 261–270. – Бібліогр.: 9 назв.
599. **Бачинський, П.** Материнська мова та інтелект дитини : [роль рід. мови в інтелект. розв. дошкільника] / Петро Бачинський // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 3. – С. 3–5 : іл.
600. **Безбах, Л. В.** Роль педагога у навчанні дітей дошкільного віку іноземної мови в домашніх умовах / Л. В. Безбах // Наук. зап. Пед. та іст. науки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ : НПУ, 2006. – Вип. 61. – С. 11–16. – Бібліогр. в кінці ст.
601. **Березовська, Л. І.** Розвиток творчого мовленнєвого самовираження старших дошкільників в ігрових казкових ситуаціях : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Березовська Людмила Іванівна ; [наук. кер. Богуш А. М.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : Вид-во Одес. юрид. ін-ту, 2004. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17–18 (11 назв).
602. **Білан, О.** Вчимо розповідати за ілюстраціями / О. Білан // Дошкіль. виховання. – 2005. – № 1. – С. 12–14 : іл.
603. **Білан, О. І.** Заняття з розвитку зв'язного мовлення з дітьми старшого дошкільного віку : [навч.-метод. посіб.] / Білан О. І. – Вінниця : Тезис, 2005. – 135 с.
604. **Білан, О.** Мовленнєва компетентність дошкільників: сутність та шляхи реалізації / Олександра Білан // Пед. думка. – 2006. – № 3. – С. 40–43. – Бібліогр. в кінці ст.
605. **Білан, О. І.** Навчання дітей старшого дошкільного віку розповіді за ілюстраціями : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Білан Олександра Іванівна ; [наук. кер. Богуш А. М.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : Вид-во Одес. юрид. ін-ту, 2003. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (19 назв).
606. **Богдан, С.** Мовлення українських дітей і всесвіт рідного слова / С. Богдан // Дивослово. – 1996. – № 4. – С. 16–21.
607. **Богуш, А. М.** Збагачення словника дошкільників експресивною лексикою народних казок : [монографія] / Богуш Алла Михайлівна, Руденко Юлія Анатоліївна ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського, Півд. наук. центр АПН України. – Одеса : Поліграф, 2005. – 251 с. : іл. – Бібліогр.: с. 190–216 (262 назви).
608. **Богуш, А. М.** Культура речевого об'єднання дітей дошкільного віку : метод. посіб. для вихователів дошкільн. закладів / А. М. Богуш, Е. П. Аманьєва, С. К. Хаджирадева. – Одеса : ЮНЦ АПН України, 2003. – 251 с. : іл. – Бібліогр.: с. 176–179 (64 назв.).
609. **Богуш, А. М.** Лінгводидактична спадщина Софії Русової в сучасному дошкільному закладі : монографія / А. М. Богуш, Н. В. Маліновська ; Півд. наук. центр АПН України. – Одеса : ПНЦ АПН України, 2006. – 134 с. – Бібліогр.: с. 121–130.
610. **Богуш, А. М.** Методика навчання дітей української мови в дошкільному закладі : практик. посіб. / А. М. Богуш, Т. М. Котик. – Київ : Вища школа, 1994. – 157 с.
611. **Богуш, А. М.** Методика навчання української мови в дошкільних закладах : навч. посіб. / А. М. Богуш. – Київ : Вища школа, 1993. – 327 с.

612. **Богущ, А. М.** Методика розвитку рідної мови і ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі : практикум : навч. посіб. / Алла Михайлівна Богущ. – Київ : Вища школа, 1995. – 192 с.
613. **Богущ, А.** Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років : монографія / Алла Богущ. – Київ : Слово, 2004. – 374 с. – Бібліогр. в кінці розд.
614. **Богущ, А. М.** Развитие речи детей первых трех лет жизни : (метод. пособие для студентов пед. ин-тов дошк. фак.) / А. М. Богущ ; Одес. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского [и др.]. – Одесса : [б. и.], 1993. – 149 с. – Библиогр.: с. 148–149.
615. **Богущ, А. М.** Теоретичні засади художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку / А. М. Богущ // Педагогіка і психологія. – 1998. – № 3. – С. 112–120.
616. **Богущ, А. М.** Теоретичні й методологічні засади формування мовленнєвої компетенції дошкільника / А. М. Богущ // Педагогіка і психологія. – 2000. – № 1. – С. 5–10.
617. **Богущ, А. М.** Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Алла Михайлівна Богущ ; М-во освіти і науки України. – Київ : Слово, 2003. – 344 с.
618. **Бондаренко, В.** Вивчаємо англійську / Вікторія Бондаренко // Дошкільн. виховання. – 1995. – № 10. – С. 26–27.
619. **Борова, В. Є.** Вплив вад мовлення на спілкування дітей старшого дошкільного віку / В. Є. Борова // Проблеми вищої педагогічної освіти у світлі рішень II Всеукраїнського з'їзду працівників освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2002. – Ч. 1. – С. 111–114.
620. **Борова, В.** Вчимо правильної вимови / В. Борова, Р. Якимчук // Дошкільн. виховання. – 1996. – № 5. – С. 8–9.
621. **Борова, В.** Допомога і контроль : індивід. робота з розв. мов. активності дошкільників / В. Борова, Р. Якимчук // Дошкільн. виховання. – 1992. – № 11. – С. 6–7.
622. **Борова, В. Є.** Розвиток мовного дихання як передумови виховання звукової культури мовлення старших дошкільників / В. Є. Борова // Психол.-пед. основи гуманізації навч.-вихов. процесу в школі та вузі : зб. наук. пр. / Міжнар. ун-т "РЕГ" ім. С. Дем'янчука [та ін.]. – Рівне, 2002. – Вип. 3. – С. 210–213.
623. **Борова, В.** Цей важкий звук Р... / Валентина Борова // Дошкільн. виховання. – 1998. – № 11/12. – С. 10–12. – Дод.: Вірші.
624. **Борщенко, М.** Вивчаємо англійську / Марина Борщенко // Дошкільн. виховання. – 1996. – № 4. – С. 26–27 : кольор. фотогр.
625. **Буштрук, Г.** Нестандартні прийоми розвитку мовлення : [рухливі вправи для старш. дошкільн. віку] / Ганна Буштрук // Дошкільн. виховання. – 2004. – № 1. – С. 12–13 : іл.
626. **Вчимось рахувати українською мовою** : (заняття з укр. мови та математики в старш. групі російськомов. дошкільн. закладу) / Одес. облас. ін-т удоскон. вчителів, Одес. держ. пед. ін-т ім. К. Д. Ушинського [та ін. ; уклад.: В. П. Криворучко, Л. В. Пузирна, А. М. Богущ, Д. М. Демченко]. – Одеса : [б. в.], 1993. – 150 с.
627. **Гавриш, Н. В.** Дитячий фольклор – феномен мовленнєвотворчої діяльності / Н. В. Гавриш // Гуманізація навч.-вихов. процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ін-т [та ін.]. – Слов'янськ, 2001. – Вип. 11. – С. 255–265.
628. **Гавриш, Н.** Методика стимулювання мовленнєвої активності дошкільнят у процесі ознайомлення з художнім словом / Н. Гавриш // Рідні джерела. – 2002. – № 3. – С. 28–32.

629. **Гавриш, Н.** Навчання розповіді за картиною : активізація розум. та мовлен. діяльн. дошкільнят / Наталя Гавриш // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 1. – С. 7–9 : іл. ; № 2. – С. 9–10 : іл.
630. **Гавриш, Н. В.** Психолого-педагогічні основи розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку / Н. В. Гавриш // Педагогіка і психологія. – 2000. – № 4. – С. 21–30.
631. **Гавриш, Н. В.** Розвиток креативності мовлення дошкільнят у процесі ознайомлення з художнім словом / Н. В. Гавриш // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Пед. науки. – Луганськ, 2004. – № 1. – С. 84–89.
632. **Гавриш, Н. В.** Розвиток мовленнєвотворчої діяльності в дошкільному дитинстві : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 / Гавриш Наталія Василівна ; [наук. консультант Богуш А. М.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : РВВ СДПУ, 2002. – 32 с. – Бібліогр.: с. 27–30 (42 назви).
633. **Гавриш, Н.** Розвиток мовлення та навчання дошкільнят рідної мови: мета і завдання / Наталя Гавриш // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 7. – С. 12–14 : табл.
634. **Гавриш, Н. В.** Розвиток словесної творчості дітей як педагогічна проблема : [словесна творчість як вищий щабель мовлен. розв. дошкільника] / Н. В. Гавриш // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2000. – Вип. 12. – С. 5–12. – Бібліогр.: с. 11–12 (5 назв).
635. **Гавриш, Н.** Слово – образ : розв. мов. культури через ознайомлення дітей з нац. фольклором / Н. Гавриш // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 9. – С. 8.
636. **Гавриш, Н. В.** Художнє слово і дитяче мовлення : [збірник] / Н. В. Гавриш. – Київ : Редакції загальнопедагогічних газет, 2005. – 128 с. – (Бібліотека "Шкільного світу". Дитячий садок. Бібліотека).
637. **Гавриш, Н.** "Я – добрий вовк, у мене ласкаві лапи" : дит. мовлен. творчість / Наталя Гавриш // Дошкіл. виховання. – 2001. – № 12. – С. 13–15.
638. **Гончаренко, А.** Сучасні підходи до розвитку мовлення дітей : поради педагогам / Алла Гончаренко // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 7. – С. 22–23.
639. **Гончаренко, А. М.** Фольклорні окраси мовлення: як їх формувати в дитини? : метод. посіб. для вихователів та вчителів / Алла Миколаївна Гончаренко. – Київ : Навчальні посібники, 1997. – 35 с.
640. **Гончаренко, А.** Щоб дитина заговорила : [розв. мовлення в ран. дошкіл. віці] / Алла Гончаренко // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 3. – С. 10–12 : іл.
641. **Горбунова, Н. В.** Розвиток словника дошкільників на сучасному етапі / Н. В. Горбунова // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Пед. науки. – Луганськ, 2006. – № 8, ч. 1. – С. 41–46. – Бібліогр.: с. 46.
642. **Данілавічюте, Е.** Щоб писати грамотно : [визначення рівня розвитку операцій та функцій дошкільника, які забезпечують процес письма] / Еяна Данілавічюте // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 4. – С. 24–25 : мал. ; № 5. – С. 10–11.
643. **Дем'яненко, С.** Дітям про текст як мовленнєве поняття / Світлана Дем'яненко // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 9. – С. 10–11.
644. **Дубиніна, Д. М.** Залучення дошкільників до словесного мистецтва / Діна Миколаївна Дубиніна // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ : [б. в.], 2006. – № 2 : Теорія і практика естет. виховання в умовах соціокультурної трансформації. – С. 49–52. – Бібліогр.: 3 назви.

645. **Ємельянова, Н. Л.** Збагачення словника дітей шляхом використання жанрів святково-обрядової лексики / Ємельянова Н. Л. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2001. – Вип. 6. – С. 28–33. – Бібліогр.: с. 33 (4 назви).
646. **Захарченко, В. Г.** Використання українознавчих універсалій у мовленнєвому розвитку дітей / В. Г. Захарченко // Нові технології навчання : наук.-метод. зб. / Наук.-метод. центр вищої освіти [та ін.]. – Київ, 2000. – Вип. 28. – С. 175–178.
647. **Захарченко, В. Г.** Мовленнєвий розвиток дошкільників в сюжетно-рольовій грі : навч.-метод. посіб. / Захарченко Віра Григорівна ; [Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2001. – 59 с. – Бібліогр.: с. 55–58 (60 назв).
648. **Іноземна мова у дошкільному закладі : метод. рек. / підгот. О. Низковська // Дошкіль. виховання.** – 2007. – № 4. – С. 3–7 : іл.
649. **Казанцева, Л.** До проблеми володіння українською мовою російськомовних дошкільників / Лариса Казанцева // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2006. – Вип. 299 : Педагогіка та психологія. – С. 79–91. – Бібліогр.: с. 91.
650. **Калмикова, Л. О.** Генезис регулюючої функції мовлення у дітей дошкільного віку / Л. О. Калмикова // Гуманізація навч.-вихов. процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ін-т [та ін.]. – Слов'янськ, 2001. – Вип. 11. – С. 242–248.
651. **Калмикова, Л. О.** Комунікативний підхід до розвитку мовлення дошкільнят / Л. О. Калмикова // Педагогіка і психологія. – 1996. – № 1. – С. 51–55.
652. **Калмикова, Л. О.** Психолого-педагогічні механізми репрезентації мовленнєвого матеріалу з англійської мови дітям старшого дошкільного віку / Л. О. Калмикова, О. І. Чернякова // Психологія у XXI столітті: перспективи розвитку : матеріали 6-их Костюків. читань, 28–29 січ. 2003 р. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України [та ін.]. – Київ, 2003. – Т. 1 : Психологічні проблеми навчання особистості. Психологічні проблеми виховання та психічного розвитку особистості. – С. 81–84.
653. **Калмикова, Л.** Розвиток описового мовлення : психолінгв. аналіз / Л. Калмикова, Л. Порядченко // Дошкіль. виховання. – 2003. – № 4. – С. 19–21 : іл.
654. **Калмикова, Л. О.** Формування мовленнєвих умінь і навичок у дітей: психолінгвістичний та лінгвометодичний аспекти : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Лариса Олександрівна Калмикова. – Київ : Укр. Центр духовн. культури, 2003. – 299 с. – (Вища освіта). – Бібліогр.: с. 272–297.
655. **Карабаєва, І.** Підготовка старших дошкільників до оволодіння писемним мовленням : метод. посіб. / Ірина Карабаєва. – Київ : Нора-прінт, 2000. – 66 с. : іл.
656. **Квак, О. В.** Використання дидактичної гри у структурі технологічної моделі формування комунікативних умінь у дітей дошкільного віку / Квак О. В. // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин, 2004. – № 3. – С. 138–141. – Бібліогр.: с. 141 (8 назв).
657. **Квак, О. В.** Дидактична гра у процесі навчання та виховання мовленнєвої особистості дошкільників / О. В. Квак // Наук. часоп. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Сер. 17. Теорія і практика навчання та виховання : зб. наук. пр. – Київ : НПУ, 2005. – Вип. 2. – С. 124–129. – Бібліогр. в кінці ст.
658. **Квак, О.** Роль дидактичної гри у вихованні і розвитку мовлення дітей дошкільного віку / Квак О. // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин, 2003. – № 1. – С. 72–74. – Бібліогр.: с. 74 (9 назв).

659. **Кириченко, О.** Бабусина наука : мова і мовлення дітей / Ольга Кириченко // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 12. – С. 10–11 : іл.

660. **Кожевникова, Т.** Школа педагогічної майстерності : мовлен. розвиток дошкільнят / Тетяна Кожевникова // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 12. – С. 7–9 : кольор. іл.

661. **Колечко, В.** Коли краще починати : про навчання дошкільнят інозем. мови / В. Колечко, О. Першукова // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 3. – С. 10–11 : іл.

662. **Конспекти занять із** навчання української мови і розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку : [зміст етнокульт. програми "Я – українець"] / [Крутій К. Л., Котій Н. І.] ; Запоріж. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти, Каф. дошкіл. освіти. – Запоріжжя : ЛІПС, 2007. – 266 с. – (Бібліотека вихователя дошкільного навчального закладу). – Бібліогр.: с. 266. – Авт. зазнач. на звороті тит. арк.

663. **Котик, Т. М.** Особливості процесу поняттєтворення на сучасному етапі розвитку української дошкільної лінгводидактики / Т. М. Котик // Наук. зап. Пед. та іст. науки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ : НПУ, 2005. – Вип. 59. – С. 88–96. – Бібліогр. в кінці ст.

664. **Крайнова, Л. В.** Український фольклор як засіб лексичної роботи з дітьми старшого дошкільного віку / Крайнова Л. В. // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2003. – Вип. 2. – С. 51–56. – Бібліогр.: с. 56 (6 назв).

665. **Кривда, І.** Засинаємо й мову вивчаємо : закріплення мов. інформації під час ден. засинання / Ірина Кривда // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 2. – С. 14–15.

666. **Крутій, К. Л.** Використання методів і прийомів навчання дітей граматично правильного мовлення / К. Л. Крутій // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 4. – С. 77–87.

667. **Крутій, К.** Вимоги до сучасного відкритого мовленнєвого заняття / Катерина Крутій // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 2. – С. 14–17 : табл.

668. **Крутій, К. Л.** Мовна та мовленнєва підготовка майбутніх педагогів до роботи з дітьми шестирічного віку : [характеристика мовлен. розвитку дошкільників] / Крутій К. Л. // Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2001. – Вип. 5. – С. 21–27.

669. **Крутій, К.** Слова-помічники : використ. службових частин мови у мовленні старш. дошкільнят / Катерина Крутій // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 12. – С. 8–9.

670. **Крутій, К.** Тематичний аналіз стану мовленнєвого розвитку дітей в умовах дошкільного навчального закладу / К. Крутій // Психол.-пед. основи гуманізації навч.-вихов. процесу в школі та вузі : зб. наук. пр. / Міжнар. ун-т "РЕГІ" ім. С. Дем'янчука [та ін.]. – Рівне, 2002. – Вип. 3. – С. 31–35.

671. **Крутій, К. Л.** Теорія і практика формування граматично правильного мовлення в дітей дошкільного віку (на матеріалі морфології і словотворення) : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.12 / Крутій Катерина Леонідівна ; [наук. консультант Богуш А. М.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : ЛІПС, 2005. – 44 с. – Бібліогр.: с. 35–39 (39 назв).

672. **Крутій, К.** Умовний еталон норми засвоєння граматичних категорій дитиною дошкільного віку / К. Крутій // Педагогіка і психологія формує творч. особистості: проблеми і пошуки : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України, Запоріж. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Київ ; Запоріжжя, 2001. – Вип. 20. – С. 203–207. – Бібліогр.: с. 207 (5 назв).

673. **Лапшина, І. М.** Методика розвитку мовлення та ознайомлення з явищами навколишнього життя в дошкільному закладі : посіб. для самост. вивч. курсу : навч. посіб.

для вищ. навч. закл. Ч. 1 / І. М. Лапшина, Л. О. Калмикова, З. В. Сорока ; М-во освіти і науки України, Наук.-метод. центр вищої освіти. – Київ : НМЦВО, 2002. – 63 с.

674. **Лапшина, І. М.** Методика розвитку мовлення та ознайомлення з явищами навколишнього життя в дошкільному закладі : посіб. для самост. вивч. курсу. Ч. 2 / І. М. Лапшина, Л. О. Калмикова, З. В. Сорока. – Київ : [б. в.], 2002. – 63 с. – Бібліогр.: с. 47–50.

675. **Лапшина, І.** Розвиток мовлення дошкільнят засобами комп'ютерних ігор / І. Лапшина // Рід. школа. – 2002. – № 7. – С. 48–49.

676. **Лексична робота з українського мовлення з дітьми старшого дошкільного віку** : посібник / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Освіта, 1994. – 32 с.

677. **Лисенко, О.** Явище білінгвізму у мовленнєвому розвитку дитини / Олександра Лисенко // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : [зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича]. – Чернівці, 2000. – Вип. 99 : Педагогіка та психологія. – С. 102–105. – Бібліогр.: с. 105 (9 назв).

678. **Литвиненко, І. С.** Розвиток словникового запасу дітей молодшого і середнього дошкільного віку / І. С. Литвиненко // Практ. психологія та соц. робота. – 2002. – № 1. – С. 28–33.

679. **Луцак, Н.** "Дрібу, дрібу, дрібушечки..." : народні ігри як засіб збагачення дитячої лексики / Надія Луцак // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 4. – С. 4–5 : кольор. фотогр.

680. **Луцан, Н.** Мовленнєвий розвиток дітей дошкільного віку / Н. Луцан // Вісн. Прикарпат. ун-ту / [Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника]. – Івано-Франківськ, 2000. – Вип. 3 : Педагогіка. – С. 29–36. – Бібліогр.: с. 36 (6 назв).

681. **Луцан, Н.** Текст як продукт мовленнєвої діяльності дітей старшого дошкільного віку / Н. Луцан // Наук. зап. Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. – Тернопіль, 2004. – Вип. 1. – С. 64–69.

682. **Луцан, Н. І.** Теорія і практика розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку в мовленнєво-ігровій діяльності : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 / Н. І. Луцан ; [наук. консультант А. М. Богуш] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса, 2006. – 1 ел. опт. диск.

683. **Луцан, Н. І.** Теорія і практика розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку в мовленнєво-ігровій діяльності : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 / Луцан Надія Іванівна ; [наук. консультант Богуш А. М.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : [б. в.], 2006. – 45 с. – Бібліогр.: с. 39–42 (49 назв).

684. **Луценко, І. О.** Готуємось до мовленнєвого спілкування з дошкільниками : навч. посіб. для студ. пед. навч. закл. спец. "Дошкіл. виховання" / І. О. Луценко ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ : РВ НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2001. – 95 с. – Бібліогр.: с. 93–94 (22 назви).

685. **Луценко, І. О.** Інтерференція і транспозиція у засвоєнні дітьми дошкільного віку лексики української мови : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Луценко Ірина Олексіївна ; [наук. кер. Богуш А. М.] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ : [б. в.], 1994. – 24 с. – Бібліогр.: с. 23–24 (6 назв).

686. **Луценко, І.** Культура мовленнєвого спілкування: зміст і методи роботи / Ірина Луценко // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 5. – С. 10–12 : кольор. іл.

687. **Луценко, І.** Мовленнєвому заняттю – комунікативну мету / Ірина Луценко // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 1. – С. 16–17 : іл.

688. **Луценко, І.** Моделювання ситуацій спілкування / Ірина Луценко // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 2. – С. 6–9 : іл. ; № 5. – С. 9–11 : іл.

689. **Луценко, І.** Організація педагогічного спілкування в умовах наступності освіти : [принципи організації мовлен. спілкування з дітьми дошкіл. та мол. шкіл. віку] / Ірина Луценко // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 12. – С. 6–7.

690. **Любашина, В. В.** Формування діалогічних умінь дітей старшого дошкільного віку в іграх за сюжетами художніх творів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Любашина Вікторія Володимирівна ; наук. кер. Н. В. Горбунова ; Республік. вищ. навч. закл. "Крим. гуманіт. ун-т". – Одеса, 2006. – 1 зл. опт. диск (CD-RW).

691. **Люріна, Т. І.** Розвиток дошкільників у процесі оволодіння мовою / Т. І. Люріна // Пед. науки : зб. наук. пр. / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2002. – Ч. 1. – С. 405–413. – Бібліогр.: с. 412–413 (8 назв).

692. **Макарова, С.** Щоб ротик був слухняний : логопед. практикум / Світлана Макарова. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2005. – 159, [1] с. : іл.

693. **Маковецька, Н. В.** Зміст роботи з навчання дітей другої мови у дошкільних навчальних закладах / Н. В. Маковецька // Психол.-пед. основи гуманізації навч.-вихов. процесу в школі та вузі : зб. наук. пр. / Міжнар. ун-т "РЕП" ім. С. Дем'янчука [та ін.]. – Рівне, 2002. – Вип. 3. – С. 46–49.

694. **Маковецька, Н. В.** Шляхи активізації емоційно-забарвленої лексики у мовленні дітей дошкільного віку / Н. В. Маковецька // Нові технології навчання : наук.-метод. зб. / Наук.-метод. центр вищої освіти [та ін.]. – Київ, 2000. – Вип. 28. – С. 163–166.

695. **Маліновська, Н. В.** До питання про розвиток комунікативно-мовленнєвих здібностей дошкільників / Н. В. Маліновська // Психол.-пед. основи гуманізації навч.-вихов. процесу в школі та вузі : зб. наук. пр. / Міжнар. ун-т "РЕП" ім. С. Дем'янчука [та ін.]. – Рівне, 2002. – Вип. 3. – С. 182–184.

696. **Методика розвитку рідної мови і ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі** : навч. посіб. / А. М. Богуш, Н. П. Орланова, Н. І. Зелененко, В. К. Лихолетова ; ред. А. М. Богуш. – Київ : Вища школа, 1992. – 414 с.

697. **Моїсєєва, І.** Я розмовляю так, що можу виграти : мовні ігри для дошкільників / Ізабела Моїсєєва // Інозем. мови в навч. закладах. – 2005. – № 5. – С. 36–39.

698. **Науменко, Т. І.** Активізація речі дітей раннього віку в дошкільних установах : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Науменко Тат'яна Іванівна ; [науч. рук. Богуш А. М.] ; Науч.-исслед. ин-т педагогики УССР. – Київ : [б. и.], 1991. – 25 с. – Бібліогр.: с. 23–25 (14 назв.).

699. **Низковська, О.** Вчити мови та розмови / Олена Низковська // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 7. – С. 10–12 : іл.

700. **Ніколайчук, Г. І.** Підвищення ефективності мовленнєвого розвитку дошкільників / Г. І. Ніколайчук // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2004. – Вип. 29. – С. 51–53. – Бібліогр.: с. 53 (7 назв).

701. **Омеляненко, А.** Від тези – до висновку : інтегров. заняття з розв. мовлення / Алла Омеляненко // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 1. – С. 10–11 : іл.

702. **Остапченко, Є.** Розвиток фонематичного слуху та оволодіння основами читання / Є. Остапченко // Палітра педагога. – 2000. – № 2. – С. 12–17.

703. **Піроженко, Т.** Чи не спрощуємо можливості дитини? : [використ. сюжет. малюнків для збагачення мовлення] / Тамара Піроженко // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 5. – С. 10–11.
704. **Подлужна, Н.** На гостині у звірів : [заняття з грамоти та розв. мовлення] / Ніна Подлужна // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 6. – С. 11–13.
705. **Полонська, Т. К.** Навчання іноземної мови дітей шестирічного віку в умовах дитячого садка (на матеріалі англійської мови) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Полонська Тамара Костянтинівна ; [наук. кер. В. М. Плахотник] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ : [б. в.], 1993. – 24 с. – Бібліогр.: с. 23–24 (9 назв).
706. **Попова, І. І.** До питання розвитку образного мовлення старших дошкільників засобами фразеологізмів / Попова І. І. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2005. – № 3/4. – С. 192–196. – Бібліогр.: с. 195–196.
707. **Постоян, Т.** Пізнавально-емоційні засади навчання творчого розповідання / Тетяна Постоян // Проф. творчість: проблеми і пошуки : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України, Запоріж. облас. ін-т удоскон. вчителів. – Київ ; Запоріжжя, 1999. – Вип. 16 : Шляхи розвитку здібностей у дітей дошкільного віку, ч. 1. – С. 155–160.
708. **Рейпольська, О.** Англійська мова в різновікових групах / Ольга Рейпольська // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 6. – С. 10–11 : табл. ; № 7. – С. 10–11 : іл.
709. **Рейпольська, О. Д.** Педагогічні умови мовленнєвого розвитку дітей у різновіковій групі дитячого садка (на матеріалі англійської мови) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Рейпольська Ольга Дмитрівна ; [наук. кер. Щербакова К. Й.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : Науковий світ, 2004. – 20 с. – Бібліогр.: с. 15–16 (8 назв).
710. **Рибак, Т. Б.** Психолого-педагогічні основи вивчення іноземної мови у дітей дошкільного віку / Т. Б. Рибак // Наук. часоп. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Сер. 17. Теорія і практика навчання та виховання / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2005. – Вип. 4 : До 170-річного ювілею. – С. 130–135.
711. **Руденко, Ю. А.** Збагачення словника дітей старшого дошкільного віку експресивною лексику засобами української народної казки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Руденко Юлія Анатоліївна ; [наук. кер. Богуш А. М.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : [б. в.], 2003. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–18 (26 назв).
712. **Руденко, Ю. А.** Словникова робота дошкільників у сучасній лінгводидактиці / Ю. А. Руденко // Наук. вісн. Ізмаїл. держ. пед. ін-ту. – Ізмаїл, 2001. – Вип. 10. – С. 86–88.
713. **Саннікова, І. А.** Розвиток лексичного запасу дошкільників з використанням засобів інформаційно-комунікаційних технологій / Саннікова І. А. // Засоби і технології єдиного інформаційного освітнього простору : зб. наук. пр. / Ін-т засобів навчання АПН України. – Київ : Атіка, 2004. – С. 224–231. – Бібліогр.: с. 231 (6 назв).
714. **Соколовська, С. В.** Особистісно орієнтований підхід у навчанні іноземної мови дітей шостого року життя : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Соколовська Світлана Володимирівна ; [наук. кер. Редько В. Г.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : [б. в.], 2005. – 21 с. – Бібліогр.: с. 18 (9 назв).
715. **Соколовська, С. В.** Соціальні та психолого-педагогічні передумови навчання іноземної мови дітей п'ятирічного віку / С. В. Соколовська // Педагогіка і психологія. – 2002. – № 1/2. – С. 155–162.
716. **Стрюк, К.** Мовленнєві витинанки / Катерина Стрюк // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 2. – С. 8–9 ; № 3. – С. 8–9, 11.

717. **Суріна, Н.** Ігри на розвиток творчої уяви : [мовлен. творчість дошкільників] / Наталя Суріна // Дошкіль. виховання. – 2000. – № 1. – С. 6–8.

718. **Терешко, Л. В.** Проблема мовленнєвої активності дітей дошкільного віку в процесі пізнавальної діяльності / Л. В. Терешко // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2001. – Вип. 17. – С. 59–62.

719. **Ткачова, Л.** Розвиваймо фонематичний слух дитини : мовні ігри та вправи вдома / Л. Ткачова, Н. Ткачова // Дошкіль. виховання. – 1998. – № 3. – С. 12–13.

720. **Товкач, І.** Знайомимосся зі звуками / Ірина Товкач // Дошкіль. виховання. – 1998. – № 1. – С. 23–25 : кольор. іл.

721. **Федорович, Л. О.** Теоретичні та методичні основи формування правильної вимови у дітей дошкільного і молодшого шкільного віку / Л. О. Федорович // Вісник : зб. наук. ст. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова : матеріали звіт.-наук. конф. викладачів : до 170-річного ювілею. – Київ : НПУ, 2006. – Вип. 8. – С. 179–183. – Бібліогр. в кінці ст.

722. **Фольклор для наймолодших** : заняття вихователя і логопеда : [розв. мовлення дошкільнят / упоряд. Т. Вороніна]. – Київ : Шкільний світ, 2005. – 127 с. – (Бібліотека "Шкільного світу". Дитячий садок. Бібліотека).

723. **Хаджирадєва, С.** Формування мовленнєвого етикету у дітей старшого дошкільного віку / Світлана Хаджирадєва // Розвиток творчих здібностей дітей засобами мовлення : зб. наук. пр. / Ін-т змісту і методів навчання, Запоріж. облас. ін-т удоскон. вчителів [та ін.]. – Київ ; Запоріжжя, 1998. – Вип. 11. – С. 70–75.

724. **Харахады, С. И.** Особенности формирования родной речи детей в условиях двуязычия в дошкольных группах с крымскотатарским языком обучения / С. И. Харахады // Январские педагогические чтения : соврем. образоват. технологии / Крым. гос. инженер.-пед. ун-т [и др.]. – Симферополь, 2004. – С. 68–70.

725. **Цехмістер, О. М.** Мова – моя Берегиня : конспекти занять навчання укр. мови дітей старш. дошкіль. віку / О. М. Цехмістер, Н. В. Пономаренко ; Луган. ін-т післядиплом. пед. освіти [та ін.]. – Луганськ : Знання, 2006. – 265 с. – Бібліогр.: с. 263–265.

726. **Чулкова, А. В.** Методика обучения диалогической речи детей дошкольного возраста : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Чулкова Анна Валентиновна ; [науч. рук. Богуш А. М.] ; Одес. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского. – Одесса : [б. и.], 1994. – 24 с. – Библиогр.: с. 22–23 (8 назв.).

727. **Шиліна, Н. Є.** Формування мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку до навчання у школі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Шиліна Наталія Євгенівна ; [наук. кер. Богуш А. М.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : Вид-во Одес. юрид. ін-ту, 2003. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (10 назв.).

728. **Шкваріна, Т. М.** Англійська мова для дітей дошкільного віку : (програма, метод. рек.) : навч. посіб. для вчителів ран. навчання англ. мови, студ. вищ. пед. навч. закладів / Тетяна Михайлівна Шкваріна. – Умань : [б. в.], 2003. – 114 с. : табл. – Бібліогр.: с. 111–112.

729. **Шкваріна, Т. М.** Заняття з англійської мови у дошкільному навчальному закладі: (теорія і практика) : навч. посіб. для вчителів англ. мови та студ. вищ. пед. навч. закладів / Тетяна Михайлівна Шкваріна. – Умань : [б. в.], 2003. – 248 с. – Бібліогр.: с. 238–245 (91 назва).

730. **Шкваріна, Т.** Іноземна мова: структура ефективного навчання / Тетяна Шкваріна // Дошкіль. виховання. – 2004. – № 12. – С. 10–11 : фотогр.

731.Шкваріна, Т. Класифікація ігор та ігрових вправ у дошкільному навчанні іноземної мови / Т. Шкваріна // Рід. школа. – 2004. – № 9. – С. 45–47.

732.Шкваріна, Т. Навчання дошкільників граматичного матеріалу з англійської мови / Тетяна Шкваріна // Рід. школа. – 2006. – № 5. – С. 31–33.

733.Шкваріна, Т. Навчання дошкільників лексики з англійської мови / Тетяна Шкваріна // Рід. школа. – 2005. – № 11. – С. 44–47. – Бібліогр. в кінці ст.

734.Шкваріна, Т. У світ іноземної мови – з цікавістю / Тетяна Шкваріна // Дошкільн. виховання. – 2000. – № 1. – С. 22–23.

735.Ястреб, Л. Л. Рекомендації з використання дидактичних ігор у розвитку мовленнєвого спілкування дошкільників / Ястреб Л. Л. // Пед. пошук. – 1998. – Вип. 3. – С. 70–71.

3.6. Художньо-естетичний розвиток особистості в ранньому онтогенезі

Див. також: 53, 74, 256, 321, 345, 350, 372, 459, 563, 644, 858, 947, 1165, 1348

736.Аматьєва, О. П. Розвиток творчих здібностей дошкільників у театральній діяльності / О. П. Аматьєва // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 1. – С. 42–48.

737.Анципирович, О. М. Особливості розвитку музично-мовної здібності дошкільників у процесі ознайомлення з інтонаційною музикою / Ольга Миколаївна Анципирович // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ : [б. в.], 2006. – № 2 : Теорія і практика естет. виховання в умовах соціокультурної трансформації. – С. 40–43.

738.Артемова, Л. В. Театр і гра : вдома, у дитячому садку, в школі : пер. з рос. / Любов Вікторівна Артемова. – 2-ге вид. – Київ : Томіріс, 2002. – 291 с. : іл + 10 л. – (Діти. Батьки. Педагоги). – Бібліогр.: с. 286.

739.Багірова, Е. С. Розвиток поетичного мовлення дітей дошкільного віку / Багірова Е. С. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2000. – Вип. 9/10. – С. 38–40. – Бібліогр.: с. 40 (4 назви).

740.Бєлкіна, Е. Від подиву до творчості : естет. виховання дітей дошкільн. віку засобами образотв. мистецтва / Е. Бєлкіна // Мистецтво та освіта. – 1998. – № 2. – С. 12–18.

741.Бєлкіна, Е. Світ мистецтва і дитина / Е. Бєлкіна, Т. Науменко // Дошкільн. виховання. – 2000. – № 1. – С. 4–5.

742.Біла, І. Дитина відкриває навколишній світ : [розв. творчості дошкільнят через конструювання, образотв. діяльн.] / Ірина Біла // Дошкільн. виховання. – 2005. – № 6. – С. 26–28 : іл.– Бібліогр.: 6 назв.

743.Богуш, А. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Богуш А., Гавриш Н., Котик Т. ; М-во освіти і науки України. – Київ : Слово, 2006. – 302 с. – Бібліогр.: с. 299–302 (42 назви).

744.Богуш, А. Формування оцінно-етичних суджень у дітей старшого дошкільного віку [в художньо-мовленнєвій діяльності : монографія] / А. Богуш, О. Монке ; Півд. наук. центр АПН України. – Одеса : Вид-во ПНЦ АПН України, 2002. – 239 с. – Бібліогр.: с. 208–224 (217 назв).

745.Бурова, А. Гра у театр за педагогікою М. Монтессорі / А. Бурова, О. Долинна // Дошкільн. виховання. – 1999. – № 5. – С. 20–21 : іл.

746.Ваганова, Н. А. Розуміння дошкільниками поезії / Н. А. Ваганова // Україна – країни Сходу: від діалогу педагогічних систем до діалогу культур та цивілізацій. – Київ : Фенікс, 2002. – Вип. 4. – С. 127–132.

747. **Васютинська, Т.** Естетичне виховання дошкільників на основі творчого впровадження педагогічних ідей В. Сухомлинського / Т. Васютинська // *Наук. зап. Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка*. – Тернопіль, 2002. – Вип. 5. – С. 78–82.
748. **Веселий пензлик** : [досвід роботи з естет. виховання дошкільнят] // Б-чка вихователя дит. садка. – 2006. – Груд. (№ 23/24). – С. 1–120.
749. **Водолага, Н. В.** Навчання розповідання дітей старшого дошкільного віку в театралізованій діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Водолага Наталія Володимирівна ; [наук. кер. Гавриш Н. В.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : РВВ СДПУ, 2001. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17 (7 назв).
750. **Володіна-Панченко, Н.** Художня творчість з комп'ютерною підтримкою / Наталія Володіна-Панченко // *Дошкіл. виховання*. – 1997. – № 9. – С. 8–10 : іл.
751. **Гавриш, Н.** Художньому слову – гідне місце в освітньому процесі : метод. рек. : [літ.-худож. розв. дошкільнят] / Наталя Гавриш // *Дошкіл. виховання*. – 2006. – № 3. – С. 15, 18–19 : іл.
752. **Григоренко, В. Є.** Образотворча діяльність і підготовка дітей до школи / В. Є. Григоренко // *Наук. часоп. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Сер. 17. Теорія і практика навчання та виховання*. – Київ, 2004. – Вип. 1. – С. 46–51. – До 170-річного ювілею.
753. **Григоренко, В. Є.** Технічні уміння і образотворча діяльність дошкільників / В. Є. Григоренко // *Підготовка вчителя початкової школи в умовах нової парадигми освіти : матеріали Міжнар. наук.-метод. конф., 1–2 квіт. : до 170-річного ювілею / Ін-т педагогіки і психології Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова, АПН України, Ін-т вищої освіти АПН України [та ін.]*. – Київ, 2004. – С. 266–267.
754. **Гриценко, З. О.** Залучення дошкільників до художньої літератури в умовах сучасного соціокультурного середовища / Зінаїда Олександрівна Гриценко // *Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]*. – Бердянськ : [б. в.], 2006. – № 2 : Теорія і практика естет. виховання в умовах соціокультурної трансформації. – С. 43–49. – Бібліогр.: 4 назви.
755. **Дабіжа, Л.** Розвивати творчий потенціал : [образотв. діяльн. дошкільнят] / Людмила Дабіжа // *Дошкіл. виховання*. – 2002. – № 11. – С. 10–11 : іл.
756. **Добріна, Л.** Вектори творчості : [розв. творч. здібностей дітей] / Людмила Добріна // *Дошкіл. виховання*. – 2005. – № 2. – С. 15–17 : іл.
757. **Добріна, Л. М.** Через розвиток художньої творчості до особистісного зростання дошкільника / Л. М. Добріна, Н. М. Нікейцева // *Освіта Донбасу*. – 2006. – № 5. – С. 23–30.
758. **Долинна, О.** Завдання естетичного виховання [дошкільників] / Ольга Долинна // *Дошкіл. виховання*. – 2000. – № 7. – С. 16–17 : іл.
759. **Дронова, О. О.** Вивчення і розвиток внутрішнього світу дитини старшого дошкільного віку засобами малювання і мистецтва живопису / О. О. Дронова, Н. Ю. Лукашова // *Гуманізація навч.-вихов. процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ін-т [та ін.]*. – Слов'янськ, 2001. – Вип. 11. – С. 266–269.
760. **Дронова, О.** Діти малюють пейзаж / Ольга Дронова // *Дошкіл. виховання*. – 1998. – № 8. – С. 18–20 : іл.
761. **Дронова, О. О.** Образотворча діяльність дошкільників у контексті гуманістичної концепції освіти / О. О. Дронова // *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т*. – Рівне, 2004. – Вип. 29. – С. 117–121.
762. **Дронова, О.** Плекаймо майбутніх художників : малювання для старш. дошкільнят / Ольга Дронова // *Палітра педагога*. – 2006. – № 1. – С. 6–10.

763. **Дронова, О. О.** Усвідомлення феномена "краса" як фактор саморозвитку старших дошкільників у зображувальній діяльності / О. О. Дронова // Наука і освіта. – 2002. – № 1. – С. 93–97. – Бібліогр.: с. 96–97 (7 назв).
764. **Дронова, О.** Феномен дитячого малюнка / Ольга Дронова // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 10. – С. 8–9 : іл.
765. **Завгородня, О. В.** Образотворча діяльність дитини та її розвивальні можливості / Завгородня О. В. // Акт. проблеми психології. Т. 6. Обдарована особистість: пошук, розвиток, допомога : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 3, ч. 1 : Матеріали доп. та повідомл. на Міжнар. наук.-практ. конф., 17–19 жовт. 2002 р., м. Київ. – С. 96–100. – Бібліогр.: с. 100 (20 назв).
766. **Захарова, В. Л.** Педагогічні умови формування творчості в образотворчій діяльності дітей середнього дошкільного віку / Вікторія Леонідівна Захарова // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ, 2006. – № 2 : Теорія і практика естет. виховання в умовах соціокультурної трансформації. – С. 52–56. – Бібліогр.: 6 назв.
767. **Зиль, О. М.** Формування передумов естетичного інтересу у старших дошкільників у процесі музичної діяльності / О. М. Зиль // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ, 2006. – № 3. – С. 21–23.
768. **Івершинь, А.** Конструювання з паперу : формування творчості засобами дизайну / Анжеліка Івершинь // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 7. – С. 7–9 : іл.
769. **Івершинь, А. Г.** Формування здібностей до зображувальної діяльності у дітей старшого дошкільного віку в навчальному закладі освіти / Івершинь А. Г. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2005. – № 3/4. – С. 3–8. – Бібліогр.: с. 8 (6 назв).
770. **Карнаухова, А.** Розвиток творчості дітей в театралізованих іграх / Антоніна Карнаухова // Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 27–28 берез. 2003 р. : у 5 т. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Європ. ун-т [та ін.]. – Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – Т. 4. – С. 135–138.
771. **Кириченко, Н.** Виховує мистецтво : [естет. виховання дошкільнят] / Н. Кириченко, Т. Науменко // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 5. – С. 6–7.
772. **Кириченко, Н. Т.** Наступність змісту художньо-естетичного виховання у дитячих садках і школі / Н. Т. Кириченко, Т. І. Науменко // Психол.-пед. основи гуманізації навч.-вихов. процесу в школі та вузі : зб. наук. пр. / Міжнар. ун-т "РЕГІ" ім. С. Дем'янчука [та ін.]. – Рівне, 2002. – Вип. 3. – С. 260–264.
773. **Коваленко, О.** Барви та відтінки : навчання та закріплення прийомів змішування фарб / О. Коваленко // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 2. – С. 11–13 : іл.
774. **Ковальчук, К. І.** Інноваційні підходи до ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з живописом / К. І. Ковальчук // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ, 2005. – № 1. – С. 61–67. – Бібліогр.: с. 67 (9 назв).
775. **Ковальчук, К.** Музейна педагогіка : формування у дітей цінніс. ставлення до живопису / Катерина Ковальчук // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 12. – С. 8–10 : іл.
776. **Колесников, С. А.** Преемственность музыкального воспитания старших дошкольников и младших школьников : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Колесников Сергей Анатольевич ; [науч. рук. Ю. Е. Юцевич] ; Науч.-исслед. ин-т педагогики Украины. – Киев : [б. и.], 1992. – 20 с. – Библиогр.: с. 18–20 (14 назв.).
777. **Косачова, Л. В.** Формування естетичної активності дітей дошкільного віку засобами мистецтва : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Косачова Любов Василівна ; [наук.

кер. Бутенко В. Г.] ; Херсон. держ. ун-т. – Херсон : ТОВ "Айлант", 2005. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17–18 (9 назв).

778. **Косачова, Л. В.** Художня культура в системі формування естетичної активності дітей дошкільного віку / Л. В. Косачова // Зб. наук. пр. Пед. науки / Херсон. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Херсон, 2000. – Вип. 16. – С. 256–261.

779. **Котлярова, І.** Вчимося фантазувати : [розв. уяви і фантазії старш. дошкільнят] / Ірена Котлярова // Дошкільн. виховання. – 1999. – № 3. – С. 12–13 : іл.

780. **Кривошея, Н. Б.** До проблеми розвитку творчих здібностей старших дошкільників засобами народної музики / Н. Б. Кривошея // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 213–215. – Бібліогр.: 4 назви.

781. **Кузьміна, Г. О.** Художній розвиток дітей дошкільного віку: історія і сучасність / Г. О. Кузьміна // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2004. – № 8/9. – С. 15–23. – Бібліогр.: с. 23 (9 назв).

782. **Кульчицька, О.** Особливості дошкільного дитячого віку у контексті проблеми музичного сприйняття / О. Кульчицька // Рід. школа. – 2004. – № 11. – С. 18–20.

783. **Кульчицька, О.** Педагогічні технології у розвитку музичного сприйняття дітей дошкільного віку / О. Кульчицька // Рід. школа. – 2004. – № 2. – С. 19–21.

784. **Кьон, В. В.** Виховання особистості дітей чотирьох-шестирічного віку в процесі індивідуальних музичних занять : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Кьон Володимир Вікторович ; [наук. кер. Хмелюк Р. І.] ; Одес. держ. пед. ін-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : [б. в.], 1994. – 24 с. – Бібліогр.: с. 24 (4 назви).

785. **Лазарева, М. В.** О единой классификации занятий по развитию изобразительного творчества детей дошкольного возраста / М. В. Лазарева // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Пед. науки. – Луганськ, 2006. – № 8, ч. 1. – С. 124–130.

786. **Луганська, Л. М.** Інтегрований підхід до організації музично-естетичного виховання дітей дошкільного віку : метод. поради / Л. М. Луганська ; Луган. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти [та ін.]. – Луганськ : Знання, 2006. – 87 с. – Бібліогр.: с. 32–33.

787. **Мартиненко, О. В.** Педагогічні умови формування хореографічних умінь дітей 5–6 років у дошкільних закладах : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Мартиненко Олена Володимирівна ; [наук. кер. Вільчковський Е. С.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : [б. в.], 2005. – 19 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (8 назв).

788. **Матвієнко, С. І.** Стан дошкільного музичного виховання в Україні / С. І. Матвієнко // Проблеми педагогіки музичного мистецтва : матеріали конф. "Становлення і розв. муз.-пед. освіти в Україні". – Ніжин, 2004. – С. 179–182.

789. **Монке, О. С.** Особливості сприймання дітьми змісту художніх творів / Монке О. С. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2000. – Вип. 12. – С. 26–30. – Бібліогр.: с. 30 (5 назв).

790. **Монке, О. С.** Формування оцінно-етичних суджень у художньо-мовленнєвій діяльності дітей старшого дошкільного віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Монке Олена Станіславівна ; [наук. кер. Богуш А. М.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : [б. в.], 2002. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (12 назв).

791. **Музичний розвиток дітей** від 2 до 7 років в умовах дошкільного закладу : програма, метод. рек. / М-во освіти України, Ін-т змісту і методів навчання, Ін-т проблем виховання АПН України ; уклад. Т. І. Науменко. – Київ : ІЗМН, 1997. – 104 с.

792. **Нападій, Н.** Мистецька діяльність як умова творчого розвитку дітей старшого дошкільного віку / Н. Нападій // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин : НДУ, 2006. – № 5. – С. 24–25. – Бібліогр. в кінці ст.
793. **Науменко, С. І.** Музично-естетичне виховання дошкільнят : програма та метод. рек. / С. І. Науменко ; М-во освіти України, Творча спілка вчителів України. – Київ : Магістр-S, 1996. – 96 с. – Бібліогр.: с. 68–70.
794. **Науменко, Т. І.** Музичне виховання дошкільників засобами українського фольклору : конспект лекцій / Тетяна Іванівна Науменко ; АПН України, Ін-т педагогіки. – Київ : ІСДО, 1995. – 63 с.
795. **Науменко, Т.** У світі музики : [за програмою "Малютко" : естет. виховання засобами музики] / Т. Науменко, Е. Ютріна // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 4. – С. 6–7.
796. **Нечай, С.** Музика розвиває... інтелект : рек. батькам і педагогам / Світлана Нечай // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 11. – С. 24–27 : іл. – Бібліогр.: 4 назви.
797. **Огурцова, С.** Майстерня маленьких скульпторів / Світлана Огурцова // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 1. – С. 22–24 : іл.
798. **Огурцова, С. В.** Особливості занять ліпленням у контексті "Базового компоненту дошкільної освіти в Україні" / С. В. Огурцова // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2002. – Вип. 23. – С. 137–140. – Бібліогр.: с. 140 (7 назв).
799. **Ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з мистецтвом витинанки : метод. рек.** – Київ : ІСДО, 1995. – 48 с.
800. **Олійник, Л.** Зображуємо навколишній світ : орг. та планув. продукт. видів діяльності в мол. дошкіл. віці : (малювання, аплікація, ліплення, конструювання) / Лія Олійник // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 9. – С. 12–14 : іл.
801. **Підкурганна, Г. О.** Сучасні підходи до художнього розвитку дітей дошкільного віку / Підкурганна Г. О. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2000. – Вип. 9/10. – С. 40–47. – Бібліогр.: с. 47 (6 назв).
802. **Половіна, О.** Гармонія природи і мистецтва у вихованні дошкільнят : [виховання естет. почуттів до природи] / Олена Половіна // Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 27–28 берез. 2003 р. : у 5 т. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Європ. ун-т [та ін.]. – Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – Т. 4. – С. 263–267.
803. **Половіна, О. А.** Мистецтво як джерело формування естетичних вражень дошкільників / О. А. Половіна // Науково-дослідна діяльність молодих вчених: особливості підготовки майбутнього вчителя : матеріали звіт. наук.-практ. конф., 19–20 трав. 2003 р. – Київ : НПУ, 2006. – С. 205–210. – Бібліогр. в кінці ст.
804. **Половіна, О. А.** Формування естетичного ставлення до природи засобами образотворчого мистецтва у старших дошкільників (на матеріалі ознайомлення з пейзажним живописом) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Половіна Олена Анатоліївна ; [наук. кер. Беленька Г. В.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : Науковий світ, 2007. – 20, [1] с. – Бібліогр.: с. 17–18 (9 назв).
805. **Половіна, О. А.** Формування у старших дошкільників естетичних почуттів до природи засобами мистецтва / О. А. Половіна // Вісник : зб. наук. ст. викладачів, докторантів, аспірантів Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2003. – Вип. 6. – С. 106–108.
806. **Полонить уява** : [конспекти занять з образотв. діяльн. для підготов. групи] / розроб. Т. Дзюбенко // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 12. – С. 22–23 : іл.

807. **Садовенко, С. М.** Розвиток музично-творчих здібностей дошкільнят засобами пісенно-ігрових методів дитячого фольклору / С. М. Садовенко // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин, 2005. – № 2. – С. 72–76. – Бібліогр. в кінці ст.
808. **Садовенко, С. М.** Розвиток творчих та музичних здібностей дітей раннього і молодшого дошкільного віку / С. М. Садовенко // Пед. науки : зб. наук. пр. / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2003. – С. 460–466. – Бібліогр.: с. 466 (9 назв).
809. **Саприкіна, О.** Розумні руки – світла голова : [збірник] / Олена Саприкіна. – Київ : Редакції загальнопедагогічних газет, 2005. – 112 с. – (Бібліотека "Шкільного світу". Дитячий садок. Бібліотека).
810. **Сірченко, Л.** Матеріали та обладнання для образотворчості: вимоги і поради / Людмила Сірченко // Дошкіль. виховання. – 2005. – № 5. – С. 8–10 : іл.
811. **В. О. Сухомлинський** – дітям : (з досвіду використ. спадщини В. О. Сухомлинського у навч.-вихов. процесі дошкіль. навч. закл.) / [Рибіна Г. О., Гужва В. І., Котляр О. М., Кузьменко О. О. ; ред. Покроєва Л. Д. ; наук. консультант Сухомлинська О. В.]. – Вид. 2-ге, доповн. і переробл. – Харків : Вежичанін, 2007. – 111 с. – Бібліогр.: с. 109–110.
812. **Сухорукова, Г. В.** Використання книжкової ілюстрації у вихованні дошкільників / Г. В. Сухорукова // Вісник : зб. наук. ст. викладачів, докторантів, аспірантів Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2003. – Вип. 6. – С. 147–148.
813. **Сухорукова, Г. В.** Інноваційно-освітня діяльність педагога в галузі організації образотворчої діяльності дітей / Г. В. Сухорукова // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ, 2005. – № 1. – С. 102–107. – Бібліогр.: с. 107 (6 назв).
814. **Сухорукова, Г.** Уроки мислення серед природи : естет. комплекси за В. О. Сухомлинським / Галина Сухорукова // Дошкіль. виховання. – 2003. – № 9. – С. 7–9 : іл.
815. **Тарапака, Н. В.** Проблема емоційно-естетичного розвитку особистості дітей дошкільного та молодшого шкільного віку у творчій спадщині В. О. Сухомлинського : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Тарапака Наталія Володимирівна ; [наук. кер. Радул В. В.] ; Криворіз. держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг : [б. в.], 2001. – 19 с. – Бібліогр.: с. 15–16 (8 назв).
816. **Тарапака, Н.** Творче використання досвіду В. О. Сухомлинського в умовах діяльності сучасного дошкільного закладу / Н. Тарапака // Наука і освіта. – 2001. – № 5 : Спецвипуск : Василь Сухомлинський і сучасність. – С. 114.
817. **Тарасенко, Г.** Запрограмувати на успіх : мовленнєвотворча робота з обдар. дітьми : [розв. літ. здібностей] / Г. Тарасенко, Н. Заболотна // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 8. – С. 21–23.
818. **Тарасенко, Г.** У дитинстві й сонце жаркіше, й трава густіша... : [естет. виховання дошкільника] / Галина Тарасенко // Дошкіль. виховання. – 1998. – № 6. – С. 12–13.
819. **Терещенко, І.** Куточок книги в групі: зручний, цікавий, розвивальний / Ірина Терещенко // Дошкіль. виховання. – 2006. – № 11. – С. 20–21 : іл.
820. **Терещенко, О. П.** Педагогічні аспекти художньо-естетичного виховання старших дошкільників / О. П. Терещенко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 208–212. – Бібліогр.: с. 212 (11 назв).
821. **Терещенко, О. П.** Розвиток творчості дошкільників в образотворчій художній діяльності / О. П. Терещенко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб.

наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2006. – Вип. 9, кн. 1. – С. 278–284. – Бібліогр.: с. 284 (10 назв).

822. **Трифопова, О. С.** Методика виявлення обізнаності дітей [середнього дошкільного віку] з українськими фольклорними жанрами / Трифопова О. С. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2001. – Вип. 6. – С. 61–64.

823. **У світі див та фантазій** : досвід організації гуртк. роботи в дошкіль. установах : [добірка матеріалів з худож.-естет. виховання] // Б-чка вихователя дит. садка. – 2003. – Листоп. (№ 21/22). – С. 1–120.

824. **Фурманова, Т. І.** Народний танець як один із засобів естетичного виховання дошкільників / Т. І. Фурманова // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ, 2004. – № 4. – С. 178–186. – Бібліогр.: с. 185–186 (13 назв).

825. **Ходонович, Л. С.** Педагогічний зміст розвитку музичної творчості дошкільників / Любов Семенівна Ходонович // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ : [б. в.], 2006. – № 2 : Теорія і практика естет. виховання в умовах соціокультурної трансформації. – С. 36–40. – Бібліогр.: 3 назви.

826. **Хорошева, Л.** Крок за кроком відкриваючи світ краси : (естет. виховання в дит. садку) / Л. Хорошева // Мистецтво та освіта. – 1996. – № 1. – С. 35–38.

827. **Цехмістер, О.** Поліхудожній розвиток змалку / О. Цехмістер, Л. Голік, С. Морозова // Дошкіль. виховання. – 2006. – № 4. – С. 12–13 : іл.

828. **Чарівні фарби і талановиті пальчики** : [ознайомлення з образотв. мистецтвом за прогр. "Дитина"] // Дошкіль. виховання. – 1993. – № 7. – С. 10–12 ; № 8. – С. 8–11.

829. **Швець, К.** Естетичний розвиток дітей у дитячому садку / К. Швець // Освіта і управління. – 1997. – № 3. – С. 137–138.

830. **Шевчук, А.** Організація мистецьких видів діяльності дітей / Антоніна Шевчук // Дошкіль. виховання. – 1998. – № 1. – С. 7–9 : іл.

831. **Шевчук, А.** Сучасні підходи до організації свят і розваг : метод. рек. / Антоніна Шевчук // Дошкіль. виховання. – 2000. – № 3. – С. 5–7 : табл.

832. **Шевчук, А. С.** Музика, рухи, творчість : гуманізація пед. процесу в муз.-рух. діяльн. / А. С. Шевчук // Дошкіль. виховання. – 1993. – № 9. – С. 26–27.

833. **Шевчук, А. С.** Розвиток дітей дошкільного віку в музично-руховій діяльності : забави, ігри, хороводи, танці : метод. посіб. / А. С. Шевчук. – Київ : Навчальні посібники, 1997. – 115 с.

834. **Шкаріна, Л. Ф.** Шлях до мистецтва : ознайомлення дітей з творами живопису / Л. Ф. Шкаріна // Дошкіль. виховання. – 1992. – № 1. – С. 8–9 : іл. ; № 4. – С. 10 ; № 5. – С. 10 ; № 8. – С. 19–20 ; № 11. – С. 15 ; № 12. – С. 14–15 ; Дошкіль. виховання. – 1993. – № 1. – С. 14–15 ; № 2. – С. 18–19 : іл.

835. **Шульга, Л. М.** Коли оживають речі : розвиток творч. здібностей старш. дошкільників на заняттях з малювання / Людмила Миколаївна Шульга // Дошкіль. виховання. – 1993. – № 6. – С. 16–17 ; № 7. – С. 18–19 ; № 9. – С. 10–11 ; № 11. – С. 14–15 : іл. ; № 12. – С. 18–19 ; Дошкіль. виховання. – 1994. – № 1. – С. 18–20 : табл.

836. **Шульга, Л. М.** Розвиток художніх здібностей дітей дошкільного віку на заняттях з малювання / Л. М. Шульга // Обдар. дитина. – 2004. – № 9. – С. 43–63.

837. **Юзвак, Ж.** Краса врятує світ : методика формув. естет. сприймання у мол. дошкіль. віці / Жанна Юзвак // Дошкіль. виховання. – 1995. – № 12. – С. 6–7.

838.Юзвак, Ж. М. Краса врятує світ : худож. здібності дітей : психол. аспект / Жанна Михайлівна Юзвак // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 12. – С. 8–9.

839.Янцур, Л. А. Проблема інтересу до мистецької діяльності та його особливості у старших дошкільників / Л. А. Янцур, І. А. Онищук // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2003. – Вип. 27. – С. 24–27. – Бібліогр.: с. 27 (13 назв).

3.7. Креативний розвиток дошкільника: сутність та сучасні технології

Див. також: 472, 540, 601, 631, 634, 717, 835, 926, 1314, 1335, 1355, 1531

840.Акчурина-Муфтієва, Н. М. ТРИЗ в формуванні творчої особистості / Н. М. Акчурина-Муфтієва // Педагогіка добра в контексті етнокультурного соціума : матеріали Междунар. науч.-практ. конф., посвящ. 150-літтю со дня народження І. Гаспринського (г. Симферополь, май 2001 г.) / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України, Ін-т проблем виховання АПН України, Крим. гос. індустр.-пед. ін-т [и др.]. – Симферополь, 2002. – С. 139–141.

841.Аматьєва, О. П. Використання методу моделювання у розвитку мовлення дошкільників : [навчання дітей творч. розповідям з використ. елементів ТРВЗ, карт Проппа] / Аматьєва О. П. // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2003. – Вип. 2. – С. 103–107. – Бібліогр.: с. 107 (5 назв).

842.Баришева, М. В. Наступність впровадження технології ТРВЗ в дошкільному і початковому навчальних закладах / М. В. Баришева // Обдар. дитина. – 2004. – № 10. – С. 19–21.

843.Беленькая, Н. М. Формування якостей творчої особистості у дошкільників / Беленькая Н. М. // Обдар. дитина. – 2006. – № 9. – С. 22–27. – Бібліогр.: 9 назв.

844.Біла, І. М. Розвиток стратегічних тенденцій аналогізування в творчій діяльності старших дошкільників : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Біла Ірина Миколаївна ; [наук. кер. Моляко В. О.] ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ : Міленіум, 2006. – 20, [1] с.

845.Біла, І. Розвиток творчої діяльності дошкільників засобами аналогізування / Ірина Біла // Зб. наук. пр. Сер. педагогічна / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2005. – Вип. 6. – С. 131–132.

846.Богат, В. Теорія розв'язання винахідницьких завдань – наука навчання творчості / Володимир Богат // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 1. – С. 29–30.

847.Богат, В. ТРВЗ: основні положення : [про наук. концепцію теорії розв'язання винахідн. задач] / Володимир Богат // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 7. – С. 18.

848.Бурова, А. Сюжетно-рольова гра у розвитку творчих здібностей / А. Бурова, О. Долинна // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 1. – С. 14–15.

849.Ваганова, Н. А. Розуміння старшими дошкільниками творчих завдань / Ваганова Н. А. // Акт. проблеми психології. Т. 6. Обдарована особистість: пошук, розвиток, допомога : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 3, ч. 2 : Матеріали доп. та повідомл. на Міжнар. наук.-практ. конф., 17–19 жовт. 2002 р., м. Київ. – С. 35–38. – Бібліогр.: с. 38 (8 назв).

850.Від творчого педагога – до творчої дитини : [ігри, тренінги, персп. плани, конспекти-занять, метод. рек. за методами ТРВЗ] / Укр. лабораторія педагогіки ТРВЗ ДНЗ № 40 м. Рівного // Дит. садок. – 2005. – Черв. (чис. 21/24). – С. 4–25.

851. **Віднічук, М.** ТРВЗ і дошкільне виховання : [досвід роботи експерим. майданчика на базі ДНЗ № 40 м. Рівного] / Микола Віднічук, Олександр Андреев // Дит. садок. – 2005. – Черв. (чис. 21/24). – С. 2–4.
852. **Гаврилюк, С. М.** Засади розвитку дитячої творчості вихованців навчально-виховних комплексів "школа-дитячий навчальний заклад" засобами театральної діяльності / С. М. Гаврилюк // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2006. – Вип. 9, кн. 1. – С. 421–425. – Бібліогр.: 13 назв.
853. **Гнізділова, О.** Ігрова діяльність як засіб розвитку креативності дошкільників / О. Гнізділова, Н. Манжелій // Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Сер. Пед. науки. – Полтава, 2006. – Вип. 3. – С. 142–148. – Бібліогр. в кінці ст.
854. **Гулько, Ю. А.** Розвиток творчого потенціалу дошкільників / Гулько Ю. А., Рубель Н. Г. // Обдар. дитина. – 2005. – № 6. – С. 47–52.
855. **Гурнік, Л.** Розвиток творчої особистості в системі дошкільної освіти : (наук.-практ. конф., 15–16 листоп. 2006 р., РОІППО) / Людмила Гурнік // Нова пед. думка. – 2006. – № 4. – С. 24–25. – Бібліогр.: 4 назви.
856. **Давидчук, А.** Дитинство: творчість без упину : [розв. творчості дошкільників через пошук. діяльність] / Антоніна Давидчук // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 3/4. – С. 6–7 : мал.
857. **Дронова, О. О.** Проектування поліхудожнього особистісно-орієнтованого середовища у дошкільному освітньому закладі / О. О. Дронова // Проблеми сучас. пед. освіти. Сер. Педагогіка і психологія / Крим. держ. гуманіт. ін-т [та ін.]. – Ялта, 2004. – Вип. 6, ч. 1. – С. 197–202. – Бібліогр.: с. 202 (5 назв).
858. **Дубіна, Л.** Фантазуємо разом : [образотв. діяльність у дошкіл. закладі : малювання як засіб розв. творч. здібностей дошкільника] / Людмила Дубіна // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 10. – С. 16–17 : кольор. іл.
859. **Дяченко, Я. С.** Дослідницька поведінка дошкільнят / Я. С. Дяченко // Акт. проблеми психології. Т. 7. Екол. психологія : [зб. наук. пр.] / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ, 2006. – Вип. 8. – С. 245–250. – Бібліогр.: с. 250 (13 назв).
860. **Іванова, С. М.** Типологія комп'ютерно орієнтованих навчально-виховних середовищ та їх операційна придатність для формування елементів логічного мислення дошкільників / С. М. Іванова // Інформ. технології і засоби навчання : зб. наук. пр. / Ін-т засобів навчання АПН України. – Київ, 2005. – С. 150–156. – Бібліогр. в кінці ст.
861. **Карабаєва, І. І.** Педагогічна підтримка як механізм розвитку творчого спрямованого фантазування дітей старшого дошкільного віку / Карабаєва І. І. // Обдар. дитина. – 2006. – № 4. – С. 13–20 : табл.
862. **Карабаєва, І. І.** Психолого-педагогічні умови розвитку творчої уяви у старших дошкільників / І. І. Карабаєва // Акт. проблеми психології. Т. 4. Психологія розв. дошкільника : зб. наук. ст. / АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ, 2006. – Вип. 3. – С. 112–122.
863. **Качаленко, А.** Іскра, яка запалює вогник творчості : активізація творч. мислення дошкільників через використ. методів та складників ТРВЗ / Антоніна Качаленко // Дит. садок. – 2006. – Жовт. (чис. 39). – С. 6–7.
864. **Кириченко, Н.** Комп'ютер активізує творчість / Ніна Кириченко // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 4. – С. 8–9 : іл.
865. **Котелянець, Н.** Творче конструювання розвиває інтелект / Н. Котелянець, С. Скриннік // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 8. – С. 12–14 : іл.

866. **Ліждвой, Л.** У Країні Геометричних Фігур : (KIT – креативно-інтелектуальний тренінг) : фрагмент розвив. заняття у підготов. групі / Людмила Ліждвой // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 3. – С. 15 : іл.
867. **Луцан, Н.** Креативне мовлення в дошкільній лінгводидактиці / Надія Луцан // Наука і освіта. – 2002. – № 2. – С. 98–102. – Бібліогр.: с. 102 (7 назв).
868. **Макридіна, Людмила.** Потрібні новації : [комплекс. заняття для підготов. групи : формув. творч. мислення дітей] / Людмила Макридіна // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 10. – С. 9.
869. **Мацько, Н.** Уява. Фантазія. Мислення : [розв. уяви дошкільника] / Наталя Мацько // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 1. – С. 16–17 : іл.
870. **Мостепанюк, В.** Розвиток креативності методами ТРВЗ [у дошкільнят] / В. Мостепанюк, К. Пасічна // Палітра педагога. – 2007. – № 4. – С. 8–12.
871. **Низковська, О.** Рухлива гра розвиває творчість : [рухл. ігри за методикою ТРВЗ] / Олена Низковська // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 2. – С. 12–13 : іл.
872. **Новохатько, С.** Творчі заняття-ігри : [розв. уяви, фантазії, спостережливості, культури спілкування у дошкільників] / С. Новохатько, М. Норик // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 2. – С. 24–27. – Приклади творчих занять-ігор.
873. **Нюкалов, В.** Бачимо кожну дитину талановитою : [теорія розв'язання винахідн. завдань для дошкільників] / Володимир Нюкалов // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 1. – С. 30–31.
874. **Олексюк, О.** Особливості розвитку творчої уяви у дітей дошкільного віку / О. Олексюк, Г. Чуйко // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / [Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича]. – Чернівці, 2001. – Вип. 128 : Педагогіка та психологія. – С. 132–137.
875. **Попова, І. І.** Деякі аспекти роботи з розвитку образного мовлення старших дошкільників (на матеріалі гумористичних віршів) / І. І. Попова // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 229–232. – Бібліогр.: 5 назв.
876. **Самсонюк, Н.** Сміх – це потреба : виховання почуття гумору у старших дошкільників / Н. Самсонюк, М. Сагарда // Дошкіл. виховання. – 1991. – № 6. – С. 12–13 : іл.
877. **Саполович, Л.** У клубі "Чомусики" : план гуртк. роботи з обдар. дітьми : серед. дошкіл. вік / Людмила Саполович // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 10. – С. 22–24.
878. **Саркісова, Н.** Маленькі таємниці великих відкриттів : пошук.-дослідн. діяльність : [заняття із дит. експериментування] / Ніна Саркісова // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 4. – С. 20–22 : іл.
879. **ТРВЗ – сучасна освітньо-виховна технологія** : [конспект семінару-практикуму для вихователів та фахівців-предметників] / підгот. і провела Л. Терещенко // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 8. – С. 5–7.
880. **Туров, М.** Створи свою казку : [розвиток творч. мислення дошкільників] / Микола Туров // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 9. – С. 11.
881. **Туров, М.** Творимо добру казку : [розвиток творч. здібностей дошкільників] / Микола Туров // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 11/12. – С. 6–7 : іл.
882. **Халилова, Ф. С.** Эффективность компьютерных игр в развитии мышления ребенка старшего дошкольного возраста / Ф. С. Халилова // Январские педагогические чтения :

соврем. образоват. технологии / Крым. гос. инженер.-пед. ун-т [и др.]. – Симферополь, 2004. – С. 82–86.

883. **Шевченко, Т.** Вчимося фантазувати : [методика застосування теорії винахідн. завдань у дит. садку] / Таміла Шевченко // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 4. – С. 18–19 : кольор. іл.

884. **Щербакова, К.** У пошуках варіантів : методи активізації творч. мислення / Катерина Щербакова // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 11. – С. 10–11 : табл.

885. **Якименко, С. І.** Формування світогляду старшого дошкільника в умовах впровадження технології ТРВЗ / С. І. Якименко // Проблеми сучас. пед. освіти. Сер. Педагогіка і психологія / Крим. держ. гуманіт. ін-т [та ін.]. – Київ, 2001. – Вип. 3, ч. 1. – С. 271–277.

886. **Яценко, А.** Граємо, виховуємо й розвиваємо за системою ТРВЗ / Алла Яценко // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 2. – С. 18–19 : іл.

Розділ 4. Програмно-методичне забезпечення діяльності дошкільних закладів України

Див. також: 13, 16, 26, 429, 529, 553, 662, 793, 795, 828, 1024, 1102, 1127, 1283, 1386, 1536

887. **Баглаєва, Н.** Не самоціль, а раціональність : урізноманітнення форм організації дітей старш. дошкіл. віку у процесі навчання / Надія Баглаєва // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 11. – С. 4–5 : іл.

888. **Базовий компонент дошкільної освіти в Україні** / М-во освіти і науки України, АПН України. – Київ : Ред. журн. "Дошкільне виховання", 1999. – 69 с. – (Бібліотечка журналу "Дошкільне виховання").

889. **Безуглий, С.** "Перші кроки" в Україні : [про програму всебіч. розв. дитини "Перші кроки" міжнар. фонду "Відродження"] / Сергій Безуглий, Наталя Кірсенко // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 5. – С. 22–23 : кольор. фотогр.

890. **Білялова, Л. Р.** З досвіду розробки навчальної програми "Елементарні математичні уявлення" для дошкільників / Л. Р. Білялова // Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2003. – Вип. 6. – С. 278–287.

891. **Блудова, Л. А.** Жити за законами природи : авт. програма і метод. рек. / Л. А. Блудова // Відкритий урок. Дошкільне виховання. – Київ, 2003. – Вип. 2. – (Методична серія для вчителів). – С. 4–38. – Бібліогр.: с. 38. – Дод.: Комплекс аеробної гімнастики.

892. **Богуш, А.** Мовленнєвий компонент дошкільної освіти : навч.-метод. посіб. для вихователів дошкіл. навч. закл. до Баз. компонента дошкіл. освіти / Алла Богуш. – Одеса : Ярослав, 2004. – 175 с. – (Бібліотека дошкільної освіти).

893. **Борова, В. Є.** Коригування звукової культури мовлення дошкільників у програмно-методичних документах / В. Є. Борова // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2004. – Вип. 29. – С. 81–86. – Бібліогр.: с. 85–86 (10 назв).

894. **Буніна, Л. М.** Сучасні напрямки підтримки раннього дитинства в міжнародному та національному аспекті : [про програми розв. дітей ран. віку] / Л. М. Буніна // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 6, кн. 1. – С. 110–116. – Бібліогр.: с. 116 (12 назв).

895. **Витоки мовленнєвого розвитку** дітей дошкільного віку : (програма та метод. рек.) / Ін-т змісту і методів навчання [та ін. ; уклад. А. М. Богуш]. – Київ : ІЗМН, 1997. – 110 с. – Бібліогр.: с. 109–110.
896. **Виховання і навчання** дітей дошкільного віку з вадами слуху (об'єднані тексти програм дошкільних закладів для глухих дітей і дошкільних закладів для слабочуючих дітей) : програма для спец. дошкіль. закл. / Ін-т змісту і методів навчання [та ін. ; наук. кер. Л. І. Фомічова ; авт.-уклад.: Л. І. Фомічова, Л. О. Малина, Е. С. Вільчковський та ін.]. – Київ : Віпол, 1997. – 363 с. – Бібліогр.: с. 360–363.
897. **Вільчковський, Е.** Фізична культура дітей : від народж. до 3-х років : програма для батьків та вихователів дошкіль. закладів / Е. Вільчковський // Палітра педагога. – 1997. – № 1. – С. 20–28.
898. **Все для здоров'я** і про здоров'я : програма з валеології (для дит. садка) // Палітра педагога. – 1997. – № 4. – С. 24–27.
899. **Гавриш, Н.** Сучасне заняття: формальні, змістові та структурні ознаки / Наталя Гавриш // Дошкіль. виховання. – 2007. – № 8. – С. 10–14 : іл.
900. **Греник, Ж. А.** Програма "Розвиток інтелекту та логічного мислення дітей 5–6 років" / Греник Ж. А. // Обдар. дитина. – 2004. – № 5. – С. 11–19.
901. **Демидова, Ю.** Формування пізнавальної самостійності в конструктивній діяльності [у старших дошкільнят] : програма / Ю. Демидова // Палітра педагога. – 2006. – № 4. – С. 14–19 : табл.
902. **Денисенко, Н.** Будьте здорові, діти! : програма з валеології для дошкільнят / Н. Денисенко, Л. Мельник // Палітра педагога. – 2000. – № 1. – С. 3–7 ; № 2. – С. 3–7.
903. **Дитина** : метод. рек. до прогр. виховання і навчання дітей від 3 до 7 років / [Е. В. Белкіна, Н. М. Бібік, М. С. Вашуленко та ін. ; наук. керівництво: О. В. Проскура, В. У. Кузьменко] ; Київ. міськ. пед. ун-т ім. Б. Д. Грінченка [та ін.]. – 2-ге вид., доопрац., доповн. – Київ : Богдана, 2004. – 230, [2] с.
904. **Дитина** : програма виховання і навчання дітей від 3 до 7 років / Белкіна Е. В., Бібік Н. М., Вашуленко М. С. [та ін.] ; Київ. міськ. пед. ун-т ім. Б. Д. Грінченка. – 2-ге вид., доопрац., доповн. – Київ : Богдана, 2003. – 327 с. – Бібліогр.: с. 323–325.
905. **Дитина** : програма виховання і навчання дітей дошкіль. віку / [Белкіна Е. В., Бібік Н. М., Вашуленко М. С. та ін.] ; Київ. міжрегіон. ін-т удоскон. вчителів ім. Б. Грінченка. – Київ : Освіта, 1993. – 271 с. – Авт. зазнач. на звороті тит. арк.
906. **Дитина в дошкільні роки** : програма розв., навчання та виховання дітей / [А. М. Богуш, О. П. Аматыєва, О. М. Байєр та ін. ; наук. кер. К. Л. Крутій] ; Запоріж. облас. ін-т удоскон. вчителів, Каф. дошкіль. та почат. освіти [та ін.]. – Запоріжжя : ЛІПС, 2000. – 268 с. – (Дошкілья). – Бібліогр.: с. 265–268 (57 назв).
907. **Долинна, О.** Базова програма розвитку дитини дошкільного віку: апробацію завершено / О. Долинна, О. Низковська // Дошкіль. виховання. – 2007. – № 3. – С. 3–4.
908. **Долинна, О.** Науково-методичне забезпечення фізичного виховання дошкільнят : [аналіз навч.-метод. л-ри] / Ольга Долинна // Дошкіль. виховання. – 2007. – № 7. – С. 14–16 : іл.
909. **Експериментальна програма розвитку** дитини дошкільного віку : Всеукр. нарада-семінар з питань апробації, [грудень, 2006 р.] // Дошкіль. виховання. – 2006. – № 1. – С. 3–6 : іл.

910. **Єрменчук, А. І.** Навчання дітей логіки в різних вікових групах дошкільного навчального закладу : програма, метод. рек., планування занять : [авт. програма з логіки "Через пізнання – до світогляду"] / Алла Іванівна Єрменчук. – Кам'янець-Подільський : [б. в.], 2006. – 87 с. : іл. – Бібліогр.: с. 84 (16 назв).
911. **Жупанин, С. І.** Українське народознавство : орієнтов. програма для дошкіл. закладів / Степан Ілліч Жупанин // Дошкіл. виховання. – 1992. – № 6/7. – С. 20–21.
912. **Збірник ігор для дошкільнят** / [упоряд. Т. Вороніна]. – Київ : Шкільний світ, 2005. – 127 с. – (Бібліотека "Шкільного світу". Дитячий садок. Бібліотека).
913. **Калуська, Л.** Дитина і довкілля : (програма з безпеки життєдіяльності) / Л. Калуська // Палітра педагога. – 2001. – № 3. – С. 26–28.
914. **Карпєєва, Т.** Пізнай себе – пізнаєш інших : [програма виховання і навчання в дит. садку] / Т. Карпєєва, Р. Ходирєва // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 1. – С. 12–13 ; № 3. – С. 10–11 ; № 4. – С. 9–11.
915. **Карпишина, В.** Від дитини до методу / Валентина Карпишина // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 7. – С. 12–13 : іл.
916. **Кіт, Н.** Національне періодичне видання для дошкільників : жанрово-видова палітра та її змістове наповнення / Наталя Кіт // Зб. пр. Наук.-дослід. центру періодики / Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника, Наук.-дослід. центр періодики [та ін.]. – Львів, 2002. – Вип. 10. – С. 277–288. – Бібліогр. в кінці ст.
917. **Коваленко, О. В.** Удосконалення змісту дошкільної освіти в контексті психолого-педагогічної спадщини С. Русової : [зіставлення концепції дошкіл. виховання за С. Русовою та сучас. концепцій дошкіл. виховання] / О. В. Коваленко // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Черніг. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2006. – Вип. 39. – С. 89–91. – Бібліогр.: с. 91 (26 назв).
918. **Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні** : наук.-метод. посіб. / М-во освіти і науки України, АПН України ; наук. ред. О. Л. Кононко. – Київ : Ред. журн. "Дошкільне виховання", 2003. – 244 с. – (Бібліотечка журналу "Дошкільне виховання"). – Бібліогр.: с. 196–202 (140 назв). – Дод.: Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. – С. 203–244.
919. **Кононко, О.** Базовий компонент дошкільної освіти: концептуальні засади, зміст і перспективи впровадження у практику / Олена Кононко // Пед. газета. – 2000. – Лип. (№ 7). – С. 4–5.
920. **Кононко, О.** Добре зернятко – гарні сходи : [про Програму розв. та виховання дитини ран. віку "Зернятко"] / Олена Кононко // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 3. – С. 4–6 : іл.
921. **Кононко, О.** Орієнтир сьогодення – компетентна особистість : [про Всеукр. нараду з питань апробації експерим. Програми розв. дитини дошкіл. віку, трав. 2005 р.] / Олена Кононко // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 7. – С. 7–10 : іл.
922. **Кононко, О.** Особистісний підхід: суть та шляхи втілення в державній базовій програмі / Олена Кононко // Дошкіл. виховання. – 2001. – № 9. – С. 10–14 : іл.
923. **Кононко, О. Л.** Попереду велика і відповідальна робота : [інтерв'ю з автором концеп. Баз. компонента про впровадж. його у практику] / О. Кононко // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 1. – С. 21–23.
924. **Кононко, О.** Роботу над Державною базовою програмою завершено / Олена Кононко // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 11. – С. 3–6.

925. **Кононко, О.** Стратегічна мета виховання – життєва компетентність дитини : [про впровадж. у практику роботи дошкіл. закл. особистісно орієнтованої моделі освіти] / Олена Кононко // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 5. – С. 3–6.
926. **Копейкіна, О.** Розвивати творчу особистість : [роль метод. служби дошкіл. освіти в організації формув. творчої особистості] / О. Копейкіна, О. Долинна, О. Низковська // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 7. – С. 3–6 : іл.
927. **Кормиліцина, Л. Ю.** Про Базовий компонент дошкільної освіти / Людмила Юрїївна Кормиліцина, О. Л. Кононко // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 1. – С. 4–8 : табл.
928. **Кормиліцина, Л.** Проект Базового компонента дошкільної освіти : заочна наук.-практ. конф. : [добірка матеріалів з обговорення проекту] / Л. Кормиліцина, О. Кононко, А. Богуш // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 12. – С. 3–8.
929. **Коршунова, Т.** Мене довірено вам!. : перехід до особистісно орієнтованої пед. системи – проф. завдання кожного педагога : [впровадж. Баз. компонента дошкіл. освіти] / Тетяна Коршунова // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 6. – С. 7–9 : іл.
930. **Крайник, С.** Особистісно орієнтований підхід до освітньо-виховного процесу в дошкільних навчальних закладах : [аналіз особистісно орієнтованих пед. технологій] / Станіслава Крайник // Рід. школа. – 2006. – № 11. – С. 57–58. – Бібліогр. в кінці ст.
931. **Крайнова, Л.** До проблеми уточнення змісту програм екологічної освіти дошкільників / Л. Крайнова, І. Початкова // Гуманізація навч.-вихов. процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ін-т [та ін.]. – Слов'янськ, 2001. – Вип. 12. – С. 131–135.
932. **Кремень, В.** ХХІ сторіччя: нова освітня політика / Василь Кремень // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 1. – С. 3–5 : фотогр.
933. **Крок за кроком** в Україні : посіб. для батьків дошкільнят та соц. педагогів : [про прогр. розв. малят "Крок за кроком" від 3-х до 5-ти років]. Ч. 1 / Л. В. Артемова, О. І. Кульчицька, Н. М. Голота, Г. В. Сухорукова ; [під заг. ред. С. Чередниченко] ; Ін-т розв. інтелекту дитини, Дит. фонд Об'єднаних Націй. – Київ : Кобза, 2003. – 383 с. – (Вчитися ніколи не рано).
934. **Крутій, К.** Діяльнісна модель заняття : [авт. концепт. модель організації заняття] / Катерина Крутій // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 7. – С. 16–19 : іл.
935. **Лаврентьєва, Г. П.** Застосування інформаційних технологій та їх вплив на результати навчально-виховного процесу в дошкільних закладах / Лаврентьєва Г. П., Іванова С. М. // Засоби і технології єдиного інформаційного освітнього простору : зб. наук. пр. / Ін-т засобів навчання АПН України. – Київ : Атіка, 2004. – С. 109–116. – Бібліогр.: с. 115–116 (26 назв).
936. **Ладушки** : програма формування основ гуманістически направленої актив. личности в дошк. візрасте / Респ. метод. кабинет дошк. воститання ; [сост. Н. А. Дернович]. – Киев : [б. и.], 1992. – 179 с.
937. **Лисенко, Н. В.** Педагогіка українського дошкілля : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., які навчаються за спец. "Дошкільне виховання" : у 2 ч. Ч. 1 / Н. В. Лисенко, Н. Р. Кирста. – Київ : Вища школа, 2006. – 301, [1] с. – Бібліогр.: с. 217–218. – Із змісту: Розд. 2 : Програми навчання й виховання дітей у сучас. дошкіл. навч. закладах України. – С. 81–165.
938. **Лоза, О. Б.** Особиста безпека дитини = Peculiarities of children's safety : навч. посіб. для педагогів та батьків / О. Б. Лоза. – Суми : Університетська книга, 2005. – 383 с.
939. **Лупійко, Л.** Екологічна культура та народні природознавчі традиції : орієнтов. зміст програми "Екологічна скринька" / Л. Лупійко // Палітра педагога. – 2004. – № 1. – С. 9–13.

940. **Луцан, Н.** Використання програми "Крок за кроком" у змісті професійно зорієнтованих дисциплін спеціальності "Дошкільнє виховання" / Надія Луцан // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2006. – Вип. 287 : Педагогіка та психологія. – С. 84–89. – Бібліогр.: с. 88–89 (3 назви).

941. **Малятко** : програма виховання дітей дошкільного віку / [прогр. підгот.: З. П. Плохій, С. Є. Кулачківська, С. О. Ладивір та ін. ; наук. кер. З. П. Плохій] ; АПН України, Ін-т проблем виховання АПН України. – Вид. 2-ге, доопрац. і доповн. – Київ : Педагогічна думка, 1999. – 286 с.

942. **Маляточко** : програма розв., навчання та виховання дітей ран. та переддошкільного віку / [А. М. Богуш, О. М. Байєр, Н. Ф. Денисенко та ін. ; наук. кер.: К. Л. Крутій, З. П. Дорошенко] ; Запоріж. облас. ін-т удоскон. вчителів [та ін.]. – Запоріжжя : ЛІПС, 2000. – 60 с. – (Дошкільня). – Бібліогр.: с. 59–60.

943. **Мельничук, М. І.** Особливості змісту трудової та ігрової діяльності дітей у програмових документах дошкільних навчальних закладів ХХ століття : [аналіз програм "Дитина", "Малятко", "Ладки", "Українське дошкільня" та ін.] / Мельничук М. І. // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2003. – Вип. 2. – С. 131–136. – Бібліогр.: с. 135 (19 назв).

944. **Методична робота в дошкільному закладі** : [посіб. для завідувачів та вихователів-методистів / Івано-Франків. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти ; посіб. підгот.: Л. Калуська, І. Вірстюк, Л. Данилів та ін.] // Дит. садок. – 2002. – Черв. (чис. 22/23). – С. 3–47. – Дод.: Витяг з інструкції про ділову документацію в дошкільних закладах ; Короткий словник педагогічної термінології ; Контроль і керівництво (фрагменти річного плану дошкільного закладу) ; Робота з батьками ; Основні критерії атестації дошкільних закладів освіти ; Зразки атестаційних матеріалів ; Орієнтовні зразки оформлення досвіду ; Орієнтовні моделі методичних заходів ; Проблемні ситуації і завдання для методиста.

945. **Методичні рекомендації до програми розвитку та виховання дитини раннього віку "Зернятко"** / [Богініч О. Л., Кононко О. Л., Карпішина В. А. та ін.] ; М-во освіти і науки України. – Київ : Кобза, 2004. – 187 с. – Бібліогр.: с. 184–187.

946. **Міський, Н.** Українське дошкільня : прогр. виховання у дит. садку / Н. Міський // Дошкільнє виховання. – 1992. – № 5. – С. 4–5.

947. **Музичне джерельце** : [муз. виховання дошкільників за прогр. "Дитина"] / підгот. Л. Л. Левченко, А. С. Шевчук // Дошкільнє виховання. – 1992. – № 5. – С. 12 ; № 9. – С. 24–25 ; Дошкільнє виховання. – 1993. – № 5. – С. 18–19 ; № 6. – С. 12–13, 27 ; № 7. – С. 13 ; № 8. – С. 12–13.

948. **Нечай, С. П.** Теорія і практика впровадження гендерного підходу в дошкільній педагогіці : навч. програма / С. П. Нечай, Н. П. Шевцова, Л. М. Тригуб // Хрестоматія навчальних програм з проблем гендерного розвитку. – Київ : Фоліант, 2004. – С. 129–145.

949. **Низковська, О.** Формування життєво компетентної особистості : [про міжрегіон. наук.-практ. конф. "Особистісно орієнтована дошкільнє освіта: пробл. та перспективи розв.", 2005 р., м. Івано-Франківськ] / Олена Низковська // Дошкільнє виховання. – 2005. – № 12. – С. 10–11.

950. **Низковська, О.** Цілісний підхід до виховання наймолодших : [про програми розв. і виховання дитини ран. віку] / Олена Низковська // Дошкільнє виховання. – 2007. – № 12. – С. 7–10 : іл.

951. **Перелік програм, навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в дошкільних закладах освіти у 2000/2001 навчальному році** // Інформ. зб. М-ва освіти України. – 2000. – № 14. – С. 12–15.

952. **Піроженко, Т.** Педагогічні інновації: критерії оцінки : [освітні технології] / Тамара Піроженко // Дошкільнє виховання. – 2000. – № 8. – С. 3–4.

953. **Плохій, З.** Нова програма – нові орієнтири : [про прогр. "Малятко"] / З. Плохій // Дошкіл. виховання. – 1992. – № 8. – С. 8–9.

954. **Покроєва, Л. Д.** Шляхи підвищення ефективності навчально-виховного процесу в дошкільному закладі : [навчання і виховання дошкільників за прогр. "Малятко", "Дитина"] / Л. Д. Покроєва // Засоби навч. та наук.-дослід. роботи : зб. наук. пр. / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди [та ін.]. – Харків, 2000. – Вип. 11. – С. 131–139.

955. **Програма розвитку та виховання дитини раннього віку "Зернятко"** / [Богініч О. Л., Гончаренко А. М., Глухова Н. Є. та ін.] ; М-во освіти і науки України. – Київ : Кобза, 2004. – 192 с.

956. **Разом до гармонії: розвиток дитини раннього віку** : метод. посіб. / Християн. дит. фонд "Unicef" ; [за заг. ред. І. Д. Звереві]. – Київ : Кобза, 2004. – 159 с. : іл. – (Проект "Залучення членів місцевих громад до впровадження адаптованої програми розвитку дітей раннього віку партнерської організації NIPPA (Північна Ірландія) – сприяння першим крокам"). – Бібліогр.: с. 153–156.

957. **Раратюк, Г.** Предметний світ та особистість : [Баз. компонент дошкіл. освіти : сфера "культура"] / Галина Раратюк // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 2. – С. 3–5 : іл.

958. **Савченко, О. Я.** Документ, що захищає дитинство : з виступу заст. міністра освіти О. Я. Савченко [про Баз. компонент дошкіл. освіти] на спіл. засід. Колегії Міносвіти і Президії АПН України 28.10.98 / О. Я. Савченко // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 1. – С. 3–4.

959. **Свирська, Л.** Взаємодія дорослих із дітьми раннього віку : [впровадж. рос. програми "Сообщество" – аналога програми "Крок за кроком" в Україні] / Л. Свирська, Н. Петрова. – Київ : Редакції загальнопедагогічних газет, 2004. – 111 с. : табл. – (Бібліотека "Шкільного світу". Дитячий садок. Бібліотека).

960. **Слюсаренко, В. Г.** В основі – гуманістичні принципи : [виховання і навчання за програмою "Дитина"] / В. Г. Слюсаренко, О. В. Проскура // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 10. – С. 6–7, 11.

961. **Стрюк, К.** Планування навчально-виховної роботи : за авт. концепцією / Катерина Стрюк // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 2. – С. 20–21.

962. **Стрюк, К.** Принципи оновлення [сучасного дитячого садка] : авт. концеп. / Катерина Стрюк // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 9. – С. 6–7.

963. **Сухомлинська, О.** Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності : [затв. Президією Акад. пед. наук України] / Ольга Сухомлинська // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 2. – С. 3–8 : іл.

964. **Сучасні підходи до організації педпроцесу в дитсадку** : метод. рек. Від. дошкіл. виховання НМЦ серед. освіти МОН України // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 8. – С. 3–6.

965. **Українське народознавство в дошкільному закладі** : програма та довідк. матеріал вихователям дошкіл. закладів : дод. до прогр. "Дитина в дошкіл. роки" / [прогр. підгот.: А. М. Богуш, Г. І. Григоренко, Н. В. Лисенко та ін. ; за ред. А. М. Богуш]. – Запоріжжя : ЛІПС, 2001. – 83 с.

966. **Центральна методична служба – в дії** : [про наук.-метод. роботу Ін-ту інновац. технологій і змісту освіти М-ва освіти України] // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 1. – С. 4–6 : фотогр.

967. **Цехмістер, О.** ТРВЗ-педагогіка в контексті методичної роботи з педагогами дошкільних закладів / Ольга Цехмістер // Дит. садок. – 2004. – Лют. (чис. 7). – С. 9–11.

968. **Чернявська, Л. Н.** Програма "Крок за кроком": новий тип взаємин з родинами / Л. Н. Чернявська // Пед. інновації: ідеї, реалії, перспективи : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки АПН України. - Київ, 2000. – С. 144–149.

969. **Шавровська, В.** Черкащани апробують нову Програму розвитку дитини / Валентина Шавровська // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 2. – С. 12–13 : іл.

970. **Шкваріна, Т.** Структура програми "Англійська мова для дітей дошкільного віку" та основні змістово-процесуальні лінії її побудови / Т. Шкваріна // Рід. школа. – 2004. – № 7/8. – С. 42–45.

971. **Якименко, С. І.** Інтегрована система – система розвитку, навчання і виховання (дошкільника) / С. І. Якименко // Нові технології навчання : наук.-метод. зб. / Наук.-метод. центр вищої освіти [та ін.]. – Київ, 2000. – Вип. 28. – С. 119–130.

Розділ 5. Наступність та перспективність у вихованні та навчанні дітей дошкільного та молодшого шкільного віку

Див. також: 83, 178, 209, 489, 495, 552, 689, 627, 752, 772, 776, 842, 1125, 1135, 1147, 1357, 1519, 1565

972. **Андрєєва, Т. Т.** Народна педагогіка як основа наступності між дошкільним дитинством і навчанням у школі у педагогічній системі В. О. Сухомлинського / Т. Т. Андрєєва // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 2. – С. 332–334. – Бібліогр.: с. 334.

973. **Бистрова, О. В.** Вивчення стану функцій мислення, уваги, пам'яті у дітей дошкільного і молодшого шкільного віку / О. В. Бистрова, Л. П. Миронова // Психологія у ХХІ столітті: перспективи розвитку : матеріали 6-их Костюків. читань, 28–29 січ. 2003 р. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України [та ін.]. – Київ, 2003. – Т. 1 : Психологічні проблеми навчання особистості. Психологічні проблеми виховання та психічного розвитку особистості. – С. 53–57. – Бібліогр.: с. 57 (9 назв).

974. **Богінч, О. Л.** Проблема наступності дошкільної та початкової освіти у фізичному розвитку особистості / О. Л. Богінч // Підготовка вчителя початкової школи в умовах нової парадигми освіти : матеріали Міжнар. наук.-метод. конф., 1–2 квіт. : до 170-річного ювілею / Ін-т педагогіки і психології Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова, АПН України, Ін-т вищої освіти АПН України [та ін.]. – Київ, 2004. – С. 261–263.

975. **Богуцька, Т. О.** Психофізіологічна готовність дошкільників до навчання в школі : автореф. дис. ... канд. біол. наук : 03.00.13 / Богуцька Тетяна Олександрівна ; [наук. кер.: Макаренко М. В., Чайченко Г. М.] ; Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : НВВ Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-ту, 1998. – 19 с. – Бібліогр.: с. 17 (8 назв).

976. **Богуш, А. М.** Мовленнєва готовність старших дошкільників до навчання у школі : [монографія] / Алла Богуш, Наталія Шиліна ; Півд. наук. центр АПН України. – Одеса : ПНЦ АПН України, 2003. – 335 с. : іл. – Бібліогр.: с. 258–276 (246 назв).

977. **Богуш, А.** Наступність дошкільної і початкової ланок освіти як педагогічна проблема / Алла Богуш // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. – Тернопіль, 2006. – Вип. 2. – С. 58–61. – Бібліогр. в кінці ст.

978. **Богуш, А.** Наступність дошкільної і початкової ланок у системі неперервності освіти / Алла Богуш // Наук. зап. Сер. Педагогіка / Терноп. держ. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2004. – Вип. 2. – С. 3–6. – Бібліогр.: с. 5–6 (8 назв).

979. **Богуш, А. М.** Наступність і спадкоємність дошкільної і початкової ланок у системі неперервної освіти / А. М. Богуш // *Наук. вісн. Ізмаїл. держ. пед. ін-ту.* – Ізмаїл, 2001. – Вип. 11 : Історичні науки. Педагогічні науки. Філологічні науки. – С. 38–41.
980. **Богуш, А.** Наступність, перспективність, спадкоємність – складові неперервності освіти : [із виступу Алли Богуш на II Всеукр. з'їзді працівників освіти, 9 жовт. 2001 р.] / Алла Богуш // *Дошкіл. виховання.* – 2001. – № 11. – С. 11–12 : фотогр.
981. **Боделан, О. Р.** Дослідження психологічних особливостей адаптації дітей до навчальної діяльності / О. Р. Боделан, О. Я. Чебикін // *Наука і освіта.* – 1999. – № 3/4. – С. 54–57.
982. **Боделан, О. Р.** Психологічне забезпечення адаптації дітей шестирічного віку до навчальної діяльності : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Боделан Ольга Русланівна ; [наук. кер. Чебикін О. Я.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : НДРВВ ОІВС, 2000. – 19 с. – Бібліогр.: с. 15–16 (7 назв).
983. **Бойко, О. В.** До проблеми наступності у навчанні старших дошкільників та молодших школярів англійської мови / О. В. Бойко // *Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.].* – Бердянськ, 2005. – № 1. – С. 68–74 : табл. – Бібліогр.: с. 74 (6 назв).
984. **Большакова, І.** "Зробити працю школяра джерелом розумового задоволення і духовної радості" : підготовка дитини до школи / І. Большакова // *Почат. школа.* – 2004. – № 12. – С. 3–5.
985. **Бондаренко, Т.** Проблеми підготовки дітей до школи в історії зарубіжної і вітчизняної педагогічної думки / Т. Бондаренко // *Рід. школа.* – 2003. – № 9. – С. 70–73.
986. **Бурова, А. П.** Про інтеграцію в освіті : (наступність дошкіл. та почат. освіти) / А. П. Бурова, О. П. Долинна // *Нові технології навчання : наук.-метод. зб. / Наук. метод. центр вищої освіти [та ін.].* – Київ, 2001. – Вип. 29. – С. 193–196.
987. **Буцкіна, С.** Проблема формування мотиваційної готовності до навчання в школі / С. Буцкіна // *Рід. школа.* – 2001. – № 10. – С. 49–51.
988. **Бушуєва, Н. О.** Формування в дошкільників позитивної настанови на шкільне навчання / Бушуєва Н. О. // *Освіта Донбасу.* – 2005. – № 4. – С. 73–77. – Бібліогр.: с. 77 (5 назв).
989. **Бушуєва, Н.** Шестирічки: формування повноцінної навчальної мотивації / Наталя Бушуєва // *Дошкіл. виховання.* – 2007. – № 9. – С. 11–13 : іл.
990. **Васильєва, О.** Гра готує до школи / Ольга Васильєва // *Дошкіл. виховання.* – 1996. – № 4. – С. 22.
991. **Вашуленко, М.** Перспективність і наступність у мовленнєвому розвитку дошкільників та учнів першого класу / Микола Вашуленко // *Наступність і перспективність у навчанні й вихованні дітей дошкільного та молодшого шкільного віку : матеріали [міжнар. наук.-практ.] конф. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ін-т ім. Г. С. Сковороди [та ін.].* – Переяслав-Хмельницький, 2000. – С. 138–140. – Назва на обкл.: Дитинство: наступність і перспективність.
992. **Вертугіна, В. М.** Готовність шестирічок з вадами зору до навчання в школі / В. М. Вертугіна // *Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.).* – Одеса, 2004. – № 8/9. – С. 30–33. – Бібліогр.: с. 33 (7 назв).
993. **Виноградова, Н. Ф.** Современные подходы к реализации преемственности между дошкольным и начальным звеньями системы образования / Н. Ф. Виноградова // *Наступність і перспективність у навчанні й вихованні дітей дошкільного та молодшого шкільного віку : матеріали [міжнар. наук.-практ.] конф. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ін-т*

ім. Г. С. Сковороди [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2000. – С. 105–111. – Назва на обкл.: Дитинство: наступність і перспективність.

994. **Волошина, В.** Готуємо дитину до навчання в школі / В. Волошина, Л. Лохвицька // Рід. школа. – 2003. – № 6. – С. 49–53.

995. **Голуб, Н.** Проблема наступності в навчально-виховній роботі дитячого садку та початкової школи / Н. Голуб // Сучасні проблеми науки та освіти : матеріали 3-ї міжнар. міждисциплінар. наук.- практик. конф., 1–9 трав. 2002 р., м. Ужгород / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Ужгород. нац. ун-т. – Харків, 2002. – С. 172.

996. **Гончаренко, А.** До навчання – виважений підхід : [із виступу на Всеукр. наук.-практик. конф. "Особливості освіти дітей шестирічного віку: проблеми, пошуки, досвід, знахідки", організ. Київ. міськ. пед. ун-том ім. Б. Грінченка] / Алла Гончаренко // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 1. – С. 11.

997. **Готовність дитини до школи** / [упоряд.: Л. Богуславська, С. Гончаренко, Л. Кондратенко ; за заг. ред. С. Максименка, О. Главник]. – Київ : Главник, 2004. – 107 с. : іл. – (Психологічний інструментарій). – Бібліогр.: с. 102–106.

998. **Дичківська, І.** Проблема наступності [між дитячим садком і початковою школою] в умовах впровадження педагогічних інновацій / Ілона Дичківська // Наступність і перспективність у навчанні й вихованні дітей дошкільного та молодшого шкільного віку : матеріали [міжнар. наук.-практик.] конф. / Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ін-т ім. Г. С. Сковороди [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2000. – С. 119–120. – Назва на обкл.: Дитинство: наступність і перспективність.

999. **Дметерко, Н. В.** Психологические особенности интеллектуального и эмоционального развития дошкольников в процессе подготовки к обучению в школе / Дметерко Н. В. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2000. – Вип. 12. – С. 50–54. – Бібліогр.: с. 54 (8 назв).

1000. **Доскач, С.** Розвиток навчальної діяльності старших дошкільників як умова підготовки їх до школи / Світлана Доскач // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : [зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича]. – Чернівці, 2002. – Вип. 152 : Педагогіка та психологія. – С. 67–71. – Бібліогр.: с. 70–71 (8 назв).

1001. **Дубчак, О.** Дитина йде до школи. Радощі й турботи / О. Дубчак // Почат. школа. – 2003. – № 4. – С. 52–55.

1002. **Зубик, З.** Проблема підготовки дитини до навчання в школі у світлі батьківської педагогіки В. Сухомлинського / З. Зубик // Наук. зап. Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. – Тернопіль, 2002. – Вип. 5. – С. 321–323.

1003. **Зубкова, Л. І.** Абітурієнти – першокласники : (що повинна знати й уміти дитина) / Л. І. Зубкова, І. М. Ривкіна // Нова освіта України. – 1994. – № 2. – С. 21–24.

1004. **Іванчук, В. П.** Деякі психолого-педагогічні аспекти навчальної діяльності дітей дошкільного віку : [психол. готовність дитини до навчання в школі] / В. П. Іванчук // Вісн. Харк. держ. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. Психологія. – Харків, 2003. – Вип. 10. – С. 48–52. – Бібліогр.: с. 52 (3 назви).

1005. **Ілляшенко, Т.** Про готовність дітей до шкільного навчання / Т. Ілляшенко // Почат. школа. – 2002. – № 3. – С. 69–71.

1006. **Іщенко, Л. В.** Педагогічні умови забезпечення наступності в екологічному вихованні дітей перехідного періоду від дошкільного до молодшого шкільного віку / Л. В. Іщенко // Укр. дошкілля : наук. зап. Уман. держ. пед. ун-ту : зб. наук. пр. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Київ, 2000. – С. 58–63.

1007. **Калмикова, Л.** Сучасні проблеми наступності й перспективності та шляхи їх вирішення / Л. Калмикова // Наступність і перспективність у навчанні й вихованні дітей дошкільного та молодшого шкільного віку : матеріали [міжнар. наук.-практ.] конф. / Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ін-т ім. Г. С. Сковороди [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2000. – С. 10–15. – Назва на обкл.: Дитинство: наступність і перспективність.

1008. **Киричок, В. А.** Перспективність і наступність у моральному вихованні дошкільників і молодших школярів: суть і концептуальні підходи / В. А. Киричок, В. О. Павленчик // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2002. – Кн. 1. – С. 226–232. – Бібліогр.: с. 232 (8 назв).

1009. **Кічук, Н. В.** Спадкоємність у реалізації особистісно орієнтовного виховання дошкільнят і першокласників як педагогічна проблема / Надія Василівна Кічук // Оновлення змісту та форм дошкільної і початкової освіти України : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 21 листоп. 2003 р., м. Миколаїв / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Миколаїв, 2003. – С. 246–249. – До 90-річчя Миколаїв. держ. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського та 25-річчя пед. ф-ту МДУ.

1010. **Кондратенко, Л. О.** Я хочу, я можу, я буду добре вчитися : (визначення та корекція шкіль. готовності дитини) / Л. О. Кондратенко, Л. О. Богуславська ; за ред. С. А. Гончаренко. – Київ : [б. в.], 1997. – 83 с. : іл.

1011. **Корякіна, І. В.** Визначення критеріїв готовності ліворуких дітей шостого року життя до оволодіння графічними навичками письма в школі / І. В. Корякіна // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2002. – Вип. 23. – С. 18–26. – Бібліогр.: с. 26.

1012. **Корякіна, І. В.** Особливості підготовки ліворуких дітей шостого року життя до навчання письма / І. В. Корякіна // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2002. – Вип. 22. – С. 135–140. – Бібліогр.: 15 назв.

1013. **Коцур, Н.** Здоров'я і функціональна готовність шестирічних дітей до навчання в школі в сучасних умовах / Н. Коцур // Школа першого ступеня: теорія і практика : зб. наук. пр. Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2002. – Вип. 2. – С. 59–69.

1014. **Кравець, Н.** Готуємо до читання та письма : [підготов. дитини до школи] / Ніна Кравець // Дошкіль. виховання. – 2005. – № 8. – С. 26–29 : іл.

1015. **Крутій, К. Л.** Навчання граматично правильного мовлення дітей: проблеми наступності та перспективності / К. Л. Крутій // Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури і змісту початкової освіти : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 23–25 квіт. 2001 р. / Ін-т педагогіки АПН України, Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Полтава, 2001. – С. 178–180. – Бібліогр.: с. 180 (6 назв).

1016. **Лаврентьєва, Г. П.** Вплив комп'ютерно орієнтованих засобів навчання на розвиток особистості дитини в підготовці до школи / Г. П. Лаврентьєва // Нові технології навчання : наук.-метод. зб. / Наук.-метод. центр вищої освіти [та ін.]. – Київ, 2004. – Вип. 39. – С. 67–77. – Бібліогр. в кінці ст.

1017. **Лаврентьєва, Г.** Готовність дитини до школи: складові успішного навчання / Галина Лаврентьєва // Дошкіль. виховання. – 2000. – № 9. – С. 3–5 : іл.

1018. **Ладивір, С.** Як живеться шестирічним школярам? : [адаптація дитини до школи] / Світлана Ладивір // Дошкіль. виховання. – 2003. – № 6. – С. 3–5 : іл.

1019. **Ле Тхань Ван.** Функціональна готовність до школи / Ле Тхань Ван // Дошкіль. виховання. – 1998. – № 5. – С. 4–5 : іл.

1020. **Лесик, В.** Особливості формування психофізичної готовності дитини до школи за допомогою гри / В. Лесик, О. Яковенко // Школа першого ступеня: теорія і практика : зб. наук. пр. Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-ту ім. Г. Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2002. – Вип. 3. – С. 123–134.
1021. **Лещенко, Г. П.** Реалізація загальнодидактичного принципу наступності та перспективності навчання у формуванні комунікативної компетенції дітей дошкільного віку та учнів початкових і середніх класів / Г. П. Лещенко // Освіта Донбасу. – 2006. – № 5. – С. 68–73.
1022. **Луцан, Н.** Наступність з розвитку зв'язного мовлення у роботі дошкільного закладу і початкової школи / Н. Луцан // Наук. зап. Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. – Тернопіль, 2002. – Вип. 9. – С. 94–98.
1023. **Маковецька, Н. В.** Умови успішної адаптації дітей шестирічного віку до шкільного навчання / Н. В. Маковецька // Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури і змісту початкової освіти : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 23–25 квіт. 2001 р. / Ін-т педагогіки АПН України, Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Полтава, 2001. – С. 169–170. – Бібліогр.: с. 170 (7 назв).
1024. **Манжелій, Н. М.** До проблеми забезпечення наступності між дошкільням і початковою ланкою освіти : [наступність у впровадженні інновац. технологій] / Н. М. Манжелій // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2003. – Вип. 26. – С. 136–138. – Бібліогр.: с. 138 (4 назви).
1025. **Манжелій, Н.** Реалізація наступності у технологіях навчання і виховання дошкільників та шестирічних першокласників / Наталія Манжелій // Школа першого ступеня: теорія і практика : зб. наук. пр. Переяслав-Хмельниць. держ. ун-ту ім. Г. Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – Вип. 7. – С. 125–129.
1026. **Мантула, Т. І.** Наступність у формуванні цілісного сприйняття природи між дошкільною та початковою ланками освіти : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / Мантула Тетяна Іванівна ; [наук. кер. Тарапака Н. В.] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ : Кіровоград. держ. пед. ун-т, 2007. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17 (6 назв).
1027. **Маркіна, І. М.** Проблема готовності дитини до навчання в школі / І. М. Маркіна // Проблеми переходу початкової школи на нову структуру і зміст навчання : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. у м. Донецьку 2–3 листоп. 2000 р. / Донец. облас. ін-т післядиплом. освіти [та ін.]. – Донецьк, 2000. – С. 231–234.
1028. **Мартиненко, І.** Питання мотиваційно-вольової готовності до школи дітей з мовленнєвими порушеннями / Ірина Мартиненко // Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість : зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 12–13 трав. 2005 р. : у 6 т. – Київ : Вид-во Європейського ун-ту, 2005. – Т. 1. – С. 79–81.
1029. **Матвієнко, О.** Методика вивчення готовності дитини до шкільного навчання / О. Матвієнко // Почат. школа. – 1999. – № 4. – С. 3–4.
1030. **Михайлова, А. І.** Деякі питання наступності в роботі дошкільного закладу і школи / А. І. Михайлова // Проблеми переходу початкової школи на нову структуру і зміст навчання : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. у м. Донецьку 2–3 листоп. 2000 р. / Донец. облас. ін-т післядиплом. освіти [та ін.]. – Донецьк, 2000. – С. 202–204.
1031. **Мишаста, Г.** Регіональна програма організації роботи з формування готовності до школи старших дошкільнят, які не відвідують дошкільних закладів / Г. Мишаста, Н. Бабій // Палітра педагога. – 2001. – № 3. – С. 18–21.

1032. **Навчання не вдається.** Хто винен? : лист читача коментують фахівці : [про готовність дитини до школи] / Г. Беленька [та ін.] // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 2. – С. 10–12 : іл.
1033. **Наукові основи організації педагогічного процесу в навчально-виховному закладі "Школа-дитячий садок"** : монографія / [голов. ред. Кузь В. Г.] ; Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини [та ін.]. – Київ : Науковий світ, 2001. – 79 с : табл.
1034. **Оржеховська, В. М.** Дитина вступає до школи / В. М. Оржеховська, М. М. Гунько // Почат. школа. – 1994. – № 9/10. – С. 53–56.
1035. **Орищук, Т.** Як запобігти дисграфії : [підготов. дитини до школи] / Тетяна Орищук // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 5. – С. 14–15 : мал.
1036. **Павлюк, Г.** Психологічна адаптація та інтелектуальний розвиток дітей дошкільного віку : (у програмі підготовки дитини до школи) / Ганна Павлюк // Нова пед. думка. – 2001. – № 3/4. – С. 70–78. – Бібліогр.: с. 78 (7 назв).
1037. **Пахомова, Н. Г.** Діагностика мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку з дизартрією до навчання в школі / Н. Г. Пахомова // Вісник : зб. наук. ст. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова : матеріали звіт.-наук. конф. викладачів : до 170-річного ювілею. – Київ : НПУ, 2006. – Вип. 8. – С. 169–174. – Бібліогр. в кінці ст.
1038. **Петрів, О. П.** Критерії готовності дитини до шкільного навчання / О. П. Петрів // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 1999. – Кн. 1. – С. 181–187. – Бібліогр.: с. 187.
1039. **Підготовка дітей до школи.** Наступність, перспективність : [збірник] / Хмельниц. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти, Хмельниц. гуманіт.-пед. ін-т [та ін. ; авт.-уклад.: В. І. Войтенко, Л. А. Грицюк, М. І. Каратаєва]. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2002. – 137 с. : табл. – (Дошкільна освіта).
1040. **Пріоритетні напрямки розвитку дошкільної ланки освіти: методичний аспект :** [багатоаспектність проблеми наступності, перспективності та спадкоємності між дошкіл. та почат. ланками освіти] / матеріал підгот.: К. Крутій, Н. Денисенко, Н. Маковецька [та ін.] // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 8. – С. 18–20.
1041. **Прокопенко, В.** Сьогодні – п'ятирічні, а завтра – школярі : [підготовка до навч.-пізнав. діяльності] / Валентина Прокопенко // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 11. – С. 12–13.
1042. **Проскура, О.** Підготовка дитини до розумової праці у школі / О. Проскура // Почат. школа. – 1997. – № 10. – С. 31–34. ; № 11. – С. 9–16.
1043. **Сайдаківська, В.** Проведіть тестування : [готовність дошкільника до школи : тестування] / Вероніка Сайдаківська // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 5/6. – С. 18–19 : мал.
1044. **Середницька, А.** Підготовка до школи дітей, які не відвідують дошкільних закладів : орг., зміст та програм.-метод. забезп. / Алла Середницька // Дошкіл. виховання. – 2001. – № 8. – С. 4–5.
1045. **Скалич, Л.** Психолого-педагогічні засади підготовки дітей до школи в умовах її реформування / Л. Скалич // Людинознавчі студії : зб. наук. пр. / Дрогоб. держ. пед. ун-т. – Дрогобич, 2000. – Вип. 2. – С. 203–214.
1046. **Стадненко, Н.** Формування розумових дій у процесі підготовки дитини до навчання в школі / Н. Стадненко, Т. Ілляшенко, А. Обухівська // Почат. школа. – 2002. – № 9. – С. 58–61.
1047. **Степанова, Л.** Допоможемо завтрашньому школяреві / Людмила Степанова // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 3. – С. 8–9 : іл.

1048. **Тести для дітей.** Чи готова ваша дитина до школи? : [метод. матеріал] / авт.-упоряд.: М. Н. Ільїна, Л. Г. Парамонова, Н. Я. Головнєва. – Київ : Школа, 2003. – 336 с. : іл.

1049. **Усачова, Л. В.** Інтелектуальна готовність, як структурний компонент психологічної готовності дитини до школи / Л. В. Усачова // Вісник : зб. наук. ст. викладачів, докторантів, аспірантів Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2003. – Вип. 6. – С. 164–166.

1050. **Уфїмцева, С.** Наступність у творчому розвитку дошкільників і учнів початкових класів / Світлана Уфїмцева // Почат. школа. – 2005. – № 12. – С. 39–42.

1051. **Фадєєва, Т.** Готовність дитини до шкільного навчання / Т. Фадєєва // Рід. школа. – 2003. – № 12. – С. 14–17.

1052. **Фадєєва, Т. О.** Наступність між дошкільним та початковим навчанням : [монографія] / Т. О. Фадєєва ; Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград : РВЦ КДПУ, 2002. – 226 с. – Бібліогр.: с. 201–211 (187 назв).

1053. **Фадєєва, Т.** Суб'єктивна готовність шестирічної дитини до шкільного навчання / Т. Фадєєва // Наук. зап. Сер. Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка [та ін.]. – Кіровоград, 2003. – Вип. 49, ч. 1. – С. 120–122. – Бібліогр.: с. 122 (5 назв).

1054. **Федорович, Л. О.** Підготовка дітей до школи: сутність та шляхи реалізації / Л. О. Федорович // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Черніг. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2002. – Вип. 10. – С. 6–8.

1055. **Харченко, А. А.** Підготовка дітей до школи : програма та метод. рек. навчання та виховання дітей, не охоплених суспіл. дошкіль. вихованням / А. А. Харченко ; Хмельниц. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2002. – 108 с. – (Дошкільна освіта). – Бібліогр.: с. 105–106 (39 назв).

1056. **Чепка, О. В.** Діяльність педагога навчально-виховного комплексу "школа – дошкільний заклад" у забезпеченні наступності ігрових форм навчальної діяльності старших дошкільників і молодших школярів / О. В. Чепка // Підготовка вчителя початкової школи в умовах нової парадигми освіти : матеріали Міжнар. наук.-метод. конф., 1–2 квіт. : до 170-річного ювілею / Ін-т педагогіки і психології Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова, АПН України, Ін-т вищої освіти АПН України [та ін.]. – Київ, 2004. – С. 282–284.

1057. **Чепка, О. В.** Забезпечення наступності та перспективності ігрових форм навчальної діяльності в педагогічному процесі навчально-виховного комплексу "Школа – дошкільний заклад" / О. В. Чепка // Наук. часоп. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Сер. 17. Теорія і практика навчання та виховання : зб. наук. пр. – Київ : НПУ, 2005. – Вип. 2. – С. 247–251. – Бібліогр. в кінці ст.

1058. **Чепка, О. В.** Наступність ігрових форм навчальної діяльності в умовах навчально-виховного комплексу "школа – дошкільний заклад" : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Чепка Олена Володимирівна ; [наук. кер. Колесникова В. Ф.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : Міленіум, 2006. – 19 с. – Бібліогр.: с. 15–16 (12 назв).

1059. **Червїнська, О.** Першокласник у дошкільному закладі : взаємодія вихователя і вчителя / Ольга Червїнська // Дошкіль. виховання. – 2004. – № 10. – С. 12–14 : іл.

1060. **Черепаня, Н. І.** Організаційно-педагогічні умови підготовки дітей до школи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Черепаня Наталія Іванівна ; [наук. кер. Андрієвський Б. М.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : Вид-во Одес. юрид. ін-ту, 2006. – 21 с. – Бібліогр.: с. 18 (7 назв).

1061. **Шпак, М.** Особливості адаптації дитини до навчання у школі / Марія Шпак // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. – Тернопіль, 2006. – Вип. 2. – С. 61–65. – Бібліогр. в кінці ст.

1062. **Щербакова, Л.** Шестирічні за партою: проблеми, завдання, перспективи / Лідія Щербакова // Дошкільн. виховання. – 2004. – № 1. – С. 3–4 : кольор. фотогр.

1063. **Яценюк, Л.** Логопедичний погляд на мовленнєву готовність дитини до навчання у школі / Л. Яценюк, С. Григор'єва // Нова пед. думка. – 2006. – № 3. – С. 23–25. – Бібліогр.: 5 назв.

Розділ 6. Навчання та виховання дітей дошкільного віку з особливими потребами

Див. також: 31, 37, 896, 992, 1037

1064. **Андрасян, А. Л.** Музично-дидактичні ігри як засіб активізації пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку з вадами зору : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Андрасян Анжела Львівна ; [наук. кер. Шеремет Б. Г.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : Вид-во Одес. юрид. ін-ту, 2004. – 21 с. – Бібліогр.: с. 17–18 (11 назв).

1065. **Андрійчук, С.** Інноваційні технології корекційної соціально-педагогічної роботи із дітьми дошкільного віку з порушеннями опорно-рухового апарату / Світлана Андрійчук // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2006. – Вип. 299 : Педагогіка та психологія. – С. 3–9. – Бібліогр.: с. 9 (6 назв).

1066. **Андрусишина, Л.** Стан сформованості загальнофункціональних механізмів мовлення у старших дошкільників із ЗНМ / Лариса Андрусишина // Дефектологія. – 2006. – № 1. – С. 33–35.

1067. **Арканова, О.** Емоційна та інтелектуальна складові міжособистісних взаємин дітей з вадами слуху на ранніх етапах онтогенезу / О. Арканова // Дидакт. та соц.-психол. аспекти корекц. роботи у спец. школі : наук.-метод. зб. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 5. – С. 60–63. – Бібліогр.: с. 63 (6 назв).

1068. **Артемчук, І. В.** Особливості усного зв'язного мовлення у комунікативно депривованих дітей-сиріт [старшого дошкільного віку із ЗНМ] : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.08 / Артемчук Ірина Вячеславівна ; [наук. кер. Тарасун В. В.] ; Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. – 22 с. – Бібліогр.: с. 19–20 (9 назв).

1069. **Бартенєва, Л.** Передумови формування орфографічної навички у дітей дошкільного віку із НЗНМ / Лариса Бартенєва // Теорія і практика сучас. логопедії : зб. наук. пр. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 1. – С. 134–150. – Бібліогр.: с. 148–150 (25 назв).

1070. **Бартенєва, Л. І.** Підготовка дітей із загальним недорозвитком мовлення старшого дошкільного віку до оволодіння орфографією : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Бартенєва Лариса Іванівна ; [наук. кер. Соботович Є. Ф.] ; Ін-т дефектології АПН України. – Київ : Науковий світ, 2000. – 18 с. – Бібліогр.: с. 15 (7 назв).

1071. **Берник, Т.** Організація логопедичної допомоги дітям дошкільного віку в системі спеціальної освіти : [істор. аспект] / Тетяна Берник // Дефектологія. – 2006. – № 1. – С. 51–55.

1072. **Берник, Т. Л.** Розвиток диференційованих форм логопедичної допомоги дітям з вадами мовлення в Україні (1945–2000) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Берник Тетяна Леонідівна ; [наук. кер. Золотоверх В. В.] ; Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ : Автореферат, 2006. – 24 с. – Бібліогр.: с. 20–21 (14 назв).

1073. **Беленька, Г.** На шляху до подолання раннього дитячого аутизму / Ганна Беленька // Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство : наук.-метод. зб. / Ін-т педагогіки АПН України, Ін-т дефектології АПН України [та ін.]. – Київ, 2000. – С. 255–259.
1074. **Білецька, Л.** Інклюзивне навчання: перші кроки в Україні / Л. Білецька, І. Білецька // Дошкіль. виховання. – 2007. – № 4. – С. 12–15 : іл. – Дод.: Моделі корекц. роботи з дошкільнятами й мол. школярами, що мають порушення мовлення.
1075. **Білоусова, С. В.** Методологічна основа теорії навчання розумово відсталих дошкільників / С. В. Білоусова // Пед. науки : зб. наук. пр. / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка [та ін.]. – Суми, 1999. – С. 3–10. – Бібліогр.: с. 8–9 (21 назва).
1076. **Бондар, В.** Попередження труднощів у навчанні : [система корекц.-попереджув. навчання дошкільників з вадами мовлення] / В. Бондар, В. Тарасун, Є. Соботович // Дошкіль. виховання. – 1996. – № 9. – С. 18–19.
1077. **Борщевська, Л.** Дитина з ослабленим слухом / Людмила Борщевська // Дошкіль. виховання. – 1994. – № 5/6. – С. 19–21 : іл.
1078. **Борщевська, Л.** Дитина з розладами слуху в масовому дошкільному закладі / Л. Борщевська // Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство : наук.-метод. зб. / Ін-т педагогіки АПН України, Ін-т дефектології АПН України [та ін.]. – Київ, 2000. – С. 223–225.
1079. **Борщевська, Л.** Особливості діагностики розумового розвитку у дітей молодшого дошкільного віку з вадами слуху / Л. Борщевська // Дидакт. та соц.-психол. аспекти корекц. роботи у спец. школі : наук.-метод. зб. / Ін-т дефектології АПН України. – Київ, 2001. – Вип. 2. – С. 105–108.
1080. **Борщевська, Л.** Розвиток комунікативних здібностей у дітей з порушеннями слуху засобами рольової гри / Л. Борщевська // Дидакт. та соц.-психол. аспекти корекц. роботи у спец. школі : наук.-метод. зб. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2002. – Вип. 4. – С. 73–77.
1081. **Вержиковська, К. В.** Продуктивна діяльність як засіб досягнення корекційної мети в логопедичній роботі з дошкільниками / К. В. Вержиковська // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ, 2005. – № 1. – С. 51–55. – Бібліогр.: с. 55 (6 назв).
1082. **Вертугіна, В.** Організація корекційно-виховної роботи у спеціальному дошкільному закладі [для дітей з порушенням зору] / В. Вертугіна // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / [Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича]. – Чернівці, 2005. – Вип. 255 : Педагогіка та психологія. – С. 16–20. – Бібліогр.: с. 20 (6 назв).
1083. **Весела подорож** : комплекс. заняття з грамоти для дітей із заг. недорозв. мовлення / розробили Г. Петрова, І. Партешко, С. Семенковська, А. Околизина // Дошкіль. виховання. – 2000. – № 10. – С. 26.
1084. **Гайдаєнко, В.** Вимовляємо звук [р] / Віталія Гайдаєнко // Дошкіль. виховання. – 2005. – № 5. – С. 22–23 : іл. – Бібліогр.: 6 назв.
1085. **Гайдаєнко, В. В.** Формування звуковимови у дітей дошкільного віку / Гайдаєнко Віталія Вікторівна, Іващенко Алла Володимирівна, Лисенко Галина Миколаївна. – Кам'янець-Подільський : [б. в.], 2006. – 183 с. – Бібліогр.: с. 63–64 (26 назв).
1086. **Гвоздецька, С. В.** Методика проведення корекційних занять з фізичного виховання з дітьми старшого дошкільного віку із затримкою психічного розвитку : навч.-метод. посіб. / С. В. Гвоздецька ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка [та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2004. – 51 с. – Бібліогр.: с. 48–50 (32 назви).

1087. **Гетьманенко, К.** Пальці допомагають говорити : [вправи на розв. пальц. моторики для дітей з мов. порушеннями] / Катерина Гетьманенко // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 10. – С. 30.

1088. **Гнесь, Н. О.** Деякі аспекти проблеми слабозорих дітей в сучасних типових навчальних дошкільних закладах України / Н. О. Гнесь // Оновлення змісту та форм дошкільної і початкової освіти України : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 21 листоп. 2003 р., м. Миколаїв / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Миколаїв, 2003. – С. 293–297. – До 90-річчя Миколаїв. держ. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського та 25-річчя пед. ф-ту МДУ.

1089. **Голота, Н.** Вплив художньої праці на розвиток творчості дітей [дошкільного віку] з особливими потребами / Н. Голота // Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство : наук.-метод. зб. / Ін-т педагогіки АПН України, Ін-т дефектології АПН України [та ін.]. – Київ, 2000. – С. 247–248.

1090. **Горбань, Т.** Будуть пальчики слухняними : розв. дріб. моторики у дітей з ДЦП / Т. Горбань // Дошкіл. виховання. – 1994. – № 9. – С. 9.

1091. **Гребенюк, Т. М.** Медико-педагогічна корекція зорового сприймання у дошкільників з вадами зору : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Гребенюк Т. М., Сасіна І. О., Тімакова Ю. В. ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т корекц. педагогіки і психології [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. – 146 с. – Бібліогр.: с. 94–98.

1092. **Гудим, І. М.** Формування невербальної комунікації засобами гри у слабозорих дошкільників / І. М. Гудим // Соц.-психол. проблеми тифлопедагогіки : зб. наук. пр. – Харків, 2006. – Вип. 6, ч. 1 : Матеріали Першого Всеукр. з'їзду тифлопедагогів (4–5 трав. 2006 р., м. Харків). – С. 142–150. – Бібліогр. в кінці ст.

1093. **Гулак, Л.** Корекція мислення і зв'язного мовлення у дітей із затримкою психічного розвитку з використанням новітніх технологій : [використ. елементів ТРВЗ і РТУ-технологій] / Л. Гулак // Дидакт. та соц.-психол. аспекти корекц. роботи у спец. школі : наук.-метод. зб. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 5. – С. 212–215.

1094. **Данілавічюте, Е.** Обґрунтування методики діагностики готовності дошкільників з НЗНМ до опанування навичок читання / Е. Данілавічюте // Дидакт. та соц.-психол. аспекти корекц. роботи у спец. школі : наук.-метод. зб. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 5. – С. 215–218.

1095. **Дегтяренко, Т. М.** Комплексна система корекційно-реабілітаційної роботи в дошкільному закладі для дітей з порушеннями зору : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Дегтяренко Тетяна Миколаївна ; [наук. кер. Вавіна Л. С.] ; Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ : Автореферат, 2005. – 22 с. – Бібліогр.: с. 19 (9 назв).

1096. **Дегтяренко, Т.** Комплексний підхід до організації корекційно-реабілітаційної роботи в дошкільному закладі для дітей зі зниженим зором / Т. Дегтяренко // Дидакт. та соц.-психол. аспекти корекц. роботи у спец. школі : наук.-метод. зб. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 5. – С. 77–80.

1097. **Денисенко, Н.** Розвивально-реабілітаційне середовище в дитсадку / Неля Денисенко // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 6. – С. 13–15 : іл.

1098. **Діти з дитячими** церебральними паралічами: обстеження, корекція, реабілітація : на допомогу кер. спец. шкіл-інтернатів, реабілітац. центрів, вчителям, вихователям, реабілітологам, психологам, батькам, студ. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2006. – 159 с.

1099. **Діти з особливими** потребами : поради батькам / [Бондар В. І., Берзін В. І., Борщевська Л. В. та ін. ; за ред. Бондаря В. І., Засенка В. В.] ; Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ : Науковий світ, 2004. – 228 с. – Бібліогр.: с. 225–228.

1100. **Долинний, Ю.** Підготовка дітей дошкільного віку з ДЦП до навчання в школі / Ю. Долинний // Дидакт. та соц.-психол. аспекти корекц. роботи у спец. школі : наук.-метод. зб. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 5. – С. 223–226. – Бібліогр.: с. 225–226 (12 назв).
1101. **Дробот, О. А.** "Батькам нечуючого дошкільника" : метод. рек. / Олена Анатоліївна Дробот. – Чернігів : Деснянська правда, 2006. – 33 с. : іл.
1102. **Дружинина, Л. А.** Разъяснения к реализации программ детского сада "Коррекционная работа в детском саду Плаксиной Л. И." / Л. А. Дружинина // Соц.-психол. проблеми тифлопедагогіки : зб. наук. пр. – Харків, 2006. – Вип. 6, ч. 2 : Матеріали Першого Всеукр. з'їзду тифлопедагогів (4–5 трав. 2006 р., м. Харків). – С. 15–23.
1103. **Єфименко, М.** Корекційне фізичне виховання / Микола Єфименко // Дошкіль. виховання. – 2005. – № 7. – С. 14–16 : іл. ; № 9. – С. 12–14 ; № 10. – С. 14–15 ; № 11. – С. 12–14.
1104. **Заплатна, С. М.** Використання синонімічних засобів мови в системі підготовки до школи дітей із фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення / С. М. Заплатна // Вісник : зб. наук. ст. викладачів, докторантів, аспірантів Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2002. – Вип. 2. – С. 61–65.
1105. **Заплотинська, Н.** Передумови формування життєвої компетентності дітей [дошкільного віку] з особливими потребами / Н. Заплотинська // Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство : наук.-метод. зб. / Ін-т педагогіки АПН України, Ін-т дефектології АПН України [та ін.]. – Київ, 2000. – С. 178–180.
1106. **Золотоверх, В. В.** Становлення та розвиток дошкільних закладів для дітей з психофізичними вадами в системі спеціальної освіти України : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Золотоверх Владлена Віталіївна ; [наук. кер. Вавіна Л. С.] ; Ін-т дефектології АПН України. – Київ : [б. в.], 2001. – 21 с. – Бібліогр.: с. 18 (5 назв).
1107. **Іванова, І. Б.** Соціально-психологічні проблеми дітей-інвалідів / І. Б. Іванова ; Укр. ін-т соц. дослідж., Ін-т дитинства. – [б. м.] : Логос, 2000. – 86 с. – Бібліогр.: с. 79–86 (160 назв).
1108. **Ільченко, А. М.** Ідеї раннього розвитку і вільного виховання дітей з обмеженими розумовими можливостями у педагогічній спадщині М. Монтесорі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Ільченко Алла Михайлівна ; [наук. кер. Бондар В. І.] ; Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ : РВВ Полтав. держ. аграр. акад., 2007. – 20 с.
1109. **Картава, Ю. А.** Організація музично-ритмічної діяльності у слабозорих дошкільників на занятті з ритміки / Ю. А. Картава // Соц.-психол. проблеми тифлопедагогіки : зб. наук. пр. – Харків, 2006. – Вип. 6, ч. 2 : Матеріали Першого Всеукр. з'їзду тифлопедагогів (4–5 трав. 2006 р., м. Харків). – С. 23–32. – Бібліогр. в кінці ст.
1110. **Ковальчук, В.** Посилення корекційно-розвивального ефекту педагогічної роботи з розумово відсталими дошкільниками на початковому етапі їх навчання у спеціальних дошкільних закладах / В. Ковальчук // Дидакт. та соц.-психол. аспекти корекц. роботи у спец. школі : наук.-метод. зб. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 5. – С. 229–231.
1111. **Ковиліна, В. Г.** Корекція рухових якостей дітей середнього дошкільного віку з порушенням зору : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Ковиліна Вероніка Геннадіївна ; [наук. кер. Шеремет Б. Г.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : Вид-во Одес. юрид. ін-ту, 2004. – 21 с. – Бібліогр.: с. 18 (7 назв).
1112. **Коломійченко, Н. А.** Вивчення особливостей уявлень про навколишній світ у дошкільників зі зниженим зором / Н. А. Коломійченко // Соц.-психол. проблеми

тифлопедагогіки : зб. наук. пр. – Харків, 2006. – Вип. 6, ч. 1 : Матеріали Першого Всеукр. з'їзду тифлопедагогів (4–5 трав. 2006 р., м. Харків). – С. 173–179. – Бібліогр. в кінці ст.

1113. **Кот, М. З.** Соціально-педагогічні передумови спеціального дошкільного виховання / М. З. Кот // Вісник : зб. наук. ст. викладачів, докторантів, аспірантів Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2003. – Вип. 5. – С. 181–183.

1114. **Крет, Я.** Діагностика розвитку дитини перших років життя на предмет раннього дитячого аутизму / Я. Крет // Дидакт. та соц.-психол. аспекти корекц. роботи у спец. школі : наук.-метод. зб. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2006. – Вип. 7. – С. 137–141. – Бібліогр.: с. 141 (5 назв).

1115. **Крет, Я. В.** Корекція психомоторного розвитку глухих дошкільників засобами артикуляційної та пальчикової гімнастики у сполученні з мовленнєвими та рухливими іграми / Я. В. Крет // Педагогіка і психологія формування творч. особистості: проблеми і пошуки : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України, Запоріжжя, 2001. – Вип. 20. – С. 265–269. – Бібліогр.: с. 268–269 (6 назв).

1116. **Кривда, І.** Осінній калейдоскоп : підсумк. заняття з грамоти в підготов. логопед. групі : (для дітей з фонетико-фонемат. недорозв. мови) / Ірина Кривда // Дошкіль. виховання. – 1999. – № 10. – С. 22–23 : іл.

1117. **Кривда, І.** Прислухайтесь до порад логопеда / Ірина Кривда // Дошкіль. виховання. – 2000. – № 3. – С. 16–17 : іл.

1118. **Логвінова, Л. Л.** Розвиток фонематичних процесів у дітей з загальним мовленнєвим недорозвиненням / Л. Л. Логвінова, І. Лісичкіна, Л. О. Гулак // Гуманізація навч.-вихов. процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ін-т [та ін.]. – Слов'янськ, 1999. – Вип. 5. – С. 198–205. – Бібліогр.: с. 205 (8 назв).

1119. **Макарова, Е. В.** Фізична реабілітація дітей зі сколіозом I ступеня у спеціалізованих дошкільних закладах : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 / Макарова Еліна Володимирівна ; [наук. кер. Клименко С. К.] ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – Київ : Науковий світ, 2003. – 19 с. – Бібліогр.: с. 15–16 (11 назв).

1120. **Мандрика, О. Г.** Логопедичні заняття як основна форма корекційної роботи в дошкільних закладах для дітей з вадами мовлення / Мандрика О. Г. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2005. – № 3/4. – С. 159–164. – Бібліогр.: с. 163–164 (9 назв).

1121. **Манько, Н. В.** Діагностика та корекція мовленнєвого розвитку дітей раннього віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Манько Наталія Володимирівна ; [наук. кер. Шеремет М. К.] ; Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ : Вид-во Херсон. держ. ун-ту, 2007. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17–18 (11 назв).

1122. **Мартиненко, І. В.** Формування мотиваційно-вольової готовності дітей шестирічного віку із загальним недорозвиненням мовлення до шкільного навчання : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.08 / Мартиненко Ірина Володимирівна ; [наук. кер. Сак Т. В.] ; Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ : Автореферат, 2007. – 22 с. – Бібліогр.: с. 19–20 (12 назв).

1123. **Марценківська, І.** Неконтактні діти : індивідуальність чи хвороба? : [ознаки ран. дит. аутизму] / І. Марценківська, І. Марценківський // Дошкіль. виховання. – 1997. – № 1. – С. 14–15.

1124. **Марченко, І. С.** Напрямки формування рухової сфери у дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення / І. С. Марченко // Вісник : зб. наук. ст. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова : матеріали звіт.-наук. конф. викладачів : до 170-річного ювілею. – Київ : НПУ, 2006. – Вип. 8. – С. 160–164. – Бібліогр. в кінці ст.

1125. **Марчук, Т.** Результати виконання діагностичних завдань глухими дітьми дошкільного віку / Таміла Марчук // Дефектологія. – 1999. – № 4. – С. 21–25.

1126. **Матвійчук, Т.** Ми – не безліч однакових "я", ми – це безліч усесвітів різних : [виховання дітей із ДЦП та вадами опорно-рух. апарату] / Тетяна Матвійчук // Дошкіль. виховання. – 2003. – № 6. – С. 16–19 : іл.

1127. **Методичне забезпечення діяльності педагогічних працівників дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів щодо роботи з дітьми, які мають особливості психофізичного розвитку :** [наук.-метод. посіб. / Чубарук О. В., Луценко Т. М., Петушкова Л. А. та ін. ; редкол.: Клокар Н. І. та ін.] ; Київ. облас. ін-т післядиплом. освіти пед. кадрів [та ін.]. – Біла Церква : КОІПОПК, 2006. – 124 с. – Бібліогр.: с. 123–124.

1128. **Мидловець, Л.** Особливості засвоєння складової структури слова дошкільниками середнього віку із загальним недорозвиненням мовлення / Людмила Мидловець // Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість : зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 12–13 трав. 2005 р. : у 6 т. – Київ : Вид-во Європейського ун-ту, 2005. – Т. 1. – С. 81–84.

1129. **Назарина, В.** Дитина з розладом слуху: особливості спілкування / Валентина Назарина // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 10. – С. 8–10 : іл.

1130. **Некрасова, І. М.** Психологічні особливості комунікативної сфери слабозорих дошкільників з афективною поведінкою / І. М. Некрасова // Соц.-психол. проблеми тифлопедагогіки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2003. – Вип. 1. – С. 40–52. – Бібліогр.: с. 50–51 (9 назв).

1131. **Ніколаєва, М.** Потрібна допомога : [деякі аспекти корекц. роботи з дітьми із заг. недорозвитком мови] / М. Ніколаєва, С. Гордієнко // Дошкіль. виховання. – 1999. – № 4. – С. 22–23.

1132. **Організація спеціалізованих груп для дошкільників зі зниженим зором :** (з досвіду роботи дошкіль. навч. закл. № 6 "Крунк" комбінов. типу). Ч. 1 / Славутич. міськ. відділ освіти, Міськ. метод. центр ; [матеріал підгот. А. О. Старовойтова]. – Славутич : [б. в.], 2001, 2002. – 15 с. – Бібліогр.: с. 15.

1133. **Осипова, Л. Б.** Реализация индивидуального и дифференцированного подходов при организации занятий по развитию осязания и мелкой моторики у детей с нарушениями зрения дошкольного возраста / Л. Б. Осипова // Соц.-психол. проблеми тифлопедагогіки : зб. наук. пр. – Харків, 2006. – Вип. 6, ч. 2 : Матеріали Першого Всеукр. з'їзду тифлопедагогів (4–5 трав. 2006 р., м. Харків). – С. 75–84. – Бібліогр. в кінці ст.

1134. **Пахомова, Н. Г.** Психолого-педагогічні особливості дітей старшого дошкільного віку з дизартрією / Пахомова Н. Г. // Ювілейні V "Педагогічні читання – 2004". "Актуальні проблеми теорії та практики соціальної психології" : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т, Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова [та ін.]. – Херсон, 2004. – С. 108–112. – Бібліогр.: с. 111–112 (6 назв).

1135. **Пахомова, Н. Г.** Формування мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку з дизартрією до навчання в школі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Пахомова Наталія Георгіївна ; [наук. кер. Шеремет М. К.] ; Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ : АСМІ, 2006. – 20 с.

1136. **Писук, Т.** Дефектологічний пункт: планування діяльності / Тетяна Писук // Дошкіль. виховання. – 1999. – № 11/12. – С. 31–35 : табл. – Бібліогр.: 7 назв.

1137. **Платаш, Л.** Корекційна робота в дошкільних спеціальних закладах: ідеї Омеляна Поповича і сьогодення / Лариса Платаш, Світлана Андрійчук // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2006. – Вип. 316 : Педагогіка та психологія. – С. 115–119. – Бібліогр.: с. 119 (5 назв).

1138. **Подорож до казкового лісу** : конспект інтегров. заняття для дітей шести років із ЗПР / підгот. Н. Панченко // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 2. – С. 22–23 : іл.

1139. **Попередження ранньої інституціалізації** дітей із синдромом Дауна віком до п'яти років : метод. рек. для фахівців / [Бастун Н. А., Бондаренко О. Г., Клещерова І. М. та ін.] ; Благод. т-во допомоги інвалідам та особам з інтелект. недостатністю "Джерела". – Київ : [б. в.], 2002. – 164 с. : табл. – Бібліогр. в кінці розд. – Авт. зазнач. на звороті тит. арк.

1140. **Рібцун, Ю.** Гра як засіб мовленнєвого розвитку молодших дошкільників із ЗНМ / Юлія Рібцун // Теорія і практика сучас. логопедії : зб. наук. пр. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 1. – С. 150–165. – Бібліогр.: с. 165 (20 назв).

1141. **Рібцун, Ю.** Мовлення без недоліків : розв. фонемат. боку мовлення у мол. дошкільнят із ЗНМ / Юлія Рібцун // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 9. – С. 18–20.

1142. **Рібцун, Ю.** Характеристика мовленнєвого розвитку молодших дошкільників із загальним недорозвитком мовлення / Юлія Рібцун // Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість : зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 12–13 трав. 2005 р. : у 6 т. – Київ : Вид-во Європейського ун-ту, 2005. – Т. 4. – С. 141–145.

1143. **Савчук, Л.** Система психолого-педагогічних умов для формування комунікативних умінь у дошкільників із ЗПР / Людмила Савчук // Нова пед. думка. – 2005. – № 2. – С. 87–90.

1144. **Січкач, Л. І.** Інтегроване виховання дошкільників з вадами слуху (з досвіду роботи) / Січкач Л. І. // Ювілейні V "Педагогічні читання – 2004". "Актуальні проблеми теорії та практики соціальної психології" : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т, Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова [та ін.]. – Херсон, 2004. – С. 132–136.

1145. **Скрипник, Т. В.** Раннє прогнозування труднощів у навчанні дошкільників з церебральними паралічами : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.08 / Скрипник Тетяна Вікторівна ; [наук. кер. Тарасун В. В.] ; Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ : Автореферат, 2005. – 22 с. – Бібліогр.: с. 19–20 (11 назв).

1146. **Смислова, І. Ю.** Особливості процесу інтеріоризації в дошкільників із затримкою психічного розвитку : [аналіз розв. мислення] / І. Ю. Смислова // Проблеми заг. та пед. психології : зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ, 2006. – Т. 8, вип. 2. – С. 310–314. – Бібліогр.: с. 314 (18 назв).

1147. **Соботович, Є.** Концепція загальномовленнєвої підготовки дітей до навчання в школі / Є. Соботович // Дефектологія. – 1997. – № 1. – С. 2–5.

1148. **Соботович, Є. Ф.** Програмні вимоги до корекційного навчання з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку з вадами інтелекту : прогр.-метод. комплекс / Є. Ф. Соботович, В. В. Тищенко ; М-во освіти і науки України, Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ : Актуальна освіта, 2004. – 143 с. – Бібліогр.: с. 140–141 (36 назв).

1149. **Соботович, Є.** Психолінгвістична періодизація мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку / Євгенія Соботович // Теорія і практика сучас. логопедії : зб. наук. пр. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 1. – С. 7–35. – Бібліогр.: с. 34–35 (22 назви).

1150. **Соботович, Є.** Формування семантичної структури слова у дітей з вадами мовленнєвого розвитку / Євгенія Соботович // Теорія і практика сучас. логопедії : зб. наук. пр. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2005. – Вип. 2. – С. 3–17. – Бібліогр.: с. 16–17 (12 назв).

1151. **Сушкова, Г.** Вади зору – не перешкода для повноцінного розвитку дітей / Ганна Сушкова // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 12. – С. 11–13 : іл.

1152. **Сушкова, Г.** Вчимо бачити і відчувати світ : [досвід роботи з дошкільнятами, які мають вади зору] / Ганна Сушкова // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 8. – С. 14–15.

1153. **Сушкова, Г.** Ігри зі словесним супроводом : для дітей з вадами зору / Ганна Сушкова // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 4. – С. 20–21 : іл.

1154. **Таран, О.** Особливості дослідження стану сформованості Я-концепції у слабозорих дошкільників / О. Таран // Дидакт. та соц.-психол. аспекти корекц. роботи у спец. школі : наук.-метод. зб. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2006. – Вип. 7. – С. 197–201. – Бібліогр.: с. 200–201 (6 назв).

1155. **Тарасун, В.** Превентивне навчання дошкільників з порушеннями мовленнєвого розвитку : [монографія] / Валентина Тарасун ; Ін-т дефектології АПН України. – Київ : [б. в.], 1998. – 255 с. – Бібліогр.: с. 247–255 (189 назв).

1156. **Тимохина, А. В.** Особенности социализации при детском аутизме : [психол.-пед. коррекция аутичных детей] / Тимохина Алла Васильевна // Проблемы сучас. пед. освіти. Сер. Педагогіка і психологія / РВНЗ "Крим. гуманіт. ун-т" [та ін.]. – Ялта, 2006. – Вип. 10, ч. 2. – С. 127–130. – Бібліогр.: с. 130 (9 назв).

1157. **Тимошенко, Г.** Життєву компетентність дітям з вадами зору / Галина Тимошенко // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 1. – С. 14–15 : іл.

1158. **Тищенко, В.** Зміст і методика корекційно-попереджувального навчання розумово відсталих дошкільників щодо формування складових інтелектуального компоненту мовленнєвої діяльності / В. Тищенко // Дидакт. та соц.-психол. аспекти корекц. роботи у спец. школі : наук.-метод. зб. / Ін-т дефектології АПН України. – Київ, 2001. – Вип. 2. – С. 221–224.

1159. **Тищенко, В.** Особливості засвоєння мови дошкільниками з нормальним та порушеним розумовим розвитком / Владислав Тищенко // Теорія і практика сучас. логопедії : зб. наук. пр. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 1. – С. 43–61. – Бібліогр.: с. 59–61 (24 назви).

1160. **Тищенко, В. В.** Формування інтелектуального компонента мовленнєвої діяльності у розумово відсталих дошкільників : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Тищенко Владислав Володимирович ; [наук. кер. Соботович Є. Ф.] ; Ін-т дефектології АПН України. – Київ : [б. в.], 1999. – 24 с. – Бібліогр.: с. 21–22 (8 назв).

1161. **Тростинська, В.** Особливий підхід, особлива увага : [про корекційно-відновлюв. роботу з дітьми із затримкою псих. розвитку] / Валентина Тростинська // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 6. – С. 12–13 : іл.

1162. **Трофименко, Л.** Діагностична характеристика лексичного розвитку дітей п'ятого року життя із ЗНМ / Людмила Трофименко // Теорія і практика сучас. логопедії : зб. наук. пр. / Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2004. – Вип. 1. – С. 61–76. – Бібліогр.: с. 76 (16 назв).

1163. **Трофименко, Л.** Дослідження узагальнюючої функції мовлення у дітей старшого дошкільного віку з загальним недорозвитком мовлення / Л. Трофименко // Дидакт. та соц.-психол. аспекти корекц. роботи у спец. школі : наук.-метод. зб. / Ін-т дефектології АПН України. – Київ, 2000. – Вип. 1. – С. 168–171.

1164. **Трофименко, Л. І.** Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із ЗНМ : прогр.-метод. комплекс / [Трофименко Л. І.] ; за ред. Є. Ф. Соботович ; АПН України, Ін-т спец. педагогіки [та ін.]. – Київ : Актуальна освіта, 2007. – 119 с. – Бібліогр.: с. 117–118. – Авт. вказ. на обкл.

1165. **Тютюнник, М. І.** Використання нестандартних способів малювання з метою корекції фізичних вад у дітей дошкільного віку / Тютюнник М. І., Двіжона О. В. // Наук. зап.

Сер. Психологія і педагогіка / Нац. ун-т "Остроз. академія". – Остроз, 2005. – Вип. 6, ч. 1. – С. 323–329. – Бібліогр.: с. 328–329 (8 назв).

1166. **Тютюнник, М. І.** Використання творчих ігор у корекційних комплексах для дітей з відхиленням у розвитку рухової сфери / М. І. Тютюнник // Оновлення змісту і методів дошкіль. освіти в Україні : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. пед. ін-т. – Рівне, 1999. – Вип. 5. – С. 128–132.

1167. **Файгель, Г.** Незряча дитина в звичайному дитсадку / Габрієле Файгель // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 7. – С. 22–24 : іл.

1168. **Федоренко, С. В.** Корекційна спрямованість формування навичок самообслуговування у молодших слабозорих дошкільників / С. В. Федоренко // Соц.-психол. проблеми тифлопедагогіки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2003. – Вип. 1. – С. 64–77. – Бібліогр.: с. 76 (12 назв).

1169. **Федоренко, С. В.** Корекційна спрямованість формування навичок самообслуговування у молодших слабозорих дошкільників : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Федоренко Світлана Володимирівна ; [наук. кер. Свиридчук Т. П.] ; Ін-т дефектології АПН України. – Київ : [б. в.], 1997. – 17 с. – Бібліогр.: с. 15 (7 назв).

1170. **Федорович, Л. О.** Автоматизація первинних правильних вимовних умінь і навичок у дітей дошкільного і молодшого шкільного віку : [корекція вимови звуків у дітей] / Федорович Л. О. // Ювілейні V "Педагогічні читання – 2004". "Актуальні проблеми теорії та практики соціальної психології" : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т, Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова [та ін.]. – Херсон, 2004. – С. 146–151. – Бібліогр.: с. 151 (7 назв).

1171. **Хіміч, С. С.** Образотворча діяльність дошкільників з вадами слуху / Хіміч С. С. // Ювілейні V "Педагогічні читання – 2004". "Актуальні проблеми теорії та практики соціальної психології" : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т, Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова [та ін.]. – Херсон, 2004. – С. 156–159.

1172. **Цветкова, Н.** Зусилля виправдані : [про роботу з розв. грамат. будови мови у дітей першого рівня мовлен. недорозвитку] / Наталя Цветкова // Дошкіль. виховання. – 1998. – № 10. – С. 22–23.

1173. **Чепіленко, К.** Виправляємо вади мови / Катерина Чепіленко // Дошкіль. виховання. – 1997. – № 11. – С. 21 : кольор. фотогр.

1174. **Шамко, Л. Ю.** Формування навичок комунікативної діяльності у дітей із затримкою психічного розвитку старшого дошкільного віку / Шамко Л. Ю. // Гуманізація навч.-вихов. процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Слов'янськ, 2003. – Вип. 19. – С. 342–347. – Бібліогр.: с. 346–347 (16 назв).

1175. **Шамко, Л. Ю.** Шляхи створення психолого-педагогічних передумов формування соціальної поведінки у дошкільників з особливими потребами / Л. Ю. Шамко // Гуманізація навч.-вихов. процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ін-т [та ін.]. – Слов'янськ, 1999. – Вип. 5. – С. 139–145. – Бібліогр.: с. 145 (6 назв).

1176. **Шевцов, А. Г.** Методичні основи організації соціальної реабілітації дітей з вадами здоров'я : [монографія] / Андрій Гаррійович Шевцов ; НТІ "Ін-т соц. політики", Ін-т корекц. педагогіки і психології НПУ ім. М. Драгоманова. – Київ : Прем'єр-Медіа, 2004. – 239 с. – Бібліогр.: с. 234–239.

1177. **Шульженко, Д. І.** Формування самоконтролю у розумово відсталих дітей дошкільного віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Шульженко Діна Іванівна ; [наук. кер. Турчинська В. Є.] ; Укр. держ. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : [б. в.], 1994. – 15 с. – Бібліогр.: с. 15 (3 назви).

Розділ 7. Виховання дитини дошкільного віку в родині

Див. також: 193, 215, 235, 291, 331, 375, 398, 402, 435, 513, 515, 659, 719, 933, 1002, 1077, 1099, 1278, 1300, 1330, 1502

1178. **Алексєєнко, Т.** У чому мудрість батьківської любові / Тетяна Алексєєнко // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 3. – С. 20–21 : іл.

1179. **Алексєєнко, Т.** Батьківська стратегія : первинна соціалізація дитини у родин. середовищі / Тетяна Алексєєнко // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 6. – С. 12–13.

1180. **Алексєєнко, Т.** Вплинути на дитину: як? : [методи впливу батьків на дитину] / Т. Алексєєнко, А. Назаренко // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 2. – С. 10–11.

1181. **Алексєєнко, Т. Ф.** Молода сім'я: (умови виховання дитини) : [наук.-метод. посіб. / Т. Ф. Алексєєнко] ; АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ : [б. в.], 2004. – 75 с. – Бібліогр.: с. 73–74 (82 назви).

1182. **Альперіна, В. Ю.** Батьківсько-педагогічні позиції як стратегії домашньої освіти дітей раннього віку / Альперіна В. Ю. // Акт. проблеми психології. Т. 7. Екол. психологія : [зб. наук. пр.] / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ, 2006. – Вип. 7. – С. 7–13. – Бібліогр.: с. 12–13 (4 назви).

1183. **Артемова, Л.** Соціалізація дитини в родині / Любов Артемова // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 3. – С. 3–5 : кольор. іл.

1184. **Бабюк, С. М.** Концептуальні засади фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку у сім'ї / С. М. Бабюк // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2006. – Вип. 9, кн. 1. – С. 249–253. – Бібліогр.: 7 назв.

1185. **Бабюк, С.** Соціально-педагогічні вимоги та завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку у сім'ї / Сергій Бабюк // Наук. зап. Сер. Педагогіка / Терноп. держ. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2003. – № 2. – С. 23–25. – Бібліогр.: с. 25 (9 назв).

1186. **Белень, Ю.** Сім'я як головний агент статеворольової соціалізації дошкільників / Юлія Белень // Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 27–28 берез. 2003 р. : у 5 т. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Європ. ун-т [та ін.]. – Київ : Вид-во Європейського ун-ту, 2003. – Т. 4. – С. 10–13.

1187. **Беленька, Г.** Стратифікація суспільства та діти в ньому : [особливості виховання дітей з різних родин] / Ганна Беленька // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 6. – С. 10–12 : іл.

1188. **Богатир, О. П.** Вплив сучасної сім'ї на виховання хлопчиків і дівчаток дошкільного віку / О. П. Богатир // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ ; Житомир, 2003. – Вип. 5, кн. 1. – С. 338–343. – Бібліогр.: с. 343.

1189. **Бондар, Л.** Знати кожну родину : В. О. Сухомлинський про вивч. сім'ї і дітей на етапі підготовки до сист. навчання / Л. Бондар // Дошкіл. виховання. – 1991. – № 12. – С. 6.

1190. **Бондаренко, Н. Б.** Інтеграція родинного та суспільного виховання – умова формування основ духовності дошкільників / Н. Б. Бондаренко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 200–203. – Бібліогр.: 11 назв.

1191. **Бондаренко, Н. Б.** Шляхи виховання основ духовних цінностей у старших дошкільників у сім'ї / Н. Б. Бондаренко // Оновлення змісту, форм та методів навчання і

виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2002. – Вип. 22. – С. 132–135. – Бібліогр.: 5 назв.

1192. **Вознесенская, Е. Л.** Маленькие дети и их родители: проблемы и перспективы решения : [формирование культуры осознанного родительства] / Вознесенская Е. Л. // Проблемы науки, освіти та управління : зб. наук. пр. / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна [та ін.]. – Харків, 2004. – Вип. 5. – С. 96–99.

1193. **Вознесенская, Е.** Мама и малыш: гуманистический подход к психологии детства / Елена Вознесенская // Наук. студії із соц. та політ. психології : зб. ст. / АПН України, Ін-т соц. та політ. психології. – Київ, 2005. – Вип. 9. – С. 74–87. – Бібліогр.: с. 86–87 (13 назв).

1194. **Галуцька, О.** Дитячі примхи : [поради батькам] / Оксана Галуцька // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 6. – С. 17 : мал.

1195. **Грама, Н. Г.** Сім'я як педагогічний чинник навчання дошкільника начатків економічної грамоти / Н. Г. Грама // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2001. – Вип. 6. – С. 53–58.

1196. **Груша, Л. О.** Музыка як засіб емоційного розвитку дошкільника в сім'ї / Л. О. Груша // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 216–218.

1197. **Гувернантку замовляли?** : "круглий стіл" з проблем індивід. проф. домаш. виховання / підгот. В. Чепурко // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 4. – С. 10–11.

1198. **Денисюк, О.** Шляхи забезпечення оптимального розвитку дітей раннього віку : [результати дослідж. з питань готовності батьків до народж. та виховання дитини] / Олена Денисюк // Наук. студії із соц. та політ. психології : зб. ст. / АПН України, Ін-т соц. та політ. психології. – Київ, 2005. – Вип. 9. – С. 94–103. – Бібліогр.: с. 102–103 (8 назв).

1199. **Довбик, Т.** Допоможіть своєму малюкові : [поради батькам щодо розв. мовлення дитини] / Тетяна Довбик // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 6. – С. 18–19 : мал.

1200. **Дронова, О. О.** Дитячий малюнок як засіб збагачення педагогічної компетентності батьків : [психол.-пед. значення малюнка та роль у сімейн. вихованні] / Дронова О. О. // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2003. – Вип. 2. – С. 45–50. – Бібліогр.: с. 50 (6 назв).

1201. **Зінченко, В. М.** Організація психологічної допомоги батькам дошкільників в умовах дошкільного закладу / В. М. Зінченко // Гуманізація навч.-вихов. процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ін-т [та ін.]. – Слов'янськ, 2001. – Вип. 12. – С. 124–128.

1202. **Зінченко, В. М.** Роль батьків у формуванні базисної довіри дітей дошкільного віку до світу / Зінченко В. М. // Гуманізація навч.-вихов. процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Слов'янськ, 2005. – Вип. 24. – С. 123–129. – Бібліогр.: с. 129 (3 назви).

1203. **Іванова, Н.** Не будуть невмілками, якщо... : [поради батькам з прищеплення дитині навичок самообслуговування] / Наталя Іванова // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 3. – С. 18–19 : іл.

1204. **Ікуніна З. І.** Особливості роботи дошкільного закладу з родиною / З. І. Ікуніна, В. П. Іванчук // Наука і освіта. – 2002. – № 1. – С. 97–99. – Бібліогр.: с. 99 (4 назви).

1205. **Карабаєва, І.** Подвійна радість, подвійна турбота : близнята в сім'ї / Ірина Карабаєва // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 3. – С. 14–15 : іл.

1206. **Козак, Н.** Українська родинна педагогіка: минуле й сьогодення / Ніна Козак // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 8. – С. 14–15 : іл.

1207. **Колесникова, В. Ф.** Родинне виховання дошкільнят у праці / В. Ф. Колесникова // Укр. дошкілля : наук. зап. викладачів та аспірантів каф. дошкіл. виховання / Уман. держ. пед. ін-т ім. П. Г. Тичини. – Умань, 1995. – Т. 1. – С. 11–20.
1208. **Колосарьова, Є. Л.** Дошкільний навчальний заклад і сім'я : гуманізація відносин : (з досвіду роботи) / Є. Л. Колосарьова ; Вінниц. облас. ін-т післядиплом. освіти пед. працівників [та ін.]. – Вінниця : Інформ.-видавн. центр ВОІПОПП, 2003. – 60 с. – Бібліогр.: с. 59 (17 назв).
1209. **Короп, Ю.** Ванна – домашній басейн : [поради батькам] / Ю. Короп, М. Дубовис // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 9. – С. 21–23 : іл.
1210. **Короп, Ю.** Примусити дитину... А чи треба примушувати? : [поради батькам щодо виховання дошкільника] / Ю. Короп, М. Норик // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 12. – С. 8–9.
1211. **Косарева, О.** Батьки і діти: психологічні моделі міжособистісної взаємодії / Оксана Косарева // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 5. – С. 11–13 : іл. – Бібліогр.: 6 назв.
1212. **Косарева, О. І.** Педагогічні умови формування гармонійних взаємин батьків з дітьми старшого дошкільного віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Косарева Оксана Іванівна ; [наук. кер. Поніманська Т. І.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : РВВ Рівнен. держ. гуманіт. ін-ту, 2006. – 20 с.
1213. **Косарева, О. І.** Психолого-педагогічні особливості конфліктів дошкільників з батьками в сім'ї / О. І. Косарева // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2003. – Вип. 25. – С. 39–42. – Бібліогр.: с. 42 (6 назв).
1214. **Кот, Н.** Подорож до природи : [рекомендації батькам щодо екол. виховання дошкільників] / Наталя Кот // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 11. – С. 18–19 : кольор. іл.
1215. **Кочерга, О.** Повірте у свою дитину : [поради батькам] / Олександр Кочерга // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 3. – С. 14–15 : іл.
1216. **Красько, І.** Умілому всяка робота легка : [труд. виховання у родині] / Ірина Красько // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 2. – С. 13–15 : іл.
1217. **Кузьменко, В.** Батьки : словничок психолога : методика вивчення взаємин батьків і дітей / Віра Кузьменко // Дошкіл. виховання. – 1995. – № 9. – С. 18–19.
1218. **Кулачківська, С.** Психічне здоров'я малюка потребує захисту : [емоц. світ дитини в родин. колі] / Світлана Кулачківська // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 3. – С. 4–5.
1219. **Курганська, Л.** Вчить батьківське слово : [вплив висловлювань батьків на поведінку дитини] / Людмила Курганська // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 12. – С. 7 : іл.
1220. **Кусай, М. Г.** Значение семейных путешествий для всестороннего развития ребенка, воспитания дошкольников в условиях прогулки / М. Г. Кусай // Гуманіт. вісн. Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-ту ім. Григорія Сковороди : наук.-теорет. зб. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – Спецвип. : Педагогіка. – С. 45–50.
1221. **Лапшина, К.** Дисципліна – не покарання : [поради батькам щодо виховання поведінки дошкільників] / Катерина Лапшина // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 10. – С. 29–30.
1222. **Литвиненко, С. А.** Гуманістичні засади сімейного [дошкільного] виховання / С. А. Литвиненко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 1999. – Кн. 1. – С. 113–120. – Бібліогр.: с. 120 (10 назв).

1223. **Ліщук, В. С.** Материнська школа. Щоб усі діти були щасливими : [роль батьків у ран. розв. дітей] / В. С. Ліщук. – Вид. 2-ге. – [б. м.] : [б. в.], 2003. – 191 с : іл.
1224. **Ліщук, В. С.** Школа сімейного виховання : посіб. для батьків дошкільнят та соц. педагогів / В. С. Ліщук ; під заг. ред. С. Чередниченко ; Ін-т розв. інтелекту дитини. – Київ : Кобза, 2002. – 107 с. – (Вчитися ніколи не рано).
1225. **Марочко, Г.** Педагогічні погляди В. Сухомлинського на підготовку дітей до школи в родині / Г. Марочко // Наук. зап. Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. – Тернопіль, 2002. – Вип. 5. – С. 332–335.
1226. **Мартінова, І.** Фізичне виховання в сім'ї / І. Мартінова, Ю. Короп // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 3. – С. 22–25 : іл.
1227. **Мартінова, І.** Як підготувати дитину до дитячого садка : поради батькам / І. Мартінова, Ю. Короп // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 8. – С. 26.
1228. **Машовець, М.** Весняні мандрівочки з математикою : [поради батькам на прогулянці з дитиною] / Марина Машовець // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 3. – С. 16–17 : іл.
1229. **Машовець, М.** Даруємо радість праці : [орієнтов. програма труд. виховання дошкільників у родині та дитсадку] / М. Машовець // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 5. – С. 8–9 : іл. ; № 6. – С. 10–11.
1230. **Машовець, М.** Зима розважає і навчає : [поради батькам на прогулянці з дитиною] / Марина Машовець // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 2. – С. 16–17 : іл.
1231. **Машовець, М.** Математика на кухні : [поради батькам] / Марина Машовець // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 7. – С. 16–17 : іл. ; № 9. – С. 20–21 : іл.
1232. **Машовець, М.** Математика на прогулянці : [поради батькам] / Марина Машовець // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 7. – С. 15–16 : іл.
1233. **Машовець, М.** Математичні фантазії осені : [поради батькам щодо проведення мат. занять з дошкільниками] / Марина Машовець // Дошкіл. виховання. – 1998. – № 11/12. – С. 22–23 : іл.
1234. **Машовець, М.** Про можливості пренатальної педагогіки / Марина Машовець // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 6. – С. 12–13 : іл.
1235. **Машовець, М.** Про складне – доступно й просто : засвоєння абстракт. мат. понять : [поради батькам] / Марина Машовець // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 5. – С. 15–17 : кольор. іл.
1236. **Машовець, М.** Учить дитину любити маму / Марина Машовець // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 5. – С. 28–29 : іл.
1237. **Мдзелурі, Т. В.** Дошкільник в сім'ї: індивідуальні особливості поведінки / Т. В. Мдзелурі // Пед. процес: теорія і практика : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України [та ін.]. – Київ, 2004. – Вип. 2. – С. 367–376. – Бібліогр.: с. 376 (9 назв).
1238. **Мдзелурі, Т.** Захистити дітей від страху : як з'являються й коли зникають дит. страхи : [виховання в сім'ї] / Тамара Мдзелурі // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 10. – С. 18–19 : іл.
1239. **Мдзелурі, Т. В.** Сім'я як основний чинник індивідуальної поведінки дошкільників / Т. В. Мдзелурі // Акт. проблеми психології. Т. 4. Психологія розв. дошкільника : зб. наук. ст. / АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ, 2004. – Вип. 2. – С. 88–93. – Бібліогр.: с. 93 (9 назв).

1240. **Мішечкіна, М. Є.** Батьківська позиція як умова формування впевненості в собі у дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку / М. Є. Мішечкіна // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 253–256. – Бібліогр.: 12 назв.
1241. **Палій, А.** Рoste майбутня жінка, мати : стат. виховання дівчинки в сім'ї / Анатолій Палій // Дошкіль. виховання. – 1996. – № 3. – С. 18–19.
1242. **Пасічниченко, А.** Сім'я як основна детермінанта формування самооцінки дошкільника / Анжела Пасічниченко // Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Сер. Пед. науки. – Полтава, 2006. – Вип. 3. – С. 187–192. – Бібліогр. в кінці ст.
1243. **Пеньковська, Н.** Сім'я формує самооцінку дитини / Наталя Пеньковська // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 6. – С. 16–19 : іл.
1244. **Петрова, Ж. Г.** Використання інтернет-ресурсів як засіб підвищення рівня педагогічної культури батьків дітей дошкільного віку / Ж. Г. Петрова // Проблеми освіти : наук.-метод. зб. / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти [та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 49. – С. 155–160. – Бібліогр. в кінці ст.
1245. **Пустовіт, Н.** Вивчаймо докільця разом : екол. завдання для дітей та батьків / Н. Пустовіт, О. Локшина // Дошкіль. виховання. – 1998. – № 3. – С. 10–11 : іл.
1246. **Рєпіна, Т.** Син і донька: чи однаково виховуємо? : [виховання дітей різної статі] / Т. Рєпіна // Дошкіль. виховання. – 1995. – № 5/6. – С. 8–9 : іл.
1247. **Робота з батьками:** збережемо дошкільні заклади на селі : метод. рек. від. дошкіль. освіти НМЦ серед. освіти МОН України / підгот. Н. Козак // Дошкіль. виховання. – 2003. – № 10. – С. 5–7.
1248. **Ромашева, О.** Традиції родинної психотерапії : [розвиток емоц. сфери дошкільника засобами родин. виховання] / Ольга Ромашева // Дошкіль. виховання. – 1996. – № 2. – С. 14–15.
1249. **Руденко, І. М.** Вплив розлучення батьків на особливості соціалізації дитини [дошкільного віку] / І. М. Руденко // Проблеми заг. та пед. психології : зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ, 2006. – Т. 8, вип. 2. – С. 288–293. – Бібліогр.: с. 292–293 (16 назв).
1250. **Самсонюк, Н. Ф.** Гуманна сім'я – основа самоствердження дошкільника / Н. Ф. Самсонюк // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2004. – Вип. 29. – С. 86–90. – Бібліогр.: с. 89 (6 назв).
1251. **Сідаш, Н.** Щастя, коли тебе розуміють : [поради батькам щодо виховання у дитини моральності] / Надія Сідаш // Дошкіль. виховання. – 2004. – № 9. – С. 26–27 : мал.
1252. **Скуба, В. В.** Емоційні стани матерів з немовлятами-первістками та їх вплив на психічний розвиток дітей / В. В. Скуба // Зб. наук. пр.: філософія, соціологія, психологія / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2003. – Вип. 8, ч. 2. – С. 108–119. – Бібліогр.: с. 118 (16 назв).
1253. **Славіна, Н. С.** Вплив особливостей сімейних відносин на емоційну сферу дитини / Славіна Наталія Сергіївна // Наук. зап. : [зб. наук. пр.] / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ, 2006. – Вип. 27. – С. 219–226. – Бібліогр.: с. 226 (7 назв).
1254. **Терещенко, О.** Родинні збори в дитячому садку / Ольга Терещенко // Дошкіль. виховання. – 2007. – № 2. – С. 18–20 : іл.

1255. **Тищенко, В.** Як навчити дитину правильно розмовляти : від народж. до п'яти років : [поради батькам] / В. Тищенко, Ю. Рібцун. – Київ : Літера, 2006. – 127 с. : кольор. іл. – Бібліогр.: с. 126.

1256. **Токарева, Л. Д.** Особливості становлення акторських здібностей дітей дошкільного віку у сім'ї / Токарева Л. Д. // Акт. проблеми психології. Т. 6. Обдарована особистість: пошук, розвиток, допомога : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 3, ч. 2 : Матеріали доп. та повідомл. на Міжнар. наук.-практ. конф., 17–19 жовт. 2002 р., м. Київ. – С. 214–218.

1257. **Фунтікова, Ольга.** Дітям про час : [розвиток часових уявлень у дошкільників : поради батькам] / О. Фунтікова // Дошкіль. виховання. – 1996. – № 11. – С. 8–9.

1258. **Шкіряк-Нижник, З. А.** Сім'я і немовля : посіб. для батьків та соц. співроб. / З. А. Шкіряк-Нижник, Е. І. Непочатова-Курашкевич. – Київ : Кобза, 2003. – 63 с.

1259. **Школа для батьків** / В. Бондаровська, К. Бабенко, О. Возіянова [та ін. ; Міжнар. гуманіт. центр "Розрада"]. – Київ : [б. в.], 2003. – 319 с : іл. – Бібліогр. в кінці розд.

1260. **Щербакова, К.** Гра – модель життя : [батькам про ігрову діяльність та іграшки] / Катерина Щербакова // Дошкіль. виховання. – 1998. – № 5. – С. 15–16 : іл.

1261. **Щербакова, К.** Становлення особистості. Вихована дитина. Що це означає? : [поради батькам] / К. Щербакова, Г. Григоренко // Дошкіль. виховання. – 1998. – № 6. – С. 14–15 : іл.

1262. **Щербакова, К. Й.** У сім'ї росте дитина : родина і становлення особистості / Щербакова К. Й., Григоренко Г. І. – Київ : Неопалима купина, 2006. – 237, [1] с.

1263. **Яковенко Т. В.** Цінності життя, добра і гуманізму в сімейному вихованні дошкільнят / Т. В. Яковенко // Педагогіка добра в контексте етнокультурного соціума : матеріали Междунар. науч.-практ. конф., посвящ. 150-летию со дня рождення И. Гаспринского (г. Симферополь, май 2001 г.) / Ін-т педагогіки и психології проф. образования АПН України, Ін-т проблем виховання АПН України, Крым. гос. индустр.-пед. ін-т [и др.]. - Симферополь, 2002. – С. 73–75.

Розділ 8. Психолого-педагогічні основи розвитку дитини дошкільного віку

Див. також: 117, 196, 277, 312, 442, 654, 817, 838, 973, 982, 997, 1218, 1560

1264. **Альперіна, В. Ю.** Психічний розвиток дитини і проблеми раннього навчання іноземній мові : [позит. і негат. сторони раннього навчання] / Альперіна В. Ю. // Наук. зап. : [зб. наук. пр.] / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ, 2006. – Вип. 27. – С. 102–109. – Бібліогр.: с. 109 (8 назв).

1265. **Белова, С. Е.** Палитра проявлених одаренности в дошкільному віці / Белова С. Е. // Обдар. дитина. – 2006. – № 5. – С. 31–40. – Бібліогр.: 8 назв.

1266. **Бернацька, Л. В.** Психологічні основи сучасної дошкільної освіти з погляду дитячого агресолога / Бернацька Л. В., Вальдамірова О. П., Нікейцева Н. Н. [Н. М.] // Освіта Донбасу. – 2005. – № 4. – С. 78–82. – Бібліогр.: с. 82 (16 назв).

1267. **Беленька, Г.** Сучасна дитина і соціум : [взаємини дітей з навколишнім світом : психол. підхід] / Ганна Беленька // Дошкіль. виховання. – 2005. – № 10. – С. 3–6 : іл. – Бібліогр.: 6 назв.

1268. **Богуш, А. М.** Парадигма "дитинства" в контексті розвитку особистості дошкільника / А. М. Богуш // Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні, 1992–2002 : зб. наук. пр. до 10-річчя АПН України / АПН України. – Харків, 2002. – Ч. 1. – С. 258–270. – Бібліогр.: с. 269–270 (18 назв).
1269. **Брагіна, Г. В.** Благоприятная психолого-педагогическая атмосфера в группе детского сада как результат оптимального стиля общения воспитателя с детьми / Г. В. Брагіна, Н. П. Шевцова // Учен. зап. Крیم. гос. инженер.-пед. ун-та. – Симферополь, 2003. – Вып. 4 : К 10-летию КГИПУ. – С. 87–91.
1270. **Ваганова, Н. А.** Розуміння старшими дошкільниками нової інформації у вербальній і візуальній формах : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Ваганова Наталія Аркадіївна ; [наук. кер. Моляко В. О.] ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ : Міленіум, 2006. – 20 с. – Бібліогр.: с. 18 (8 назв).
1271. **Вільне виховання та** навчання дітей дошкільного віку за педагогічними ідеями Р. Штайнера та їх адаптація в українське педагогічне середовище : теорет. основи / [В. В. Литвин, О. А. Біба, Л. В. Литвин, А. Д. Біба] ; під ред. В. В. Литвина. – Київ : ЗНЗ "Вальдорфська школа "Михаїл", 2005. – 74 с. – Бібліогр.: с. 69–73. – Авт. вказані на звороті тит. арк.
1272. **Гайдаржийська, Л. П.** Диференціація та індивідуалізація навчально-виховного процесу в дошкільному закладі / Л. П. Гайдаржийська // Зб. наук. пр. Бердян. держ. пед. ін-ту ім. П. Д. Осипенко. (Пед. науки). – Бердянськ, 2000. – № 2 : Матеріали наук.-практ. конф. "Актуальні проблеми дошкіль. освіти та підготов. фахівців на сучас. етапі". – С. 52–58. – Бібліогр.: с. 58 (7 назв).
1273. **Гіба, О.** Діагностичні методики : [методики психол. обстеження дітей різних вікових груп] / Олена Гіба // Дошкіль. виховання. – 1995. – № 11. – С. 24.
1274. **Гордєєва, Ж. В.** Розвиток регулятивної функції самооцінки у дітей дошкільного і молодшого шкільного віку : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Гордєєва Жанна Вікторівна ; [наук. кер. Тищенко С. П.] ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ : Акад. муніцип. управління, 2007. – 20, [1] с.
1275. **Грабовець, Н. С.** Діагностика психічних станів обдарованих дошкільників / Грабовець Н. С. // Акт. проблеми психології. Т. 6. Обдарована особистість: пошук, розвиток, допомога : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 3, ч. 2 : Матеріали доп. та повідомл. на Міжнар. наук.-практ. конф., 17–19 жовт. 2002 р., м. Київ. – С. 35–38. – Бібліогр.: с. 38 (8 назв).
1276. **Гуменюк, Г. В.** Індивідуальність та образ "Я" [дітей старшого дошкільного віку] як об'єкти психологічного аналізу / Г. В. Гуменюк // Акт. проблеми психології. Т. 4. Психологія розв. дошкільника : зб. наук. ст. / АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ, 2004. – Вип. 2. – С. 78–83. – Бібліогр.: с. 83 (6 назв).
1277. **Гураш, Л.** Раннє дитинство: специфіка, особливості / Лариса Гураш // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 1. – С. 24–25.
1278. **Гурковська, Т.** Дитина до трьох: психологічний портрет з рекомендаціями / Тетяна Гурковська // Дошкіль. виховання. – 2007. – № 12. – С. 11–15 : іл.
1279. **Гурлева, Т.** Відхилення у поведінці й розвитку дошкільнят : як їх уникнути / Тетяна Гурлева // Дошкіль. виховання. – 1997. – № 6. – С. 19–21.
1280. **Гурлева, Т.** Попередження "важковиховуваності" в дошкільному віці / Т. Гурлева // Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство : наук.-метод. зб. / Ін-т педагогіки АПН України, Ін-т дефектології АПН України [та ін.]. – Київ, 2000. – С. 229–231.

1281. **Диагностика творческих способностей** детей / Кульчицкая Е. И., Литвинова Н. И., Артемова Л. В. [и др.] ; Укр. дом экон. и науч.-техн. знаний о-ва "Знание" Украины. – Киев : [б. и.], 1996. – 66 с.
1282. **Діагностична діяльність психолога** дошкільного навчального закладу : [метод. посіб.] / Луган. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти [та ін. ; упоряд. М. І. Тіхонова]. – Луганськ : Знання, 2006. – 163 с. : іл. – Бібліогр.: с. 162.
1283. **Діти, що потребують** допомоги батьків і вихователя : [виховання і навчання за програмою "Дитина" : стратегія виховання "нестандартних" дітей] // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 5. – С. 10–13 ; № 6. – С. 9–11.
1284. **Дметерко, Н. В.** Особливості організації психолого-педагогічної служби в дитячому садку / Н. В. Дметерко, З. І. Ікуніна // Гуманізація навч.-вихов. процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ін-т [та ін.]. – Слов'янськ, 1999. – Вип. 5. – С. 125–129.
1285. **Дуткевич, Т. В.** Дошкільна психологія : [курс лекцій і практикум] : модул. навч. посіб. для студ. ВНЗ освіт. напрямку 7.010101 "Дошкільне виховання" / Т. В. Дуткевич. – Кам'янець-Подільський : [б. в.], 2006. – 319 с.
1286. **Ікуніна, З. І.** Напрями навчально-виховної роботи для профілактики агресивності дітей старшого дошкільного віку / Ікуніна З. І., Трубник І. В. // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2003. – Вип. 2. – С. 23–27. – Бібліогр.: с. 27 (6 назв).
1287. **Ікуніна, З. І.** Роль психолого-педагогічної служби для профілактики та позбавлення агресивності у дітей старшого дошкільного віку / З. І. Ікуніна // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2000. – Вип. 12. – С. 55–59. – Бібліогр.: с. 59 (7 назв).
1288. **Ільченко, А.** Формування психіки дитини в контексті педагогічних поглядів Марії Монтессорі / Алла Ільченко // Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Сер. Пед. науки. – Полтава, 2006. – Вип. 3. – С. 202–207. – Бібліогр. в кінці ст.
1289. **Індивідуалізація виховання в** дитячому садку : метод. рек. / [С. Є. Кулачківська, Г. В. Гуменюк, Вовчик-Блакитна О. О. та ін.]. – Київ : Міленіум, 2005. – 127 с. – Бібліогр.: с. 124–126.
1290. **Карпенко, З.** Діти малюють сім'ю : [психодіагностика сімейних взаємин] / З. Карпенко, Л. Сенюра // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 6. – С. 6–7 : іл.
1291. **Карпенко, Н.** Профілактика дитячих страхів / Наталя Карпенко // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 9. – С. 14–15.
1292. **Карпенко, Н.** Страх: позитивна і негативна роль у розвитку дітей / Наталя Карпенко // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 12. – С. 18–19 : форми. – Дод.: Анкети для діагностики страхів у дошкільнят.
1293. **Кононко, О. Л.** Активність як провідна характеристика особистісного становлення дошкільника / Олена Леонтіївна Кононко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ ; Житомир, 2003. – Вип. 5, кн. 1. – С. 29–40. – Бібліогр.: с. 39–40 (14 назв).
1294. **Кононко, О.** Збережемо простір дитинства / Олена Кононко // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 1. – С. 5–7 : кольор. фотогр.
1295. **Кононко, О. Л.** Особистісно орієнтована модель дошкільної освіти: суть та стратегія впровадження у практику / О. Л. Кононко // Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні, 1992–2002 : зб. наук. пр. до 10-річчя АПН України / АПН України. – Харків, 2002. – Ч. 1. – С. 134–147. – Бібліогр.: с. 146 (16 назв).

1296. **Кононко, О. Л.** Психологічні основи особистісного становлення дошкільника : автореф. дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.07 / Кононко Олена Леонтіївна ; [наук. консультант Бех І. Д.] ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ : Науковий світ, 2001. – 36 с. – Бібліогр.: с. 30–33 (50 назв).
1297. **Кононко, О. Л.** Психологічні основи особистісного становлення дошкільника (системний підхід) : [монографія] / Олена Леонтіївна Кононко ; Ін-т проблем виховання АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України [та ін. ; наук. ред. Бех І. Д.]. – Київ : Стило, 2000. – 336 с. : табл. – Бібліогр.: с. 315–334 (452 назви).
1298. **Кордунова, Н. О.** Звички та їх формування у дошкільників : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Наталія Олександрівна Кордунова, А. С. Денисюк ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки [та ін.]. – Луцьк : РВВ "Вежа" Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2006. – 153 с. – Бібліогр.: с. 80–85.
1299. **Кочерга, О.** Дівчатка: які вони? : психофізіол. особливості / Олександр Кочерга // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 3. – С. 5–8 : іл.
1300. **Кочерга, О. В.** Початок життя – становлення творчості : [психол. питання розв. здібностей дошкільників] : посіб. для батьків дошкільнят та соц. педагогів / Олександр Васильович Кочерга ; під заг. ред. С. Чередниченко ; Ін-т розвитку інтелекту дитини (ІРІД), Дит. Фонд Об'єдн. Націй (ЮНІСЕФ). – Київ : Кобза, 2003. – 255, [1] с. : фото. кольор. – Бібліогр.: с. 252–255.
1301. **Кочерга, О.** Хлопчики: які вони? : психофізіол. особливості / Олександр Кочерга // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 2. – С. 5–7 : іл.
1302. **Кричковська, Т. Д.** Психологія дітей дошкільного віку : навч.-метод. посіб. / Тетяна Домініківна Кричковська ; Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин : РВВ НДПУ ім. М. Гоголя, 2001. – 61 с. – Бібліогр.: с. 58–59 (49 назв).
1303. **Кузьменко, В.** Виховна психологічна ситуація – засіб розвитку індивідуальностей / Віра Кузьменко // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 8. – С. 6–9 : іл. ; № 9. – С. 7–10 : іл.
1304. **Кузьменко, В.** Здібності : словничок психолога : [стимулювання здібностей дошкільників] / Віра Кузьменко // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 10. – С. 26–27.
1305. **Кузьменко, В.** Індивідуальний підхід: десять кроків / Віра Кузьменко // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 7. – С. 10–12 : іл. – Бібліогр.: 4 назви.
1306. **Кузьменко, В. У.** Індивідуальний підхід як принцип розвитку індивідуальності дитини 3–7 років / В. У. Кузьменко // Акт. проблеми психології. Т. 4. Психологія розв. дошкільника : зб. наук. ст. / АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ, 2004. – Вип. 2. – С. 98–103. – Бібліогр.: с. 102–103 (7 назв).
1307. **Кузьменко, В.** Індивідуальність в освітньому процесі ДНЗ : концепт. принципи та умови їх реалізації / Віра Кузьменко // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 8. – С. 5–7 : фотогр. – Бібліогр.: 3 назви.
1308. **Кузьменко, В.** Нервовість : словничок психолога : [розлади нерв. системи дошкільника] / Віра Кузьменко // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 10. – С. 16–17.
1309. **Кузьменко, В. У.** Основні положення концепції розвитку індивідуальності дитини-дошкільника / В. У. Кузьменко // Наук. зап. : зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ : Міленіум, 2006. – Вип. 25 : Інституту психології імені Г. С. Костюка – 60 років. – С. 237–249. – Бібліогр.: с. 248–249.
1310. **Кузьменко, В. У.** Розвиток індивідуальності дитини 3–7 років : [монографія] / Віра Ульянівна Кузьменко ; [наук. ред. І. Д. Бех] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Київ.

міськ. пед. ун-т ім. Б. Д. Грінченка [та ін.]. – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. – 353 с. – Бібліогр.: с. 327–350 (395 назв).

1311. **Кузьменко, В.** Самостійність : словничок психолога / Віра Кузьменко // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 11/12. – С. 28–30.

1312. **Кузьмина, Р. И.** Лидерские склонности дошкольников в контексте общей одаренности / Кузьмина Рузольда Ивановна // Проблемы сучас. пед. освіти. Сер. Педагогіка і психологія / РВНЗ "Крим. гуманіт. ун-т" [та ін.]. – Ялта, 2006. – Вип. 10, ч. 2. – С. 3–8. – Бібліогр.: с. 7–8 (9 назв).

1313. **Кулачківська, С.** Не тільки увага, а й індивідуальний підхід : вплив стресогенних факторів на невротичні прояви у поведінці дошкільників / С. Кулачківська, С. Ладивір // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 11. – С. 10–12.

1314. **Кулачківська, С.** Новий погляд на стару проблему : гуманіст. підхід до розв. дітей / Світлана Кулачківська // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 7. – С. 15–17 : іл.

1315. **Кулачківська, С. Є.** Проблеми психології дошкільного виховання в Україні / С. Є. Кулачківська // Укр. дошкілля : наук. зап. Уман. держ. пед. ун-ту : зб. наук. пр. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Київ, 2000. – С. 37–42.

1316. **Кулачківська, С.** Провідні детермінанти психічного розвитку дитини / Світлана Кулачківська // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 2. – С. 4–5 : кольор. фотогр.

1317. **Кулачківська, С. Є.** Психічний розвиток дошкільника в інноваційних системах виховання / С. Є. Кулачківська // Акт. проблеми психології. Т. 4. Психологія розв. дошкільника : зб. наук. ст. / АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ, 2002. – Вип. 1. – С. 4–12. – Бібліогр.: с. 12 (7 назв).

1318. **Кулачківська, С. Є.** Психологічні засади розвитку індивідуальності дитини / С. Є. Кулачківська // Акт. проблеми психології. Т. 4. Психологія розв. дошкільника : зб. наук. ст. / АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ, 2004. – Вип. 2. – С. 21–29. – Бібліогр.: с. 27–28 (7 назв).

1319. **Кулачківська, С.** Сучасні психологічні вимоги до дитячого садка / С. Кулачківська, Л. Подоляк // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 1. – С. 18–19.

1320. **Кулачківська, С. Є.** Я – дошкільник : вік. та індивід. аспекти псих. розвитку / С. Є. Кулачківська, С. О. Ладивір. – Київ : Нора-прінт, 1996. – 108 с. – Бібліогр.: с. 107.

1321. **Куліш, Н.** Вплив дорослих на самооцінку обдарованих дошкільників / Ніна Куліш // Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Сер. Пед. науки. – Полтава, 2006. – Вип. 3. – С. 165–171. – Бібліогр. в кінці ст.

1322. **Кульчицька, О. І.** Знаходимо обдарованих серед дошкільнят : [особливості обдар. дітей] / О. І. Кульчицька // Обдар. дитина. – 1999. – № 3. – С. 8–13.

1323. **Лаврентьева, Г. П.** Практична психологія для вихователя. Вип. 1 / Г. П. Лаврентьева, Т. М. Титаренко. – Київ : Віпол, 1993. – 37 с.

1324. **Ладивір, С.** "Виховуючи всіх, виховувати кожного" : індивідуалізація освіт.-вихов. процесу / Світлана Ладивір // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 12. – С. 3–5 : іл.

1325. **Ладивір, С.** Індивідуалізація виховання дитини в дитячому садку / Світлана Ладивір // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 1. – С. 14–15 : іл.

1326. **Лембрик, І.** Дитячі вікові кризи / Ірина Лембрик // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 4. – С. 22–23.

1327. **Максименко, Л.** Пізнання темпераменту дитини – ключ до її виховання : [діагностика індивід.-психол. особливостей дошкільника : методика спостереження за дитиною для батьків] / Любов Максименко // Дошкіл. виховання. – 1996. – № 9. – С. 20–21.
1328. **Максименко, С.** Психологія торує шлях модернізації освіти : [з доп. на Заг. зборах АПН України] / Сергій Максименко // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 1. – С. 3–5 : іл.
1329. **Марценківська, І.** Дитяча агресивність / І. Марценківська, І. Марценківський // Дошкіл. виховання. – 1997. – № 8. – С. 18–19.
1330. **Машовець, М.** Відкриваємо таємниці раннього віку / Марина Машовець // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 11. – С. 18–19 : фотогр.
1331. **Методи вивчення психічного** розвитку дитини-дошкільника : метод. посіб. для педагогів, практ. психологів, студ. серед. і вищ. пед. закладів / [С. Є. Кулачківська, Т. О. Піроженко, Л. Г. Подоляк та ін.] ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ : Світич, 2003. – 40 с. : іл. – (Бібліотечка журналу "Дошкільне виховання"). – Бібліогр.: с. 33.
1332. **Михальчук, Т.** Навчатись... коли не пізно? : [про пілотну Київ. школу Монтесорі] / Тетяна Михальчук // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 4. – С. 16–17 : іл.
1333. **Міхіна, І. М.** Розвиток творчих здібностей дошкільників засобами терапевтичної метафори : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Міхіна Ірина Миколаївна ; [наук. кер. Карпенко З. С.] ; Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ : Плай, 2003. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (6 назв).
1334. **Моляко, В. А.** Психология детской одаренности / В. А. Моляко, Е. И. Кульчицкая, Н. И. Литвинова ; Укр. дом экон. и науч.-техн. знаний о-ва "Знание" Украины. – Киев : [б. и.], 1995. – 83 с. – (Библиотечка специалиста).
1335. **Музика, О.** Розвиток творчих здібностей у наслідувальній діяльності [у дошкільному віці] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Олександр Музика, Наталія Портницька. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. – 126 с. – Бібліогр.: с. 105–108.
1336. **Назаревич, В.** Психологічна діагностика первинних перцептивних характеристик дітей раннього віку : [психол. особливості сприйняття] / Вікторія Назаревич // Нова пед. думка. – 2006. – № 1. – С. 101–106.
1337. **Нечай, С. П.** Адаптація дітей-сиріт молодшого дошкільного віку до умов дитячого будинку засобами музично-театралізованої діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Нечай Світлана Петрівна ; [наук. кер. Плохій З. П.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : Науковий світ, 2001. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17–18 (8 назв).
1338. **Носков, В. І.** Проблеми гуманізації дошкільного виховання : [психол.-пед. обґрунтування вихов. процесу] / В. І. Носков // Педагогіка і психологія. – 2000. – № 1. – С. 77–82. – Бібліогр.: с. 81–82 (12 назв).
1339. **Обдарованість, її виявлення** у дошкільному віці : [про роботу наук.-практ. конф. з пробл. обдарованості] // Дошкіл. виховання. – 1993. – № 9. – С. 31.
1340. **Олексенко, С.** Третій рік життя: проблеми взаємодії : [подолання труднощів кризового періоду] / Світлана Олексенко // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 3. – С. 20–22 : іл. – Бібліогр.: 6 назв.
1341. **Осадько, О.** "Реактивні" діти : [виховання збудливих дошкільників : поради психолога] / О. Осадько // Дошкіл. виховання. – 1992. – № 1. – С. 10–11.
1342. **Осадько, О.** У групі – новачок : [адаптація дитини до дошкіл. закладу] / О. Осадько // Дошкіл. виховання. – 1991. – № 11. – С. 15.

1343. **Палій, А.** Намалюй себе... : методика виявлення статевої орієнтації дітей старш. дошкіль. віку / А. Палій, Р. Левко // Дошкіль. виховання. – 1996. – № 11. – С. 22–23.

1344. **Палій, А.** Хлопчик і дівчинка : формув. статевої орієнтації у дітей дошкіль. віку / Анатолій Палій // Дошкіль. виховання. – 1994. – № 8. – С. 14–15.

1345. **Папуча, М. В.** Генетично-психологічні аспекти дитячої обдарованості / Папуча М. В. // Акт. проблеми психології. Т. 6. Обдарована особистість: пошук, розвиток, допомога : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 3, ч. 1 : Матеріали доп. та повідомл. на Міжнар. наук.-практ. конф., 17–19 жовт. 2002 р., м. Київ. – С. 152–156. – Бібліогр.: с. 155–156 (6 назв).

1346. **Печенко, І. П.** "Образ світу" у структурі соціалізації особистості в дошкільному дитинстві / І. П. Печенко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 188–192. – Бібліогр.: 13 назв.

1347. **Плохій, З. П.** Суб'єктивне ставлення до природи та його своєрідність у дошкільному віці : [аналіз результатів дослідж. екол. психології] / З. П. Плохій // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ ; Житомир, 2003. – Вип. 5, кн. 2. – С. 69–75. – Бібліогр.: с. 75.

1348. **Половіна, О. А.** Психологічні особливості формування у старших дошкільників естетичного ставлення до природи / О. А. Половіна // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ, 2005. – № 1. – С. 45–51. – Бібліогр.: с. 50–51 (6 назв).

1349. **Поніманська, Т. І.** Дошкільна педагогіка : навч. посіб. / Тамара Іллівна Поніманська ; М-во освіти і науки України. – Київ : Академвидав, 2004. – 456 с. – (Альма-матер).

1350. **Поніманська, Т. І.** Дошкільна педагогіка : навч. посіб. / Тамара Іллівна Поніманська. – Київ : Академвидав, 2006. – 456 с. – (Альма-матер).

1351. **Поніманська, Т. І.** Дошкільна педагогіка : практикум : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Поніманська Т. І., Дичківська І. М. ; М-во освіти і науки України. – 2-ге вид. – Київ : Слово, 2007. – 351 с. – Бібліогр.: с. 346–348.

1352. **Поніманська, Т. І.** Основи дошкільної педагогіки : навч. посіб. для студ. вузів, які навчаються за спец. "Дошкіль. виховання" / Тамара Іллівна Поніманська. – Київ : Абрис, 1998. – 448 с. – (Трансформація гуманітарної освіти в Україні).

1353. **Пономаренко, Т.** Комплексно, у взаємозв'язку : використ. позит. випереджув. оцінки при формув. доброзичливих взаємин мол. дошкільників / Тетяна Пономаренко // Дошкіль. виховання. – 1994. – № 9. – С. 6–7.

1354. **Портницька, Н. Ф.** Наслідування як психологічний механізм розвитку творчих здібностей у дошкільному віці : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Портницька Наталія Федорівна ; [наук. кер. Музика О. Л.] ; Центр. ін-т післядиплом. пед. освіти АПН України. – Київ : Вид-во Житомир. держ. ун-ту, 2007. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17 (10 назв).

1355. **Портницька, Н. Ф.** Наслідування як фактор розвитку обдарованої особистості / Портницька Н. Ф. // Акт. проблеми психології. Т. 6. Обдарована особистість: пошук, розвиток, допомога : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 3, ч. 1 : Матеріали доп. та повідомл. на Міжнар. наук.-практ. конф., 17–19 жовт. 2002 р., м. Київ. – С. 166–170. – Бібліогр.: с. 170 (11 назв).

1356. **Проскура, О.** Обдарована дитина : психол. аспект проблеми / О. Проскура // Дошкіль. виховання. – 1992. – № 2/3. – С. 4–5.

1357. **Прохоров, Б. І.** Психологічні новоутворення дошкільного віку: особливості формування : [психол. готовність до школи] / Б. І. Прохоров // Акт. проблеми сучас. укр. психології : наук. зап. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України : до 60-річчя від дня народж. акад. С. Д. Максименка. – Київ, 2002. – Вип. 22. – С. 249–259. – Бібліогр.: с. 257–259 (37 назв).

1358. **Раннє дитинство: стан, проблеми, перспективи розвитку** / О. М. Денисюк, Г. В. Беленька, О. Л. Богініч та [ін.] ; Держ. ін-т проблем сім'ї та молоді, Держ. фонд Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ). – Київ : [б. в.], 2003. – 115 с. : табл. – Бібліогр.: с. 99–100.

1359. **Рання профілактика негативних проявів у поведінці дітей** : навч.-метод. посіб. / [Т. Є. Федорченко ; упоряд. та відп. за вип. Пилипенко О. І. ; Ін-т проблем виховання АПН України]. – Київ : ХІК, 2003. – 127 с. – Бібліогр.: с. 126–127. – Авт. зазнач. на обкл.

1360. **Романенко, І.** Вальдорфський і традиційний дитячий садок : психол. дослідження серед старш. дошкільників / І. Романенко // Психолог. – 2006. – Трав. (№ 19). – С. 3–5.

1361. **Рудницька-Юрійчук, І.** Розвиток пам'яті в дошкільному віці / Ірина Рудницька-Юрійчук // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : [зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича]. – Чернівці, 2002. – Вип. 152 : Педагогіка та психологія. – С. 157–161. – Бібліогр.: с. 161 (4 назви).

1362. **Сергеєнкова, О. П.** Формування запитування у дітей 6–7 років : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Сергеєнкова Оксана Павлівна ; [наук. кер. Петренко Г. Г.] ; Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : [б. в.], 1994. – 20 с. – Бібліогр.: с. 19–20 (7 назв).

1363. **Слободенюк, Л. І.** Багатогранність обдарованості дошкільнят і молодших школярів / Л. І. Слободенюк // Тавр. вісн. освіти. – 2003. – № 2. – С. 87–101.

1364. **Слободенюк, Л. І.** Система пошуку обдарованих дітей дошкільного віку / Л. І. Слободенюк // Психологія : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 17. – С. 192–195. – Бібліогр.: с. 195 (8 назв).

1365. **Соловйова, Л. І.** Подолання перешкод дошкільниками: стратегії розвитку : [формув. вольової поведінки] / Л. І. Соловйова // Психологія у ХХІ столітті: перспективи розвитку : матеріали 6-их Костюків. читань, 28–29 січ. 2003 р. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України [та ін.]. – Київ, 2003. – Т. 1 : Психологічні проблеми навчання особистості. Психологічні проблеми виховання та психічного розвитку особистості. – С. 264–270. – Бібліогр.: с. 270 (6 назв).

1366. **Соловйова, О.** До проблеми корекції агресії у дітей-дошкільників / Олена Соловйова // Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість : зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 12–13 трав. 2005 р. : у 6 т. – Київ : Вид-во Європейського ун-ту, 2005. – Т. 4. – С. 158–161.

1367. **Суржанська, В. А.** Творчі завдання в роботі з обдарованими дітьми дошкільного віку / В. А. Суржанська // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди [та ін.]. – Харків, 2001. – Вип. 19, ч. 1. – С. 93–96.

1368. **Терлецька, Л.** Психологія дитинства : практикум / Лариса Терлецька. – Київ : Главник, 2006. – 143 с. : іл. – (Психологічний інструментарій). – Бібліогр.: с. 140–142. – Із змісту: Дослідження психічних особливостей дітей раннього віку. – С. 5–26 ; Дослідження психічних особливостей дітей дошкільного віку. – С. 27–54.

1369. **Тищенко, С. П.** Розвиток здібностей у контексті самореалізації зростаючої особистості : [роль Я-концепції у розв. здібностей дітей дошкіль. віку] / С. П. Тищенко // Акт. проблеми психології. Т. 4. Психологія розв. дошкільника : зб. наук. ст. / АПН України, Ін-т

психології ім. Г. С. Костюка. – Київ, 2006. – Вип. 3. – С. 89–102. – Бібліогр.: с. 100–102 (27 назв).

1370. **Удіна, О. М.** До питання вивчення самостійності старших дошкільників в образотворчій діяльності (на матеріалі аплікації) / О. М. Удіна // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 1. – С. 221–224. – Бібліогр.: 5 назв.

1371. **Фадєєва, Т.** Розвиток уяви дитини – умова її продуктивного учіння / Тетяна Фадєєва // Дошкіль. виховання. – 2005. – № 2. – С. 6–8 : іл.

1372. **Харитоновна, А.** Альтернативні форми виховання дітей дошкільного віку в сільському соціумі / Антоніна Харитоновна // Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Сер. Пед. науки. – Полтава, 2004. – Вип. 5. – С. 150–156. – Бібліогр. в кінці ст.

1373. **Чорна, Л.** Чи дивитися дитині телевізор? : [інтелект. розвиток дошкільника та вплив телебачення на психіку] / Лідія Чорна // Дошкіль. виховання. – 2003. – № 11. – С. 21–23 : іл.

1374. **Шаркова, Н. Ф.** Про особливості розвитку мислення дітей дошкільного віку та їх урахування під час викладання іноземних мов / Н. Ф. Шаркова // Проблеми заг. та пед. психології : зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ : ГНОЗІС, 2004. – Т. 6, вип. 8. – С. 383–389. – Бібліогр.: с. 389.

1375. **Шаркова, Н. Ф.** Психологічні засади організації навчання іноземної мови у дошкільних навчальних закладах : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Шаркова Наталія Федорівна ; [наук. кер. Носенко Е. Л.] ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ : Дніпропетр. нац. ун-т, 2007. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17–18 (9 назв).

1376. **Швалб, Ю. М.** Возрастная психология : учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений / Швалб Ю. М., Муханова И. Ф. ; Киев. нац. ун-т им. Т. Шевченко, Макеев. экон.-гуманитар. ин-т. – Донецк : Норд-Прес, 2005. – 304 с. – Библиогр. в конце разд. – Из содерж.: Гл. 3 : Психологические особенности развития ребенка младенческого возраста. – С. 53–75 ; Гл. 4 : Психологические особенности развития ребенка раннего возраста. – С. 76–96 ; Гл. 5 : Развитие деятельности и психических процессов детей дошкольного возраста. – С. 97–138.

1377. **Шевцова Н. П.** Роль педагогической оценки в развитии ребенка дошкольного возраста / Н. П. Шевцова // Учен. зап. Крым. гос. инженер.-пед. ун-та. – Симферополь, 2002. – Вып. 3. – С. 92–94.

Розділ 9. Управління в системі дошкільної освіти

Див. також: 15, 22, 44, 46, 47, 51, 169, 174, 944, 1532

1378. **Атестація – контроль і допомога** : [зразки оцінних карток] / розроб. Л. Л. Білецька // Дошкіль. виховання. – 1999. – № 11/12. – С. 40–44 : табл.

1379. **Бабій, Н.** Планування вихователем навчально-виховної роботи з дітьми / Н. Бабій // Обрії. – 1996. – № 1. – С. 69–70.

1380. **Балашова, М.** Управління – справа відповідальна : до питання добору керівників дошкіль. закл. / Марія Балашова // Дошкіль. виховання. – 1998. – № 7. – С. 12–13. – Дод. до положення про відбіркові комісії.

1381. **Бурова, А. П.** З досвіду методичного керівництва педагогічними кадрами дошкільних закладів Миколаївської області / А. П. Бурова, О. П. Долинна // Нові технології навчання : наук.-метод. зб. / Наук.-метод. центр вищої освіти [та ін.]. – Київ, 2000. – Вип. 27. – С. 197–201.
1382. **Бурова, А.** Педагогічна рада [дошкільного закладу] / А. Бурова, О. Долинна // Дошкіль. виховання. – 2001. – № 11. – С. 20–21.
1383. **Бурова, А.** Підхід раціональний, виважений : реформування й оновлення системи дошкіль. виховання / А. Бурова, О. Долинна // Дошкіль. виховання. – 1996. – № 1. – С. 6–7.
1384. **Бурова, А.** Планування освітнього процесу в сучасному дошкільному закладі / А. Бурова, О. Долинна, О. Низковська // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 11. – С. 12–15 : табл.
1385. **Бурова, А.** Працювати по-новому : [організація діяльності дит. садка] / Алла Бурова, Ольга Лобас // Дошкіль. виховання. – 1996. – № 9. – С. 14–15 ; № 10. – С. 10–11.
1386. **Гавриш, Н.** Концепція розвитку навчального закладу – запорука успіху : орг. роботи ДНЗ в контексті сучас. парадигми освіти / Н. Гавриш, Р. Хорошайло // Дошкіль. виховання. – 2005. – № 8. – С. 8–11 : іл. – Дод.: Приклади темат. програм.
1387. **Глазков, О.** Платні послуги [в дошкільному закладі] / Олександр Глазков // Дошкіль. виховання. – 1999. – № 3. – С. 26.
1388. **Граєва, А.** Стиль керівництва – особистісно орієнтований / Алла Граєва // Дошкіль. виховання. – 2007. – № 6. – С. 9–12 : іл.
1389. **Гураш, Л.** Сезонні дошкільні заклади : метод. рек. / Л. Гураш, Н. Козак, В. Якубенко // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 4. – С. 14–15.
1390. **Денисенко, Н. Ф.** Теоретичні засади та технологія управління системою фізичного виховання дітей дошкільних навчальних закладів : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.08 / Денисенко Нінель Федорівна ; [наук. консультант Павлютенков Є. М.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Запоріжжя : Прем'єр, 2002. – 39 с. – Бібліогр.: с. 31–35 (55назв).
1391. **Джиган, Н. М.** Особливості роботи вихователя дитячого садка з дітьми різновікової групи : [орг. роботи у малокомплект. садку] / Джиган Н. М. // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин, 2004. – № 3. – С. 200–202. – Бібліогр.: с. 202 (6 назв).
1392. **Дзюба, В.** Проблеми організації інноваційної діяльності в системі дошкільної освіти / Валентина Дзюба, Марія Цой // Освіта і управління. – 2003. – № 1. – С. 110–111.
1393. **Дичківська, І.** Педагогічна експертиза інноваційної діяльності / Ілона Дичківська // Дошкіль. виховання. – 2004. – № 9. – С. 6–10.
1394. **Дичківська, І.** Педагогічна інноватика: сучасний погляд / Ілона Дичківська // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 8. – С. 6–8.
1395. **Ділова документація** : на допомогу завідувачам дошкіль. навч. закл. / підгот. Л. Білецька // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 7. – С. 25–27 : табл.
1396. **Дошкільна та загальна середня освіта: нова якість і тенденції розвитку** : [стат. матеріали] / М-во освіти і науки України ; уклад.: Гуржій А. М. [та ін.] ; за заг. ред. С. М. Ніколаєнко. – Київ : [б. в.], 2006. – 72 с. : граф.
1397. **Живаєва, Т.** Імідж освітнього закладу та особистість керівника / Тетяна Живаєва // Дошкіль. виховання. – 2002. – № 5. – С. 18–19.

1398. **За дверима кабінету** завідуючої : планування роботи та графіки контролю освіт.-вихов. процесу в дошкіл. установі // Б-чка вихователя дит. садка. – 2003. – Берез. (№ 5/6). – С. 1–120.
1399. **Заїка, Л. М.** Дотримання санітарно-гігієнічного режиму на харчоблоці ДНЗ, вимоги до устаткування та інвентарю / Л. М. Заїка // Практика упр. закл. освіти. – 2006. – № 4. – С. 49–53.
1400. **Заїка, Л. М.** Організація харчування дітей у дошкільних навчальних закладах / Л. М. Заїка // Практика упр. закл. освіти. – 2006. – № 3. – С. 30–39.
1401. **Заїка, Л. М.** Санітарно-гігієнічні вимоги до дошкільного навчального закладу / Л. М. Заїка, О. Я. Толокольников // Практика упр. закл. освіти. – 2006. – № 1. – С. 46–55.
1402. **Закорченняя, Г. М.** О смене приоритетов в управлении заведениями системы дошкольного образования / Закорченняя Г. М. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2002. – Вип. 10 : Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. "Пріоритетні напрямки розв. проф. освіти", ч. 2. – С. 19–21.
1403. **Зубко, Т.** Формування іміджу дошкільного навчального закладу : [практ. рек. на допомогу керівникам ДНЗ] / Т. Зубко // Дит. садок. – 2005. – Листоп. (числ. 42/43). – С. 8–9.
1404. **Керівництво дошкільним навчальним** закладом : інформ.-метод. матеріали на допомогу керівникові дошкіл. навч. закл. / [упоряд.: Н. Майор, Ю. Манилюк, М. Марусинець, О. Тимофєєва]. – Тернопіль : Мандрівець, 2006. – 167 с. – (Серія "Дошкілля"). – Бібліогр.: с. 167.
1405. **Клименко, Т.** Імідж керівника [дошкільного] закладу / Т. Клименко, І. Огорілко, Т. Зубко // Дит. садок. – 2005. – Листоп. (числ. 42/43). – С. 9–11. – Дод.: Тренінгове навчання завідувачів дошкіл. навч. закладів.
1406. **Кожній дитині – дошкільну освіту** : з досвіду організації роботи з дітьми, що не відвідують дошкіл. навч. закл. / Харк. облас. наук.-метод. ін-т безперерв. освіти ; [уклад.: Назарян Р. Т., Кугуєнко Н. Ф., Остапенко А. С. ; за заг. ред. Л. Д. Покроєвої]. – Харків : ХОНМІБО : ЧП "Вежичанін", 2005. – 78 с. : табл. – Бібліогр.: с. 77.
1407. **Козак, Н.** Про варіативні організаційні форми роботи з дітьми, які не відвідують дошкільні заклади / Ніна Козак // Дошкіл. виховання. – 2001. – № 11. – С. 24.
1408. **Кононко, О.** Експертиза діяльності ДНЗ в контексті особистісно орієнтованого підходу / Олена Кононко // Дошкіл. виховання. – 2003. – № 4. – С. 7–10.
1409. **Копєйкіна, О.** Вивчення діяльності дошкільного навчального закладу / О. Копєйкіна, А. Бурова, О. Низковська // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 7. – С. 4–9.
1410. **Кошелівська, О. І.** Використання методу конкретних ситуацій у процесі підготовки до управлінської діяльності в системі дошкільної освіти / О. І. Кошелівська // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин : НДУ, 2006. – № 5. – С. 148–150. – Бібліогр. в кінці ст.
1411. **Кроліца, М.** Сфери інноваційної діяльності в польських дошкільних закладах / Марія Кроліца // Проблеми освіти : наук.-метод. зб. / Наук.-метод. центр вищої освіти [та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 44. – С. 33–35. – Бібліогр. в кінці ст.
1412. **Крутій, К.** Інноваційна діяльність у сучасному ДНЗ: методичний аспект / К. Крутій, Н. Маковецька // Палітра педагога. – 2005. – № 4. – С. 4–7.
1413. **Крутій, К.** Інноваційна діяльність у сучасному ДНЗ: методичний аспект / К. Крутій, Н. Маковецька // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 5. – С. 5–7 : іл.

1414. **Крутій, К. Л.** Моніторинг як сучасний засіб управління якістю освіти в дошкільному навчальному закладі / К. Л. Крутій ; Запоріж. облас. ін-т післядиплом. освіти. – Запоріжжя : ЛІПС ЛТД, 2006. – 172 с. – (Бібліотека методиста дошкільного навчального закладу ; вип. 6). – Бібліогр.: с. 160–170.
1415. **Крутій, К. Л.** Педагогічний аналіз як функція управління дошкільним навчальним закладом / К. Л. Крутій ; Комун. заклад "Запоріж. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти" Запоріж. облради, Каф. дошкіл. освіти. – Запоріжжя : ЛІПС ЛТД, 2007. – 236 с. – (Бібліотека методиста дошкільного навчального закладу). – (Методичний бестселер ; вип. 7). – Бібліогр.: с. 226–235.
1416. **Крутій, К. Л.** Термінологічне поле інновацій в дошкільній освіті / К. Л. Крутій // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин, 2006. – № 5. – С. 6–9. – Бібліогр. в кінці ст.
1417. **Крутій, К. Л.** Управління дошкільним закладом освіти: організація контролю та керівництва / К. Л. Крутій, Н. В. Маковецька. – Запоріжжя : ЛІПС ЛТД, 1999. – 100 с.
1418. **Кузьменко, В. У.** Зміст та організація роботи психолога дошкільного закладу : (метод. матеріали на допомогу працівникам дошкіл. закладів) / Віра Ульянівна Кузьменко. – Київ : Навчальні посібники, 1997. – 39 с.
1419. **Куркіна, І.** Правила складання посадових інструкцій для медичних працівників дитячих садків / Ірина Куркіна // Дит. садок. – 2002. – Квіт. (чис. 16). – С. 4–5.
1420. **Курочкіна, О.** Інформаційне забезпечення управління дошкільними закладами / О. Курочкіна // Освіта і управління. – 1997. – № 3. – С. 36–38.
1421. **Лещенко, М.** Порівняльний аналіз теоретико-методичних засад організації дошкільного виховання за рубежом / М. Лещенко // Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Сер. Пед. науки. – Полтава, 2000. – Вип. 6. – С. 46–52.
1422. **Лисенко, Н.** Експериментальні заклади дошкільної освіти: альтернатива з минулого чи поступ у майбутнє? / Неллі Лисенко // Вісн. Прикарпат. ун-ту / [Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника та ін.]. – Івано-Франківськ, 2002. – Вип. 7 : Педагогіка. – С. 9–18.
1423. **Литвин, О. П.** Педагогічний аналіз в системі управління дошкільним освітнім закладом / О. П. Литвин // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Бердянськ, 2006. – № 3. – С. 14–20. – Бібліогр.: с. 20 (7 назв).
1424. **Манилюк, Ю. С.** Креативність як чинник професійної успішності керівника дошкільного навчального закладу : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.05 / Манилюк Юлія Станіславівна ; [наук. кер. Піроженко Т. О.] ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ : Житомир. держ. ун-т, 2007. – 18 с. – Бібліогр.: с. 15 (10 назв).
1425. **Манилюк, Ю. С.** Психологічні аспекти управління сучасними дошкільними навчальними закладами / Ю. С. Манилюк // Акт. проблеми психології. Т. 1. Соц. психологія. Організац. психологія. Екон. психологія : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ, 2006. – Ч. 17. – С. 57–60.
1426. **Мельник, І.** Вимоги до написання наказів : [орієнтов. перелік наказів керівника ДНЗ, вимоги до їх написання, циклограма контролю, перелік діл. документації] / Ірина Мельник // Дит. садок. – 2002. – Лют. (чис. 8). – Вкладка, с. 22–24.
1427. **Мірошина, Г. Г.** Формування управлінських умінь керівників дошкільних закладів / Г. Г. Мірошина // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2003. – Вип. 27. – С. 128–130. – Бібліогр.: с. 130 (4 назви).

1428. **Мясіна, Т.** Мистецтво управляти : [структура упр. інновац. дошкіл. закладом] / Тамара Мясіна // Дит. садок. – 2006. – Серп. (чис. 30/32). – С. 40–42.

1429. **Назарян, Р.** Дошкільну освіту – кожній дитині : [нові підходи до організації дошкіл. освіти] / Раїса Назарян // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 9. – С. 9–11 : іл.

1430. **Ніколаєнко, С.** Творити освіту нового типу : [тези доп. міністра освіти і науки України на підсумк. колегії М-ва освіти і науки України, серп. 2005 р.] / Станіслав Ніколаєнко // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 9. – С. 3–5 : іл.

1431. **Ніколаєнко, С.** Якісна освіта – запорука самореалізації особистості : фрагм. доп. Міністра освіти і науки України Станіслава Ніколаєнка на Підсумк. колегії МОН України, 17 серп. 2007 року / С. Ніколаєнко // Дошкіл. виховання. – 2007. – № 9. – С. 3–6 : іл.

1432. **Нормативно-методичне забезпечення державної атестації дошкільного навчального закладу** : орієнтов. програма атестац. експертизи дошкіл. навч. закладів Полтав. обл. / авт.-упоряд.: Н. К. Павлова, О. О. Кулаєва // Упр. школою. – 2004. – № 6 (54). – С. 24–30 : табл. ; № 8 (56). – С. 18–26 : табл.

1433. **Огнев'юк, В.** Закон України "Про дошкільну освіту": інноваційний підхід до формування освітянського правового поля / Віктор Огнев'юк // Дошкіл. виховання. – 2001. – № 9. – С. 3–4.

1434. **Організаційно-педагогічні аспекти діяльності нових типів дошкільних закладів** : метод. рек. / уклад.: О. Я. Лобас, Т. П. Лаврентьева, А. П. Бурова. – Київ : Віпол, 1997. – 148 с.

1435. **Орієнтовна структура типового батьківського договору** // Дошкіл. виховання. – 1992. – № 10. – С. 6–7.

1436. **Орієнтовна схема власного статуту дошкільного виховного закладу** // Дошкіл. виховання. – 1992. – № 10. – С. 6.

1437. **Особливості організації навчально-виховного процесу в різновікових групах дошкільних навчальних закладів** : навч.-метод. посіб. / [авт.-уклад.: Нечипорук Н. І., Томей О. П., Корж Т. М.] ; Київ. облас. ін-т післядиплом. освіти пед. кадрів [та ін.]. – Біла Церква : КОІПОПК, 2005. – 180 с. – Бібліогр.: с. 180.

1438. **Пешко, С.** Дитсадок учиться зарабатывать : [про порядок надання плат. послуг дошкіл. закл.] / Світлана Пешко // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 4. – С. 14–15. – Дод.: Документи, що регулюють порядок надання плат. послуг держ. закл. освіти м. Києва ; Приклади розрахунку вартості гуртків.

1439. **Пісоцька, Л.** До проблем управління дошкільною освітою в регіоні / Леоніда Пісоцька // Дошкіл. виховання. – 2001. – № 12. – С. 20–21.

1440. **Пісоцька, Л. С.** Організація системи управління – один із функціональних напрямів управління розвитком дошкільної освіти в регіоні / Л. С. Пісоцька // Наук. зап. Пед. та іст. науки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ : НПУ, 2006. – Вип. 61. – С. 104–112. – Бібліогр. в кінці ст.

1441. **Пісоцька, Л. С.** Про завдання та функції органів управління освітою в регіонах щодо постатейного виконання положень Закону України "Про дошкільну освіту" / Л. С. Пісоцька. – Хмельницький : ХГПІ, 2002. – 38 с.

1442. **Пісоцька, Л. С.** Соціально-педагогічні основи управління дошкільною освітою : програма і метод. рек. / Л. С. Пісоцька. – Хмельницький : ХГПІ, 2001. – 17 с.

1443. **Пісоцька, Л. С.** Соціально-педагогічні умови управління розвитком дошкільної освіти в регіоні : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Пісоцька Леоніда Станіславівна ;

[наук. кер. Дорманський М. М.] ; Центр. ін-т післядиплом. пед. освіти АПН України. – Київ : Автореферат, 2004. – 20 с. – Бібліогр.: с. 15–17 (17 назв).

1444. **Погрібняк, Н.** Створення іміджу сучасного дошкільного закладу / Ніна Погрібняк // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 11. – С. 10–11. – Бібліогр. у кінці ст.

1445. **Покроєва, Л. Д.** Модернізація змісту дошкільної освіти як необхідна умова її реформування / Л. Д. Покроєва // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди [та ін.]. – Харків, 2001. – Вип. 19, ч. 1. – С. 134–138. – Бібліогр.: с. 138 (9 назв).

1446. **Покроєва, Л. Д.** Організаційно-педагогічні умови функціонування сучасних дошкільних закладів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Покроєва Любов Денисівна ; [наук. кер. Гавриш І. В.] ; Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ : Каравела, 2001. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (10 назв).

1447. **Покроєва, Л. Д.** Основні тенденції та суперечності розвитку дошкільної освіти в Україні / Л. Д. Покроєва // Сучасні проблеми професійної підготовки фахівців: методичний аспект : зб. наук. пр. / М-во культури і мистецтв України. – Київ : Актуальна освіта, 2001. – С. 147–153.

1448. **Покроєва, Л. Д.** Проблеми реформування дошкільної освіти / Л. Д. Покроєва // Наук. зап. Сер. Педагогіка / Терноп. держ. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2000. – Вип. 8. – С. 120–122.

1449. **Покроєва, Л. Д.** Проблеми сучасної дошкільної освіти в Україні : [аналіз дошкіл. закладів за типами та видами] / Л. Д. Покроєва // Засоби навч. та наук.-дослід. роботи : зб. наук. пр. / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди [та ін.]. – Харків, 2001. – Вип. 16. – С. 200–207. – Бібліогр.: с. 207 (8 назв). – 190-й річниці університету присвячується.

1450. **Покроєва, Л.** Модернізація діяльності ДНЗ: важливі аспекти : [класифікація та формул. дит. груп] / Любов Покроєва // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 10. – С. 7 : табл.

1451. **Пономаренко, Т. О.** Аналіз концепцій визначення сутності поняття "культура" : [формул. управл. культури керівників дошкіл. освіти] / Т. О. Пономаренко // Ціннісні пріоритети освіти у XXI столітті: орієнтири та напрямки сучасної освіти : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 2–5 жовт. 2005 р., м. Луганськ / Луган. нац. пед. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Луганськ, 2005. – Ч. 3. – С. 113–120. – Бібліогр.: с. 119–120 (8 назв).

1452. **Пономаренко, Т. О.** Керувати культурно - керувати ефективно! : аналіз підходів до визначення сутності поняття "культура управління" [в дошкіл. закладах] / Т. О. Пономаренко // Гуманіт. науки. – 2006. – № 1. – С. 24–29. – Бібліогр. в кінці ст.

1453. **Пономаренко, Т. О.** Культуровідповідне управління якістю дошкільної освіти : навч.-метод. посібник / Тетяна Олександрівна Пономаренко ; Луган. нац. пед. ун-т ім. Т. Шевченка. – Луганськ : Альма-матер, 2006. – 230 с. – Бібліогр.: с. 177–183.

1454. **Проблеми раннього дитинства** : [стат. матеріали за результатами дослідж. Держ. ін-ту проблем сім'ї та молоді] // Дит. садок. – 2004. – Квіт. (чис. 15). – Вкладка, с. 1–8. – Фрагм. кн.: Раннє дитинство: стан, проблеми, перспективи розвитку. – К., 2003.

1455. **Проскура, О. В.** Психологічна культура праці завідуючої дошкільного закладу / О. В. Проскура ; Київ. міжрегіон. ін-т удоскон. вчителів ім. Б. Грінченка. – Київ : [б. в.], 1994. – 124 с. – Бібліогр.: с. 124.

1456. **Рябова, З.** Кваліметричний підхід в управлінні [дошкільним] закладом / З. Рябова, Р. Назарян // Палітра педагога. – 2005. – № 3. – С. 13–16.

1457. **Рябова, З.** Моніторинг і контроль в освітніх системах / Зоя Рябова // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 9. – С. 11 : табл.

1458. **Сварковська, Л.** Гнучкий режим у дошкільному закладі: міф чи реальність / Ліна Сварковська // Дит. садок. – 2004. – Лют. (чис. 7). – С. 4–6.

1459. **Тименко, О. А.** Контроль керівника ДНЗ за організацією харчування / О. А. Тименко // Практика упр. закл. освіти. – 2006. – № 2. – С. 50–54 : табл.

1460. **Тименко, О. А.** Орієнтовна циклограма наказів керівника дошкільного навчального закладу / О. А. Тименко // Практика упр. закл. освіти. – 2006. – № 1. – С. 33–35 : табл.

1461. **Тименко, О. А.** Створення системи контролю за навчально-виховним процесом у дошкільному навчальному закладі / О. А. Тименко // Практика упр. закл. освіти. – 2006. – № 4. – С. 54–59 : табл.

1462. **Тименко, О. А.** Удосконалення форми контролю за організацією харчування в ДНЗ / О. А. Тименко // Практика упр. закл. освіти. – 2006. – № 5. – С. 29–37 : іл.

1463. **Тимчасове положення про дошкільний виховний заклад України** // Дошкіл. виховання. – 1992. – № 10. – С. 4–6.

1464. **Фуряєва, Т. В.** Бережем детство : качество дошкол. образования как акт. психол.-пед. проблема в разных странах / Т. В. Фуряєва // Гуманіт. науки. – 2003. – № 2. – С. 61–72.

1465. **Чепурна, Н. М.** Контрольно-коригуюча діяльність керівника з питань дошкільної освіти в умовах навчально-виховного комплексу "школа-дошкільний навчальний заклад" / Н. М. Чепурна // Психол.-пед. проблеми сіл. школи : наук. зб. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини [та ін.]. – Київ, 2003. – Вип. 6. – С. 73–80. – Бібліогр.: с. 80 (7 назв).

1466. **Червінська, О. Ю.** До проблеми вивчення інноваційних процесів у дошкільних навчальних закладах м. Севастополя : [нові форми і методи упр. дошкіл. навч. закл., наук.-метод. супровід] / О. Ю. Червінська, І. М. Майорова // Гуманіт. науки. – 2006. – № 1. – С. 95–98. – Бібліогр. в кінці ст.

1467. **Шавровська, В. Н.** Діагностування та прогнозування педагогічного процесу : [метод. рек. для вихователів, методистів і кер. дошкіл. закл.] / В. Н. Шавровська // Відкритий урок. Дошкільне виховання. – Київ, 2003. – Вип. 3/4. – (Методична серія для вчителів). – С. 4–40. – Бібліогр.: с. 40 (8 назв).

1468. **Якименко, Л.** І вперше, і по-новому : [коментар осн. положень Закону України "Про дошкіл. освіту"] / Людмила Якименко // Дошкіл. виховання. – 2001. – № 9. – С. 5–7.

Розділ 10. Професійна підготовка педагогічних кадрів галузі та підвищення їх кваліфікації

Див. також: 59, 81, 122, 1197, 1427

1469. **Аматьєва, О. П.** Підготовка вихователів до роботи по формуванню виразності мовлення дітей старшого дошкільного віку / О. П. Аматьєва // Проблеми сучас. пед. освіти. Сер. Педагогіка і психологія / Крим. держ. гуманіт. ін-т [та ін.]. – Ялта, 2004. – Вип. 6, ч. 1. – С. 79–86. – Бібліогр.: с. 86 (6 назв).

1470. **Аматьєва, О.** Формування інноваційної культури педагога / О. Аматьєва, Н. Гавриш // Дошкіл. виховання. – 2002. – № 10. – С. 11–13 : іл.

1471. **Аніщук, А. М.** Мовленнєва компетентність як складова професійної підготовки фахівців дошкільного виховання / А. М. Аніщук // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин, 2004. – № 4. – С. 62–65.

1472. **Артемова, Л.** Пріоритети в підготовці педагогів дошкільного профілю / Любова Артемова // Дошкільн. виховання. – 2002. – № 2. – С. 7–9 : фотогр.

1473. **Баглаєва, Н.** Різні діти – різний підхід : майстерність вихователя як одна з передумов індивід.-диференц. виховання і навчання / Надія Баглаєва // Дошкільн. виховання. – 1996. – № 9. – С. 12–13.

1474. **Байер, О. Н.** Психологическое сопровождение личностного и профессионального роста педагогов дошкольного учебного учреждения / О. Н. Байер // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин : НДУ, 2006. – № 5. – С. 141–143. – Бібліогр. в кінці ст.

1475. **Балютіна, К.** Концепція підвищення кваліфікації педагогічних працівників / Катерина Балютіна // Дошкільн. виховання. – 2004. – № 7. – С. 10–12 : табл.

1476. **Бардінов, А. В.** Допрофесійна підготовка домашнього вихователя (гувернера) в сучасних умовах / А. В. Бардінов, В. Д. Бардінова // Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури і змісту початкової освіти : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 23–25 квіт. 2001 р. / Ін-т педагогіки АПН України, Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Полтава, 2001. – С. 191–193.

1477. **Бенера, В.** Інтелектуальний тренінг як засіб удосконалення пізнавальних умінь педагога / Валентина Бенера // Дошкільн. виховання. – 2003. – № 3. – С. 10–12.

1478. **Бенера, В. Є.** Формування пізнавальної самостійності в майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів засобами інтелектуальної гри : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Бенера Валентина Єфремівна ; [наук. кер. Артемова Л. В.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : [б. в.], 2003. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17–18 (12 назв).

1479. **Беленька, Г. В.** Вихователь дітей дошкільного віку : становлення фахівця в умовах навчання : [монографія] / Ганна Володимирівна Беленька ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ : Світич, 2006. – 302 с. : іл. – (Бібліотечка журналу "Дошкільне виховання"). – Бібліогр.: с. 270–302 (449 назв).

1480. **Беленька, Г. В.** Основні етапи формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку / Г. В. Беленька // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2004. – Вип. 29. – С. 31–35. – Бібліогр.: с. 34–35 (8 назв).

1481. **Беленька, Г. В.** Спеціальність "гувернер": роздуми над змістом підготовки / Г. В. Беленька // Підготовка вчителя початкової школи в умовах нової парадигми освіти : матеріали Міжнар. наук.-метод. конф., 1–2 квіт. : до 170-річного ювілею / Ін-т педагогіки і психології Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова, АПН України, Ін-т вищої освіти АПН України [та ін.]. – Київ, 2004. – С. 257–259.

1482. **Беленька, Г. В.** Формування професійної мотивації учіння у студентів спеціальності "дошкільне виховання" / Г. В. Беленька // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин : НДУ, 2006. – № 5. – С. 56–60. – Бібліогр. в кінці ст.

1483. **Богиніч, О. Л.** Організація пізнавальної діяльності магістрантів дошкільного профілю в процесі вивчення валеології : [методика фах. підготов. магістрантів] / О. Л. Богиніч // Вісн. Київ. міжнар. ун-ту. Сер. Пед. науки. Психол. науки. – Київ, 2002. – Вип. 1. – С. 44–53. – Бібліогр.: с. 52 (6 назв).

1484. **Бондаренко, Н. Б.** Формування духовної культури педагога дошкільного навчального закладу / Н. Б. Бондаренко // Духовність особистості: методологія, теорія і практика : зб. наук. пр. за матеріалами 2-гої Міжнар. наук. конф. "Духов. розв. особистості: методологія, теорія і практика" / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля, Ін-т духов. розв. людини [та ін.]. – Луганськ, 2005. – Вип. 2 (8). – С. 31–39. – Бібліогр.: с. 38–39 (10 назв).

1485. **Василенко, Т. А.** Історико-педагогічний досвід як основа інновацій у підготовці працівників дошкільних закладів / Т. А. Василенко // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин, 2004. – № 4. – С. 86–90.
1486. **Васянович, О.** Методичний місяць у дошкільному закладі : авт. модель роботи з кадрами / О. Васянович, Л. Терещенко // Дошкіль. виховання. – 2000. – № 5. – С. 8–10.
1487. **Войтко, Л. О.** Психологічна підготовка майбутніх вихователів / Л. О. Войтко // Актуальні проблеми дошкільного виховання : міжвуз. зб. наук. праць / Рівнен. держ. пед. ін-т. – Рівне, 1997. – С. 150–154.
1488. **Гавриш, Н. В.** Болонські освітні ініціативи щодо професійної підготовки фахівців з дошкільної та початкової освіти / Гавриш Н. В. // Освіта Донбасу. – 2005. – № 4. – С. 5–7.
1489. **Гапонова, В. П.** Професійно-практична підготовка фахівців дошкільного профілю : [використ. діл. ігор в процесі підготов. майбут. вихователів] / В. П. Гапонова // Оновлення змісту та форм дошкільної і початкової освіти України : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 21 листоп. 2003 р., м. Миколаїв / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Миколаїв, 2003. – С. 129–132. – До 90-річчя Миколаїв. держ. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського та 25-річчя пед. ф-ту МДУ.
1490. **Голота, Н. М.** Методика проведення комп'ютерних ігор у підготовці магістрів дошкільного профілю / Н. М. Голота // Вісн. Київ. міжнар. ун-ту. Сер. Пед. науки. Психол. науки. – Київ, 2002. – Вип. 1. – С. 53–59.
1491. **Голота, Н. М.** Формування художніх і конструктивних умінь у майбутніх вихователів дошкільних закладів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Голота Наталія Миколаївна ; [наук. кер. Артемова Л. В.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : [б. в.], 2000. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (5 назв).
1492. **Гузій, Н. В.** Професіоналізм як системоутворюючий фактор підготовки майбутніх фахівців дошкільної та початкової освіти / Н. В. Гузій // Проблеми сучас. пед. освіти. Сер. Педагогіка і психологія / Крим. держ. гуманіт. ін-т [та ін.]. – Київ, 2001. – Вип. 3, ч. 1. – С. 124–128.
1493. **Деменчук, Л.** Гуманізація дошкільної освіти – вимога сьогодення : [підвищ. проф. підготовки] / Л. Деменчук, Т. Поніманська // Нова пед. думка. – 1999. – № 2. – С. 28–30.
1494. **Деменчук, Л.** Післядипломна освіта педагогічних працівників дошкільних закладів / Деменчук Людмила // Нова пед. думка. – 1998. – № 1. – С. 43–45.
1495. **Денисюк, О. М.** Вдосконалення педагогічної майстерності вихователів в процесі ознайомлення дошкільників з історією України / О. М. Денисюк // Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 1999. – Вип. 2. – С. 318–323.
1496. **Дичківська, І. М.** Інноваційна компетентність педагога як показник готовності до впровадження сучасних технологій дошкільної та початкової освіти / І. М. Дичківська // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2003. – Вип. 26. – С. 138–141. – Бібліогр.: с. 141 (7 назв).
1497. **Дичківська, І. М.** Підготовка вихователя як суб'єкта інноваційної педагогічної діяльності в контексті сучасних тенденцій розвитку освіти / І. М. Дичківська // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2004. – Вип. 29. – С. 24–31. – Бібліогр.: с. 30 (22 назви).
1498. **Дронь, Н.** Психолого-педагогічні особливості професійної діяльності вихователя ДНЗ / Наталія Дронь // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / [Чернів. нац. ун-т ім. Юрія

Федьковича]. – Чернівці, 2005. – Вип. 244 : Педагогіка та психологія. – С. 67–72. – Бібліогр.: с. 71 (7 назв).

1499. **Дуброва, В.** Методика не тільки мудра, а й весела : елементи зацікавлення в метод. роботі з вихователями / В. Дуброва, О. Милашевич // Дошкіль. виховання. – 1995. – № 12. – С. 24–25 : мал.

1500. **Жаровцева, Т. Г.** Професійна підготовка педагогів дошкільної освіти до взаємодії з сім'ями дошкільників в умовах гуманістичної парадигми / Т. Г. Жаровцева // К. Д. Ушинський і сучасність: пріоритетні напрямки розвитку професійної освіти : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 21–22 жовт. 2004 р. / Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського [та ін.]. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 141–145.

1501. **Жаровцева, Т. Г.** Рефлексія в педагогічній діяльності майбутнього фахівця дошкільної освіти / Жаровцева Т. Г. // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2002. – Вип. 10 : Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. "Пріоритетні напрямки розв. проф. освіти", ч. 2. – С. 141–143.

1502. **Жаровцева, Т. Г.** Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти до роботи з неблагополучними сім'ями : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Тетяна Григорівна Жаровцева ; наук. консультант Р. І. Хмелюк ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса, 2007. – 1 ел. опт. диск.

1503. **Загородня, Л. П.** Розвиток й удосконалення техніки мовлення майбутніх вихователів дошкільного закладу в процесі вивчення курсу "Основи педагогічної майстерності" / Л. П. Загородня // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2002. – Вип. 22. – С. 154–159. – Бібліогр.: 16 назв.

1504. **Загородня, Л. П.** Структура та модель формування педагогічної техніки майбутнього вихователя в процесі його фахової підготовки / Л. П. Загородня // Вісн. Київ. міжнар. ун-ту. Сер. Пед. науки. Психол. науки. – Київ, 2002. – Вип. 1. – С. 59–69 : рис. – Бібліогр.: с. 68 (9 назв).

1505. **Загородня, Л. П.** Технології ситуативного моделювання як засіб формування основ риторичної культури майбутнього вихователя / Л. П. Загородня // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2005. – Вип. 6. – С. 38–43. – Бібліогр.: с. 42 (9 назв).

1506. **Загородня, Л. П.** Формування основ педагогічної техніки в майбутніх фахівців дошкільного виховання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Загородня Людмила Петрівна ; [наук. кер. Артемова Л. В.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : РВВ Глухів. держ. пед. ін-ту, 2001. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17 (5 назв).

1507. **Закорченна, Г. М.** Підготовка студентів до педагогічного менеджменту в дошкільній освіті : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Закорченна Галина Михайлівна ; [наук. кер. Цокур О. С.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : НДРВВ ОІВС, 2000. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (10 назв).

1508. **Закорченная, Г. М.** Об особенностях информационных запросов менеджеров дошкольного образования / Г. М. Закорченная // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2000. – Вип. 5/6. – С. 63–66.

1509. **Залізник, А. М.** Теоретичні засади підготовки майбутніх вихователів до роботи з батьками з морального виховання дітей старшого дошкільного віку / А. М. Залізник // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 2. – С. 276–279. – Бібліогр.: с. 279 (19 назв).

1510. **Калуська, Л.** Нові підходи до методичної роботи в ДНЗ : [інновації в метод. роботі з кадрами] / Любомира Калуська // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 11. – С. 10–11 : табл.
1511. **Канівець, Т.** Психологічна культура психолога ДНЗ / Т. Канівець, Г. Фесун // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. / [Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича]. – Чернівці, 2005. – Вип. 255 : Педагогіка та психологія. – С. 54–58. – Бібліогр.: с. 58 (6 назв).
1512. **Кирієнко, Т.** Діагностика та аналіз : (зразки діагност. схем та карток аналізу фах. майстерності педагогів дошкіл. закладів) / Т. Кирієнко // Палітра педагога. – 2001. – № 4. – С. 28–31.
1513. **Кірієнко, Т.** Шляхом зростання майстерності : [підвищ. фах. майстерності вихователів] / Тетяна Кірієнко // Дошкіл. виховання. – 2005. – № 2. – С. 18–19 : табл.
1514. **Кобилянська, Л. І.** Індивідуальне і суспільне дошкільне виховання: альтернатива чи ефективна взаємодія? : [підготов. фахівців індивід. навчання та виховання] / Л. І. Кобилянська // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2002. – Вип. 19. – С. 102–105. – Бібліогр.: с. 105 (6 назв).
1515. **Ковалевська, Н. В.** Професійна підготовка студентів факультетів дошкільної педагогіки до роботи у сім'ях : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Ковалевська Наталія Володимирівна ; [наук. кер. Лещенко М. П.] ; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – Київ : АСМІ, 2007. – 18 с.
1516. **Коваленко, О.** "Школа резерву" : психол.-пед. засади підготовки керівників ДНЗ / Олена Коваленко // Дошкіл. виховання. – 2004. – № 10. – С. 8–9.
1517. **Козак, Л. В.** Особистісно орієнтоване навчання природознавства майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів у педагогічному коледжі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Козак Людмила Василівна ; [наук. кер. Сисоєва С. О.] ; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – Київ : Автореферат, 2006. – 22 с.
1518. **Колесник, А. Г.** Специфіка формування педагогічної майстерності вихователів дошкільних закладів / А. Г. Колесник // Українське дошкілля: проблеми, пошуки, творчі знахідки : (матеріали доп. міжвуз. наук.-практ. конф.), 25–26 квіт. 1996 р. / Уман. держ. пед. ін-т ім. П. Г. Тичини, Черкас. облас. ін-т післядиплом. освіти пед. працівників [та ін.]. – Умань, 1996. – С. 99–100.
1519. **Кононко, О. Л.** Педагог в контексті особистісно орієнтованої дошкільної освіти / Олена Леонтіївна Кононко // Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ ; Житомир, 2005. – Вип. 7. – С. 17–28. – Бібліогр.: с. 28 (14 назв).
1520. **Коровка, О. А.** Зміст та організація підготовки майбутніх спеціалістів з дошкільної освіти до інноваційної діяльності / О. А. Коровка // Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ столітті: орієнтири та напрямки сучасної освіти : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 2–5 жовт. 2005 р., м. Луганськ / Луган. нац. пед. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Луганськ, 2005. – Ч. 2. – С. 124–128. – Бібліогр.: с. 128 (9 назв).
1521. **Косенко, Ю. М.** Вплив професійної майстерності викладача вищого навчального закладу на фахову підготовку майбутніх вихователів дітей дошкільного віку / Ю. М. Косенко // Вісн. Київ. міжнар. ун-ту. Сер. Пед. науки. Психол. науки. – Київ, 2002. – Вип. 1. – С. 69–77. – Бібліогр.: с. 76–77 (11 назв).
1522. **Косенко, Ю. М.** Естетичне виховання в контексті професійної підготовки кадрів для дошкільних навчальних закладів / Юлія Миколаївна Косенко // Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т. – Бердянськ : [б. в.], 2006. – № 2 : Теорія і практика естетичного виховання в умовах соціокультурної трансформації. – С. 31–36. – Бібліогр.: 6 назв.

1523. **Котик, Т. М.** Методика підготовки студентів до навчання дошкільників української мови : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Котик Тетяна Миколаївна ; [наук. кер. Богуш А. М.] ; Одес. держ. пед. ін-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : [б. в.], 1994. – 17 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (10 назв).

1524. **Кричковська, Т. Д.** Мотиви професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільної освіти / Т. Д. Кричковська // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин : НДУ, 2006. – № 5. – С. 158–161. – Бібліогр. в кінці ст.

1525. **Кудрявцева, О. А.** Підвищення якості професійної підготовки педагогів дошкільного профілю до системної організації процесу розумового розвитку дошкільників / О. А. Кудрявцева // Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2002. – Вип. 10 : Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. "Пріоритетні напрямки розв. проф. освіти", ч. 1. – С. 42–46.

1526. **Кучерявий, О. Г.** Теоретичні і методичні основи організації професійного самовиховання майбутніх вихователів дошкільних закладів і вчителів початкових класів : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Кучерявий Олександр Георгійович ; [наук. консультант Семиченко В. А.] ; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – Київ : Науковий світ, 2002. – 36 с. – Бібліогр.: с. 28–34 (62 назви).

1527. **Литвин, О.** Роль самооценки воспитателя в развитии познавательных способностей дошкольников : [изучение уровня самоанализа и самооценки у воспитателей дошкол. учреждений] / Ольга Литвин // Проф. творчість: проблеми і пошуки : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України, Запоріж. облас. ін-т удоскон. вчителів. – Київ ; Запоріжжя, 1999. – Вип. 16 : Шляхи розвитку здібностей у дітей дошкільного віку, ч. 1. – С. 98–101.

1528. **Литвин, О. П.** Формування самоаналізу педагогічної діяльності як умова підвищення професійної майстерності вихователя / О. П. Литвин // Зб. наук. пр. Бердян. держ. пед. ін-ту ім. П. Д. Осипенко. (Пед. науки). – Бердянськ, 2000. – № 2 : Матеріали наук.-практ. конф. "Актуальні проблеми дошкіль. освіти та підготов. фахівців на сучас. етапі". – С. 147–156. – Бібліогр.: с. 155–156 (8 назв).

1529. **Луценко, І. О.** Сучасна лінгводидактична підготовка майбутніх вихователів у вищих навчальних закладах / Луценко І. О. // Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2003. – Вип. 2. – С. 156–161. – Бібліогр.: с. 161 (5 назв).

1530. **Макрідіна, Л.** Педагогічна креативність як фактор розвитку творчих здібностей і мовлення дошкільників : [про критерії пед. творчості педагога-вихователя] / Людмила Макрідіна // Розвиток творчих здібностей дітей засобами мовлення : зб. наук. пр. / Ін-т змісту і методів навчання, Запоріж. облас. ін-т удоскон. вчителів [та ін.]. – Київ ; Запоріжжя, 1998. – Вип. 11. – С. 189–198. – Бібліогр.: с. 198 (6 назв).

1531. **Макрідіна, Л. О.** Творча особистість педагога як передумова розвитку творчих можливостей дітей / Л. О. Макрідіна // Оновлення змісту і методів дошкіль. освіти в Україні : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. пед. ін-т. – Рівне, 1999. – Вип. 5. – С. 91–97. – Бібліогр.: с. 96–97 (6 назв).

1532. **Манилюк, Ю. С.** Шляхи удосконалення управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу : [психол.-пед. тренінги з підвищ. проф. майстерності] / Ю. С. Манилюк // Акт. проблеми психології. Т. 4. Психологія розв. дошкільника : зб. наук. ст. / АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ, 2006. – Вип. 3. – С. 172–240.

1533. **Марочко, Г.** Грають... вихователі : [використ. діл. гри для формув. проф. знань вихователів з організації ігрової діяльн.] / Галина Марочко // Дошкіль. виховання. – 1993. – № 10. – С. 12–13.

1534. **Марочко, Г.** Професіоналізм вихователя дитячого будинку / Галина Марочко // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 2. – С. 10–11.

1535. **Машкіна, Л.** Готуємо до інноваційної діяльності : [про проблему інновац. компетентності майбут. педагогів] / Людмила Машкіна // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 5. – С. 14–15.

1536. **Машкіна, Л. А.** Організація педагогічної практики в умовах ступеневої підготовки вихователя / Л. А. Машкіна // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2002. – Вип. 19. – С. 109–114. – Бібліогр.: с. 113–114 (5 назв).

1537. **Машкіна, Л. А.** Підготовка студентів до впровадження педагогічних інновацій в дошкільних закладах : [монографія] / Людмила Андріївна Машкіна ; за наук. ред. Т. І. Поніманської ; Хмельниц. гуманіт.-пед. ін-т [та ін.]. – Хмельницький : Евріка, 2004. – 203 с. : табл. – Бібліогр.: с. 158–172 (232 назви).

1538. **Машкіна, Л. А.** Підготовка студентів педагогічних училищ та коледжів до використання інноваційних технологій в дошкільних закладах : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Машкіна Людмила Андріївна ; [наук. кер. Поніманська Т. І.] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ : РВВ Хмельниц. гуманіт.-пед. ін-ту, 2000. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–17 (14 назв).

1539. **Мережко, В. І.** Активні форми роботи з педкадрами на засадах особистісно орієнтованої педагогіки / В. І. Мережко, Ю. С. Волкова // Джерело пед. майстерності. – Харків, 2005. – Вип. 2 (34) : Особистісно орієнтована дошкіл. освіта: пошуки та надбання педагогів Харківщини. – С. 71–82 : табл. – Дод.: [Заповіді вихователю] ; Діагностична картка вихователя ; Картка самодіагностування вихователя ; Оцінна картка.

1540. **Методичний кабінет** – творча лабораторія : [метод. забезп. освіт. роботи в дошкіл. закл.] / Хмельниц. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти [та ін. ; упоряд.: Л. А. Грицюк, М. І. Каратаєва]. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2003. – 257 с : іл. – (Дошкільна освіта).

1541. **Миронова, С. П.** Формування професійної готовності педагога-дефектолога до корекційно-виховної роботи з розумово відсталими дошкільниками : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Миронова Світлана Петрівна ; [наук. кер. Синьов В. М.] ; Укр. держ. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : [б. в.], 1994. – 22 с. – Бібліогр.: с. 22 (7 назв).

1542. **Міхєєва, О. І.** До проблеми розробки професіограми випускника зі спеціальності "Дошкільне виховання" рівнів "бакалавр", "магістр" / Міхєєва О. І., Трубник І. В. // Освіта Донбасу. – 2005. – № 4. – С. 8–11. – Бібліогр.: с. 11 (4 назви).

1543. **Молочко, М. В.** Формування соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі дошкільного закладу : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Молочко Майя Василівна ; [наук. кер. Мороз О. Г.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : [б. в.], 2004. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17 (4 назви).

1544. **Мордоус, І. О.** Концептуальні основи професійної підготовки фахівців кваліфікації "вихователь дітей дошкільного віку з правом проведення занять іноземною мовою" / І. О. Мордоус // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин : НДУ, 2006. – № 5. – С. 41–44. – Бібліогр. в кінці ст.

1545. **Мордоус, І. О.** Проблеми підготовки фахівців дошкільного профілю до навчання дітей іноземної мови / І. О. Мордоус // Науково-дослідна діяльність молодих вчених: особливості підготовки майбутнього вчителя : матеріали звіт. наук.-практ. конф., 19–20 трав. 2003 р. – Київ : НПУ, 2006. – С. 171–175. – Бібліогр. в кінці ст.

1546. **Наконечна, Р.** Працюємо творчо : [пед. творчість методиста] / Р. Наконечна, Г. Півторак // Дошкіл. виховання. – 2000. – № 2. – С. 8–9.

1547. **Науково-дослідна робота інститутів** післядипломної педагогічної освіти із загальноосвітніми школами та дошкільними навчальними закладами : [монографія] / Фролов М. О., Денисенко Н. Ф., Павлютенков Є. М., Аксьонова О. П. ; Запоріж. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Запоріжжя : Прем'єр, 2004. – 142 с.
1548. **Наумчук, Т. В.** Інноваційна компетентність педагога як фактор індивідуалізації освітньо-виховного процесу : [професіограма вихователя ДНЗ] / Т. В. Наумчук // *Акт. проблеми психології*. Т. 4. Психологія розв. дошкільника : зб. наук. ст. / АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ, 2006. – Вип. 3. – С. 275–290. – *Бібліогр.*: с. 289–290 (26 назв).
1549. **Нестеренко, В. В.** Підготовка майбутніх педагогів до виховання у дошкільників навичок здорового способу життя : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Нестеренко Вікторія Володимирівна ; [наук. кер. Карпова Е. Е.] ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : Вид-во Одес. юрид. ін-ту, 2003. – 20 с. – *Бібліогр.*: с. 16–17 (8 назв).
1550. **Огурцова, С. В.** До проблеми організації самоосвітньої роботи педагогів дошкільних навчальних закладів / С. В. Огурцова // *Теорет.-метод. проблеми виховання дітей та учн. молоді* : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання АПН України. – Київ, 2005. – Вип. 8, кн. 2. – С. 272–275. – *Бібліогр.*: с. 275 (5 назв).
1551. **Петренко, С. А.** Модель підготовки майбутнього вихователя до формування основних рухових умінь та навичок у дошкільників / С. А. Петренко // *Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки* / Глухів. держ. пед. ун-т. – Глухів, 2005. – Вип. 6. – С. 110–114. – *Бібліогр.*: с. 114 (5 назв).
1552. **Петренко, С. А.** Підготовка майбутніх вихователів до формування у дітей дошкільного віку основних рухових умінь і навичок : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Петренко Світлана Анатоліївна ; [наук. кер. Артемова Л. В.] ; Ін-т пед. освіти і освіти дорослих АПН України. – Київ : Глухів. держ. пед. ун-т, 2007. – 19 с. – *Бібліогр.*: с. 15–16 (10 назв).
1553. **Підготовка фахівців з дошкільної освіти за кредитно-модульною системою організації навчального процесу** : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Т. І. Поніманська, Н. М. Горобаха, І. М. Дичківська та ін. ; за ред. Т. І. Поніманської]. – Київ : Міленіум, 2007. – 243 с. – *Бібліогр.* в кінці розд.
1554. **Піддячий, М.** Помічник вихователя: перший крок до професії / М. Піддячий // *Палітра педагога*. – 2002. – № 3. – С. 22–24.
1555. **Підкурганна, Г. О.** Теоретико-методологічні та методичні основи художньо-педагогічної підготовки студентів факультету дошкільного виховання педагогічного університету : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Підкурганна Галина Олександрівна ; [наук. консультант Зязюн І. А.] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ : Любіть Україну, 2003. – 40 с. – *Бібліогр.*: с. 31–36 (60 назв).
1556. **Плетеницька, Л. С.** Введення елементів модульної технології до професійно-педагогічної підготовки педагога дошкільного профілю / Плетеницька Л. С. // *Наук. вісн. Південноукр. держ. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського* : (зб. наук. пр.). – Одеса, 2000. – Вип. 9/10. – С. 131–136 : табл. – *Бібліогр.*: с. 136 (4 назви).
1557. **Поздєєва, Т. В.** Системний підхід до естетичної підготовки майбутніх педагогів навчальних дошкільних закладів / Тетяна Василівна Поздєєва // *Зб. наук. пр. (Пед. науки) / Бердян. держ. пед. ун-т [та ін.]*. – Бердянськ : [б. в.], 2006. – № 2 : *Теорія і практика естет. виховання в умовах соціокультурної трансформації*. – С. 133–135.
1558. **Поніманська, Т. І.** Проблема гуманістичного виховання дітей у професійній підготовці майбутніх вихователів / Т. І. Поніманська // *Проблеми сучас. пед. освіти. Сер.*

Педагогіка і психологія / Крим. держ. гуманіт. ін-т [та ін.]. – Ялта, 2004. – Вип. 6, ч. 2. – С. 88–92. – Бібліогр.: с. 91–92 (6 назв).

1559. **Пономаренко, Т. О.** До проблеми проектування процесу формування управлінської культури керівників дошкільної освіти / Т. О. Пономаренко // Проблеми сучас. пед. освіти. Сер. Педагогіка і психологія / Крим. держ. гуманіт. ін-т [та ін.]. – Ялта, 2004. – Вип. 6, ч. 2. – С. 98–105. – Бібліогр.: с. 104–105 (5 назв).

1560. **Прищепа, Т.** Психологічна освіта педпрацівників дошкільних закладів : [заняття для вихователів] / Т. Прищепа // Психолог. – 2004. – Листоп. (№ 41). – С. 6–16. – Зміст: Заняття 1. Емоційний розвиток дітей дошкільного віку ; Заняття 2. Негативні емоції дитини ; Заняття 3. Дитяча агресивність ; Заняття 4. Дитячі страхи. Тривожність.

1561. **Рогальська, Н. В.** До проблеми реалізації творчих ідей С. Ф. Русової у підготовці магістрів дошкільної освіти / Н. В. Рогальська // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Черніг. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2006. – Вип. 39. – С. 151–152.

1562. **Сисоєва, С. О.** Професійна підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів у педагогічному коледжі: особистісно орієнтована технологія навчання природознавства : навч.-метод. посіб. / С. О. Сисоєва, Л. В. Козак. – Київ : Міленіум, 2006. – 193 с.

1563. **Сіроштан, С.** Психолого-педагогічний консиліум як форма проведення атестації [у дошкільному закладі] / С. Сіроштан // Психолог. – 2005. – Лют. (№ 5). – С. 3–6. – Дод.: Карта показників психолого-педагогічної компетентності ; Вихователь очима психолога ; Оцініть свій творчий потенціал.

1564. **Суржанська, В. А.** Особистість вихователя у розвитку свободи і відповідальності дитини дошкільного віку : [вимоги В. О. Сухомлинського до особистості вихователя] / В. А. Суржанська // Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Сер. Пед. науки. – Полтава, 2005. – Вип. 6. – С. 145–149. – Бібліогр.: с. 149 (5 назв).

1565. **Сухорукова, Г. В.** Формування професійних і особистісних якостей майбутніх фахівців дошкільного профілю на засадах педагогіки В. О. Сухомлинського / Г. В. Сухорукова // Вісн. Київ. міжнар. ун-ту. Сер. Пед. науки. Психол. науки. – Київ, 2002. – Вип. 1. – С. 124–133 : табл. – Бібліогр.: с. 132 (5 назв).

1566. **Танько, Т. П.** Дитяча вокальна музика у професійній підготовці вихователя – музичного керівника дошкільного закладу / Т. П. Танько // Теорія та методика навчання та виховання : зб. наук. пр. / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди [та ін.]. – Харків, 2000. – Вип. 6. – С. 94–101.

1567. **Танько, Т. П.** Специфіка музично-педагогічної діяльності вихователя дошкільного навчального закладу / Т. П. Танько // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2004. – Вип. 26, ч. 1. – С. 113–118. – Бібліогр.: с. 118.

1568. **Танько, Т. П.** Функції вихователя - музичного керівника та вихователя дошкільної установи / Т. П. Танько // Теорія та методика навчання та виховання : зб. наук. пр. / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди [та ін.]. – Харків, 2002. – Вип. 9. – С. 76–84.

1569. **Тищук, Л. І.** Емоційний аспект синдрому професійного вигорання і творчості педагога дошкільного навчального закладу / Л. І. Тищук // Вісн. Київ. міжнар. ун-ту. Сер. Психол. науки / Київ. міжнар. ун-т. – Київ, 2007. – Вип. 10. – С. 114–123. – Бібліогр. в кінці ст.

1570. **Трубавіна, І. М.** Питання підвищення якості підготовки майбутнього вихователя у вузі та коледжі / І. М. Трубавіна // Українське дошкілля: проблеми, пошуки, творчі знахідки : (матеріали доп. міжвуз. наук.-практ. конф.), 25–26 квіт. 1996 р. / Уман. держ. пед. ін-т ім. П. Г. Тичини, Черкас. облас. ін-т післядиплом. освіти пед. працівників [та ін.]. – Умань, 1996. – С. 95–96.

1571. **Удосконалення професійної підготовки** спеціалістів дошкільного профілю / Укр. держ. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.] ; уклад.: Л. В. Артемова, Н. В. Лисенко. – Київ : [б. в.], 1996. – 206 с.

1572. **Улюкаєва, І. Г.** Дошкільній педагогічній освіті в Україні 95 років: історія, досвід, сучасність / І. Г. Улюкаєва // Зб. наук. пр. Бердян. держ. пед. ін-ту ім. П. Д. Осипенко. (Пед. науки). – Бердянськ, 2000. – № 2 : Матеріали наук.-практ. конф. "Актуальні проблеми дошкіль. освіти та підготов. фахівців на сучас. етапі". – С. 114–124. – Бібліогр.: с. 124 (10 назв).

1573. **Фунтікова, О.** "Вузькі" фахівці в дошкільному закладі / Ольга Фунтікова // Дошкіль. виховання. – 1999. – № 8. – С. 6–7.

1574. **Шацька, Н. М.** До питання формування культури мовної особистості педагога / Н. М. Шацька // Наук. зап. Психол.-пед. науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин : НДУ, 2006. – № 5. – С. 16–18. – Бібліогр. в кінці ст.

1575. **Шевченко, І. В.** Педагогічні умови організації самостійної іншомовної діяльності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Шевченко Ірина Вікторівна ; наук. кер. Т. М. Степанова ; Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Одеса, 2006. – 1 зл. опт. диск (CD-RW).

Іменний покажчик¹

- Абієва Д. Є. 595
Аблітарова А. Р. 252, 253
Адаменко Л. 396
Аксьонова О. П. 1547
Акчурина-Муфтієва Н. М. 840
Алексєєнко Т. 1178
Алексєєнко Т. 1179, 1180
Алексєєнко Т. Ф. 1181
Алмакаєва О. В. 53
Альперіна В. Ю. 1182, 1264
Аматьєва О. П. (Аматьєва Е. П.)
596, 608, 736, 841, 906, 1469, 1470
Андрасян А. Л. 1064
Андрєєва Т. Т. 972
Андрєєв О. 851
Андрієвський Б. М. 1060
Андрійчук С. 1065, 1137
Андрусишина Л. 1066
Андрющенко Т. К. 139, 219
Аніщук А. М. 597, 598, 1471
Анненкова И. 397
Антонець М. 54
Анципирович О. М. 737
Арканова О. 1067
Артемова Л. В. 55, 290, 319, 445,
536, 543, 550, 738, 933, 1183, 1281,
1472, 1478, 1491, 1506, 1552, 1571
Артемчук І. В. 1068
- Бабенко К. 1259
Бабій Н. 1031, 1379
Бабюк С. М. 1184, 1185
Бабюк, Т. 140
Багірова Е. С. 739
Баглаєва Н. І. 446–451, 887, 1473
Байер О. М. (Байер О. Н.) 906, 942,
1474
Балашова М. 1380
Балютіна К. 1475
Барабаш О. А. 254
Бардінов А. В. 1476
Бардінова В. Д. 1476
Барилюк М. 198
Баришева М. В. 842
Бартєнєва Л. І. 1069, 1070
Бастун Н. А. 1139
Батухтіна О. Г. 255
Бауер М. 452
- Баченко А. 198
Бачинський П. 599
Безбах Л. В. 600
Безлюдна В. І. 257
Безуглий С. 889
Бейба Л. 142
Беленькая Н. М. 843
Белова С. Е. 1265
Бенера В. Є. 1477, 1478
Березовська Л. І. 601
Берзін В. І. 1099
Бернацька Л. В. 1266
Берник Т. Л. 1071, 1072
Бех І. Д. 258, 259, 1296, 1310
Белень Ю. 1186
Беленька Г. В. 260, 271, 453, 454,
804, 1032, 1073, 1187, 1267, 1358,
1479–1482
Беликова Н. 455
Белкіна Е. 740, 741
Белкіна Е. В. 903–905
Бистрова О. В. 973
Бичкова Л. В. 456
Біба А. Д. 1271
Біба О. А. 1271
Бібік Н. М. 903–905
Бідненко Н. 261
Біла І. М. 742, 844, 845
Білан О. І. 602–605
Біленька Г. 160, 466
Білецька І. 1074
Білецька Л. 1074, 1395
Білецька Л. Л. 1378
Білоусова Н. 262
Білоусова Н. М. 263
Білоусова С. В. 1075
Білоусько Л. 457
Білялова Л. Р. 890
Блудова Л. А. 891
Богат В. 846, 847
Богатир О. П. 1188
Богдан С. 606
Богданова Н. 151
Богініч О. Л. 143–151, 160, 466,
945, 955, 974, 1358, 1483
Богуславська Л. О. 997, 1010
Богущька Т. О. 975

¹ У круглих дужках біля номерів позицій зазначено ідентифікуючі ознаки.

- Богуш А. М. 13, 56, 57, 80,
 264–268, 553, 601, 605, 607–617,
 626, 632, 671, 682, 683, 685, 696,
 698, 711, 726, 727, 743, 744, 790,
 892, 895, 906, 928, 942, 965,
 976–980, 1268, 1523
 Боделан О. Р. 981, 982
 Боднар І. Р. 203
 Бойко О. В. 983
 Болтівець С. І. 24
 Большакова І. 984
 Бондар В. 1076
 Бондар В. І. 1099, 1108
 Бондар Л. 1189
 Бондар О. 152, 153
 Бондар О. В. 58
 Бондаренко В. 618
 Бондаренко Н. Б. 1190, 1191, 1484
 Бондаренко О. Г. 1139
 Бондаренко Т. 985
 Бондарєва Т. 458
 Бондарик М. В. 269
 Бондаровська В. 1259
 Борговська Є. 459
 Борисова З. Н. 59–63, 95, 96, 271
 Борова В. Є. 619–623, 893
 Бородата Л. 460, 461
 Борщевська Л. В. 1077–1080, 1099
 Борщенко М. 624
 Брагіна Г. В. 1269
 Брежнєва О. 462, 463
 Буніна Л. М. 894
 Буркова Л. 464
 Бурма Г. В. 571
 Бурова А. П. 154, 465, 745, 848,
 986, 1381–1385, 1409, 1434
 Бурцева Ю. О. 270
 Бутенко В. Г. 777
 Буцкіна С. 987
 Буштрук Г. 625
 Бушуєва Н. О. 988, 989
- Вавіна Л. С.** 1095, 1106
 Ваганова Н. А. 746, 849, 1270
 Вальдамірова О. П. 398, 1266
 Василенко Т. А. 64, 1485
 Васильєв Я. В. 530
 Васильєва О. 990
 Васютинська Т. 747
 Васянович О. 1486
 Вашак О. 156
 Вашуленко М. С. 903–905, 991
- Вербицький В. В. 592
 Вержиковська К. В. 1081
 Вертугіна В. М. 992, 1082
 Виноградова Н. Ф. 993
 Віднічук М. 851
 Вільчковський Е. С. 13, 159–163,
 207, 241, 242, 466, 787, 896, 897
 Вірстюк І. 944
 Власова О. І. 272
 Вовк Л. П. 122
 Вовчик-Блакитна О. О. 399–402,
 1289
 Водолага Н. В. 273, 749
 Возіянова О. 1259
 Вознесенская Е. Л. 1192, 1193
 Войтенко В. І. 49, 1039
 Войтко Л. О. 1487
 Войчищена Л. В. 164
 Волкова Ю. С. 1539
 Володіна-Панченко Н. 750
 Волошенко Л. 467
 Волошенко Л. І. 274
 Волошина В. 994
 Воробйова С. О. 66
 Вороніна Т. 722, 912
 Ворончук О. 165, 166
 Врочинська М. 275
- Гаврилова І. 276
 Гаврилук С. М. 852
 Гавриш І. В. 1446
 Гавриш Н. В. 469–472, 627–637,
 743, 749, 751, 899, 1386, 1470, 1488
 Газіна І. О. 277
 Гайдаєнко В. В. 1084, 1085
 Гайдаржийська Л. П. 1272
 Галуцька О. 1194
 Гапійчук І. 403
 Гапонова В. П. 473, 1489
 Гвоздецька С. В. 1086
 Георгян Н. М. 167
 Гетьманенко К. 1087
 Гіба О. 1273
 Главник О. 997
 Глазков О. 1387
 Глухова Н. Є. 404, 474–476, 955
 Гнесь Н. О. 1088
 Гнізділова О. 853
 Голік Л. 827
 Головнєва Н. Я. 1048
 Голота Н. М. 933, 1089, 1490, 1491
 Голуб Н. 477, 995

- Гончаренко А. М. 278–280, 638–640, 955, 996
Гончаренко С. 997
Гончаренко С. А. 1010
Гончарова-Горяньська М. В. 281, 282
Горбань Т. 1090
Горбунова Н. В. 641, 690
Гордєєва Ж. В. 1274
Гордієнко С. 1131
Городнича Л. С. 405
Горопаха Н. М. 478, 479, 1553
Горюнова В. 67
Грабовець Н. С. 1275
Граєва А. 1388
Грама Н. Г. 283, 284, 1195
Гребенюк Т. М. 1091
Грегуль Л. 481
Греник Ж. А. 900
Григоренко В. Є. 752, 753
Григоренко Г. І. 294, 480, 965, 1261, 1262
Григор'єва С. 1063
Гридковець Л. М. 285
Гриценко З. О. 754
Грицишина Т. І. 286
Грицюк Л. А. 49, 141, 287, 288, 1039, 1540
Груша Л. О. 1196
Гудим І. М. 1092
Гужва В. І. 811
Гузій Н. В. 1492
Гулак Л. О. 1093, 1118
Гулько Ю. А. 854
Гуменюк Г. В. 1276, 1289
Гуцько М. М. 1034
Гураш Л. В. 51, 65, 68, 168, 1277, 1389
Гуржій А. М. 1396
Гурковська Т. Л. 482, 1278
Гурлева Т. 1279, 1280
Гурнік Л. 855
- Дабіжа Л. 755
Давидчук А. 856
Данилів Л. 944
Данілавічюте Е. 642, 1094
Двіжона О. В. 1165
Дегтяренко Т. М. 1095, 1096
Деменчук Л. 1493, 1494
Демидова Ю. О. 483–486, 901
Демченко Д. М. 626
- Дем'яненко С. 643
Денисенко Н. Ф. 161, 169–175, 902, 942, 1040, 1097, 1390, 1547
Денисюк А. С. 1298
Денисюк О. 1198
Денисюк О. М. 289, 290, 1358, 1495
Дернович Н. А. 936
Джиган Н. М. 1391
Дзюба В. 1392
Дзюбенко Т. 806
Дибач А. 69
Дичківська І. М. 70, 71, 291, 292, 998, 1351, 1393, 1394, 1496, 1497, 1553
Дітковська С. О. 72, 73
Дметерко Н. В. 487–489, 999, 1284
Добріна Л. М. 756, 757
Довбик Т. 1199
Долинна О. П. 745, 758, 848, 907, 908, 926, 986, 1381–1384
Долинний Ю. 1100
Донченко О. В. 74
Дорманський М. М. 1443
Дорошенко З. П. 942
Дорошенко О. 129 (перс.)
Доскач С. 1000
Дробот О. А. 1101
Дронова О. О. 759–764, 857, 1200
Дронь Н. 1498
Дружинина Л. А. 1102
Дубиніна Д. М. 644
Дубинка М. 491
Дубіна Л. 858
Дубовис М. 1209
Дубогай О. Д. 176–178, 236
Дуброва В. 1499
Дубчак О. 1001
Дудова Т. 492
Дуткевич Т. В. 1285
Дутчак П. 75
Дятленко Н. М. 406–408
Дяченко С. В. 469
Дяченко Я. С. 859
- Єлманова С. В. 493–498
Ємельянова Н. Л. 645
Єржабкова Б. 293
Єрменчук А. І. 499, 910
Єфименко М. 179–192, 1103
- Жадан Р. 294

- Жаровцева Т. Г. 193, 1500–1502
 Живаєва Т. 1397
 Животко А. 77 (перс.)
 Жорняк Н. 295
 Жуковська Р. Й. 62 (перс.)
 Жулідова Л. 500
 Жупанин С. І. 911
 Жупікова Н. І. 398
- Заболотна Н. 817
 Завгородня О. В. 765
 Загородня Л. П. 1503–1506
 Заїкіна І. 409
 Заїка А. 501
 Заїка Л. М. 1399–1401
 Зайцева Л. І. 502–504, 589
 Закорченна Г. М. (Закорченняя Г. М.)
 1402, 1507, 1508
 Залізник А. М. 1509
 Заплаткіна Н. В. 558
 Заплатна С. М. 1104
 Заплотинська Н. 1105
 Запорожець О. В. 105 (перс.)
 Засенко В. В. 1099
 Захарова В. Л. 505, 766
 Захарова Н. М. 296
 Захарченко В. Г. 646, 647
 Зверева І. Д. 956
 Зелененко Н. І. 696
 Зиль О. М. 767
 Зінченко В. М. 1201, 1202
 Змановський Ю. 196
 Золотоверх В. В. 1072, 1106
 Зубик З. 1002
 Зубко Т. 1403, 1405
 Зубкова Л. І. 1003
 Зязюн І. А. 1555
- Іванашко О. Є. 199
 Іванова І. Б. 1107
 Іванова Н. 1203
 Іванова С. М. 860, 935
 Іванців Г. 388
 Іванчук В. П. 506, 1004, 1204
 Іващенко А. В. 1085
 Івершинь А. Г. 768, 769
 Ігнатенко Л. П. 297
 Ікуніна З. І. 507–509, 1204, 1284,
 1286, 1287
 Ілляшенко Т. 552, 1005, 1046
 Ільїна М. Н. 1048
 Ільченко А. М. 76, 1108, 1288
- Ільченко В. 553
 Іщенко Л. В. 106, 1006
- Казанцева Л. 649
 Калита Ю. 510
 Калічак Ю. 77
 Калмикова Л. О. 582, 650–654,
 673, 674, 1007
 Калуська Л. 298, 299, 370, 553,
 913, 944, 1510
 Канівець Т. 1511
 Карабаєва І. І. 655, 861, 862, 1205
 Каратаєва М. І. 49, 141, 287, 288,
 1039, 1540
 Карнаухова А. В. 300, 770
 Карпенко З. С. 410, 1290, 1333
 Карпенко Н. 1291, 1292
 Карпєєва Т. 914
 Карпишина В. 915
 Карпішина В. А. 945
 Карпова Е. Е. 1549
 Картава Ю. А. 1109
 Качаленко А. 863
 Квак О. В. 656–658
 Кизим Р. 195
 Кириченко Н. 771, 864
 Кириченко Н. Т. 772
 Кириченко О. 200, 201, 659
 Киричок В. А. 1008
 Кириєнко Т. 1512
 Кирста Н. Р. 937
 Кікінежді О. 301
 Кірдода Л. О. 302
 Кіриєнко Т. 1513
 Кірсенко Н. 889
 Кіт Н. 916
 Кічук Н. В. 1009
 Клещерова І. М. 1139
 Клименко С. К. 1119
 Клименко Т. 1405
 Климовська О. Ю. 303
 Клімова Л. В. 411
 Клокар Н. І. 1127
 Книш Т. В. 202
 Кобилянська Л. І. 1514
 Ковалевська Н. В. 1515
 Коваленко Є. І. 78, 113
 Коваленко О. 773, 1516
 Коваленко О. В. 917
 Ковальчук В. 1110
 Ковальчук К. І. 774, 775
 Ковальчук Л. 304

- Ковганич В. В. 24
Ковиліна В. Г. 1111
Коврижних Ю. 412
Кожевникова Т. 660
Козак Л. В. 1517, 1562
Козак Н. 1206, 1247, 1389, 1407
Козіброда Л. В. 203
Козлюк О. А. 305, 306
Колесник А. Г. 1518
Колесников С. А. 776
Колесникова В. Ф. 1058, 1207
Колечко В. 661
Коломійченко Н. А. 1112
Колосарьова Є. Л. 1208
Колоскова Н. 204
Комісарик М. 307
Кондратенко Л. О. 997, 1010
Кононко О. Л. 13, 280, 308–315, 413, 918–925, 927, 928, 945, 1293–1297, 1408, 1519
Конюхова Т. С. 453, 511, 512
Копейкіна О. А. 51, 926, 1409
Копієвська Л. 79
Кордунова Н. О. 1298
Корж Т. М. 1437
Кормиліцина Л. Ю. 927, 928
Корміліцина Л. Ю. 13
Коровка О. А. 1520
Короп Ю. 1209, 1210, 1226, 1227
Коршунова Т. 929
Корякіна І. В. 205, 1011, 1012
Косарева О. І. 1211–1213
Косачова Л. В. 777, 778
Косенко Ю. М. 1521, 1522
Костюк Г. С. 561 (перс.)
Костюк Н. 206
Кот М. З. 1113
Кот Н. 1214
Кот Н. А. 207
Кот Н. М. 513–517
Котелянець Н. 865
Котик Т. М. 80, 610, 663, 743, 1523
Котій Н. І. 662
Котляр О. М. 811
Котлярова І. 416, 779
Коцур Н. 1013
Кочерга О. В. 1215, 1299–1301
Кочина Н. В. 208
Кошелівська О. І. 316–319, 1410
Кравець Г. 415
Кравець Н. 209, 1014
Кравченко Г. Б. 518
Крайник С. 930
Крайнова Л. 931
Крайнова Л. В. 519, 664
Красноголовець О. М. 24
Красько І. 1216
Кремень В. Г. 52, 932
Крет Я. В. 1114, 1115
Крехова Л. А. 320
Кривда І. 665, 1116, 1117
Криворучко В. П. 626
Криворучко Т. 520
Кривошея Н. Б. 780
Кривошея Т. 521
Кричковська Т. Д. 1302, 1524
Кроліца М. 1411
Крулиця М. 321
Крутій К. Л. 662, 666–672, 906, 934, 942, 1015, 1040, 1412–1417
Кугуєнко Н. Ф. 1406
Кудикіна Н. 522
Кудрявцева О. А. 1525
Кузь В. Г. 108, 1033
Кузьменко В. У. 322, 416, 417, 903, 1217, 1303–1311, 1418
Кузьменко О. О. 811
Кузьміна Р. І. 1312
Кузьміна Г. О. 781
Кулаєва О. О. 1432
Кулачківська С. Є. 941, 1218, 1289, 1313–1320, 1331
Куліш Н. 1321
Куліш Н. М. 418
Куліш Т. І. 81–85
Кульчицька О. І. (Кульчицкая Е. И.) 419, 782, 783, 933, 1281, 1322, 1334
Курбанова З. 420
Курганська Л. 1219
Курило В. С. 73
Курінна С. 471
Куркіна І. 1419
Курок О. І. 162, 163, 210, 211
Курочкін Г. 212
Курочкіна О. 1420
Курочкіна С. 212
Кусай М. Г. 1220
Кусайкіна Н. 323
Кучерявий О. Г. 1526
Кьон В. В. 784
Лаврентьева Г. 523, 524, 1017
Лаврентьева Г. П. 935, 1016, 1323
Лаврентьева Т. П. 1434

Лаврова О. В. 86, 87
Ладивір С. О. 525, 526, 941, 1018,
1313, 1320, 1324, 1325
Лазарева М. В. 785
Лапченко І. О. 421, 422
Лапшина І. М. 673–675
Лапшина К. 1221
Ле Тхань Ван 1019
Левінець Н. В. 213
Левко Р. 1343
Левченко Л. Л. 947
Лембрик І. 1326
Лесгафт П. Ф. 117 (перс.)
Лесик В. 1020
Лесик Н. 324
Лещенко Г. П. 1021
Лещенко М. 1421
Лещенко М. П. 1515
Лещенко Н. А. 88
Липко Ю. 214–216
Лисенко Г. М. 1085
Лисенко Н. В. 89, 267, 527, 937,
965, 1422, 1571
Лисенко О. 677
Литвин В. В. 1271
Литвин Л. 325
Литвин Л. В. 1271
Литвин О. П. 1423, 1527, 1528
Литвиненко І. 217, 326
Литвиненко І. С. 528–530, 678
Литвиненко С. А. 1222
Литвинова Н. І. 1281, 1334
Лихолєтова В. К. 696
Ліждвой Л. М. 256, 866
Лісічкіна І. 1118
Ліщук В. С. 1223, 1224
Лобас О. Я. 1385, 1434
Лобода С. Ф. 531
Логвінова Л. Л. 1118
Лоза О. Б. 938
Локк Д. 121 (перс.)
Локшина О. 1245
Лопатинська Н. 327
Лохвицька Л. В. 139, 218, 219,
532–537, 994
Лубенець Н. Д. 81–85, 104,
107 (перс.)
Лубенець Т. Г. 107 (перс.)
Луганська Л. М. 786
Лукашова Н. Ю. 759
Лукоянов Ю. 196
Лупійко Л. 939

Лупійко Л. В. 538
Луцак Н. 679
Луцан Н. І. 680–683, 867, 940, 1022
Луценко І. О. 684–689, 1529
Луценко Т. М. 1127
Любашина В. В. 328, 690
Люріна Т. І. 691

Мазур З. 539
Майор Н. 1404
Майорова І. М. 1466
Макаренко М. В. 975
Макаренко О. П. 329–331
Макарова Е. В. 1119
Макарова С. 692
Маковецька Н. В. 176, 693, 694,
1023, 1040, 1412, 1413, 1417
Макридіна Л. 868
Макридіна Л. О. 1530, 1531
Максименко Л. 1327
Максименко С. 997, 1328
Малина Л. О. 896
Малікова Ю. В. 541, 542
Маліновська Н. В. 90, 609, 695
Мандрика О. Г. 1120
Манжелій Н. М. 853, 1024, 1025
Манилюк Ю. С. 1404, 1424, 1425,
1532
Мантула Т. І. 1026
Манько Н. В. 1121
Маркіна І. М. 1027
Марочко Г. С. 543, 1225, 1533,
1534
Мартиненко І. В. 1028, 1122
Мартиненко О. В. 787
Мартинова І. 1226, 1227
Марусинець М. 544, 1404
Марущак А. 559
Марценківська І. 1123, 1329
Марценківський І. 1123, 1329
Марченко І. С. 1124
Марчук Л. 423
Марчук Т. 1125
Маршицька В. В. 332, 424, 545,
546
Матвієнко О. 1029
Матвієнко П. 333
Матвієнко С. І. 91, 788
Матвійчук Т. 1126
Матюха Г. 334
Мацук Л. О. 335
Мацько Н. 869

- Мацюк Л. 547
 Машкіна Л. А. 1535–1538
 Машовець М. А. 61, 92, 271, 1228–1236, 1330
 Мдзелурі Т. В. 1237–1239
 Мельник І. 1426
 Мельник Л. 902
 Мельничук М. 93, 336–339
 Мельничук М. І. 943
 Мельничук Н. 94
 Меналюк Г. Ф. 548, 549
 Мережко В. І. 1539
 Мидловець Л. 1128
 Милашевич О. 1499
 Миронова Л. П. 973
 Миронова С. П. 1541
 Михайлова А. І. 1030
 Михальчук Т. 1332
 Мишаста Г. 1031
 Мільчуцька А. П. 373
 Мірошина Г. Г. 1427
 Міськів Н. 946
 Міхеєва О. І. 1542
 Міхіна І. М. 1333
 Мішечкіна М. Є. 1240
 Моїсеєва І. 697
 Молочко М. В. 1543
 Моляко В. О. (В. А.) 844, 1270, 1334
 Монке О. С. 744, 789, 790
 Монтессорі М. (Монтессори М.) 71, 76, 95, 96, 100, 124, 292, 468, 745, 1108, 1288 (перс.)
 Мордоус І. О. 1544, 1545
 Мороз О. Г. 1543
 Морозова С. 827
 Мостепанюк В. 870
 Музика О. Л. 1335, 1354
 Мустафаєва З. І. 220
 Муханова И. Ф. 1376
 Мухацька Б. 550
 Мухоморина Л. 551
 Мясіна Т. 1428
- Нагачевська З.** 97
 Назаревич В. 1336
 Назаренко А. 1180
 Назарина В. В. 1129
 Назарян Р. Т. 1406, 1429, 1456
 Наконечна Р. 1546
 Нападій Н. 792
 Науменко С. І. 793
- Науменко Т. І. (Т. И.) 296, 698, 741, 771, 772, 791, 794, 795
 Наумчук Т. В. 1548
 Некрасова І. М. 1130
 Непочатова-Курашкевич Е. І. 1258
 Нестеренко В. В. 1549
 Нечай С. П. 796, 948, 1337
 Нечипорук Н. І. 1437
 Низковська О. 221, 648, 699, 861, 907, 926, 949, 950, 1384, 1409
 Никоненко Ю. П. 222
 Нікейцева Н. М. 757, 1266
 Ніколаєва М. 1131
 Ніколаєнко С. М. 1396, 1430, 1431
 Ніколайчук Г. І. 700
 Ніколенко Д. 98–100
 Ніколенко Т. В. 425
 Ніколова О. 340
 Новохатько С. 872
 Норик М. 872, 1210
 Носенко Е. Л. 1375
 Носков В. І. 1338
 Ньюкалов В. 873
- Обухівська А.** 552, 1046
 Огнев'юк В. 1433
 Огорілко І. 1405
 Огурцова С. В. 797, 798, 1550
 Околизина А. 1083
 Олексенко С. 1340
 Олексюк О. 874
 Олійник Л. 554, 800
 Ольжич О. 57 (перс.)
 Омеляненко А. 701
 Онищук І. А. 839
 Оржеховська В. М. 1034
 Орищук Т. 1035
 Орланова Н. П. 696
 Осадько О. 1341, 1342
 Осипова Л. Б. 1133
 Останіна Н. С. 222
 Остапенко А. С. 1406
 Остапченко Є. 702
- Павленко Т.** 426, 427
 Павленчик В. О. 341–343, 1008
 Павлова Н. К. 1432
 Павлюк Г. 1036
 Павлютенков Є. М. 1390, 1547
 Палатний А. 224
 Палій А. 1241, 1343, 1344
 Пальчикова О. М. 428

- Пангелова Н. Є. 223–226
 Пантюк Т. 101, 102
 Панченко Н. 1138
 Панько Є. О. 344
 Папуча М. В. 1345
 Парамонова Л. Г. 1048
 Партешко І. 1083
 Пасічна К. 870
 Пасічниченко А. 1242
 Пахомова Н. Г. 1037, 1134, 1135
 Пеньковська Н. 1243
 Перерва О. А. 345
 Першукова О. 661
 Песталоцці Й. Г. 115, 118 (перс.)
 Петренко Г. Г. 508, 1362
 Петренко О. Б. 346
 Петренко С. А. 1551, 1552
 Петрів О. П. 1038
 Петрова Г. 1083
 Петрова Ж. Г. 1244
 Петрова Н. 959
 Петрук І. С. 347
 Печенко І. П. 103, 348, 349, 1346
 Пешко С. 1438
 Петушкова Л. А. 1127
 Пивовар А. А. 223, 227
 Пилипенко О. І. 1359
 Пирятинська Л. 555
 Писук Т. 1136
 Півоварська Є. 228
 Півторак Г. 1546
 Піддячий М. 1554
 Підкурманна Г. О. 801, 1555
 Підлипна Л. В. 429
 Пінчук І. М. 113
 Піроженко Т. О. 703, 952, 1331, 1424
 Пісоцька Л. С. 1439–1443
 Плаксина Л. Й. 1102 (перс.)
 Платаш Л. 1137
 Плахотник В. М. 705
 Плетеницька Л. С. 1556
 Плотникова Н. 350
 Плохій З. П. 251, 351, 556, 557, 941, 953, 1337, 1347
 Побірченко Н. С. 352
 Пов'якель Н. І. 577
 Погребняк Н. 197
 Погребняк Н. В. 176, 1444
 Подлужна Н. 704
 Подоляк Л. Г. 1319, 1331
 Поздеева Т. В. 1557
 Позднякова В. В. 558–560
 Покроєва Л. Д. 811, 954, 1406, 1445–1450
 Поліщук В. 229
 Поліщук Л. 157
 Поліщук О. 230–233
 Половіна О. А. 802–805, 1348
 Полонська Т. К. 705
 Полякова Л. 461
 Помогаєва І. 371
 Поніманська Т. І. 105, 292, 353–357, 1212, 1349–1352, 1493, 1537, 1538, 1553, 1558
 Пономаренко Н. В. 725
 Пономаренко Т. 358, 1353
 Пономаренко Т. О. 359, 1451–1453, 1559
 Попиченко С. С. 106–109
 Попова І. І. 706, 875
 Попович О. О. 1137 (перс.)
 Поповіченко Л. С. 360
 Портницька Н. Ф. 1335, 1354, 1355
 Порядченко Л. 653
 Постоян Т. 707
 Потужній О. В. 234–236
 Початкова І. 931
 Приступа Є. Н. 199
 Приходько М. І. 579
 Приходько Ю. О. 421
 Прищепа Т. 1560
 Прищепа Т. І. 237
 Прокопенко В. 1041
 Прокопенко В. І. 507
 Проскура О. В. 110, 111, 903, 960, 1042, 1356, 1455
 Прохоров Б. І. 1357
 Пруденко Т. 194
 Пузирна Л. В. 626
 Пустовіт Н. А. 424, 1245
 Пшеврацька О. В. 110, 111
 Радул В. В. 815
 Разнатовська Л. В. 430, 431
 Раратюк Г. 957
 Ревенко З. 361
 Ревенко С. П. 561
 Реґо Г. 112
 Редько В. Г. 714
 Рейпольська О. Д. 708, 709
 Репіна Т. 1246
 Рибак Т. Б. 710
 Рибіна Г. О. 811

- Рибцун О. 362
Ривкіна І. М. 1003
Рібцун Ю. 1140–1142, 1255
Рогальська Н. В. 352, 363, 562, 1561
Роганова М. В. 563
Роговик Л. 238
Романенко І. 1360
Ромашева О. 1248
Рубель Н. Г. 854
Руденко І. М. 1249
Руденко Ю. А. 364, 607, 711, 712
Рудницька-Юрійчук І. 1361
Русова С. Ф. 56, 57, 65, 68, 78, 90, 93, 94, 103, 106, 110, 111, 116, 125, 136, 382, 609, 917 (перс.) ; 113, 114
Руссо Ж. Ж. 116 (перс.)
Рябова З. 1456, 1457
- Савка В. 239
Савченко О. Я. 958
Савчук Л. 1143
Сагарда М. 876
Садова Т. А. 167
Садовенко С. М. 807, 808
Сайдаківська В. 1043
Сак Т. В. 1122
Самоплавська Т. О. 84
Самсонюк Н. 876
Самсонюк Н. Ф. 365, 1250
Саннікова І. А. 713
Саполович Л. 877
Саприкіна О. 809
Сапронова М. 366
Сарапулова Є. 115–118, 367
Саркісова Н. 878
Сасіна І. О. 1091
Сбоева Л. 564, 565
Сварковська Л. А. 240, 241, 1458
Свиридюк Т. П. 1169
Свирська Л. 959
Семеновська С. 1083
Семерникова Р. А. 95, 96
Семиченко В. А. 1526
Сенюра Л. 1290
Сергеєва В. Ф. 119, 120
Сергеєнкова О. П. 1362
Середницька А. 1044
Середняк О. 432
Сєдова Н. 368
Синьов В. М. 1541
Сисоева С. О. 1517, 1562
- Сідаш Н. 1251
Сікорський І. О. 86, 87, 127 (перс.)
Сіроштан С. 433, 1563
Сірченко Л. 810
Січкач Л. І. 1144
Скалич Л. 1045
Скибинська О. 369
Скриннік С. 865
Скринська О. Л. 121
Скрипник Т. В. 1145
Скуба В. В. 1252
Слабінська О. С. 434
Славіна Н. С. 1253
Слободенюк Л. І. 1363, 1364
Слободянюк Т. Б. 104, 122
Слюсаренко В. Г. 111, 960
Смелянська Н. 566
Смислова І. Ю. 1146
Смольникова Г. 412
Соботович Є. Ф. 1070, 1076, 1147–1150, 1160, 1164
Соколовська С. В. 714, 715
Соловійова Л. І. 1365
Соловійова О. 1366
Сопрун І. П. 435–437
Сорока З. В. 673, 674
Стадненко Н. 552, 1046
Старжинська Н. С. 344
Старовойтова А. О. 1132
Старченко В. А. 567, 568
Стельмахович М. 123
Степанова Л. 1049
Степанова Т. 569
Степанова Т. М. 1575
Стеценко І. 570
Стеценко Л. 67
Струннікова Д. 371
Стрюк К. 124, 716, 961, 962
Стукало Н. М. 125
Суріна Н. 717
Суржанська В. А. 571, 1367, 1564
Сухомлинська О. В. 135, 811, 963
Сухомлинський В. О. 54, 79, 256, 375, 376, 491, 585, 747, 811, 814–816, 972, 1189, 1225, 1564 (перс.)
Сухорукова Г. В. 372, 812–814, 933, 1565
Сучок В. 268
Сушкова Г. 1151–1153
- Танько Т. П. 74, 1566–1568

- Таран О. 1154
 Тарапака Н. В. 815, 816, 1026
 Тарасенко Г. 817, 818
 Тарасун В. В. 1068, 1076, 1145, 1155
 Татарінова С. 572
 Терентьєва Н. 243
 Терешко Л. В. 718
 Терещенко І. 244, 819
 Терещенко Л. 879, 1486
 Терещенко Н. 374
 Терещенко О. 1254
 Терещенко О. П. 820, 821
 Терлецька Л. 1368
 Тергоєва С. М. 414
 Тищенко О. А. 1459–1462
 Тимофєєва О. 1404
 Тимохіна А. В. 1156
 Тимошенко Г. 1157
 Титаренко Т. М. 1323
 Тищенко В. В. 1148, 1158–1160, 1255
 Тищенко С. П. 1274, 1369
 Тищук Л. І. 1569
 Тімакова Ю. В. 1091
 Тіхонова М. І. 1282
 Ткачова Л. 719
 Ткачова Н. 719
 Ткачук Т. 573
 Товкач І. 720
 Токарєва Л. Д. 1256
 Толокольников О. Я. 1401
 Томей О. П. 438, 1437
 Тоцька Т. П. 256, 375, 376
 Тригуб Л. М. 948
 Трифонова О. С. 822
 Тростинська В. 1161
 Трофименко Л. І. 1162–1164
 Трофимова О. 574
 Трубавіна І. М. 1570
 Трубник І. В. 509, 1286, 1542
 Трусова О. Л. 377
 Туник І. 378, 575, 576
 Туник І. А. 256
 Туренко Н. М. 126
 Туров М. 880, 881
 Турчинська В. Є. 1177
 Тютюнник М. І. 1165, 1166

 Удіна О. М. 1370
 Улькіна Т. В. 577
 Улюкаєва І. Г. 127–134, 137, 1572

 Усачова Л. В. 1049
 Уфімцева С. 1050

Фадєєва Т. О. 1051–1053, 1371
 Файгль Г. 1167
 Фасолько Т. С. 379, 380
 Федоренко С. В. 1168, 1169
 Федорова М. 381
 Федорова М. А. 382
 Федорова-Мельницька Т. Г. 285
 Федорович Л. О. 721, 1054, 1170
 Федорченко Т. Є. 1359
 Фесун Г. 1511
 Фіглевська М. Я. 439
 Філімонова Т. В. 135, 136
 Фіяло Т. 245
 Фомічова Л. І. 896
 Франкевич О. 388
 Фребель Ф. В. А. 63, 64, 98 (перс.)
 Фролов М. О. 1547
 Фунтікова О. О. 578–580, 1257, 1573
 Фурманова Т. І. 824
 Фуряєва Т. В. 1464

 Хаджирадева С. К. (Хаджирадева С. К.) 608, 723
 Халилова Ф. С. 882
 Хало З. 581
 Хамуйло Л. 195
 Харахадь С. И. 724
 Хардіна Н. 440
 Харитоновна А. 1372
 Харченко А. А. 1055
 Харченко Н. В. 582
 Хатіпов М. О. 441
 Химич Н. Є. 383, 384
 Хіміч С. С. 1171
 Хмельюк Р. І. 784, 1502
 Ходатенко Н. 583
 Ходирєва Р. 914
 Ходонович Л. С. 825
 Холод І. А. 373
 Хоріщенко Г. Г. 385–387
 Хорошайло Р. 1386
 Хорошева Л. 826

Цветкова Н. 1172
 Цвірова Т. Д. 389
 Цехмістер О. М. 725, 827, 967
 Цой М. 1392
 Цокур О. С. 1507

Чаговец А. И. 246
Чайникова Ж. В. 442
Чайченко Г. М. 975
Чебикін О. Я. 436, 981, 982
Чепіга Я. 102 (перс.)
Чепіленко К. 1173
Чепка О. В. 1056–1058
Чепурко В. 1197
Чепурна Н. М. 1465
Червінська О. Ю. 1059, 1466
Чередниченко С. 933, 1224, 1300
Черепаня Н. І. 1060
Чернявська Л. Н. 968
Черняга Р. М. 390
Чернякова О. І. 652
Чорна Л. 1373
Чубарук О. В. 1127
Чудна Р. 247
Чуйко Г. 307, 874
Чулкова А. В. 726
Чупахіна С. 584

Шавровська В. Н. 391, 969, 1467
Шалда Н. 392
Шалигіна Г. В. 248, 249
Шамко Л. Ю. 1174, 1175
Шаркова Н. Ф. 1374, 1375
Шатова Г. 393
Шацька Н. М. 1574
Швалб Ю. М. 1376
Швець К. 829
Шевцов А. Г. 1176
Шевцова Н. П. 250, 394, 443, 948, 1269, 1377
Шевченко І. 585
Шевченко І. В. 1575
Шевченко Т. 883
Шевчук А. С. 830–833, 947
Шеремет Б. Г. 1064, 1111
Шеремет М. К. 1121, 1135

Шецкін Г. 586
Шийко Е. 587
Шиліна Н. Є. 727, 976
Шиян О. 388
Шкіряк-Нижник З. А. 1258
Шкаріна Л. Ф. 834
Шкваріна Т. М. 728–734, 970
Шовкова Л. 481
Шпак М. 444, 1061
Штайнер Р. 1271 (перс.)
Штефан Л. А. 138
Шульга Л. М. 835, 836
Шульженко Д. І. 1177

Щербак Г. 420
Щербакова К. Й. 485, 504, 578, 588, 589, 709, 884, 1260–1262
Щербакова Л. 1062

Юзвак Ж. М. 395, 837, 838
Юрочкіна С. О. 251
Ютріна Е. 795
Юцевич Ю. Е. 776

Якименко Л. 1468
Якименко С. І. 885, 971
Якимчук Р. 620, 621
Яковенко О. 1020
Яковенко Т. В. 1263
Якубенко В. 1389
Яловська О. 591
Янцур Л. А. 839
Яришева Н. Ф. 592–594
Ясницька Я. 388
Ястреб Л. Л. 735
Яценко А. 886
Яценюк Л. 1063

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ДЗО – дошкільний заклад освіти

ДНЗ – дошкільний навчальний заклад

ДЦП – дитячий церебральний параліч

ЗНМ – загальний недорозвиток мовлення

ЗПР – затримка психічного розвитку

НЗНМ – нерізковиражений загальний недорозвиток мовлення

РТУ – розвиток творчої уяви

ТРВЗ – теорія розв’язання винахідницьких завдань

ТРИЗ – теория решения изобретательских задач

Шановні освітяни!

ЗАПРОШУЄМО ВАС СТАТИ ЧИТАЧАМИ

ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ

ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

(ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського)

ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського – науково-дослідний центр з питань галузевого бібліотекознавства, бібліографознавства і книгознавства, національне галузеве книгосховище, головний науково-інформаційний центр освітянської галузі України, науково-методичний центр мережі освітянських бібліотек МОН України та АПН України.

До Ваших послуг універсальний книжковий фонд ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (понад 500 тис. примірників), 40% якого становлять фахові документи:

- ◆ періодичні видання ХІХ–ХХ ст. та сучасні (щорічна передплата – понад 300 вітчизняних та зарубіжних газет і журналів);
- ◆ дисертації та автореферати дисертацій педагогіко-психологічної тематики;
- ◆ зібрання праць вітчизняних та зарубіжних педагогів (ХІХ–ХХ ст.), монографії, матеріали досліджень із педагогіко-психологічних питань, програми та методики викладання предметів, підручники і посібники для загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації;
- ◆ література іноземними мовами з питань педагогіки і психології, художні твори мовою оригіналу;
- ◆ література з питань бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства.

ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського розташована у двох приміщеннях:

- головне (вул. М. Берлинського, 9);
- філія (вул. Володимирська, 57).

У *головному* приміщенні діють:

- загальний читальний зал;
- дисертаційний зал;
- читальний зал сучасного підручника;
- читальний зал Фонду В. О. Сухомлинського;
- читальний зал літератури іноземними мовами;
- кабінет бібліотекознавства;
- персональний абонемент;
- міжбібліотечний абонемент (МБА);
- медіа-центр.

Медіа-центр надає користувачам платні і безкоштовні послуги, пов'язані з мультимедійною інформацією, включаючи сканування, копіювання й тиражування методичних, навчальних, дидактичних та інших друкованих і електронних матеріалів за умов збереження авторських і суміжних прав, швидкісний Інтернет. На базі медіа-центру за сприяння Британської Ради в Україні, згідно з Угодою про співробітництво між АПН України та Британською Радою, відкрито "Ресурсний інформаційно-освітній центр". У цьому центрі користувачі бібліотеки можуть отримати доступ до повнотекстових електронних баз даних 1000 британських та міжнародних журналів і газет та понад 8500 наукових видань з питань освіти, економіки, бізнесу, політики.

Через веб-сайт ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (www.library.edu-ua.net) надається доступ до її електронного каталогу та виконується віртуальна довідка.

До послуг освітян повнотекстові та реферативні бази даних (БД):

- БД авторефератів та дисертацій з психолого-педагогічних питань;
- БД праць видатних педагогів, зокрема – повнотекстова колекція праць

В. О. Сухомлинського;

- електронна бібліотека книг XIX ст. з психолого-педагогічної тематики;
- галузева реферативна БД.

У філії ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського працює:

- загальний читальний зал;
- абонемент.

ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського видає:

- збірники наукових праць з питань бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства;
- регламентуючі та інструктивно-методичні матеріали для мережі освітянських бібліотек України;
- щомісячний бюлетень „Нові надходження до ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського”;
- бібліографічні та інші інформаційні видання з актуальних педагогіко-психологічних питань;
- „Календар знаменних та пам'ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки” (щорічно).

ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського здійснює кваліфіковане бібліотечно-бібліографічне обслуговування користувачів, а також інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу в освітянських закладах шляхом групового та індивідуального інформування, систематичного проведення Днів інформації, Днів фахівця, педагогічних рад, презентацій освітянських періодичних видань, тематичних книжкових виставок, друку в періодичних галузевих виданнях, інформаційних і тематичних списків літератури з актуальних проблем освіти, педагогіки та психології.

Як культурно-просвітницький центр, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського систематично проводить художньо-мистецькі виставки, презентації, літературно-музичні вечори, зустрічі з відомими діячами освіти і культури.

ЗАПРОШУЄМО НА НАШ ВЕБ-САЙТ:

www.library.edu-ua.net

E-mail: dnpb@i.ua

ГОЛОВНЕ ПРИМІЩЕННЯ:

04060

м. Київ,

вул. М.Берлінського, 9

тел.: 467-22-14,

440-35-48

ФІЛІЯ:

03030

м. Київ,

вул. Володимирська, 57

(Будинок учителя)

тел.: 234-71-59

РЕЖИМ РОБОТИ:

щоденно з 10.00 до 20.00

вихідний день – субота

неділя – з 10.00 до 18.00

останній день місяця –
санітарний день

**Державною науково-педагогічною бібліотекою України
імені В.О.Сухомлинського**

видано за 2000 – 2009 рр.

• **Бібліографічні посібники з актуальних психолого-педагогічних питань**

- **Бібліотека навчального закладу в контексті інформатизації суспільства** : бібліогр. покажч. для б-к загальноосвіт., проф.-техн. навч. закл., вищих навч. закл. I–II р.а. / АПН України, ДНПБ України, УБА, Секція освіт. б-к ; [упоряд. А.І. Рубан ; наук. консультанти: П.І. Рогова, К.Т. Селіверстова ; відп. за вип. П.І. Хемчян ; ред. Є.К. Бабич ; рецензент А.О. Малько]. – К., 2003. – 87 с. – (На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек ; вип. 1).
- **Вища освіта України в умовах трансформації суспільства: стан, проблеми, тенденції розвитку. 1991 – 2006 рр.** : наук.-допом. бібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Ін-т вищої освіти ; [упоряд.: Л. О. Пономаренко, І. П. Моїсеєва, Л. І. Ніколюк, О. С. Микитенко ; наук. ред. П. І. Рогова ; наук. консультант Б. І. Корольов ; бібліогр. ред. Л. О. Пономаренко]. – К. : Пед. думка, 2008. – 487 с.
- **Гід з громадянської освіти в Україні** : наук.-допом. бібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України, Донец. шк. прав людини ; [упоряд.: Л.О. Пономаренко, Л.І. Ніколюк, Г.К. Черняєва, В.В. Березкіна, Н.Ю. Дуральська ; наук. ред. П.І. Рогова ; наук. консультант К.І. Чорна]. – Донецьк ; К., 2003. – 166 с.
- **Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: п'ять років діяльності (2000–2004)** : наук.-допом. покажч. / АПН України, Укр. асоц. ім. В. О. Сухомлинського, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: Н. А. Палашина, Н.А. Горбенко, В. В. Вербова, Л.І. Самчук ; наук. ред. П. І. Рогова, В. І. Лутовинова ; відп. за вип.: Т. Ф. Букшина, В. А. Зотова ; бібліогр. ред.: Р. С. Жданова, Н. А. Палашина ; літ. ред. К. М. Лашко ; рецензенти: О. В. Сухомлинська, О. В. Воскобойникова-Гузева. – К. : [Вид. О. М. Ешке], 2005. – 99 с.
- **Загальноосвітня школа України за роки незалежності (1991–2001 рр.)** : реком. бібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України, УБА ; [уклад.: Г.К. Черняєва, Л.І. Ніколюк, І.М. Смелік ; відп. за вип. Т.Ф.Букшина] ; наук. консультант М.Д. Ярмаченко // Шкіл. світ. – 2002. – Черв. (№ 21/23). – С. 1–61.
- **Професійна освіта України за роки незалежності (1991-2003 рр.)** : наук.-допом. бібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, Ін-т педагогіки і психології проф. освіти ; [уклад.: Л.О. Пономаренко, І.П. Моїсеєва, Л.І. Ніколюк, Л.Н. Штома, Є.К. Бабич; наук. консультант Н.Г. Ничкало ; відп. за вип. Т.Ф. Букшина ; ред. Є.К. Бабич]. – К., 2004. – 267 с.
- **Профільне навчання в старшій школі: шляхи розвитку**: наук.-допом. бібліогр. покажч. Вип.1 / АПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського ; [уклад.: Л.О. Пономаренко, Л.І. Ніколюк, Л.І. Самчук, І.М. Каневська ; наук. консультант і автор вступ. ст. В.І. Кизенко ; наук. ред. Т.Ф. Букшина ; відп. за вип. П.І. Рогова ; бібліогр. ред. Є.К. Бабич ; рецензент Н.М. Бібік]. – К., 2005. – 63 с. – (Освіта України; № 90/91, 6–9 груд.).
- **Сучасні освітні технології** : реком. бібліогр. покажч. Вип. 1 / М-во освіти України, АПН України, Ін-т змісту і методів навчання, Центр. освіт. б-ка ; [уклад.: Т.Ф. Букшина, Г.К. Черняєва ; відп. за вип. П.І. Рогова ; рецензент Л.І. Даниленко, канд. пед. наук]. – К. : ВШОЛ, 1999. – 60 с.
- **Сучасні освітні технології** : реком. бібліогр. покажч. Вип. 2 / АПН України, ДНПБ України; уклад.: Т.Ф. Букшина, Г.К. Черняєва ; відп. за вип. П.І. Рогова ; рецензент Н.Ф. Федорова // Шкіл. світ. – 2001. – Верес. (№ 34) + Вкладка.
- **Сучасні освітні технології** : реком. бібліогр. покажч. Вип. 3 / АПН України, ДНПБ України; упоряд.: О.В. Углова, О.В. Яковлева ; відп. за вип. Т.Ф.Букшина ; ред. Є.К. Бабич ; рецензент Л.І. Даниленко]. – К., 2003. – 87 с.

- **Сучасні технології в освіті** : реком. бібліогр. покажч. Ч. 1. Сучасні технології навчання / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Маріуп. держ. гуманіт. ун-т ; [уклад.: І. П. Моїсєєва, Н.Д. Грудініна ; наук. консультант і автор вступ. ст. І. Г. Єрмаков ; передмова Л. О. Пономаренко ; наук. ред. Т. Ф. Букшина ; бібліогр. ред. Л. О. Пономаренко ; рецензент Л. І. Даниленко]. – К. : [б. в.], 2005. – 307 с.
- **Сучасні технології в освіті** : реком. бібліогр. покажч. Ч. 2. Сучасні технології виховання / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: І. П. Моїсєєва, Л. О. Пономаренко ; наук. консультант і автор вступ. ст. К. І. Чорна ; наук. ред. Т. Ф. Букшина ; бібліогр. ред. і відп. за вип. Л. О. Пономаренко ; рецензенти: К. О. Журба, І. Г. Єрмаков]. – К. : Пед. думка, 2007. – 195 с.
- **Формування активної життєвої позиції молодого громадянина України** : наук.-допом. бібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України, Київ. нац. екон. ун-т ; [упоряд.: Л.О. Пономаренко, Л.І. Ніколюк, Г.К. Черняєва, В.В. Березкіна, Н.Ю. Дуральська ; наук. ред. П.І. Рогова, дир. ДНПБ України ; наук. консультант К.І. Чорна, канд. пед. наук]. – К., 2002. – 141 с.

- **Біобібліографічні покажчики**

- **Серія „Видатні педагоги світу”**

- **Польський педагог-гуманіст Януш Корчак (1848-1942)**: до 125-річчя з дня народж. : біобібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського ; [уклад.: В.В. Вербова, Н.А. Горбенко, С.В. Ішук, С.В. Петровська ; наук. ред.: П.І. Рогова, Т.Ф. Букшина ; наук. консультант О.В. Сухомлинська ; відп. за вип. Н.А. Палацина ; ред. Р.С. Жданова, Н.Г. Богун ; рецензент М.Б. Євтух]. – К., 2003. – 132 с. – (Серія "Видатні педагоги світу" ; вип. 2).
- **Спадщина А. С. Макаренка і пріоритети сучасності: 1991–2008** (до 120-річчя від дня народження) : біобібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих, Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка ; [упоряд.: Іванова О. І., Лога Т. В. ; вступ. ст. Ткаченко А. В. ; наук. ред.: Рогова П. І., Доркєну А. М. ; наук. консультант Зязюн І. А. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – К. : [б. в.], 2008. – 179 с. – (Серія „Видатні педагоги світу” ; вип. 4).
- **В.О. Сухомлинський. Біобібліографія: 1987–2000 рр.** / АПН України, Укр. асоціація В.О. Сухомлинського, [ДНПБ України] ; уклад.: Г.І. Сухомлинська, О.В. Сухомлинська, д-р пед. наук, акад. ; за ред. Н.О. Гажаман, Л.І. Ніколюк ; відп. за вип. П.І. Рогова. – К. : КНЕУ, 2001. – 128 с. – (Видатні педагоги світу; Вип. 1).
- **В. О. Сухомлинський. Біобібліографія: 2001–2008 рр.** / АПН України, Укр. асоціація В. О. Сухомлинського, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд. Заліток Л. М. ; наук. консультант Сухомлинська О. В. ; наук. ред. Рогова П. І. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – К. : Богданова А. М., 2008. – 195 с. – (Серія "Видатні педагоги світу" ; вип. 3).

- **Серія „Академіки АПН України”**

- **Іван Дмитрович Бєх** : біобібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського ; [упоряд.: Л.О. Пономаренко, Л.І. Ніколюк ; авт. вступ. ст. М.Д. Зубалій ; наук. ред.: Т.Ф. Букшина, В.А. Зотова ; бібліогр. ред. Р.С. Жданової ; літ. ред. К.М. Лашко]. – К. ; Житомир, 2005. – 87 с. – (Серія "Академіки АПН України" ; вип. 7).
- **Алла Михайлівна Богуш** : біобібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського ; [упоряд. Л.О. Пономаренко ; наук. ред. П.І. Рогова ; літ. ред. Г.М. Лисиця]. – К. ; Одеса : СВД Черкасов, 2005. – 99 с. – (Академіки АПН України ; вип. 4).
- **Микола Борисович Євтух**: вчений-педагог, академік : біобібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ; [упоряд. Л.І. Ніколюк ; наук. ред. П.І. Рогова ; наук. консультант К.К. Потапенко

; рецензент В.І. Лутовинова ; ред. Л.О. Пономаренко]. – К., 2003. – 77 с. – (Академіки АПН України ; вип. 3).

- **Іван Андрійович Зязюн**: педагог, вчений, філософ: Біобібліогр. покажч. / АПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [вступ. стаття В. Г. Кременя; упоряд.: Л.Н. Штома, Л.О. Пономаренко ; наук. ред.: Н.Г. Ничкало, П.І. Рогова]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2008. – 99 с. – (Академіки АПН України ; вип. 14).
- **Іван Андрійович Зязюн**: Педагог. Вчений. Філософ : біобібліогр. покажч. / АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти. ДНПБ України, Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М.Гоголя ; [упоряд.: Л.І. Ніколюк, Л.О. Пономаренко, Л.Н. Штома ; наук. ред. П.І. Рогова ; наук. консультант Н.Г. Ничкало ; ред. Є.К. Бабич]. – К., 2003. – 45 с. – (Академіки АПН України ; вип. 2).
- **Василь Григорович Кремень – філософ, учений, освітянин, державний діяч**: Біобібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Л. О. Пономаренко, Л. І. Ніколюк ; вступ. стаття Л. І. Ткаченко ; наук. ред. П. І. Рогова ; бібліогр. ред. Л. О. Пономаренко]. – 2-ге вид., допов. – К., 2008. – 167 с. – (Серія „Академіки АПН України” ; вип. 12).
- **Василь Григорович Кремень – філософ, учений, освітянин, державний діяч** : біобібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Л. О. Пономаренко, Л. І. Ніколюк, І. П. Моїсеева ; вступ. стаття Л. І. Ткаченко ; наук. ред. П. І. Рогова ; бібліогр. ред.: Р. С. Жданова, Є. К. Бабич]. – К., 2005. – 95 с. – (Серія „Академіки АПН України” ; Вип. 6).
- **Василь Миколайович Мадзігон: учений - педагог та організатор педагогічної науки і освіти України** : біобібліогр. покажчик / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: І. О. Іванова, С. В. Чернобровкіна ; вступ. ст. Г. Є. Левченко ; наук. ред. А. М. Доркєну ; бібліогр. ред. Л. О. Пономаренко]. – К., 2007. – 64 с. – (Серія "Академіки АПН України").
- **Сергій Дмитрович Максименко – академік, український психолог, фундатор наукової школи генетичної психології** : бібліогр. покажч. наук. праць за 1991–2007 / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Л. М. Айвазова, Л. О. Пономаренко ; наук. ред. Т. Ф. Букшина ; бібліогр. ред. Л. О. Пономаренко]. – К. : КММ, 2008. – 127 с. – (Серія „Академіки АПН України” ; вип. 10).
- **Нелля Григорівна Ничкало** : біобібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Л. О. Пономаренко, Л. Н. Штома ; наук. ред. канд. іст. наук П. І. Рогова ; літ. ред. Г. М. Лисиця ; бібліогр. ред. Р. С. Жданова]. – К. : [б. в.], 2005. – 96 с. – (Серія "Академіки АПН України" ; вип. 5).
- **Наукова школа академіка Олександри Савченко** / АПН України, Ін-т педагогіки АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Я. П. Кодлюк, Т. Я. Довга, Л. М. Заліток, Л. М. Ворон, О. А. Печенежська]. – К. : Пед. преса, 2008. – 187 с. : кол. іл. – (Серія "Академіки АПН України" ; вип. 11).
- **Ольга Василівна Сухомлинська** : біобібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Л. М. Заліток, Г. М. Семендяєва ; вступ. стаття: О. Я. Савченко, Н. П. Дічек ; наук. ред. П. І. Рогова ; бібліогр. ред. Л. О. Пономаренко ; літ. ред. О. І. Гожи́к]. – К., 2006. – 67 с. – (Серія „Академіки АПН України” ; вип. 8).
- **М. Д.Ярмаченко – вчений-педагог, академік, перший президент АПН України** : біобібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ; [упоряд.: В.В. Вербова, Н.А. Горбенко ; відп. за вип. Т.Ф. Букшина ; ред. Є.К. Бабич]. – К., 2002. – 32 с. – (Академіки АПН України ; вип. 1).

- **Віталій Станіславович Журавський** : біобібліогр. покажч. / Акад. прав. наук України, Укр. Акад. політ. наук, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В.О. Сухомлинського ; [уклад.: Н.А. Палащина, В.В. Вербова, Н.А. Горбенко ; наук. ред. П.І. Рогова ; відп. за вип. Н.А. Палащина ; літ. ред. Г.М. Лисиця]. – К.: Т-во „Знання”, 2005. – 34 с.
- **Юрій Михайлович Хорунжий** : біобібліогр. покажч. : До 40 річчя літ. діяльності / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад. Р. С. Жданова]. – К.: Видав. дім „КМ Академія”, 2006. – 95 с.: фото.

• **серія “Ювіляри АПН України”**

- **БІБІК** Надія Михайлівна (до 55-річчя від дня народження)
- **БОНДАР** Віталій Іванович (до 65-річчя від дня народження)
- **БИКОВ** Валерій Юхимович (до 60-річчя від народження)
- **БУГАЙОВ** Олександр Іванович (до 80-річчя від дня народження)
- **БУРИНСЬКА** Ніна Миколаївна (до 75-річчя від дня народження)
- **ВАРЗАЦЬКА** Лариса Олександрівна (до 65-річчя від дня народження)
- **ВАШУЛЕНКО** Микола Самійлович (до 60-річчя від дня народження)
- **ГОНЧАРЕНКО** Семен Устимович (до 75-річчя від дня народження)
- **ГУБКО** Олексій Тимофійович (до 80-річчя від дня народження)
- **ЄРМАКОВ** Іван Гнатович (до 55-річчя від дня народження)
- **КОНОНКО** Олена Леонтіївна (до 60-річчя від дня народження)
- **КРЕМЕНЬ** Василь Григорович (до 55-річчя від дня народження)
- **КУЛЬЧИЦЬКА** Олена Іполитівна (до 70-річчя від дня народження)
- **ЛАКТИОНОВА** Галина Миколаївна (до 50-річчя від дня народження)
- **МАДЗІГОН** Василь Миколайович (до 65-річчя від дня народження)
- **МАСОЛ** Людмила Михайлівна (до 50-річчя від дня народження)
- **МОЛЯКО** Валентин Олексійович (до 65-річчя від дня народження)
- **ОРЖЕХОВСЬКА** Валентина Михайлівна (до 65-річчя від дня народження)
- **СИСОЄВА** Світлана Олександрівна (до 60-річчя від дня народження)
- **СОБОТОВИЧ** Євгенія Федорівна (до 70-річчя від дня народження)
- **СУХОМЛИНСЬКА** Ольга Василівна (до 55-річчя від дня народження)
- **ТАЛАЛУЄВА** Наталя Олександрівна (До 60-річчя від дня народження)
- **ХАЙРУЛІНА** Василина Миколаївна (до 60-річчя від дня народження)
- **ХОРОШКОВСЬКА** Ольга Назарівна (до 65-річчя від дня народження)
- **ЧЕБИКІН** Олексій Якович (до 55-річчя від дня народження)
- **ШЕЛЕХОВА** Галина Тарасівна (до 50-річчя від дня народження)
- **ШУХОВА** Елеонора Василівна (до 70-річчя від дня народження)

• **Методичні посібники**

- **Анотування як процес аналітико-синтетичної переробки інформації** : метод посіб. / М-во освіти і науки України, Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди, АПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського ; авт.-уклад. В.І. Лутовинова ; [ред. Р.С. Жданова]. – Х., 2003. – 44 с.
- **Лутовинова В. І. Реферування як процес мікроаналітичного згортання інформації** : практ. посібник / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; наук. ред. Г. М. Швецова-Водка. – К. : [б. в.], 2007. – 71 с. – (Серія „На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек” ; вип. 4).
- **Методика бібліографування** : наук.-практ. посіб. / М-во освіти і науки України, АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; Авт.-упоряд. В. І. Лутовинова ; [відп. за вип. П. І. Рогова ; літ. ред. Л. І. Стельмах ; рецензент Г. В. Швецова-Водка]. – К., 2005. – 134 с.
- **Організація роботи бібліотеки загальноосвітнього навчального закладу** : зб. інструкт.-метод. матеріалів : [у 2 ч.] / ДНПБ України ; авт.-упоряд.: П.І. Рогова, І.І. Хемчян, Р.П. Гаврилюк [та ін.] // Шкіл. світ. – 2002. – Листоп. (№ 42/43). – С. 1–62; Груд. (№ 46/47). – С. 1–61; 2003. – Квіт. (№ 13). – С. 1–23.
- **Планування та звітність бібліотеки інституту післядипломної педагогічної освіти** : метод. рек. / АПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, ЦППО ; [уклад. В.П. Здановська ; наук. ред. П.І. Рогова ; відп. за вип. І.І. Хемчян]. – К., 2004. – 75 с.
- **Укладання друкованих каталогів книг громадянського друку (XVIII – початок XX ст.) із фондів бібліотек України** : (метод. посіб.) / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; МКіТ України, НПБ України ; [авт.-уклад. Р. С. Жданова ; наук. ред. П. І. Рогова ; рецензенти: Г. І. Ковальчук, Є. В. Рукавіцина-Гордзієвська ; літ. ред. Г. М. Лисиця ; відп. ред. В. О. Кононенко, С. О. Басенко]. – К., 2005. – 124 с.